

LAATSTE VERZAMELING

van

Robert Murray Mac-Cheyne

in leven herder en leraar te Dundee

BESTAANDE UIT VERSCHILLENDE LEERREDENEN EN BIJBELLEZINGEN

door hem in de loop van zijn herderlijke bediening gehouden

64 preken en 15 Bijbellezingen

EERSTE DEEL 40 PREKEN

Getrouw uit het Engels vertaald door

EDUARD GERDES 1821-1898

INHOUD

1. KEERT U TOT MIJN BESTRAFFING.

„De Opperste Wijsheid roept overluid daarbuiten. Zij verheft Haar stem op de straten. Zij roept in het voorste der woelingen; aan de deuren der poorten spreekt Zij haar redenen in de stad”, enz.(Spreuken 1 : 20-23).

2. EEN ZOON EERT ZIJN VADER

„Een zoon zal de vader eren, en een knecht zijn heer? Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? En ben Ik een Heer, waar is Mijn vreze, zegt de Heere der heirscharen tot u” (Maléachi 1 : 6).

3. DE MOEILIKHEID EN WENSELIJKHEID VAN BEKERING

„Ik heb de Heere lang verwacht, en Hij heeft Zich tot mij geneigd, en mijn geroep gehoord! Hij heeft mij uit een ruisende kuil, uit modderig slijk opgehaald, en heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld, Hij heeft mijn gangen vastgemaakt. En Hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven, een lofzang onze God; velen zullen het zien, en vrezen en op den Heere vertrouwen.” (Psalm 40 : 1-3).

4. DE LIEFDE VAN CHRISTUS.

„Want de liefde van Christus dringt ons; als die dit oordelen, dat, indien Eén voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn.” (2 Korinthe 5 : 14 en 15a).

5. MAAK U OP, WORD VERLICHT

„Maak u op, word verlicht, want uw licht komt, en de heerlijkheid des Heeren gaat over u op. Want, ziet, de duisternis zal de aarde bedekken, en donkerheid de volken; doch over u zal de Heere opgaan, en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden. En de heidenen zullen tot uw licht gaan, en koningen tot de glans, die u is opgegaan.” (Jesaja 60:1-3).

6. JEZUS ONTROERD DOOR DE VERRADER

„Jezus, deze dingen gezegd hebbende, werd ontroerd in de geest, en betuigde, en zeide: Voorwaar, voorwaar Ik zeg u, dat één van ulieden Mij zal verraden.” (Joh. 18 : 21).

7. IK, DE HEERE, HEB U GEROEPEN IN GERECHTIGHEID.

„Alzo, zegt God, de HEERE die de hemelen geschapen en dezelve uitgebreid heeft, Die de aarde uitgespannen heeft, en wat daaruit voortkomt”; enz. (Jesaja 42 : 5-8).

8. KEER WEDER TOT MIJ.

„Gedenk aan deze dingen, o Jakob en Israël; Want gij zijt Mijn knecht, Ik heb u geformeerd; gij zijt Mijn knecht, Israël! Gij zult van Mij niet vergeten worden. Ik delg uw overtredingen uit als een nevel, en uw zonden als een wolk. Keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost.” (Jesaja 44 : 21, 22).

9. IK ZAL WATER GIETEN.

Want Ik zal water gieten op de dorstigen en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen. En zij zullen uitspruiten tussen in het gras, als de wilgen aan de waterbeken.” (Jesaja 44 : 3, 4).

10. GOD LAAT NIET EEN VAN AL ZIJN WOORDEN OP DE AARDE VALLLEN.

„Samuël nu werd groot; en de Heere was met hem en liet niet één van al Zijn woorden op de aarde vallen. (1 Samuël 3 : 19).

11. HET WERK VAN DE GEEST

„En de Geest Gods zweefde op de wateren.” (Genesis 1 : 2).

12. MOZES EN HOBAB.

„Mozes nu zeide tot Hobab, de zoon van Rehuël, de Midianiet, de schoonvader van Mozes: Wij reizen naar die plaats, van welke de HEERE gezegd heeft: Ik zal u die

geven; ga met ons en wij zullen u weldoen: want de HEERE heeft over Israël het goede gesproken.” (Numeri) 10 : 29.

13. TROOST

„Troost, troost mijn volk, zal ulieder God zeggen. Spreekt naar het hart van Jeruzalem, en roept haar toe, dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is, dat zij van de hand des Heeren dubbel ontvangen heeft voor al haar zonden.” (Jesaja 40 : 1, 2).

14. KAN EEN VROUW VERGETEN?

“Doch Sion zegt: De HEERE heeft mij verlaten en de HEERE heeft mij vergeten. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Hoewel deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten.” (Jesaja 49 : 14, 15).

15. DE GEEST WORDT DOOR DANKZEGGING VERKREGEN.

„Het geschiedde dan, als zij eenparig trompetten en zongen, om een eenparige stem te laten horen, prijzende en lovende de HEERE; en als zij de stem verhieven met trompetten en met cymbalen, en andere muzikale instrumenten”, enz. (2 Kron. 5 : 13 en 14).

16. EEN UITERMATE GOED LAND.

„En zij spraken tot de hele vergadering van de kinderen Israëls, zeggende: Het land, door hetwelk wij getrokken zijn, om hetzelve te verspieden, is een uitermate goed land. Indien de HEERE een welgevallen aan ons heeft, zo zal Hij ons in dat land brengen, en zal ons dat geven; een land, hetwelk van melk en honig is vloeiende.” (Numeri 14 : 7, 8).

17. DE BESTURING VAN HET HUISGEZIN.

„Want Ik heb hem gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen, en zij de weg des HEEREN houden, om te doen gerechtigheid en gericht; opdat de HEERE over Abraham brengende, hetgeen Hij over hem gesproken heeft.” (Gen. 18:19).

18. HET EVANGELIE FEEST.

En de Heere der heirscharen zal op dezen berg alle volken een vette maaltijd maken, een maaltijd van reine wijn, van vet vol mergs, van reine wijnen, die gezuiverd zijn.” enz. (Jesaja 25 : 6-8).

19. HET ARGLISTIGE HART.

„Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja dodelijk is het, wie zal het kennen? Ik, de HEERE, doorgrond het hart, en proef de nieren; en dat, om een iegelijk te geven naar zijn wegen, maar de vrucht van zijn handelingen.” (Jeremia 17 : 9 en 10).

20. VERTROUW OP DE HEERE.

„Vertrouw op den Heere met uw ganse hart, en steun op uw verstand niet. (Spreuken 3 : 5).

21. UITWENDIGE VORM, GEEN CHRISTENDOM.

„Die is niet een Jood, die het in het openbaar is; noch die is de besnijdenis, die het in het openbaar in het vlees is; maar die is een Jood, die het in het verborgen is, en de besnijdenis des harten, in de geest, niet in de letter, is de besnijdenis; wiens lof niet is uit de mensen, maar uit God.” (Rom. 2 : 28, 29).

22. CHRISTUS' MEDELIJDEN MET DE SCHAPEN.

„En Jezus omging al de steden en vlekken, lerende in hun synagogen, en predikende het Evangelie des Koninkrijks, en genezende alle ziekten en alle kwalen onder het volk. En Hij, de scharen ziende, werd innerlijk met ontferming bewogen over hen, omdat zij vermoeid en verstrooid waren, gelijk schapen, die geen herder hebben. Toen zeide Hij tot Zijn discipelen: De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; bidt dan de Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote.”

(Matth. 9 : 35-38).

23. CHRISTUS LIEFDE TOT DE GEMEENTE

Gij mannen, hebt uw eigen vrouwen lief, gelijk ook Christus de gemeente liefgehad heeft; en Zichzelf voor haar heeft overgegeven, opdat Hij haar heiligen zou, haar gereinigt hebbende met het bad des waters door het Woord; opdat Hij haar Zichzelf heerlijk zou voorstellen, een gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks, maar dat zij zou heilig zijn en onberispelijk.” (Efëze 5 : 25-27).

24. CHRISTUS ARM GEWORDEN VOOR ZONDAREN.

„Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zou rijk worden.”
(2 Cor. 8 : 9).

25. VIJANDEN VERZOEND DOOR DE DOOD.

„En Hij heeft u, die eertijds vervreemd waart, en vijanden door het verstand in de boze werken, nu ook verzoend, in het lichaam Zijns vleses, door de dood; opdat Hij u zou heilig en onberispelijk en onbeschuldigd voor Zich stellen. Indien gij maar blijft in het geloof gefundeerd en vast, en niet bewogen wordt van de hope des Evangelie's (Col. 1 : 21-23).

26. MIJN GOD, MIJN GOD!

„Mijn God, Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?” (Matth. 26 : 46).

28. DE TIJD IS KORT

„Maar dit zeg ik, broeders! dat de tijd voorts kort is; opdat ook die vrouwen hebben, zouden zijn als niet hebbende. En die wenen, als niet wenende. En die blijde zijn, als niet blijde zijnde. En die kopen, als niet bezittende. En die deze wereld gebruiken, als niet misbruikende: want de gedaante dezer wereld gaat voorbij.” (1 Cor. 7 : 29-31).

29. WIJ WILDEN JEZUS WEL ZIEN

“En er waren sommige Grieken uit degenen die opgekomen waren, opdat zij op het feest zouden aanbidden; dezen dan gingen tot Filippus, die van Bethsaïda in Galiléa was en baden hem, zeggende: „Heere, wij wilden Jezus wel zien.” Enz.

30. DE ZIEL VAN DE GELOVIGE IS EEN HOF.

„O gij bewoonster der hoven, de metgezellen merken op uw stem; doe ze Mij horen. Kom haastelijk mijn Liefste! en wees gij gelijk een ree of gelijk een welp der herten op de bergen der specerijen.” (Hooglied 8 : 13, 14).

31. DE BRONNEN VAN ZALIGHEID.

„En te dienzelven dage zult gij zeggen: Ik dank u, Heere, dat Gij toornig op mij geweest zijt. Maar Uw toorn is afgekeerd en Gij troost mij.” Enz. (Jesaja 12 : 1-3).

32. ZIE OP EEN GEKRUISIGDE CHRISTUS.

„Doch over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten de Geest der genade en der gebeden, en zij zullen Mij aanschouwen die zij doorstoken hebben, enz.”(Zacharia 12: 10, 13 : 1).

33. IK SLIEP, MAAR MIJN HART WAAKTE.

„Ik sliep, maar mijn hart waakte; de stem mijns Liefsten, Die klopte, was: Doe mij open, Mijn zuster, Mijn vriendin, Mijn duive, Mijn volmaakte! Want Mijn hoofd is vervuld met dauw, Mijn haarlokken met nachtdruppen.”

34. EEN DOORN IN HET VLEES.

„En opdat ik mij door de uitnemendheid van de openbaringen niet zou verheffen, zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees, namelijk een engel des satans, dat hij mij met vuisten slaan zou, opdat ik mij niet zou verheffen. Enz.”(2 Cor. 12 : 7-10).

36. HET HUIS EN DE DIENAARS VAN CHRISTUS BIJ ZIJN TWEDE KOMST.

„Want de Zoon des mensen is gelijk een mens, die buiten 's lands reizende zijn huis

verliet, en zijn dienstknechten macht gaf, en elk zijn werk, en de deurwachter gebod, dat hij zou waken. Enz. (Markus 13 : 34-37).

37. DE VROUW VAN LOT.

„En zijn huisvrouw zag om van achter hem. En zij werd een zoutpilaar.”
(Gen. 19 : 26).

38. ISRAEL WELGELUKZALIG, VERLOST DOOR DE HEERE.

„Welgelukzalig zijt gij, o Israël! wie is u gelijk? Gij zijt een volk, verlost door den Heere, het schild uwer hulp, en die een zwaard is van uw hoogheid; daarom zullen zich uw vijanden geveinsdelijk aan u onderwerpen, en gij zult op hun hoogten treden.
(Deut. 33 : 29).

39. VOLG DIEGENEN WELKE CHRISTUS VOLGEN.

„Maar Ruth zeide: Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk, en uw God mijn God.”
(Ruth 1 : 16).

40. HET GEZICHT VAN DORRE BEENDEREN.

„De hand des Heeren was op mij, enz.” (Ezech. 37 : 1-14).

VOORWOORD VAN DE VERTALER

De uitgever van Mac-Cheyne's *Additional Remains* bericht ons dat de preken en Bijbellezingen, welke wij hierbij onze christelijke lezer aanbieden, zó afgedrukt zijn, gelijk zij onder de eigenhandig geschreven papieren van de Eerwaarde Mac-Cheyne, na zijn dood, gevonden werden. Zij zijn geheel onveranderd gebleven, want de hand, die er wellicht een wijziging in gebracht zou hebben, was verstijfd, of, wat wij vast geloven, draagt reeds in de hemel de palmtak der overwinning.

De hier volgende preken en Bijbellezingen zijn op onderscheiden plaatsen en tijden (hoewel de meeste in Dundee, de laatste standplaats van Mac-Cheyne) gehouden. Voor zover het mogelijk was, hebben wij dit er bijgevoegd.

Overigens hebben we getracht de preken van Mac-Cheyne zó weer te geven als hij ze gehouden heeft, en hoewel wij soms een sierlijker uitdrukking hadden kunnen gebruiken, meenden wij dit te moeten nalaten, om aan het oorspronkelijke getrouw te blijven.

Wegens onbekwaamheid hebben wij het gehele werk niet zelf kunnen vertalen en moesten wij de hulp van een vriendelijke hand inroepen. Wij geven echter de verzekering dat er geen letter afgedrukt is, die wij niet met het oorspronkelijke hebben vergeleken.

Wij twijfelen er geenszins aan of ook dit werk zal door de vele vrienden van Mac-Cheyne's werken met blijdschap ontvangen worden. Wij voor ons kunnen niet anders dan bidden dat het lezen van dit werk gezegend mocht zijn aan ieder, in wiens handen het komt.

Doetinchem, september 1862

E. Gerdes

1. KEERT U TOT MIJN BESTRAFFING.

„De Opperste Wijsheid roept overluid daarbuiten. Zij verheft Haar stem op de straten. Zij roept in het voorste der woelingen; aan de deuren der poorten spreekt Zij haar redenen in de stad: gij slechten! hoelang zult gij de slechtheid beminnen, en de spotters voor zich de spotternij begeren, en de zotten wetenschap haten? Keert u tot Mijn bestraffen; ziet, Ik zal Mijn Geest ulieden overvloedig uitstorten; Ik zal Mijn woorden u bekend maken.”

(Spreuken 1 : 20-23).

Het blijkt uit de hierboven aangehaalde tekst, dat geen ander dan de Heere Jezus Christus onder het verheven beeld van de Opperste Wijsheid is voorgesteld. Van wie anders dan van de Zaligmaker kan het in waarheid gezegd worden, dat Hij, met uitgebreide armen, in de straten, op de markten en aan de deuren der poorten stond, roepende tot de slechten, - de tollenaars en zondaars, en tot de spotters, - de Farizeeën en Schriftgeleerden, en tot hen, die wetenschap haten, - het Joods priesterdom? Van wie anders dan alleen van de Zaligmaker kan het met volle waarheid gezegd worden, dat Hij de terugkerende zondaar aanbood: *Zijn Geest over hem uit te storten en Zijn woorden hem bekend te maken?* Christus alleen is in de hoogte opgevaren, heeft de gevangenis gevangen genomen en heeft gaven ontvangen voor de mensen, ja, zelfs voor de weerspannigen, opdat God onder hen mocht wonen.

Voordat ik, mijn broeders, u deze ernstige en hartdoordringende roepstem des Heeren op uw gemoed wil drukken, begeer ik eerst u twee verklaringen onder de aandacht te brengen.

Vooreerst, dat de roepstem van de Zaligmaker, in de aangehaalde woorden en de belofte, waarmee zij vergezeld gaat, gericht is tot zondaars en niet tot heiligen. Zij is ook niet gericht tot alle zondaars zonder onderscheid, niet tot hen, die wakker geschud zijn om hun zonde en hun gevaar in te zien, en uitroepen: „Mannen broeders, wat zullen wij doen?” maar zij is gericht tot de slechten, die hun slechtheid beminnen, - tot de spotters, die de spotternij begeren, - tot de zotten, die wetenschap haten. De Bijbel is vol van de dierbaarste beloften aan Christus' bijzonder volk, de Zijnen, die in Hem geborgen zijn, Zijn lichaam, Zijn bruid; en er zijn vele dringende roepstemmen en uitlokkende bemoedigingen voor hen, in wie God het goede werk begonnen heeft, door hen van zonde te overtuigen.

Maar de hierboven aangehaalde tekstwoorden slaan niet op deze; zij zijn gericht tot hen, die dood zijn door de zonden en de misdaden. Tot hen, die zozeer verloren zijn dat zij dit niet eens weten. Tot hen, die zich verblijden en verlustigen in hun zonden. Tot hen, die, zonder schroom, hun wereldse onberispelijkheid en welgevoeglijkheid als een gerechtigheid voor God rekenen; - in één woord tot de slechten, die hun slechtheid beminnen, de spotters, die de spotternij begeren, de zotten, die wetenschap haten.

Is er niemand onder u, die heimelijk vermoedt dat hij juist tot één van die karakters behoort, welke wij beschreven hebben? Ik wenste hem dan op het hart te drukken, dat hij heden door de Zaligmaker toegesproken wordt, niet met uitdrukkingen van toorn, maar in die van tederste liefde. Tot u strekt Jezus Zijn armen uit. Tot u zegt Hij deze vriendelijke woorden. O, hoe verblind bent u voor de medelijdende liefde van de

Zaligmaker! O, hoe onteert u Hem elke dag door uw boze en lasterlijke gedachten over Hem! U meent, terwijl u er een behagen in schept Hem de rug toe te keren, Hij slechts woorden van toorn en van het toekomstige oordeel voor u heeft. Maar, o, u zou wijzer handelen, wanneer u uit Zijn eigen woorden Zijn gedachten over u opmaakte. Hij zegt: „Keert u tot Mijn bestraffing; ziet, ik wil over u uitstorten, - niet het oordeel, - maar „Mijn Geest; Ik zal Mijn woorden u bekend maken.”

Mijn tweede verklaring is, dat de roepstem van Christus aandringt tot een onmiddellijke bekering. Hij zegt niet: waarom wilt gij uw slechtheid beminnen? Maar: „hoe lang zult gij uw slechtheid beminnen?” Ook zegt Hij niet: Keert u te eniger tijd en Ik zal Mijn Geest uitstorten. Maar: „Keert u tot Mijn bestraffing;” dat is: *Keert u heden tot Mij, terwijl ik u bestraf*. Onmiddellijke bekering tot God, onmiddellijke aanneming van het bloed van Christus en de rechtvaardigheid Gods, een bekering op heden, - dit en niets dan dit, is het leerstuk van onze tekst. Laat niemand van u zeggen, ik wil dit genadig offer in overweging nemen; ik wil die zaak op de een of andere dag met alle vereiste belangstelling bepeinzen; ik wil er een dag voorbepalen om mij daarvan te verzekeren, - zo iemand drijft evenzo de spot met deze woorden van de Zaligmaker, alsof hij zeide: ik wil aan die zaak geen part of deel hebben. De Heere eist niet van u dat u hierna een besluit neemt over de zaak, waaraan Hij de belofte van de Heilige Geest verbonden heeft. Hij begeert dit heden; *heden keert u, heden bekeert u*, terwijl Hij u bestraft.

Met de blik op deze verklaring is het thans mijn verlangen u de roepstem van de Zaligmaker voor uw aandacht te brengen, onder de drie volgende punten:

I. *De roepstem van de Zaligmaker moet u dringen haar gehoor te geven, wegens de rijke belofte daaraan verbonden: „Keert u tot Mijn bestraffing; ziet, Ik zal Mijn Geest ulieden overvloediglijk uitstorten; Ik zal Mijn woorden u bekend maken.”* Dikwijls worden de zondaars in de Heilige Schrift aangemaand om zich te bekeren en in Jezus te geloven, wegens de vrede en de vergeving die zij door het geloof deelachtig worden; maar de drangreden hier ter plaatse is zeldzamer en misschien nog meer aanmoedigend. Hier wordt u vermaand u te bekeren en te geloven, opdat u nieuwe schepselen mocht worden: „keert u tot Mijn bestraffing; ziet, Ik zal Mijn Geest ulieden uitstorten.”

1. Bedenk, hoe onmisbaar zo'n verandering voor uw heil is: „Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk van God niet zien.” - „Zonder heiligmaking zal niemand God zien.” „Om de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde te bewonen, moeten wij tot nieuwe schepselen gemaakt worden. Het zal een heerlijk toneel in de hemel zijn, wanneer de gouden poorten van het nieuwe Jeruzalem zullen verschijnen; maar een blinde kan zich er immers niet over verheugen? Het zal een heerlijke muziek zijn in de hemel, wanneer de gouden harpen der engelen en verlostten zullen ruisen; maar iemand, die geen muzikaal gehoor heeft, zal er immers geen genot van hebben? En evenzo zal het de vlekkeloze heiligheid in de hemel zijn, - want hiervan zal de hemel vervuld wezen; - hoe zal deze dan een onheilige ziel kunnen genieten? „Verwonder u niet, dat Ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden.” Dit is derhalve een onontbeerlijke verandering.

2. Bedenk tevens hoe zij naar de mens onmogelijk is. Onderzoek ieder filosofisch systeem; ga ieder plan van opvoeding na; zoek van het ene eind der aarde tot het andere, - waar zult u een kracht vinden, die u heilig maakt?

„De afgrond zegt: zij is in mij niet;

En de zee zegt: zij is niet bij mij.

*Het gesloten goud kan voor haar niet gegeven worden,
En met zilver kan haar prijs niet worden opgewogen.
Men kan het goud of het kristal haar niet gelijk waarden,
Want de trek der wijsheid is meerder dan der robijnen."*

(Job 28 : 14-18).

Een mens mag in staat zijn om zijn zonde te veranderen, maar wie is in staat zijn hart te veranderen? De reden, waarom dit bepaald naar de mens onmogelijk is, is, dat hij niet alleen een lust heeft in de voorwerpen der zonde, maar zelfs in zijn eigen zondig hart. Hij is niet alleen slecht, maar hij bemint zijn slechtigheid; niet alleen een spotter, maar begeert de spotternij; niet alleen een zot, maar hij haat juist die wetenschap, welke hem wijs zou maken tot zaligheid. Wie van u erkent dan niet de kracht van Jezus' liefde in het aanbod, dat Hij heden aan de onverschilligsten en zorgeloosten onder u doet: „Keert u tot Mijn bestraffing; ziet, Ik zal Mijn Geest ulieden uitstorten.” Indien ge u slechts heden tot Christus keert en Hem aanneemt, biedt Hij u die Geest aan, die alleen in staat is u tot een nieuw schepsel te maken, die u een hart kan geven geschikt voor de hemel. U verstaat de zaak geheel verkeerd, wanneer u meent dat u door Christus hierdoor in een toestand van engheid en onthouding gebracht wordt; u verstaat de zaak verkeerd, wanneer u gelooft dat u door de gave des Geestes op een weg van onbehagelijkheid en moeite geleid wordt, - nee, de Schrift getuigt dat de wegen, op welke de Heilige Geest u brengt, wegen van liefelijkheid en vrede zijn. Veronderstel, dat iemand eens zo dwaas en onbezonnen was, een onlesbare trek te hebben naar giftige kruiden, wegens hun zoete en aangename smaak en er zo'n regelmatig gebruik van maakte, dat er de dood, vroeg of laat, het gevolg van moest worden; - dan zou ik mij twee wegen kunnen voorstellen, langs welke de vrienden van die onbezonnen man, die begeren zijn leven te behouden, hem van die vreemde en dodelijke lust zouden kunnen genezen.

1^e. Zij zouden hem met alle macht tot onthouding kunnen dwingen en zelfs verbieden dat de kruiden onder zijn ogen kwamen. Dit zou de weg der beperking, der onthouding zijn; de trek zou blijven bestaan, maar gedwarsboomd en verhinderd worden.

Of 2^e, in plaats van met geweld het vergif weg te nemen, zouden zij hem nieuwe en gezonde spijzen kunnen voorzetten, wier smaak nog aangener en liefelijker voor hem was, zodat, wanneer hij ze eenmaal geproefd had, niemand meer enige vrees behoefde te koesteren, dat hij weer het gif zou begeren. Hij heeft een nieuwe smaak gekregen, waardoor de kruiden, welke hem eenmaal zoet en aangenaam waren, nu niet meer naar zijn smaak zijn. Hoe onvolkomen dit beeld ook mag zijn, nochtans geeft het ons duidelijk dat ene gezichtspunt in de heiligmaking te kennen, hetwelk ik u wil aanschouwelijk maken, namelijk *Zijn liefelijkheid*. De Geest, die Christus aanbiedt, heiligt ons, - wel niet altijd terstond, maar zeker spoedig, - niet om ons te beteugelen, maar om ons te vernieuwen. Van nature hebben wij de zonde lief, namelijk de wereld en de dingen der wereld, - hoewel wij weten dat de bezoldiging der zonde de dood is. Er zijn mensen, die, om zich hiervan te genezen, alles doen om hun verderfelijke gewoonten af te leggen, om hun verboden trek te bedwingen en weerstand te bieden aan al de dingen, op welke hun natuurlijk hart gesteld is. Dit is de stelregel door de satan, de antichrist en de wereld aangenomen.

Maar er is een betere weg, langs welke de Heilige Geest ons heiligt, - niet door de dingen te veranderen, maar door *de lust* tot die dingen te veranderen, - niet door een uitwendige onthouding, maar door een inwendige vernieuwing. Er staat geschreven in Ezechiël 36 vs. 26: „En Ik zal u een nieuw hart geven en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen en

zal u een vles en hart geven. En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen.”

Zo dan, mijn broeders, zo er een arme zondaar hier is, die door de verfoeilijke ketterij van de wereld is bedrogen - alsof het houden van de geboden voor de heiligen tot moeite en last ware, - laat hem heden eens zijn ogen openen voor de ware natuur van Evangelieheiligheid, dat God niet aanbiedt te werken het doen, zonder eerst te werken in u het willen. Hij biedt u niet aan om u van uwe geliefkoosde dingen af te trekken, maar Hij biedt u aan een nieuwe smaak voor hogere zaken te schenken; en even als de knaap het niet verdrietig vindt, om het speelgoed en de kleinigheden weg te werpen, die zijn lust in de dagen van zijn kindsheid uitmaakten, zo ook is het voor de gelovige geen zwarigheid de goddeloze ijdelheden op zij te zetten, die zo lange tijd zijn ziel gekweld hebben, want ziet, een nieuwe wereld heeft zich, door Gods Geest, voor zijn bewonderende en liefhebbende blik geopend.

Zie dus toe, slechten, die de slechtheid bemint, welk een drangreden u aanspoort tot een onmiddellijke bekering, tot een onmiddellijke omhelzing van Jezus! Indien ge u aan Christus overgeeft, biedt Hij u heden aan de nieuwe schepping in u te beginnen, - niet om u smart of moeite aan te doen, noch u lasten op te leggen, welke u niet dragen kunt, - maar om u een lust en smaak te geven in dingen, die alle engelen, alle heilige en zalige wezens in verrukking brengen. „Keert u tot mijn bestraffing!”

II. De roepstem van de Zaligmaker om zich heden tot Hem te keren, moet ons dringen haar te gehoorzamen, omdat de bekering elke dag moeilijker wordt. Er is geen wet in onze natuur, welke zekerder en met meer verborgen kracht werk dan de wet van de gewoonte. Datgene, wat ons in de beginne uiterst moeilijk toeschijnt te volbrengen, wordt bij iedere poging gemakkelijker, totdat de gewoonte, als het ware, een tweede natuur wordt. Wanneer wij het lezen leren, hoe langzaam en slechts trapsgewijze klimt de vordering op, tot ten laatste, door telkens herhaalde oefening, de stamelende tong vloeibaar en gemakkelijk leest. Ja, zelfs zo gemakkelijk wordt ons die kunst, dat wij niet eens meer de letters nagaan, die de woorden uitmaken, welke wij lezen. Evenzo gaat het met de groei van de gewoonte van te zondigen. Hoe bedorven ook het natuurlijk hart is, nochtans wordt het voor het onbevange jeugdig gemoed somtijds moeilijk en boezemt het hem zelfs weerzin in, om de eerste vloek te uiten, waartoe de mode of het slechte gezelschap hem verleidt. De lichtzinnige scherts of heiligschennende spot zal gewoonlijk de bloes van verontwaardiging op de wangen van de eenvoudige jongeling, die pas de woelige wereld is ingetreden, te voorschijn roepen. Maar wie kent niet de kracht van de gewoonte, welke het fijne vernis van het tedere gemoed afwist? Wie heeft niet, binnen weinige maanden, de vloek horen uitspreken, die als met een aangeboren vlugheid de tong ontsnapte? Wie heeft niet de goddeloosheid en de heiligschennis onbestraft zien doorgaan, zelfs bij de verborgen bloes van de schaamte? En gelijk het met deze zonden is, zo gaat het met de grootste zonde, aan welke de mensheid schuldig is, namelijk die van de verwerping van de Zaligmaker. Er is een tijd in onze kindsheid, wanneer het tedere gemoed bijzonder ontvankelijk schijnt te zijn voor de Zaligmaker.

Daar is een tijd, waarin de verstandelijke vermogens en genegenheden plotseling tot rijpheid ontwikkeld worden, gelijk de rozenknop als een gevulde roos openbreekt; een tijd, waarin al de driften onzer natuur zich tegen alles aankanten en met onberekenbare onstuimigheid losbarsten. De ondervinding verzekert, dat dit de tijd is, waarin tevens de overtuiging van zonden het gemakkelijkst op ons hart werken kan, de tijd waarin de leer en het lijden van onze Zaligmaker soms met het beste gevolg voor onze

geest kan gebracht worden. Het is dan, dat de gehele voorstelling van de Evangeliewaarheid voor ons oog treedt, met zo'n klaarheid en kracht, als, naar menselijke waarschijnlijkheid, dit nimmer weder het geval zal zijn. Wanneer in die tijd de tederheid van de liefde van de Zaligmaker wordt weerstaan, zal zij elke dag meer van haar nieuwhed en kracht verliezen, met welke zij ons hart treft; de gewoonte om weerstand te bieden aan het Woord en de getuigenis van een ontfermende God zal iedere dag meer de overhand krijgen; het stenen hart zal iedere dag meer een hart van diamant worden; de driedubbele onbeschaamdheid van het ongeloof zal iedere dag sterker toenemen.

O, mijn vrienden, de gedachte is vreselijk, dat er onder ons zijn, die hun harten ieder uur overgeven aan deze zekere en verborgen voortgang van de verharding. Ziet achterwaarts, broeders, gelijk velen van u kunnen doen, naar die tijden, toen Christus en Zijn lijden voor uw zielen een levendig belang hadden. Blijkt terug naar het eerste sterfgeval in uw familie of naar de eerste maal dat ge u voorbereidde deel te nemen aan het heilig sacrament. Ontstonden er toen geen opwekkende en levendmakende gevoelens in uw borst, welke u thans niet meer bezit? Had u niet de een of andere strijd met uw geweten, - bijna eveneens alsof u de verzenen tegen de prikkels sloeg, met het verwerpen van Christus, - toen u de tederheid van de tederste van u afwees? Maar u behield de overhand in die strijd, - u smoorde elke verontrustende influistering - u onderdrukte elke aanval van benauwdheid en angst. De Geest worstelde met u, maar u bluste Zijn levendmakende invloed uit.

En nu, erkent u het niet dat die dagen van opwekking bijna geheel voorbijgegaan zijn, dat de tijden, waarin de Geest u levend wilde maken, ieder jaar zeldzamer en zeldzamer voor u worden? De sterfgevallen vermeederen rondom u, maar zij spreken met minder kracht tot uw geweten. Ieder sacrament schijnt iets of wat van zijn treffende kracht te verliezen; iedere sabbat wordt droeviger en eentoniger. Het is mogelijk waar, dat u dit niet gevoelt. Het geweten komt ook in die toestand, welke de apostel noemt: *ongevoelig geworden zijnde* (Eféze 4 : 19). Maar indien er enige waarheid in de Bijbel en enige gelijkheid in de menselijke natuur is, dan deelt zij ons dit mee dat met iedere dag het onbekeerde hart zich meer en meer verhardt. O, het is voor een prediker, die de Heere lief heeft, een van de treurigste tonelen, wanneer hij zondag op zondag zijn gemeente overziet, die de getrouwe bedeling van het Goddelijk Woord ontvangt, en nochtans zonder opwekking of indrukken heengaat; temeer omdat hij weet dat het onbekeerde hart dagelijks verharder wordt.

Hoe duidelijk en hoe krachtig is dus hier de drangreden u nog heden tot God te bekeren. Heden bieden wij u al de voordelen aan, die in Christus te vinden zijn, vergeving door Zijn bloed, aanneming door Zijn gerechtigheid, - heiligmaking door Zijn Geest. Wanneer u deze verwerpt, dan laadt u niet alleen een nieuwe schuld bij de last van u misdaden, maar u zult daardoor uw hart nog meer verstenen. Zo u heden Christus verwerpt, zult u Hem, naar alle menselijke berekening, ook morgen verwerpen; zodat, zonder ons te verdiepen in de soevereiniteit van Gods Geest, Die werkt in wie en wanneer Hij wil, - de enige gevolgtrekking, waartoe ieder verstandig mens komen moet, deze is, dat het heden, van alle dagen tussen nu en het oordeel, de beste en geschiktste dag is voor uw bekering, en dat de dag van uw dood, - die droevige tijd van onrust en benauwdheid, wanneer de geest zijn aardse woning verlaat, - de ongeschiktste dag van uw leven is, om u tot God te bekeren. Wanneer de dienstknecht van Christus de gordijnen van uw bed wegschuift om u de woorden van Jezus toe te spreken, dan zal dat oor, dat gedurende een hele levenstijd voor de boodschap des heils doof geweest is, in dat uur zijn alsof u het niet hoorde. Het hart,

dat zich zo lang tegen de scherpte van het Woord des levens gekant heeft, zal dan zijn gelijk de onderste molensteen. „Heden dan, indien gij Zijn stem hoort, verhardt uw harten niet,”

III. *De roepstem des Heeren om zich nu tot Hem te wenden moet ons dringen haar te gehoorzamen, omdat de Zaligmaker niet altijd zal roepen.*

„Mijn Geest zal niet altijd twisten met de mens,” was het waarschuwendende woord Gods tot de mensen vóór de zondvloed. „Nu is het voor uw ogen verborgen,” was een dergelijke waarschuwing van de Zaligmaker tot Jeruzalem gericht. De woorden, die onmiddellijk op deze tekst volgen, drukken dezelfde zin in nog ernstiger taal uit. En wie erkent niet de plechtigheid en de kracht, waarmede deze roepstem gepaard gaat, dat de tijd ophanden is, wanneer Hij niet meer roepen zal.

Aanschouwt die heerlijke gestalte, welke in haar lichaam de tekenen draagt van de Man van smarten; Zijn oog en Zijn woorden doen ons Hem zien, „die leeft en dood was, en zie, Hij leeft tot in eeuwigheid.” Aanschouw, hoe Hij vol liefde voor de zondaars staat, zelfs voor de voornaamste! Ziet, hoe Hij Zijn ontfermende handen uitstrekt. Hoort Zijn vriendelijke woorden van genade, uitnodiging en belofte: „Ik zal mijn Geest ulieden uitstorten.” Maar bedenkt, dat Hij slechts voor een tijd voor u staat; die handen zijn slechts uitgestrekt voor een tijd; die woorden van liefde zijn slechts voor een tijd. De dag is aanstaande, wanneer Hij zal komen „met de wolken, en alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten van de aarde zullen over Hem rouw bedrijven.” Dit is Jezus' komst ten oordeel. Dan worden de handen niet meer in ontferming uitgestrekt, want de ijzeren roede is in Zijn hand, en Zijn vijanden zullen dan voor Hem zijn als de kruik eens pottenbakkers. Zijn rechterhand leert Hem vreselijke dingen. Zijn pijlen zijn scherp in de harten van des Konings vijanden, en volken zullen onder Hem vallen. (Psalm 45 : 5, 6). En o, hoe vreselijk zullen dan Zijn woorden van liefde veranderd worden!

„Zo zal Ik ook in ulieder verderf lachen;

Ik zal spotten, wanneer uw vreze komt;

Wanneer uw vreze komt; gelijk een verwoesting;

En uw verderf aankomt als een wervelwind;

Wanneer u benauwdheid en angst overkomt.” (Spreuken 1 : 26, 27)

O, wat zal dat een dag zijn, wanneer de teerhartige Jezus, Die weende bij het graf van Lazarus, zal lachen in uw verderf en spotten bij uw vrees? Het contrast tussen deze twee voorstellingen is zó treffend, dat het niemand van u ontgaan kan.

Maar wat ik vooral onder uw aandacht wilde brengen, is, dat het niet alleen een treffende verandering, maar een zeer plotselinge is. De overgang van liefde in verbolgenheid geschiedt hier niet trapsgewijs, gelijk de afwisseling van dag in nacht. Daar is geen schemering, om zo te zeggen; de overgang is even plotseling als verschrikkelijk. Kan ons dit niet tot een waarschuwend leer wezen, dat God vaak ophoudt met de mens te twisten, niet trapsgewijs, maar plotseling? Niet alleen dat de dood dikwijls geheel onverwachts is, en dat de komst van de Zoon des Mensen Zeker plotseling zijn zal, als een dief in de nacht, maar ook dat de voorbijgang van de ontfermende Zaligmaker van de levende mens, die Zijn roepstem lange tijd weerstaan, dikwijls plotseling en onherroepbaar zal zijn? Ontwaakt dan, broeders, en wel gij, die meent dat het hetzelfde is, wanneer ge u bekeert en de Zaligmaker omhelst, als het slechts vóór uw dood is. Ontwaakt, u die zegt: „een weinig slapens, een weinig sluimerens, een weinig handvouwens, al nederliggende.” (Spreuk. 6 : 10). De zon van de genade moge niet op gelijke wijze ondergaan als de natuurlijke zon; er moge geen

stille en rustige schemering zijn, wanneer u aan de komende duisternis denkt, en vliedt tot Hem, die het licht is van de wereld. Hoe het ook moge zijn, dit is althans zeker, dat de Geest zich aan degenen onttrekt, die Hem weerstand bieden, hetzij plotseling of trapsgewijs, om ieder van u heden nog te bewegen tot een ogenblikkelijke bekering. Deze moet nu geschieden, of zij vindt nooit plaats.

Op een winteravond, wanneer de koude met toenemende hevigheid invalt, wanneer de zon verre de meridiaan gepasseerd heeft, en langzaam naar de westelijke hemel afdaalt, is er een dubbele reden, waarom de grond ieder ogenblik harder en voor de ploeg ondoordringbaarder is. Aan de ene zijde doet de nachtelijke koude, met toenemende kracht, de bevroren kluiten nog harder worden, en aan de andere kant trekken zich de verwarmende stralen, die ze alleen week maken kunnen, ieder ogenblik meer terug, en verliezen hun levendmakende kracht.

O, mijn broeders, laat het zo niet met u zijn. Zolang u onbekeerd bent, bevindt ge u onder een dubbele invloed van verharding. De koude van een eeuwige nacht valt neer in uw zielen, en de Zon der gerechtigheid haast zich, met een westelijke wenteling, om voor u eeuwig onder te gaan. Indien dus de ploeg van de genade niet heden een weg door uw ijskoude harten kan banen, welke waarschijnlijkheid is er dat hij dit morgen zal kunnen doen? Amen.

Larbert, 15 nov. 1835.

2. EEN ZOON EERT ZIJN VADER

„Een zoon zal de vader eren, en een knecht zijn heer? Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? En ben Ik een Heer, waar is Mijn vreze, zegt de Heere der heirscharen tot u" (Maléachi 1 : 6).

De eerste overtuiging, welke nodig is voor de bekering van de ziel, is overtuiging van zonde. Niet die algemene overtuiging dat alle mensen zondig zijn, maar de persoonlijke overtuiging dat ik een verloren zondaar ben. Niet de algemene overtuiging dat anderen vergeving moeten ontvangen of verloren gaan, maar de persoonlijke overtuiging dat ik vergeving moet ontvangen of verloren gaan. Er bestaat geen groter hinderpaal voor deze waarheid, welke diep in de ziel moet geprent worden, dan het bewustzijn vele deugden te bezitten. Wij kunnen niet overtuigd worden dat het beeld Gods zo geheel uit onze ziel is uitgewist, gelijk dit de Bijbel ons leert, wanneer wij in onszelf of in anderen erkennen, dat er nog zogenaamde Goddelijke deugden in ons zijn overgebleven. De helden, van welke wij in de geschiedenis gelezen hebben, met hun vaderlandsliefde en doodsverachting, met hun standvastige vriendschap en getrouwheid in hun liefde, schijnen voor ons op te rijzen, om de zaak van de beledigde mensheid te verdedigen.

En wat nog bedrieglijker is, onze dagelijkse ondervinding, de uitvloeisels van een onbegrensde edelmoedigheid, het medelijdende hart, dat weent als anderen wenen, en in het algemeen wat mensen doen, die zich niet om Christus en Zijn zaligheid bekommeren, dit alles vormt een scheidsmuur, die ondoordringbaar is voor de waarheid: dat de mens ontvangen is in zonde en geboren in ongerechtigheid. Wanneer wij een woning binnentreden, en wij zien daar broeders en zusters in tranen smeltende bij de blik op de doodstrijd van een geliefde zuster. Of wanneer wij een andere woning ingaan, en wij zien daar de tederheid van een liefhebbende moeder voor het kranke kind, dat aan haar boezem ligt. Of wanneer wij in een derde familie de grote gehoorzaamheid opmerken, welke kinderen hun bejaarde vader bewijzen. Of in een vierde gezin de nauwgezette braafheid, met welke de dienstknecht de zaken zijns aardse meesters bestuurt, - dan zijn wij gereed om te vragen: *is dit inderdaad een wereld vol zonde?*

Is het mogelijk dat de toorn van God over zo'n wereld kan losbreken? In het algemeen zal men toestemmen dat er enige mensen bestaan, die zo'n ondeugend en onverbeterlijk leven leiden, zover op de weg van de goddeloosheid gegaan zijn, dat er niets meer van hen te verwachten is dan een eeuwigheid van hopeloze ellende. Er is een grote schare van ongebonden schaamtelozen, die zelfs met de naam van God en godsdienst spotten. Er zijn atheïsten, die openlijk Gods bestaan ontkennen, ongelovigen, die openlijk loochenen dat Christus in het vlees kwam. Er zijn koelbloedige moordenaars, ja die nog erger zijn dan moordenaars, van welke ieder zeggen zal, dat zij de naam van mens onwaardig zijn. Weinigen zullen er gevonden worden, die voor deze op enige uitzondering kunnen hopen van de verschrikkelijke straf, die de goddeloze bedreigt; en de vreselijke woorden op hen zullen toepassen: „de vreesachtigen, en ongelovigen, en gruwelijken, en doodslagers, en hoereerders, en tovenaars, en afgodendienaars en al de leugenaars, is hun deel in de poel, die daar brandt van vuur en sulfer." (Openb. 21 : 8). Maar dat het gehoorzame kind en de getrouwe dienstknecht, de teder liefhebbende moeder, de gastvrije en edelmoedige

naaste, de man van verstand en goede zeden, - dat deze allen samen in dezelfde bundel van de verwoesting zouden gebonden en aan de eeuwige vlammen prijsgegeven worden, alleen omdat zij niet geloven in Jezus, - dit is de rots van de ergernis, waaraan zich duizenden stoten en daarover, tot hun eeuwig verderf, struikelen.

Er is misschien geen algemener weg, die ingeslagen wordt, dan deze, om al de persoonlijke overtuigingen van zonden te wederleggen, welke het Woord van God de mens ten laste legt. Want, zo redeneert men, voel ik niet in mij alle tedere gevoelens van de menslievendheid, al de eerlijkheid en braafheid onzer natuur? Schep ik geen behagen in eerlijkheid en goeddoen, in medelijden, edelmoedigheid en gastvrijheid? Hoezeer kan ik dan niet ten volle tot mijn ziel zeggen: „Ziel, wees gerust?” Deze uw deugden zijn een zeker bewijs, dat u voor een gezegende eeuwigheid geboren bent. O, mijn vrienden, is het niet een heerlijke zaak dat God, in de hierboven vermelde tekst, ons het wapen uit de hand wringt, waarmee wij ons zouden verdedigen, en het in een pijn verkeert, om ons werelds geweten te doorboren? En, o, wanneer wij in die toestand waren, als toen Adam met God in het paradijs wandelde, dan zou niets meer nodig zijn om onze harten tot de verpletterende overtuiging van zonde te brengen, dan de herhaling van de woorden:

„Een zoon zal de vader eren, en een knecht zijn heer; ben ik dan een Vader, waar is Mijn eer? En ben Ik een Heer, waar is Mijn vreze, zegt de Heere der heirscharen tot u.”

Er ligt een kracht en een verhevenheid in deze bewijsgrond, welke wel het hardste en gevoellooste hart mocht verbreken; het is alsof God zeide, gelijk Hij elders spreekt: „Kom, laat ons richten!” U zegt dat u vele uitmuntende deugden bezit, dat u goede en beminnelijke eigenschappen hebt. U zegt dat kinderen ouderliefde de eerste plaats in uw hart innemen, dat braafheid en onbevleete eerlijkheid in uw boezem wonen. En ontken Ik dit? zal Ik de heerlijkheid van het eigen werk Mijner handen, dat zo schoon is, zelfs al is het besmet, gering schatten? nee, het is alles waar: de zoon eert zijn vader, de knecht is getrouw aan zijn heer; dit alles is schoon, wanneer Ik alleen de aardse betrekking gadesla. Maar dit is het juist wat de gehele ontaarding van alle hemelse betrekking aanduidt; want: „Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? en ben Ik een Heer, waar is Mijn vreze? zegt de Heere der heirscharen tot u.” Ik zie dat u uw aardse vaders eert en getrouw uw aardse meesters dient, maar dit is het juist wat Mij bewijst, dat Ik uitgezonderd ben. Ik zie dat er op de hele aarde geen vader meer ontbloot is van de liefde van zijn kinderen dan Ik, dat er geen meester onder de hemel meer beroofd is van de eer en dienst van zijn knechten dan Ik.

Indien u en ik, mijn broeders, tot zelfs beneden het peil van de dieren waren gezonken, indien wij geen liefde hadden tot ouders, geen rechtschapenheid voor meesters, - dan zou God recht hebben van ons te zeggen, dat er niets beter van zulke goddelozen te wachten ware, dan dat wij onze hemelse Vader en Heere vergaten. Maar, o, wanneer er zulke tedere gevoelens in onze harten bestaan voor onze aardse betrekkingen, is dan niet onze zonde als met een ijzeren en loden stift in de rots voor eeuwig gegrift, dat wij God buitengesloten hebben? Dat wij zonder God in de wereld zijn?

Ik wenste, met alle zachtmoedigheid en liefde, ieder van u te vragen om zijn eigen hart te onderzoeken, en toe te zien of deze dingen niet zo zijn; toe te zien of datgene, wat u in het algemeen aanvoert ter verontschuldiging van u zonden, niet juist haar werkelijke aard is. Wat doet u niet graag, en wat lijdt u niet gewillig voor uw aardse bloedverwanten? En nochtans hebt u niet eens zoveel over als ene gedachte, of de

ademtocht van een begeerte voor uw Hemelse Vader. God heerst niet in al uw gedachten. U wilt u dag en nacht inspannen voor een aardse meester; nochtans steekt u geen hand uit om iets te doen voor uw hemelse Meester. God is de enige, Die u onteert. God is de enige Meester, Die u slecht behandelt. „Indien u blind waart, zo zoudt gij geen zonde hebben; maar nu zegt gij: wij zien; zo blijft dan uw zonde.” (Joh. 9 : 41).

Indien u niet voor liefde en trouw vatbaar was, zou u geen zonde hebben, maar daar u tot beiden bekwaam bent, blijft uw zonde. Denkt u een familie van broeders en zusters, die allen samen door banden van de hechtste vriendschap en liefde verbonden zijn. O, „het is goed en lieflijk dat broeders ook samen wonen. Het is, gelijk de kostelijke olie op het hoofd, nederdalende op de baard, de baard van Aäron, die nederdaalt tot op de zoom van zijn klederen. Het is gelijk de dauw van Hermon, die nederdaalt op de bergen van Sion.” (Psalm 133). Wat doen deze niet voor elkaar? Wat verdragen zij niet voor elkaar? Maar veronderstelt verder dat al die eenheid, die veel heeft van een hemels gemoed, onder hen gehandhaafd werd, middelerwijl zij zich verbonden hadden om de moeder, die hen baarde, te verachten, om zich af te keren van hun grijze vader, die hen een voor een opgevoed heeft. Zou die éne lijn op deze schilderij niet al haar schoonheid en al haar gewicht wegnemen? Zou dit haar eenheid niet meer doen gelijken op die van de duivelen dan op engelen? Zou u niet zeggen dat juist hun liefde tot elkaar, hun ongenegenheid voor hun ouders hatelijk en onnatuurlijk maakte? O mijn broeders, die schilderij stelt ons voor: „Een zoon eert zijn vader, en een knecht zijn heer; ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? en ben Ik een Heer, waar is Mijn vreze? zegt de Heere der heirscharen tot u.”

O, het is vreselijk, wanneer de eigen deugden, tot welke wij, om de toorn van God te ontvlieden, de toevlucht nemen, zich tot ons wenden om ons te veroordelen. Wat baat u uw rechtvaardigheid, wat uw kinderlijke gehechtheid, wat baten u uw huiselijke deugden, om welke de wereld u bewondert en prijst, daar zij ten opzichte van God uw goddeloosheid nog vergroten? Laat niemand mij verkeerd verstaan, alsof ik had gezegd dat het kwaad was rechtschapen, getrouw en rechtvaardig te zijn, dat het kwaad is zijn ouders lief te hebben. Ieder verstandig man kent de waarde van deze aardse deugden, en weet hoezeer zij bezielend en versterkt worden, en een nieuw leven als het ware aanvangen, wanneer de wereldling een gelovige wordt. Maar dit zeg ik, dat, indien u niets meer bezit dan deze aardse deugden, dan zullen zij, iedere deugd afzonderlijk, in het oordeel opstaan, om u te veroordelen. Ik zeg alleen wat Luther vóór mij gezegd heeft, dat deze uw deugden, met welke u uw toren van Babel tot de hemel meent te bouwen, slechts de blinkende zonden zijn van het mensdom, en dat zij alleen zullen dienen om u in een tienmaal diepere verdoemenis te werpen. God beschuldigt u niet, broeders, van oneerlijkheid en ongehoorzaamheid aan uw ouders. De enige aanklacht, die Hij hier tegen u inbrengt, is de éne zonde gedurende het gehele leven van de natuurlijke mens - godloosheid. God is niet in al uw gedachten. Hij stemt toe dat u aardse deugden bezit, maar deze maken uw zonden jegens God juist zwarter en onuitwisbaarder.

I. Naar aanleiding van deze tekst besluit ik, dat onze wereldse deugden geen verzoening aanbrengen voor onze zonden, noch ons aangenaam maken in de ogen Gods. Het hele menselijk geslacht is een puinhoop, hoewel het schoon is zelfs te midden van het puin. Evenals wanneer u wandelt te midden van enige prachtige steenhopen, over welke de winterstormen van vele eeuwen zijn heengegaan, en met een blik vol verwondering naast iedere gegroefde kolom staat, die nu gebroken aan uw

voeten ligt, en, door uw oudheidkundige smaak gedreven, u verlustigt aan het verbrokkelde beeldhouwwerk van de Gothische tijden, - evenals u dit alles kunt doen, zonder zelfs in het minst te denken aan het voornaamste pronkstuk van de bouwkunde, dat hier ontbreekt, namelijk de juiste evenredigheid van het gehele gebouw, dat zich eenmaal met bolwerk en minaret ten hemel verhief, en nu onder zijn eigen puin begraven ligt, - zo ook kunt u op de mens neerzien. U mag gaan van het ene schepsel tot het andere, dat liefde en heerlijke vermogens bezit, en vervuld worden van bewondering over het uitstekend werk van de handen van Hem, die inderdaad de kundigste van alle bouwmeesters is; - u mag overvloedige genietingen vinden in de uitstekende verstandhouding tussen mensen en mensen, die zo voortreffelijk ingericht is, dat zij de vele raderen, waarop het evenwicht van het maatschappelijk leven rust, geleidelijk en geredelijk doet voortrollen; - u mag dit alles doen, zo als het duizenden reeds vóór u gedaan hebben, zonder in het minst te denken aan het verlies van des mensen voornaamste heerlijkheid, - de betrekking des mensen tot zijn God, - zonder te denken, dat, terwijl er velen onder het puin dezer wereld rechtschapen, weldadig en vol liefde zijn jegens hun ouders, er nochtans niemand is die God zoekt.

Laat ons een ogenblik veronderstellen, dat deze voortreffelijke deugden de zonden weg konden wissen; en een blik op de gevolgen hiervan slaan. Waar dan zou u de mens aantreffen, die ten enenmale van dezelve ontbloot is? Waar zou dan de redding van zondaren een einde nemen? Indien rechtschapenheid en edelmoedigheid één zonde uitwissen, waarom kunnen zij dit dan niet alle? Op deze wijze kunt u geen grens zetten tussen de zaligen en rampzaligen. Dan zouden alle mensen kunnen leven naar hun goeddunken, want u kunt nooit bewijzen dat iemand buiten het bereik van de zaligheid is. Aan de andere zijde: indien wereldse deugden de zonden uitwissen, is Christus tevergeefs gestorven. Hij kwam om Zijn volk zalig te maken van hun zonden. Engelen kondigden Hem van de wereld aan als de Zaligmaker van zondaren. Johannes wees de mensen op Hem als *het Lam Gods, dat de zonde van de wereld wegneemt*. De gehele Schrift getuigt: „dat door Deze u vergeving van de zonden verkondigd wordt.” Indien dus de alledaagse braafheid en goedheid en edelmoedigheid des levens iets zouden kunnen bijdragen om de zonden weg te nemen, waartoe moest de Christus dan lijden? Indien iets, zo goedkoop en gewoon als dit aardse deugden zijn, in staat was tot uitwissing van zonde, waartoe werd dan een zo kostelijke prijs vereist als het bloed van de Zoon van God? Indien wij, met al onze rechtschapenheid, al onze onberispelijkheid en achtingswaardigheid in de wereld, niets meer behoeven, waartoe raadt ons dan Christus aan, van Hem te kopen goud beproefd in het vuur, opdat wij rijk mogen worden? Niets dat onvolmaakt is, kan ons volmaakt maken in de ogen Gods.

Ziehier een juiste opmerking van een oud Godgeleerde: „arbeid aan uw heiligmaking met al uw krachten, maar maak er geen Christus van. Als u dit doet, zal uw werk op de een of andere wijze in het niet zinken. De gehoorzaamheid en het lijden van Christus, niet uw heiligmaking, moet uw rechtvaardigmaking zijn.” De zaak is zeer duidelijk. God oordeelt nog de wereld in rechtmatigheid, - dat is, naar de striktste regel van Zijn heilige wet. Indien wij in die dag gerechtvaardigd willen zijn in Zijn ogen, moeten wij volmaakt zijn voor Hem. Maar dit kunnen wij niet zijn door onze eigen heiligmaking, die onvolkomen is. Deze kan alleen geschieden door de toerekening van een volkomen rechtvaardigheid, en deze ligt alleen in de volkomen gehoorzaamheid van Christus, - dat wij in die dag gerechtvaardigd zullen worden. Wij zijn alleen een geheel, alleen volmaakt in Christus.

Maar ach, mijn broeders, wanneer onze heiligmaking tot verkrijging van rechtvaardigheid in die dag te kort schiet, hoeveel te minder zullen dit dan onze

wereldse deugden doen. Indien uw braafheid en onberispelijkheid genoeg zijn om uw naaktheid te bedekken, en u welbehaaglijk te maken in de ogen Gods, waarom betaamde het dan Christus alle gerechtigheid te vervullen, als een zekerheid in de plaats van zondaren? Waarom biedt Hij dan aan, arme zondaren te maken rechtvaardigheid Gods in Hem? Waarom zegt Hij van Zijn verlostens: „Gij was volmaakt door Mijn heerlijkheid, die Ik op u gelegd had?” (Ezech. 16 : 14).

II. Ik besluit uit deze tekst, dat aardse deugden een mens op weg naar de hel kunnen vergezellen.

Ik wens met alle eerbied en met alle zachtmoedigheid over dit verschrikkelijke punt te spreken. Iemand, die van de hel spreekt, moest het doen met tranen in zijn ogen. Maar ach, broeders, is het niet duidelijk, dat, indien de liefde van aardse ouders en rechtschapenheid tot aardse meesters bestaanbaar is met algehele goddeloosheid op aarde, deze eigenschappen ook bestaanbaar zijn met de algehele goddeloosheid van de hel? Wie van u herinnert zich niet de geschiedenis van de rijke man en Lazarus? Toen de rijke man zijn ogen ophief in de hel, zijnde in de pijn, en toen hij Abraham bad Lazarus te zenden om het uiterste van zijn vinger in het water te dopen, en zijn tong te koelen, - welke was toen de enige begeerte, welke in zijn boezem opwelde, en het gebed van zijn lippen deed vloeien? Was het niet liefde tot zijn broeders? „Ik bid u dan, vader, dat gij hem zendt tot mijns vaders huis: want ik heb vijf broeders; dat hij hun dit betuige, opdat ook zij niet komen in deze plaats van de pijniging.” (Lukas 16 : 27). Ach, mijn broeders, heft deze ene tekst niet een vreselijk gordijn op van de onzichtbare wereld des jammers? Openbaren deze woorden u niet enige eeuwige smarten, van welke u nooit gedroomd hebt? Er zal broederlijke liefde in de hel zijn. Die verzengende vlammen verteren geenszins dit bestanddeel van ons bestaan. Maar, o, het zal ons geen blijdschap, maar veeleer smart geven. De liefde van kinderen zal daar zijn; maar ach! welk een foltering zal het zijn, als de liefhebbende moeder daar haar kinderen ontmoet, met welke zielen zij geen medelijden had, - haar kinderen, die zij nooit tot Jezus bracht; haar kinderen voor welke zij niet bad, en welke zij niet leerde bidden! Wie zal de ontmoeting beschrijven tussen een liefhebbende vrouw en haar beminde man in een eeuwige hel? Zij, die nooit tezamen baden, noch de een voor de ander, - zij, die elkaar in hun overtuiging stijfden, - zij, die elkaar versterkten en aanmoedigden in hun zonde! ach, mijn vrienden, wanneer deze, de tederste en beste eigenschappen van onze natuur, zulke sterke folteringen zullen worden, wat zullen dan onze kwade eigenschappen zijn?

Ik wens nu nog een woord te richten tot diegenen onder ons, die er op rekenen zalig te worden, omdat ze menen rechtschapen en braaf zijn. O, dat u heden mag overtuigd worden door de Schrift en het gezond verstand, dat deze, wanneer u buiten Christus bent, en derhalve geen vrede hebt met God, slechts uw goddeloosheid vergroten en onuitsprekelijke kwellingen voor u in de hel zullen worden. Wanneer dus zelfs onze deugden ons veroordelen, wat zullen dan onze zonden doen? Wanneer de goddeloze zo'n vreselijke verdoemenis tegemoet gaat, waar zal de openbare zondaar verschijnen.

Maar er is een Fontein geopend in Sion, tot welke beiden, de goddeloze en de zondaar, mogen toetreden, en indien u slechts overtuigd wilt worden om te geloven dat u niet meer of minder bent dan een van deze verloren schepsels, dan weet ik wel dat ge u haasten zult om u te baden in die verzoenende wateren. Maar indien u nog langer het lied wilt aanheffen van uw uitmuntende hoedanigheden, - uw rechtschapenheid, uw oprechtheid, uw kinderlijke en ouderlijke liefde, uw nauwgezetheid om ieder het zijne

te geven, uw lust tot weldadigheid, - en u wilt niet overtuigd worden door de eigen woorden van God, dat hoewel de zoon zijn vader eert, en de knecht zijn heer, deze slechts een donkerder en duivelser kleur geven aan uw Godvergetenheid en Godverachting; - indien u dit doen wilt, dan kunnen wij ons alleen met droefheid van u afwenden en zeggen: „Hoeren en tollenaars zullen u voorgaan.”

Larbert, 22 nov. 1835.

3. DE MOEILIKHEID EN WENSELIJKHEID VAN BEKERING

„Ik heb de Heere lang verwacht, en Hij heeft Zich tot mij geneigd, en mijn geroep gehoord! Hij heeft mij uit een ruisende kuil, uit modderig slijk opgehaald, en heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld, Hij heeft mijn gangen vastgemaakt. En Hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven, een lofzang onze God; velen zullen het zien, en vrezen en op den Heere vertrouwen.” (Psalm 40 : 1-3).

Het kan bijna niet betwijfeld worden dat de ware en voorname inhoud van deze Psalm op de Heere Jezus ziet. Want hoewel de aangehaalde verzen zeer goed toepasselijk kunnen zijn op David, of op elke bekeerde mens, die terugziet op datgene wat de Heere aan zijn ziel heeft gedaan, nochtans kunnen de woorden van het laatste gedeelte van de Psalm, naar de eigenlijke betekenis, aan niemand anders in de mond gelegd worden dan aan Jezus Christus. Dit wordt in vers 6, 7 en 8 rechtstreeks toegepast op Christus, door de apostel in het 10e hoofdstuk van zijn brief aan de Hebreëen: „Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid; brandoffers en offers voor de zonde hebben U niet behaagd. Toen zeide Ik: Zie, Ik kom (in het begin des boeks is van mij geschreven) om Uw wil te doen, o God!”

De gehele Psalm wordt, om die reden, ook aangezien als een biddende overdenking van de Messias, toen Zijn Vader het aangezicht voor Hem verborg; want hoe juist mocht Hij, die geen zonde kende, maar zonde voor ons gemaakt werd, - Hij, op Wie het de Vader behaagde, al onze ongerechtigheden te doen aanlopen, - hoe juist mocht Hij zeggen met de woorden van vers 13: „kwaden, tot zonder getal toe, hebben Mij omgeven; Mijn ongerechtigheden hebben Mij aangegrepen, dat Ik niet heb kunnen zien; zij zijn menigvuldiger dan de haren Mijns hoofds, en Mijn hart heeft Mij verlaten.”

Naar aanleiding van dit gezichtspunt, kunnen vers 1-3 beschouwd worden als de herinnering van een vroegere verlossing uit de een of andere bezoeking van de duisternis, ten einde zichzelf te troosten in tijdelijke moedeloosheid. En wie kan er aan twifelen dat Hij, die een man van smarten was en verzocht in krankheid, meer tijden van donkerheid en van de hemel gezonden vertroosting ondervond, dan de opgetekende in de hof van Gethsémané? Reeds dit, dat Hij zich zo dikwijls afzonderde om te bidden, schijnt zulks te bewijzen. Maar daar het duidelijk is dat Zijn beschrijving van „de ongerechtigheden die Hem aangegrepen hebben,” uitgedrukt is in woorden, welke op iedere belaste en ontwaakte zondaar passen, kunnen ook, in ieder geval, de verzen van mijn tekst toegepast worden op iedere bekeerde ziel, welke achterwaarts ziet op de verlossing, die God voor hem gewrocht heeft. „Verwachtende, verwachtte ik Jehovah” (zoals vers 1 letterlijk moet vertaald worden), drukt al de hevige angst uit van een ziel, die opgewekt is om het gevaar te zien en de plaats van waar zijn hulp moet komen. „En Hij heeft Zich tot mij geneigd,” drukt de lichamelijke beweging uit van een, die begerig is te luisteren, en zich daartoe opmerkzaam voorwaarts buigt. „En Hij heeft mijn geroep gehoord.”

*Hij heeft mij opgehaald uit een ruisende kuil, uit modderig slijk.
En heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld,*

*Hij heeft mijn gangen vastgemaakt.
En Hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven, een lofzang onzen God.
Velen zullen het zien en vrezen, en op de Heere vertrouwen."*

Hij drukt de toestand van een onbekeerde mens uit onder het treffend beeld van een die in een ruisende kuil is, en in modderig slijk wegzinkt; terwijl hij bij de bekering vergeleken wordt zijn voeten te zetten op een rots, met vastgemaakte gangen en een nieuw lied in zijn mond. Dus mijn tekst beschouwende als het ware en getrouwe beeld van die gezegendste verandering in toestand en karakter, welke in de taal van de Bijbel bekering genoemd wordt, neem ik aanleiding uit deze woorden twee eenvoudige maar allergewichtigste gevolgtrekkingen te maken:

I. De moeilijkheid van de bekering.

Zo moeilijk en boven de krachten van een mens is het werk van de bekering van een ziel van de zonde en de satan tot God, dat God dit alleen doen kan, en naar aanleiding van onze tekstwoorden wordt ieder deel van dat werk geheel en alleen aan Hem toegeschreven. „Hij heeft mij uit een ruisende kuil opgehaald. Hij heeft mij getrokken uit modderig slijk. Hij heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld. Hij heeft mijn gangen vastgemaakt en Hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven.” God, en God alleen, is dus de Bewerker van de bekering. Hij, die het eerst de mens schiep, kan ook alleen hem opnieuw scheppen in Christus tot goede werken. En de reden hiervan zullen wij duidelijk zien, wanneer wij al de delen nagaan van het werk hier beschreven.

De eerste verlossing wordt ons in deze woorden voorgesteld: „*Hij heeft mij uit een ruisende kuil opgehaald,*” en het tegendeel van de daarmede in betrekking staande verlossing is: „*Hij heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld.*” Er kan nauwelijks een hopelozere toestand gedacht worden dan die, om, even als Jozef, gebracht te zijn in een kuil, en wel een verschrikkelijke kuil, of, zoals de Psalmist zegt, in een kuil van de verwoesting. Aan alle zijden door vochtige en duistere wanden ingesloten, met nauwelijks een uitweg in de open lucht, doet u vergeefse moeite om op te klimmen naar de klare en frisse dampkring van de heldere dag. U bent een gevangene in de ingewanden van de aarde, - het verblijf van een kuil van de verschrikking. Zulk is uw toestand, wanneer u onbekeerd zijt. U bent dood, terwijl u leeft; levend begraven als het ware; dood in zonden en misdaden, terwijl u midden onder haar wandelt. U kunt met geen mogelijkheid het daglicht bereiken noch de frisse lucht boven u. Want de kuil, waarin ge u bevindt, is inderdaad uw gevangenis, en tenzij u opgetrokken wordt door de koorden van de goedertierenheid, zult u in die gapende afgrond gedrongen worden, van welke de Schrift zegt dat hij bodemloos is. Zo is uw toestand, indien u onbekeerd zijt. U bent onder de vloek, want „vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek van de wet, om dat te doen,” (Gal. 3 : 10), en u bent nooit in een van die gebleven - doende dezelve van hart als de Heere, - dat alleen als zodanig kan gerekend worden te doen. U hebt nooit het zaligmakend geloof bezeten in de Zoon van God, en daarom bent u „alreeds veroordeeld.” U bent nooit uit de kuil van vervloeking opgehaald geworden. „Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op hem,” (Joh. 3 : 36), dat is, hij wordt nooit opgehaald uit de kuil. De kuil van toorn en van de verwoesting, waarin u van nature zijt, zal nooit door u verlaten worden, dan om die te verwisselen met de kuil van de eeuwige toorn.

Daar nu deze verschrikkelijke kuil de toestand van toorn en van de vervloeking voorstelt, waarin wij van nature liggen, hoe onmogelijk is het derhalve dat wij er

onszelf uit verlossen kunnen. Om uit de gevangenis van aardse koningen te ontsnappen is een moeilijke en gewaagde onderneming; maar wie zal de gevangenis van de eeuwige God ontkomen? Wie zal uit de kuil van de veroordeling klimmen, waarin Hij de ziel besloten heeft? Wie kan vergeving bewerken voor gedane zonden? Wie kan de zonden van een leven afleggen dat voorbij is? Zie op uw leven terug, broeders, een leven doorgebracht zonder aan God te denken, - in daden en gedachten tegen God; en bedenkt dan dat Hij de Rechtvaardige is, die niet liegen, noch dat Hem iets berouwen kan. Zeg zelf, vindt u het dan gemakkelijk, of zelfs mogelijk, dat u uzelf uit die vreselijke kuil verlost, waarin u nu vanwege Zijn toorn bewaard wordt?

Maar indien ge u niet verlossen kunt uit de kuil, noch uw voeten stellen op een rotssteen, veel minder nog kunt ge u uit het modderig slijk losworstelen en uw gangen vastmaken. De kuil van verwoesting stelt de toorn voor, onder welke u van nature ligt; het modderig slijk het bederf waarin u van nature leeft. Zich in een droge kuil te bevinden, gelijk Jozef, is reeds kwaad genoeg; maar ach, hoe hopeloos en ellendig is het wanneer u in modderig slijk staat! Onder de veroordeling te liggen wegens begane zonden, rekent u reeds ellendig genoeg te zijn; maar uw toestand is nog veel wanhopiger, want u zinkt dagelijks dieper weg onder het gewicht van een tijdelijk bederf. Iedere poging, die u aanwendt om uit uw jammerlijke toestand te geraken, doet u slechts dieper in het modderig slijk zinken, en ieder uur dat u blijft, waar u zijt, zinkt u dieper; uw toestand wordt hopeloos. Hoe juist gelijkt het toenemen in zondige gewoonten op het zinken van u voeten in modderig slijk! Welke van uw gewoonten wordt niet door oefening vergroot? Hoezeer neemt de gewoonte van het vloeken bij een mens toe, totdat hij er geheel verslaafd aan is! En zo gaat het ook met die verborgen zonden, die in uw hart huisvesten. Iedere dag krijgen zij nieuwe kracht over uw ziel, iedere nieuwe toelating bindt uw voeten vaster dan ooit op de goddeloze weg. En hoe u ook, zelfs naar de loop van de natuur, uw lusten, uw hartstochten en begeerten, mag veranderen, nochtans is iedere verandering slechts het opheffen van de ene voet uit het modderig slijk, om die straks op een andere plaats neer te zetten, en dieper te zinken. Ach! wie is in staat al de jammeren van het bederf van een onbekeerd hart te beschrijven! Slaat de blik in uw eigen harten, u die in hart en wandel onbekeerd zijt; en, o, indien de Geest van genade gebruik mocht maken van dit gedeelte, waarvan wij nu spreken, om u heden van uw zonden te overtuigen, dan zou u zien hoe waarachtig er in u een bron van ijdele verbeelding is, - een diepte van geestelijke ellende en onbekwaamheid om uw eigen zonden weg te wissen, uw hart te vernieuwen, of uw voet op een rotssteen te zetten en uw gangen vast te maken, - die alleen beschreven kan worden door zo'n beeld als dat van een ruisende kuil, en het wegzinken in modderig slijk.

Evenmin kunt u van uzelf een derde stap op de weg van de bekering zetten, namelijk u kunt u geen nieuw lied in de mond geven. Een lied is het teken van blijdschap en verheuging des harten, en daarom zegt Jakobus, „Is iemand goedsmoeds? dat hij Psalmzingt " (Jakobus 5 : 13). En toen de verwoesters van Jeruzalem spotten met het lijden van de verbannen Israëlieten, vrolijkheid van hen eisten, zeiden zij: „Zingt ons een van de liederen Sions.” Maar om een nieuw lied te zingen, tot lof onzes Gods, is slechts het voorrecht van de gelovige. Om vrolijk en verheugd te zijn van harte, met de gedachte aan een heilig God, is slechts het voorrecht van hem, wiens voeten op de rotssteen, - Christus, - gesteld zijn. Het is waar, de onbekeerde wereld heeft ook haar liederen, en ook zij kan een vrolijk gezang aanheffen. Maar hierin ligt het onderscheid: zij kunnen alleen vrolijk zijn en

goedsmoeds, wanneer God al hun gedachten niet vervult, alleen, wanneer een sluier van de vergetelheid over dood en oordeel geworpen is. Onthoudt u van al deze ernstige dingen, en u kunt lachen en jubelen, gelijk Bélsazar en zijn duizend geweldigen, toen zij wijn dronken en de goden van goud en zilver prezen. Maar ontsluit voor uw ogen de waarachtigheid van een heilig en alomtegenwoordig God, van de dood die aan uw deur klopt, en na de dood het oordeel, - en terstond wordt het gelaat veranderd, - gelijk bij Bélsazar toen de geheimzinnige hand verscheen, - uw gedachten verontrusten u, zodat de banden van u lendenen worden losgemaakt, en uw knieën tegen elkaar stoten.

Maar voor hem, die in een heilig God gelooft, is de ware inhoud van zijn lied: „*loof de Heere onze God!*” Geen verschijning des doods of van oordeel kan in hem deze Goddelijke tonen verstoren. Op zijn sterfbed moge hij het begin van dit lied aanheffen, dat slechts voortgezet en ten einde zal gebracht worden, wanneer hij in de heerlijkheid ontwaakt. Welk onbekeerd mens heeft het vermogen dit hemelse lied op zijn lippen te nemen, met zo’n vreemde vreugde in zijn hart? Blijdschap kan niet afgedwongen worden, en het allerminst Christelijke blijdschap. Indien uw zonden niet vergeven zijn, u niet gerechtvaardigd en nog in vijandschap tegen God zijt, - hoe kunt u dan een toon tot Zijn lof aanheffen? In het 14e hoofdstuk van de Openbaring, waar de verlostten, als het ware, een nieuw lied zongen voor de troon en voor de vier dieren en de ouderlingen, staat: „En niemand kan dat gezang leren, dan de honderd vier en veertig duizend, die van de aarde gekocht waren.” Niemand dan een nieuw schepsel kan dat nieuwe lied leren. Engelen kunnen er niet mee instemmen, want het is het lied van de verlostten, van hen die zondaars waren, en wedergeboren zijn. En, o, wanneer engelen dit niet kunnen, hoeveel te minder kunnen de onbekeerde en niet verlost zondaars samenstemmen in die eeuwige lofzang. Hoe onuitsprekelijk dus is, in ieder geval, de bekering! Hoe onmogelijk voor de mens! Maar bij God zijn alle dingen mogelijk. Hij heeft voorzien, en de Rotssteen, Christus, gegeven. Zijn oor is niet zwaar dat het niet zou horen, wanneer wij slechts roepen; Zijn arm is niet verkort, dat Hij niet zou verlossen, indien wij deze slechts van Hem begeren. Maar,

II. Van deze schildering van een ware bekering leid ik niet slechts af de moeilijkheid, maar ook de wenselijkheid van de bekering.

Indien ge u de blijdschap kunt voorstellen van iemand, die uit de ruisende kuil is opgehaald, waar alleen de toorn hem verbeide, en zijn voet gesteld heeft op de Rotssteen, wiens fondamenteen vast zijn als de eeuwige bergen, en hij getrokken is buiten het bereik van zijn vijanden, - dan, mijn vrienden, hebt u enige kennis van hetgeen wil zeggen uit de toorn in de vrede te zijn overgegaan, overgebracht te wezen vanuit de vloek, en het voorrecht te smaken, om te steunen op de gerechtigheid van Christus, te staan op Hem, door Wie u gerechtvaardigd bent, zodat noch mens, noch engel, noch duivel enige beschuldiging tegen u kan inbrengen.

En, ten andere, indien ge u de blijdschap kunt voorstellen vanuit het modderige slijk opgehaald te zijn, in hetwelk uw voeten ieder uur dieper en dieper zonken, en uw gangen vastgemaakt zijn, een recht pad voor u en een vaste grond onder u, - dan weet u wat het wil zeggen uit uw wereldse lusten en begeerten, zorgen, gedachten, benauwdheden en zondige gewoonten opgenomen te zijn, waarin u iedere dag dieper en dieper wegzonk, en altijd met geringere hoop van verlossing, - bekwaam gemaakt te zijn God lief te hebben en de dingen Gods, om de dingen te bedenken die boven zijn, - „en al uw gedachten gevangen te leiden tot de gehoorzaamheid van Christus.”

En nog verder, indien ge u de blijdschap kunt voorstellen van de verlostte gevangene,

die gebonden was in treurigheid en ijzeren kluisters, en wiens jammerklacht verkeerd is in een lied, - als van een vrijgemaakte slaaf, - dan weet u wat het zeggen wil, de droefgeestigheid en de neerslachtigheid van een onwedergeboren schepsel verwisseld te zien in de vreugde en blijdschap van een verlostte ziel, met het nieuwe lied op te lippen, dat zij alleen kan zingen.

Maar wanneer ge u al deze dingen kunt voorstellen, dan hebt u slechts enige kennis, en niets meer, van de *wenselijkheid* van de bekering. De rijkdommen van Christus zijn onnaspeurlijk. Al doorliep ik de gehele natuur om u beelden voor te stellen; al zou ik iedere toestand van ellende tegenover vrede en blijdschap stellen, nochtans zou ik u geen juist denkbeeld kunnen geven van de zegeningen in de bekering gelegen, want, werkelijk, „hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, dat heeft God bereid (in deze wereld, zelfs in het uur des geloofs) die, die Hem liefhebben.” (1 Cor. 2 : 9). Daarom zal ik dan maar liever de beelden, aan de natuur ontleend, achterlaten, daar zij slechts verwarring kunnen geven, en u duidelijk de werkelijkheid blootleggen, wat deze beelden betekenen.

Het allereerste, dat men in de bekering verkrijgt, is vrede met God. „Gerechtigd uit het geloof, hebben wij vrede met God.” Deze uitwerking ondervinden wij terstond, zodra wij op de Rotssteen, Christus, staan. Met zonden beladen mensen, ziet u de wenselijkheid niet in, vrede te hebben met een beledigde, vergeten en verachte God? Bent u zo belust op die ruisende kuil van vijandschap en veroordeling, dat u geen verlangen hebt er uit opgehaald te worden? Dan werkelijk, is het ijdel u Christus te prediken, en kunt u geen schoonheid in Hem vinden.

Het tweede, dat men in de bekering verkrijgt, is een heilig leven. „Zovelen als Christus aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden.” Bedorven schepsel, wiens hart vervuld is met aangeboren zonden, ziet u de wenselijkheid niet in van een heilig leven? Ik vraag u niet of het u in dit ogenblik aangenaam zou zijn om al uw ontembare lusten te bedwingen, al uw begeerlijkheden en driften te kruisigen, - ik weet dat u dit onverdraaglijk zou toeschijnen; maar ik vraag u of u er geen wenselijkheid in hebt al die begeerten en lusten veranderd te zien, of hun kracht ontnemen, zodat oprechtheid voor God en heiligheid des levens u niet langer tot ergernis maar tot blijdschap en vrede zijn? Bent u zo ingenomen, niet met de voorwerpen die uw driften opwekken, maar met uw driften zélf, dat u geen begeerte hebt een nieuw schepsel te worden? Inderdaad, dan is het nodeloos u de Zaligmaker te verkondigen.

De derde goede zaak, die men in de bekering verkrijgt, is een verblijd en dankbaar hart. „Wij roemen in God, door onze Heere Jezus Christus.” Dit is het lied van de verlostten. De blijdschap des hemets is dankzegging en lof. De blijdschap des hemels op aarde, - dat is: van de bekeerde ziel, - is dezelfde, niet anders dan lof Gods. Wanneer dus blijdschap en dankzegging, die ons niet begeven, zelfs te midden van de schaduwen des doods, de donkere vallei, en de geduchte tekenen des oordeels, - begeerlijke gaven zijn, verenigen zij zich alle samen, om de wenselijkheid van de bekering te bewijzen

Maar ik weet dat het voor velen van u ijdel is, dat ik spreek over de wenselijkheid van de bekering; want u erkent niet de ellende van onbekeerd te zijn, - de jammer van een kind van toorn en een dienstknecht des verderfs te wezen.

Wanneer wij u zeggen, dat zij, die niet gerechtvaardigd zijn, in een ruisende kuil liggen, dat de onheiligen in modderig slijk wegzinken, dan zegt u ons dat u nooit enige afkeer van uw toestand gevoeld hebt. Zelfs geniet u vele genoegens, en bevindt ge u op uw gemak. O, ellendigste van alle onbekeerde mensen, u bent in de ruisende kuil; nochtans bent u ongevoelig voor zijn verschrikkingen. U bevindt u in het modderig slijk, en zinkt bij elke voetstap dieper; nochtans voelt u geen onrust. U weet, dat u nooit in Christus als uw Zaligmaker geloofd hebt; nochtans schrikt u niet terug voor het woord van de Schrift dat u toeroept: „gij bent alreeds veroordeeld.” U weet dat uw hart niet vernieuwd, niet wedergeboren is, en nochtans siddert u niet, als de Bijbel u zegt: „Zonder heiligmaking zal niemand de Heere zien.” U doet mij denken aan een man, die te midden van een sneeuwstorm op reis is. Hij is ver van zijn huis en ver van enige schuilplaats. Bij iedere stap zinkt hij dieper in de opeengehoopte sneeuw. Een ongekende gevoelloosheid bevangt hem. De dood zelfs heeft voor hem zijn schrik verloren. Naarmate zijn gevaar toeneemt, vermindert zijn vrees. Een grote afmatting maakt zich van zijn vermogens meester, tot hij neerzinkt om gerust te slapen, - maar om nooit te ontwaken.

Op dezelfde wijze doet uw gevoelloosheid, in plaats van een teken te zijn dat er geen gevaar is, het gevaar en de schrik van uw toestand duizendvoudig toenemen. Indien de Bijbel waar is, dan is de toestand van ieder onbekeerd mens zó rampzalig, dat, als u kon zien, zoals God ziet, de woorden: „een ruisende kuil en modderig slijk,” u te flauw toeschijnen om dit uit te drukken. „De smarten des doods en de pijnen van de hel” zouden dus duidelijker zijn. O, strijdt dus om de jammer te kennen van onbekeerd te zijn. Neemt het besluit om de slechtste zijde van u te weten te komen; want dan alleen zult u de wenselijkheid van de bekering inzien - de uitnemendheid van Christus.

En nu, terwijl ik de beide gevolgtrekkingen, die ik uit onze tekst gemaakt heb, verenig, - namelijk de moeilijkheid van de bekering, zó groot dat God zelf er de Bewerker van moet zijn; en de wenselijkheid van de bekering; zó groot, dat vrede, heiligmaking en blijdschap er van afhangen, - laat mij toe u te vermanen, dat u deze langs de enige weg zoekt, op welke ze de Psalmist gevonden heeft: „verwachtende, verwachtte ik Jehovah” - dat is: ik heb de Heere lang verwacht - „en Hij heeft zich tot mij geneigd, en mijn geroep gehoord.”

Hij is meer bereid u te horen, dan u om te vragen. De Rotssteen is reeds gelegd. Christus is gestorven, en u wordt heden uitgenodigd Zijn gerechtigheid aan te nemen. Als u in Christus zijt, zult u iedere dag meer een nieuw schepsel worden; als u een nieuw schepsel zijt, zult u een nieuw loflied zingen, Hem ter eer, die ons lief heeft gehad.

Een woord tot degenen onder u, die achterwaarts kunnen zien op een ondervinding, zoals in onze tekst beschreven staat; die kunnen zeggen dat God hen uit een ruisende kuil en modderig slijk heeft opgehaald, en hun voet heeft gesteld op een rotssteen, wier gangen vastgemaakt zijn, en in wier mond een nieuw lied is gegeven. Ziet toe, dat de volgende woorden van de tekst ook verwezenlijkt worden: „velen zullen het zien, en vrezen, en op de Heere vertrouwen.” Hoe velen zitten er rechts en links naast u, die nog onbekeerd zijn, en zich nog in de kuil en het slijk bevinden. Toont hun welke grote dingen God aan uw zielen gedaan heeft, opdat zij mogen vrezen en niet onbekeerd sterven, opdat die heerlijke verandering ook hun deel wordt; opdat zij niet als oude mensen sterven, en zij de kuil van de verschrikking niet verwisselen met de poel van eeuwige jammer; opdat zij niet in het modderig slijk verzwolgen worden, en dat zij, op deze wijze, door de vrees geleid, er toe gebracht

worden in God te geloven, zoals u gedaan hebt, - om te steunen op de Rotssteen van de gerechtigheid van Christus. „Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.” Amen.

Dunipace, 2 aug. 1835.

4. DE LIEFDE VAN CHRISTUS.

„Want de liefde van Christus dringt ons; als die dit oordelen, dat, indien Eén voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn.” (2 Korinthe 5 : 14 en 15a).

Een van de treffendste karaktertrekken in Paulus leven was zijn grote werkzaamheid. Reeds uit zijn vroegere geschiedenis, die ons het persoonlijk aandeel vermeldt dat hij nam in het vervolgen van de opkomende gemeente, toen hij was „een godslasteraar en een vervolger,” blijkt het ons ten duidelijkste dat dit de voornaamste karaktertrek was van zijn natuurlijk gemoed. Maar toen het de Heere Jezus Christus behaagde hem al Zijn lankmoedigheid te betonen en hem te stellen “tot een voorbeeld dergenen, die in Hem geloven zullen,” was het schoon en allerleerzaamst om te zien, hoe de natuurlijke grondtrekken van deze vermetele niet alleen geheiligd, maar ook bezielde en vergroot werden. Zo waar is het, dat zij die in Christus zijn, tot een nieuwe schepping behoren: „Het oude is voorbijgegaan, zie, het is alles nieuw geworden. Verdrukt in alles, doch niet benauwd; twijfelmoedig, doch niet mismoedig; vervolgd, doch niet daarin verlaten; nedergeworpen, doch niet verdorven,” (2 Cor. 4 : 8, 9), - dit was een getrouwe schildering van het leven van de bekeerde Paulus. „Wetende de schrik des Heeren,” en de vreselijke toestand kennende dergenen, die nog in hun zonden waren, was het de bezigheid zijns levens, „de mensen tot het geloof te bewegen,” terwijl hij zich met alle middelen beijverde om de waarheid „in de gewetens te openbaren.” „Want, zegt hij, hetzij dat wij uitzinnig zijn, wij zijn het Gode; hetzij dat wij gematigd van zinnen zijn, wij zijn het ulieden.” (vers 13). Hetzij de wereld ons wijs of dwaas oordeelt, het is ter ere Gods en tot zaligheid van de zielen dat wij alle krachten van ons leven aanwenden.

Wie dan is niet begerig om door te dringen tot die verborgen drijfveer van al deze bovennatuurlijke arbeid? Wie zou niet begerig zijn om van de lippen van Paulus te vernemen, welk machtig beginsel het was dat hem tot zoveel arbeid en zoveel gevaren voortdreef? Welke toverkracht heeft zich van zijn krachtig gemoed meester gemaakt, of welke verborgen invloed van de planeten trekt hem, met onophoudelijke kracht, door alle ontmoedigingen heen, - onverschillig of de wereld hem aangrijpt, zonder mensenvrees, die licht tot een uiterste wordt; onverschillig voor de spotternij van de twijfelende Athener, het gefronste voorhoofd van de weelderige Korintiërs en voor de woede van de enghartige Jood? Wat zegt de apostel zelf? Want wij hebben zijn eigen verklaring van dit geheim in de woorden, die voor ons liggen: „de liefde van Christus dringt ons.”

Dat hier de liefde van Christus tot mensen is bedoeld, en niet onze liefde tot de Zaligmaker, blijkt zeer duidelijk uit de verklaring, welke er op volgt, waar Zijn dood voor allen als het voorbeeld van zijn liefde is aangewezen. Het was het gezicht op dat wonderbare medelijden van de Zaligmaker, dat Hem bewoog voor Zijn vijanden te sterven, - voor al onze zonden te voldoen, - de dood voor ieder mens te ondergaan, - het was dit gezicht, dat hem tot alle arbeid aandreef, - dat hem alle lijden licht maakte en elk bevel zonder morren ten uitvoer deed brengen. „Hij liep met lijdzaamheid de loopbaan die hem voorgesteld was.” Waarom? Omdat „ziende op Jezus,” hij leefde als een man van de wereld gekruisigd. Waardoor? Door het zien op het kruis van Christus. Evenals de natuurlijke zon in de hemelen een sterke en onophoudelijke

aantrekkingskracht uitoefent op de planeten, die zich om haar bewegen, zo oefende de Zon der gerechtigheid die inderdaad Paulus met een klaarheid helderder dan de volle middag bescheen had, op zijn hart een voortdurende en almachtige geestkracht uit, die hem drong voortaan niet meer zichzelf, maar Hem te leven, die voor hem stierf en opstond. En merk op dat het geen tijdelijke of afwisselende geestkracht was die zijn hart en leven bestuurd, maar een blijvende en voortgezette aantrekking; want hij zegt niet dat de liefde van Christus hem eenmaal drong of dat zij hem nog eens dringt, of dat de liefde van Christus hem alleen in tijden van opwekking, onder het gebed of bij bijzondere aandacht drong, maar hij zegt eenvoudig, dat de liefde van Christus hem dringt. Het is de eeuwig blijvende, eeuwig bewegende kracht, die de drijfveer is van al zijn arbeid. Neem deze weg, - en zijn geestkracht is vervlogen, en Paulus wordt even zwak als andere mensen.

Is er niemand onder u, wiens hart begerig is om zo'n uitmuntend beginsel te bezitten? Is daar geen onder u, mijn broeders, die tot de belangrijkste aller trappen van bekering genaderd is, op welke u hijgt naar een Goddelijke kracht, die u tot een nieuw schepsel maakt? U bent de rechte poort des geloofs binnengekomen. U hebt gezien, dat er geen vrede is voor de onrechtvaardigen, en daarom hebt u tot Christus, als uw Gerechtigheid, de toevlucht genomen. Reeds voelt u iets van de vreugde en de vrede des geloofs. U kunt terugzien op het leven achter u, dat u doorgebracht hebt zonder God in de wereld, en zonder Christus in de wereld en zonder de Heilige Geest in de wereld. U kunt uzelf aanzien als een veroordeeld verworpene en zeggen: „Indien ik mij zou wassen met sneeuwwater, nochtans zouden mijn klederen van mij gruwen.” (Job 9 : 30, 31). Wel is waar kunt u dit alles doen met schaamte en zelfverwijt, maar evenwel zonder mismoedigheid en wanhoop, want u hebt uw oog gelovig geslagen op Hem, die zonde gemaakt werd voor ons. En u bent overtuigd dat, gelijk het God behaagde al uw ongerechtigheden Hem toe te rekenen, Hij ook gewillig is, en altijd gewillig geweest is, om u al de volle gerechtigheid van de Zaligmaker toe te rekenen. Zonder wanhoop, zei ik? Nee, met vreugde en een lied op de lippen. Want indien u inderdaad met uw hele hart gelooft, dan bezit u de zaligheid van de mens, wie God de rechtvaardigheid toerekent zonder de werken, gelijk David dit beschrijft, zeggende: „welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is. (Psalm 32 : 1). Dit is de vrede van de mens, die gerechtvaardigd is.

Maar is deze vrede een toestand van volkomen zaligheid? Blijft er niets meer te wensen over? Ik beroep mij op allen onder u, die weten wat het is gerechtvaardigd te zijn uit het geloof. Wat doet de wolk op uw voorhoofd komen en onderdrukt de verheffing des Geestes? Waarom kunnen wij niet altijd samenstemmen in het lied van dankzegging: „Loof de Heere, mijn ziel, en vergeet geen van zijn weldaden; Die al uwe ongerechtigheden vergeeft?” Indien wij volle vergeving ontvangen hebben voor al onze zonden, waarom zouden wij dan ooit zo spreken als de Psalmddichter: „wat buigt gij u neder, o mijn ziel, en bent u onrustig in mij?” (Psalm 42 : 6). Ach, mijn vrienden, daar is niemand onder u, die een waarachtig gelovige is en niet de onrustbarende gedachte gehad heeft, van welke ik thans spreek. Er zullen er onder u zijn, die er zó onder geleden hebben, alsof zij zich bevonden onder de duisternis van een donkere wolk, die de vrede van het Evangelielicht bedekt, en de zonnestraal van de verzoening in de ziel overschaduwde.

De onrustbarende gedachte is deze: „Ik ben gerechtvaardigd, maar helaas, ik ben nog niet geheiligd. Ik kan op het leven, dat achter mij ligt, zonder wanhoop terugzien, maar hoe kan ik voorwaarts zien, op de toekomstige dingen?”

Er is geen schilderachtiger zedelijk landschap in de gehele wereld dan zo'n ziel

aanbiedt. Bewust van de vergeving van vroegere zonden, slaat het oog een blik naar binnen, met een te voren onbekende helderheid en onzijdigheid. Daar aanschouwt het oog lang gekoesterde neigingen tot zonde, die, evenals oude rivieren, een diep kanaal in het hart gegraven hebben; daar ontmoet het herhaalde terugkeer van driften, die tot dusver onweerstaanbaar en overweldigend waren, gelijk eb en vloed van de oceaan. Daar bespeurt het bedorvenheid van gemoed en gewoonte, gekromd en onbuigzaam evenals de knoestige takken van een afgeknotte eikenboom. O, welk een toneel wordt hier aangeboden! Welk een voorsmaak van de toekomst! Welke voorboden van een vergeefse worsteling tegen de dwingelandij van de begeerlijkheden, tegen oude wijzen van doen, spreken en denken! En was het niet dat de hoop van de heerlijkheid Gods een van de verzekerde rechten was, welke de mens bezit, die gerechtvaardigd is, wie zou er zich over verwonderen, als hij, op het gezicht van zoveel dat hem schrik aanjaagt, terugkeerde, gelijk de hond tot zijn uitbraaksel, en de gewassen zeug tot het slijk? Welnu, juist tot de man, die zich in zo'n toestand bevindt, die 's morgens en 's avonds uitroept: Hoe zal ik een nieuw schepsel worden? Wat zal mij de vergeving mijner vroegere zonden baten, indien ik niet los word van de liefde tot haar?

Juist tot zo'n man wenden wij ons, in alle ernst en liefde, hem wijzende op het voorbeeld van Paulus, en op de verborgen kracht, die in hem werkte. „De liefde van Christus (zegt Paulus) dringt ons.” Wij ook zijn mensen van gelijke bewegingen als gij; dezelfde blik, die u vol neerslachtigheid in uw hart sloeg, openbaarde ook ons dezelfde dingen in al hun ontmoedigende kracht. Ja, gedurig en gedurig ontdekken wij dezelfde afzichtelijkheid in ons eigen hart. Maar wij hebben een bemoediging, die ons nooit alleen laat. De liefde van de Zaligmaker, die Zijn bloed voor ons gaf, dringt ons. De Heilige Geest wordt degenen geschonken, die geloven, en deze almachtige Werker heeft één drijfveer, die ons gedurig in beweging brengt: *de liefde van Christus*.

Het is thans mijn doel, broeders, u aan te tonen hoe deze drijfveer, onder de leiding des Geestes, de gelovige aanspoort zijn leven bij God te zoeken, – hoe zo'n eenvoudige waarheid als de liefde van Christus tot mensen, door de Heilige Geest voortdurend tot de harten van de mensen gebracht, iedereen bekwaam maakt om een leven te leiden overeenkomstig de heiligheid van het Evangelie. En wanneer er iemand onder u is, die begerig vraagt: Hoe word ik van zonden verlost? Hoe zal ik wandelen als een kind Gods? Van zo iemand beger ik, boven alle anderen, oor en hart te treffen.

I. De liefde van Christus tot zondaren dringt de gelovige heilig te leven, omdat die waarheid al zijn vrees en haat tegen God wegneemt.

Toen Adam nog niet was gevallen, was God alles voor zijn ziel. Alles was hem aangenaam en wenselijk, in zover het met God in betrekking stond. Iedere ader van zijn lichaam, – zo heerlijk en wonderbaar toebereid, – ieder blad dat in het geboomte van het Paradijs ruiste, – iedere nieuwe zon die opging, „vrolijk als een held, om het pad te lopen,” (Psalm 19 : 6) – stortte hem iedere dag nieuwe stromen van Goddelijke gedachten en van aanbiddelijke lof in, en om die reden alleen was het dat hij er behagen in schiep ze te beschouwen. De bloemen, die uit de aarde oprezen, het zingen van de vogels, en het gekir van de duiven, dat in dat heerlijke land gehoord werd, de vijgenboom, die zijn groene takken deed ontspruiten, en de wijnstok, wiens tedere bloesems een liefelijke geur verspreidden, – dit alles verenigde zich om in elk van zijn poriën een rijke en overvloedige schat van genot uit te gieten. En waarom? Juist omdat door dit alles zijn ziel een rijke en overvloedige gemeenschap van de menigvuldige liefdebewijzen van Jehovah

genoot. Want evenals u bij een kind, dat zijn ouders liefheeft, zult waargenomen hebben, dat het blij is met alles wanneer zij bij hem zijn, en iedere gift waardeert, daar dit tot hem van de liefde van zijn ouders spreekt, – zo ook was het met dit ware kind van God. Hij leefde in God, bewoog en had zijn bestaan in Hem, en even zeker als het verdwijnen van de aardse zon hem het licht zou ontnemen hebben, dat zo aangenaam in zijn ogen was, even zo zeker zou de verberging van Gods aangezicht al het licht van zijn ziel weggenomen, en alles rondom hem in een duistere en woeste wildernis herschapen hebben.

Maar toen Adam viel, verloor het goud zijn glans, en al zijn gedachten en wensen kregen een van God afgekeerde richting. In plaats van zich over alles in God te verblijden, scheen alles hem hatelijk en onaangenaam toe, en wel in zoverre als het in betrekking stond tot God. Toen de mens zondigde, vreesde hij, en hij haatte Hem, die hij vreesde. Hij nam de toevlucht tot alle zonden, juist om van Hem weg te vluchten, die hij haatte. Evenals u het wel eens bij een kind zult opgemerkt hebben, dat zeer tegen de geboden van zijn hem liefhebbende ouders gezondigd heeft, en dat nu alles doet, wat het kan, om zich voor hun aangezicht te verbergen, hun tegenwoordigheid te ontvliden, en zich met andere gedachten en bezigheden onledig te houden, ten einde daardoor de gedachten van zijn beledigde ouders af te leiden, - zó was het met de gevallen Adam, toen hij de stem des Heeren in de hof hoorde, aan de wind des daags, - dezelfde stem, die, voordat hij gezondigd had, als muziek in zijn oren ruiste; - „toen verborg zich Adam en zijn vrouw voor het aangezicht van de Heere God, in het midden van het geboomte des hofs.”

En op dezelfde wijze ontvlidt ieder natuurlijk mens de stem en de tegenwoordigheid Gods, - niet om zich te verbergen in het midden van het geboomte van het paradijs, - maar om zich te begraven onder zorgen, zaken, vermaken en wereldse liederen. Ieder toevluchtsoord is hem dan aangenaam, als er God niet is; iedere bezigheid wordt graag door hem verricht, als de Heere niet in zijn gedachten heerst.

Nu ben ik er van overtuigd, dat velen onder u deze beschuldiging tegen de natuurlijke mens met ongelooflijke onverschilligheid zullen aanhoren, misschien zelfs met verontwaardiging. U ziet niet in dat u God haat of Zijn tegenwoordigheid vreest; en daarom zegt u dat het niet waar kan zijn. Maar broeders, wanneer God van uw hart zegt dat het boven mate boos is, „ja arglistig meer dan enig ding, wie zal het kennen,” - wanneer God zich het recht voorbehoudt dit hart alleen te kennen en te beproeven, - is het dan geen verwaandheid van zulke onwetende schepselen als wij zijn, om datgene, wat het hart betreft, als geen waarheid aan te nemen, terwijl God bevestigt dat het waar is, - en dat alleen omdat wij het niet inzien? God zegt dat „het bedenken des vleses is vijandschap tegen God,” dat het gehele wezen van de onbekeerde mens vol haat is tegen Hem en wel een volstrekke, onverteerbare haat tegen Hem, in Wie wij leven en bewegen, en ons bestaan hebben. Het moge waar zijn, dat wij die haat tegen Hem niet inzien, maar dat is slechts een verzwaring van onze zonde en van ons gevaar. Wij hebben de toegangen tot ons zelfonderzoek dermate toegesloten, - er zijn zovele krommingen en omwegen, voordat wij tot de ware beweeggrond onzer daden kunnen komen, - dat onze schrik en haat tegen God; - die het eerst de mens tot zonde aandreven en welke nog steeds de grote drijfkrachten zijn, door welke de satan werkt in de kinderen van de ongehoorzaamheid, - dat deze geheel voor ons oog verborgen zijn, en u een natuurlijk mens niet overtuigen kunt dat het werkelijk zo is. Maar de Bijbel bevestigt, dat uit deze twee dodelijke wortelen, - schrik en haat tegen God, - het dichte woud van de zonde opgroeit, waarmee de aarde verduisterd en overspreid is. En indien er onder u, broeders, een is, wie God de ogen geopend heeft om zijn hart te

zien, dan neem ik hem tot een getuige, dat zijn jammerkreet, bij het gezicht van al zijn zonden, altijd geweest is: *Tegen U, tegen U alleen heb ik gezondigd.*

Indien dus de schrik voor God en onze haat tegen Hem de oorzaken zijn van al onze zonden, hoe zullen wij dan van de liefde tot de zonde genezen worden, als deze oorzaken niet worden weggenomen? Hoe roeit u het zekerste het schadelijk onkruid uit? Is het niet door de wortel weg te snijden? Ziet u dan niet in de liefde van Christus tot de mensen - die onuitsprekelijk heerlijke gave Gods, toen Hij Zijn leven aflegde voor Zijn vijanden, - toen Hij stierf, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen, - het Voorwerp, dat, zo het waarachtig geloofd wordt door de zondaar, al zijn vrees en zijn haat tegen God wegneemt? De wortel van de zonde is van de stam gescheiden. Door het dragen onzer zonden is de vloek weggenomen, en werd God verzoend. Waarom zouden wij dan nog vrezen? Indien wij niet vrezen, waarom zouden wij God dan nog langer haten? Indien er geen haat meer bestaat, welke begeerte kan er dan nog voor ons in de zonde liggen? Bekleed met de gerechtigheid van Christus, worden wij gesteld gelijk Adam was, - met God als onze Vriend. Er is geen voorwerp meer voor de zonde en derhalve verontrusten wij ons niet meer. Het schijnt alsof Paulus in het 6e hoofdstuk van de Romeinen van de zondigende gelovige spreekt, als een ongerijmde voorstelling: „Hoe zullen zij, die van de zonde gestorven zijn, - dat is die in Christus reeds de straf gedragen hebben, - nog in dezelfde leven?” En wederom zegt hij zeer moedig: „De zonde zal over u niet heersen.” Dit is onmogelijk in de natuur van de dingen, - „want u bent niet onder de wet maar onder de genade,” - u bent niet langer onder de vloek van een verbroken wet, vrezen en hatende God; u bent onder de genade - onder een verbond van vrede en vriendschap met God.

Maar is er iemand onder u die mij tegenwerpt, dat, als deze dingen zo zijn, - alsof er niets meer nodig is om een mens tot vrede te brengen met God om hierdoor een heilig leven te leiden, - hoe komt het dan, dat de gelovigen nog zondigen?

Ik antwoord, het is inderdaad maar al te waar, dat gelovigen zondigen, maar het is even waar dat ongeloof de oorzaak is van hun zonde. Indien u en ik, broeders, zó leefden, dat ons oog altijd gevestigd was op Jezus, die onze zonden droeg en ons Zijn gerechtigheid om niet aanbiedt; en indien die bestendige blik op de liefde van Jezus in ons onderhield, - gelijk het waarachtig geschiedt, als wij slechts het oog zonder afwenden op Hem geslagen houden, - de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, de vrede, welke op niets, dat in ons is, berust dan alleen op de volkomenheid van Christus, - dan, mijn broeders, zeg ik, dat, hoe zwak en ellendig wij ook zijn, wij nooit zouden zondigen, noch ooit de minste begeerte tot zondigen zouden hebben. Maar ach, broeders, dit is niet het geval met ons. Hoe dikwijls verliezen wij des daags, de liefde van Christus uit het oog? Hoe dikwijls is zij voor ons verduisterd, menigmaal door God zelf voor ons verborgen, om ons te leren wie wij zijn! Hoe dikwijls zijn wij ontbloot van de ware zin van de volkomenheid van zijn offerande, de volmaaktheid van Zijn gerechtigheid, en zonder de wil of het vertrouwen om ons hoogste belang in Hem te stellen! Wie verwondert zich dan nog, dat, waar zóveel ongeloof is, vrees en haat tegen God opnieuw binnensluipen, en de zonde maar al te zeer haar giftige adem weder inblaast?

De zaak is zeer duidelijk, broeders, als wij slechts geestelijke ogen hadden om te zien. Indien wij een leven des geloofs leiden in de Zoon van God, dan zullen wij voorzeker een heilig leven leiden. Ik zeg niet: wij *moesten* dit doen, maar ik zeg: wij *zullen*, daar het een noodwendig gevolg is.

Maar in zover wij een ongelovig leven leiden, zullen wij ook als onheiligen leven.

Alleen door het geloof reinigt God de harten: een andere weg is er niet. Is er zo iemand onder u, mijn broeders, die begerig is een nieuw schepsel te zijn, - bevrijd te worden van de slavernij van zondige gewoonten en lusten? Wij kunnen u geen ander middel aanwijzen dan de liefde van Christus. Zie, hoe lief Hij u had. Zie wat Hij voor u droeg. Steek uwe vingers, als het ware, in de tekenen van de nagelen, en leg uw hand in Zijn zijde, en wees niet langer ongelovig, maar gelovig. Gebukt onder het gewicht van u zonden, vlucht tot Jezus de Zaligmaker van zondaren. Gelijk de schuchtere duif vlucht om zich in de spleten van de rots te verbergen, vlucht ook u om u te verbergen in de wonden van uw Zaligmakers. En als u Hem gevonden hebt gelijk de schaduw van een grote rots in een dor land, zo ook zult gij, zittende onder Zijn schaduw, met zielsblijdschap ondervinden dat Hij al de vijandschap gedood en al uw strijd beslecht heeft. God is nu uw God. Eén plant geworden zijnde met Christus in de gelijkmaking Zijns doods, zult u het ook zijn in de gelijkmaking van Zijn opstanding. Dood door de zonden, zult u leven in God.

II. De liefde van Christus tot mensen dringt de gelovige tot een heilig leven, omdat die waarheid niet alleen onze vrees en onze haat wegneemt, maar ook onze liefde opwekt.

Het is een groot voorrecht wanneer wij er toe gekomen zijn, het verzoende aangezicht Gods in vrede te aanschouwen. Maar hoe kunnen wij tot dat aangezicht, - verzoenende en verzoend, - opwaarts zien, en Hem niet liefhebben, die ons zo heeft lief gehad? Liefde wekt liefde. Wij kunnen degenen, die ons op aarde liefhebben, moeilijk onze achting onthouden, al is het ook dat zij haar niet waardig zijn. Maar ach, mijn broeders, wanneer wij overtuigd zijn, dat God ons lief heeft, en wel zo, dat Hij Zijn Zoon voor ons allen gegeven heeft, hoe kunnen wij dan anders dan Hem liefhebben, in Wie alles verenigd is om liefde te doen ontstaan? Ik heb u reeds aangetoond dat het Evangelie ten doel had de mens te herstellen; het brengt ons terug tot dezelfde toestand van de vriendschap met God, waarin Adam zich verblijdde, en neemt alle begeerten van de zonde weg.

Maar nu wens ik u aan te tonen dat het Evangelie nog veel meer doet dan ons in de toestand te brengen, waaruit wij gevallen zijn. Indien het in oprechtheid en bestendig door ons omhelsd wordt, voert het ons in een staat, verre beter dan in die van Adam! Het dringt ons tot een veel machtiger liefde. In Adam's hart was die grote liefde Gods tot mensen niet uitgestort, en daarom had hij niet die dringende kracht tot de liefde Gods. Maar onze ogen hebben in die liefde een blik geslagen. *Christus is waarachtig ons te voren voor de ogen geschilderd, gekruist zijnde.* (Gal. 3 : 1). Indien wij werkelijk geloven, heeft Zijn liefde ons de vrede aangebracht door de vergeving; en omdat wij vergeving en vrede bezitten, is ons de Heilige Geest gegeven. Wat nu te doen? Wel niets anders dan die waarheid diep in onze harten te prenten, de liefde Gods meer en meer voor ogen te houden, opdat wij daardoor gedrongen worden Hem lief te hebben, die ons zo lief had, - Hem te leven, die voor ons stierf en uit het graf verrees.

Het is werkelijk bewonderenswaardig op te merken, hoe de weg, die de Bijbel inslaat om ons heilig te maken, zozeer past voor onze natuur. Wanneer God het eens voorgesteld had, ons door vrees en schrik tot een heilig leven te leiden, hoe ijdel zou dan die poging geweest zijn. De mensen denken altijd, dat wanneer iemand van de doden kwam om ons de zekerheid te geven van het treurig verblijf, waar, in eindeloze jammer, de geesten van de verdoemden wonen, - dat dit ons dan tot een heilig leven zou dringen. Maar, ach, broeders! hoezeer toont dit de onwetendheid van onze natuur aan! Veronderstelt dat God in dit uur voor ons oog de verborgenheden van die vreselijke plaats, waar de hoop nooit komt, wilde ontsluiten, Ja, wat meer is,

veronderstelt, dat gij, als het mogelijk ware, thans toebereid werd om voor een tijd lang de wezenlijke smarten van de poel des voortdurende doodstrijd, van de worm die nooit sterft, te voelen; - en dat u dan teruggebracht werd op de aarde, in uw oude toestand, tussen uw oude vrienden en bekenden; - zou u dan werkelijk geloven dat er voor u mogelijkheid was als een kind van God te wandelen? Ik twijfel er geenszins aan, u zou wel schrikken voor uw zonden; de beken van de goddeloze vermaken zou uw vingers ontglippen, u zou sidderen bij een vloek, u zou huiveren voor een valsheid, omdat u iets gezien en gevoeld hebt van de kwalen, welke de dronkaard, de vloeker en de leugenaar wachten aan gene zijde van het graf; - maar meent u werkelijk dat u Gode tot meerdere eer zou leven, dat u Hem beter zou dienen dan te voren? Het mag waar zijn dat u tot meerdere liefde werd gedreven; ja zelfs dat u al uw goederen gaf tot onderhoud van de armen, en uw lichaam om verbrand te worden; dat u eerlijk en matig leefde, in gedurige vreze van een van de geboden te overtreden; maar dit zou geen leven Gode zijn, u zou Hem geen stipje meer liefhebben. Ach broeders, u bent op een droevige wijze verblind voor de toestand van uw bijzonder misvormde hart, als u niet weet dat liefde niet kan afgedwongen worden. Niemand werd ooit door vrees en schrik tot liefde gedreven, en daarom werd ook niemand door vrees en schrik tot een heilig leven gebracht.

Maar driewerf geprezen zij onze God! Hij heeft een krachtiger weg met ons ingeslagen dan hel en verschrikking, een beweeggrond sterker dan zelfs een blik op die kwalen, Hij heeft een weg bedacht om ons tot heiligheid te trekken. Door ons op de liefde Zijns Zoons te wijzen, wekt Hij onze liefde op. Hij wist welk maaksel wij waren, Hij was gedachtig dat wij stof waren. Hij kende al de bijzonderheden van ons verraderlijk hart. Daarom volgde Hij Zijn weg van heiligmaking met het schepsel om het te heiligen. Dientengevolge maakt de Geest geen gebruik van schrik om ons te heiligen, maar van liefde: „de liefde van Christus dringt ons.” Hij trekt ons door de koorden van liefde; door mensenzelen. Welke ouders weten het niet, dat de ware weg om de gehoorzaamheid hunner kinderen te winnen, is, de liefde van hun kinderen te winnen? En zou u menen, dat God, Die ons deze wijsheid schonk, dit Zelf niet wist? Meent u dat Hij eerst ondernemen zou de gehoorzaamheid van Zijn kinderen te verkrijgen, zonder allereerst hun liefde te winnen? Om zich te verzekeren van onze liefde, die van nature overal rondzwerft en zich overal zetelt behalve in God, heeft de Vader Zijn Zoon in de wereld gezonden om de vloek onzer zonden te dragen. „Hoewel Hij rijk was, is Hij om onzentwil arm geworden, opdat wij door Zijn armoede, rijk zouden worden.”

En o, indien er slechts heden onder u één was, die, in het bewustzijn van zijn verlorenheid, een toevlucht wilde zoeken bij de Zaligmaker, om bij Hem de vergeving van al zijn vroegere zonden te zoeken, dan weet ik zeker, dat het hem van heden af zou gaan als met die vrouw, die een zondares was, die aan Jezus' voeten achter Hem stond, wenende, en begon Zijn voeten met haar tranen te wassen, en dezelve afdroogde met de haren van haar hoofd, en Zijn voeten kuste en ze met zalf zalfde. Zo u veel vergeven is, zult u veel liefhebben, en zo u veel zult liefhebben, zult u leven in de dienst van Hem, die u liefhebt. Dit is het grote en uitstekende beginsel waarvan wij spreken; dit is de geheime drijfveer van al de heiligmaking van de heiligen.

Het leven van de heiligmaking is niet, zoals de wereld het verkeerd voorstelt, een leven van engheid en moeite, in hetwelk een mens iedere natuurlijke liefde moet kruisigen. In de godsdienst van de Schrift bestaat er geen zelfverloochening, in de zin van de Roomse opvatting van dat woord. Het stelsel van zich zelf te kruisigen en van de onthouding is hetzelfde stelsel, dat de satan bedacht heeft als een namaaksel van

Gods weg van heiligmaking. Langs deze weg schrikt de satan duizenden van de vrede en de heiligmaking van het Evangelie af, even alsof men, om een heilig man te worden, iedere begeerte zijns levens moest kruisigen, en alles te doen wat hem onaangenaam en moeilijk was.

Mijn vrienden, onze tekst toont ons duidelijk aan dat dit niet zo is. Wij worden tot heiligmaking gedrongen door de liefde van Christus; de liefde van Hem, die ons liefhad, is het enige koord, door hetwelk wij aan de dienst van God verbonden worden. De prikkel onzer liefde is de enige prikkel, die ons tot plichtsbetrachting aandrijft. Zachte prikkels en liefelijke banden! Wie wenst niet graag onder uw macht te zijn?

En eindelijk, mijn broeders, indien de liefde van Christus tot ons het Voorwerp is, van hetwelk de Heilige Geest allereerst gebruik maakt om ons tot de dienst van Jezus te trekken, door middel van hetzelfde Voorwerp trekt Hij ons voort om te volharden tot het einde toe. Indien u tijden van verkoeling of onverschilligheid overvallen, indien u begint nalatig te worden in de dienst des Heeren, zie het geneesmiddel ligt voor u: *zie op de lijdende Zaligmaker*. De Zon der gerechtigheid is het grote Middelpunt van de aantrekking, rondom hetwelk al Zijn heiligen zich bewegen, die gedurig hun lofliederen Hem ter ere aanheffen. Zolang als het gelovige oog op Zijn liefde geslagen is, is het pad des gelovigen gemakkelijk en zonder hinderpalen, want de liefde dringt altijd. Maar wendt het gelovig oog zich af, en het pad wordt onbegaanbaar het leven van heiligmaking is een moeilijkheid. Die derhalve een leven van volhardende heiligmaking wil leiden, moet zijn oog bestendig op de Zaligmaker gericht houden. Zolang als Petrus slechts op de Heere Jezus zag, wandelde hij veilig op de zee om Jezus te gemoet te gaan. Maar toen hij rondom zich zag, en de bruisende golven aanschouwde, werd hij bevreesd, en riep, terwijl hij zonk: „Heere behoud mij!” zo zal het met u zijn. Zolang als u gelovig op de Zaligmaker ziet, die u liefhad en Zichzelf voor u overgaf, kunt u de wateren van de woelige levenszee vertreden, en de zolen van u voeten zullen niet nat worden. Maar zodra u het waagt de blik te slaan op de winden en golven die u van alle zijden bedreigen, dan moet u met Petrus zinken en uitroepen: „Heere, behoud mij!” Hoe billijk derhalve mogen wij het verwijt van Jezus aan Petrus u toeroepen: „O, gij kleingelovige, waarom hebt gij gewankeld?” Zie weer op de liefde van Christus, en aanschouw die liefde die u dringt niet meer uzelf te leven, maar Hem, die voor u gestorven en opgewekt is.

College Church, 30 augustus 1835.

5. MAAK U OP, WORD VERLICHT

„Maak u op, word verlicht, want uw licht komt, en de heerlijkheid des Heeren gaat over u op. Want, ziet, de duisternis zal de aarde bedekken, en donkerheid de volken; doch over u zal de Heere opgaan, en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden. En de heidenen zullen tot uw licht gaan, en koningen tot de glans, die u is opgegaan.”
(Jesaja 60:1-3).

Deze woorden moeten nog over Jeruzalem vervuld worden. Deze heilige stad wordt sedert lang vertreden door de heidenen; haar muren zijn verbrijzeld, - haar tempel is neergebrand, en de moskee van Omar verheft zich spottend in haar midden. De wegen Sions treuren, daar niemand opgaat naar de heilige feesten. Geen zonnestraal verlicht de donkere frons van Juda; geen ster van Bethlehem schittert aan zijn hemel. Maar een nieuwe dag is op handen. De tijd zal komen, wanneer er een stem zal gehoord worden, zeggende tot Jeruzalem: „Maak u op, word verlicht; want uw licht komt en de heerlijkheid des Heeren gaat over u op.”

1. Merkt ten eerste op, dat het in een tijd zal zijn, wanneer er duisternis op aarde zal wezen: „want, ziet, de duisternis zal de aarde bedekken en donkerheid de volken.” De hele Schrift getuigt dat de tijd, wanneer de Jood verlicht zal worden, een tijd zal zijn, dat de wereld in duisternis zal verkeren. Paulus zegt duidelijk dat de wereld dood zal zijn, - een grote dode massa, - wanneer de Heere de Joden leven geeft: „Want indien hun verwerping de verzoening is van de wereld, wat zal de aanneming wezen, anders dan het leven uit de doden?” (Rom. 11 : 15).
2. Ten tweede. De Heere Jezus zal Zich in die tijd van duisternis aan de Joden openbaren, de sluier zal opgeheven worden en de heerlijke Bruidegom zal tot hen komen. „De Heere zal over u opgaan en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden.” Evenals de morgenzon boven de heuvelen opgaat en de Olijfberg met schitterend goud bekleedt, daarna de (puinhopen van) Jeruzalem bestraalt, en de heilige heuvelen doet opspringen van vreugde over haar liefelijke stralen, - zo zal het ook zijn met het treurige land van Juda. Christus zal over dat land opgaan, - de dag zal aanbreken en de morgenster in hun harten opgaan. Christus zal in schoonheid en heerlijkheid verschijnen en het volk zal zich met vreugde onderwerpen aan Zijn toerekenende gerechtigheid. Zijn heerlijkheid en schoonheid zal over hen uitgespreid worden.
3. Merk ten derde op het gebod Gods aan de verlichte Joden: „Maakt u op, wordt verlicht.” Tot hiertoe hadden zij op de grond gezeten, in treurigheid en duisternis. Maar als Christus hun openbaar zal worden, zullen zij het leven geven aan de dode wereld. Het woord is: „Maakt u op, wordt verlicht.” Evenals Christus opgaat, zo moeten ook zij zich voor een duistere wereld opmaken; evenals Christus over hen schijnt, zo ook moeten zij de glans van zijn schoonheid en helderheid wedergeven. Evenals de maan, die een duister lichaam is, de zonnestralen niet inzuigt, maar opgaat en schijnt, terwijl zij haar stralen over de duistere aarde heen spreidt, zo zal het ook met de verlichte Joden zijn.
4. Zie ten vierde op het gevolg: „De heidenen zullen tot uw licht gaan, en

koningen tot de glans, die u is opgegaan.” Wanneer de liederen van de verlore Israëlieten in hun vaderlandse bergen gehoord worden, - hun mond vervuld zal zijn met gelach, en hun tong met gezang, - dan zullen de volken zeggen: „De Heere heeft grote dingen aan hen gedaan.” Tien mannen, uit allerlei tongen van de heidenen, zullen de slip grijpen van één Joodse man, zeggende: „Wij zullen met u gaan, want wij hebben gehoord, dat God met ulieden is.” (Zach. 8 : 23). Wanneer de Psalmen Israëls van onder hun wijnstok en vijgenboom zullen oprijzen, zullen zelfs koningen hun kronen neerleggen, en komen om van hen de weg des vredes te leren.

Lieve broeders, bidt voor de Joden, bidt voor de vrede van Jeruzalem. O dat die blijde dag haast aanbreekt! De Heere zal het op Zijn tijd verhaasten.

Onderwerp. *Christus maakt zich op en verlicht de zielen, opdat zij zich opmaken en verlichten.*

I. De mens verkeert van nature in een staat van duisternis, vers 2: „De duisternis zal de aarde bedekken, en donkerheid de volken.” Wanneer Christus over een ziel opgaat, vindt Hij haar in gehele duisternis.

1. Hij kent zichzelf niet. Een man, die in duisternis is, kan zichzelf niet zien, niet eens zijn eigen hand voor hem uit. Hij kan niet zeggen of zijn handen vuil of rein zijn. Zo is het met u allen in een onbekeerde toestand. U kent uzelf niet. Uw vingers zijn vuil, uw klederen bevlekt, maar u weet het niet. Onreine begeerten zijn in uw hart geschreven, maar u kunt het niet lezen. U zegt: „Vrede, vrede, wanneer er geen vrede is.”
2. Een natuurlijk mens siddert voor het licht. Iemand, die lange tijd in een donkere kerker geweest is, kan de glans van het licht niet verdragen. Het hindert aan zijn ogen. Hij keert tot zijn donkerheid terug. Zo is het met alle onbekeerde zielen. U hebt de duisternis liever dan het licht, omdat uw daden boos zijn. Wanneer het licht van Gods heilige wet over u opgaat, siddert u terug. Wanneer Jezus, die het licht van de wereld is, u gepredikt wordt, sluit u uw ogen dichter dan ooit tevoren. Is er iemand onder u die het ondervonden heeft, dat wanneer Christus u ten volle verkondigd wordt, - wanneer u genoodzaakt bent een wijle het licht van Zijn vriendelijk aanschijn, stralende door het Woord, te verdragen, - en u naar huis bent gegaan, keerde u dan niet graag terug tot andere gedachten van zonde en wereldsgezindheid? Hoe meer die zon scheen, des te meer hebt u uw ogen gesloten. O, hoe geheel bent u in de duisternis en bemint u haar!
3. Een natuurlijk mens tast naar de zaligheid. Een mens, die in de duisternis verkeert, tast rond gelijk een blinde. Als hij nodig heeft de deur te vinden, is hij genoodzaakt haar tastende te zoeken. Hij voelt overal rond, niet wetende, waar hij zijn hand moet plaatsen. Dikwijls gaat hij juist naar een tegenovergestelde richting. Zo is het met de natuurlijke mens, die de zaligheid zoekt: hij tast er naar in de duisternis. „Wij tasten naar de wand, gelijk te blinden, en, gelijk die geen ogen hebben, tasten wij; wij stoten ons op de middag, als in de schemering, wij zijn in woeste plaatsen gelijk de doden.” (Jesaja 59 : 10). Herinnert ge u niet een tijd, toen ge bekommerd was over uw ziel? - toen een plotselinge doodstijding, of enig gevaar, u deed beven voor het behoud van u ziel? En waarheen ging u om vrede te verkrijgen? U wist niet waarheen? U tastte er naar; u wist niet waarheen u te wenden. U werd op Jezus gewezen, maar u kon Hem niet begrijpen: „de duisternis heeft hetzelfde niet

begrepen.” Hoe duidelijk derhalve dat u in donkerheid leeft!

4. Zij weten niet waartegen zij zullen struikelen. Iemand, die in de duisternis is, weet niet waartegen hij aankomt. Het kan gebeuren, dat zijn naaste stap in een afgrond is, of op donkere bergen. Zo is het met zielen, die zonder Christus zijn. Het pad van de goddelozen is als donkerheid; zij weten niet waartegen zij stoten. O, arme verblinde zielen, die zo vermetel in de zonde wandelt, u weet niet wat u doet. U weet dat u nooit tot Christus gekomen bent, en nochtans wandelt u met een lichte en geruste tred voort, alsof u voor altijd op een zacht kleed ging. Ontwaakt, lieve zielen! Ga niet in de duisternis verder want de afgrond en de valstrik liggen op uw weg, en vele vermete zondaars hebben zich een haastig verderf bereid. ‘Geef eer de Heere, voordat uw voet op de duistere bergen struikelt, en terwijl u naar licht uitziert, Hij hetzelfde in schaduwen des doods verkeert en de duisternis groter maakt’.

II. *Leer hoe een ziel tot licht en vrede gebracht wordt: „De Heere zal over u opgaan en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden.”*

1. Christus gaat over de ziel op. Het beeld is genomen van het opgaan van de zon. Wanneer de zon opgaat, is alles licht; zo wanneer Christus over de ziel opgaat, is alles licht. Wanneer God allereerst een ziel doet ontwaken, ziet de mens zichzelf zitten in grote donkerheid en in schaduwen des doods. Hij vreest weldra in de buitenste duisternis te zullen geworpen worden. Hij zegt: ik moet mijn weg naar het licht richten. Hij worstelt om zichzelf te rechtvaardigen, - hij beproeft om zijn begane zonde door berouw uit te wissen, - hij tracht zijn leven te verbeteren. Maar hem treedt het woord tegemoet: „Ziet, u allen, die een vuur aansteekt, die u met spranken omgordt! Wandelt in de vlam van uw vuur en in de spranken, die gij ontstoken hebt. Dat geschiedt u van Mijn hand, in smart zult gij lieden liggen.” (Jesaja 50 : 11). Nu zit de mens nog meer in benauwdheid; de duisternis van de middernacht is groter geworden dan tevoren. Maar dit is juist de tijd des Heeren. De ziel zit als 't ware in een kerker; zij ziet niet de weg des vredes. De Geest opent het Woord en Christus gaat op, - Christus de Zoon van God, - de Heere onze Gerechtigheid. Het hart van Christus wordt openbaar; Zijn liefde voor de verlorenen; Zijn werk voor hen; Zijn zekerheidgevende gehoorzaamheid en Zijn zekerheidgevend lijden. O heerlijke Christus! Dierbare Christus! Hij straalt als een nieuwe zon. De ziel blikt op Hem vol verbazing, en zegt: „Het licht is zoet en het is de ogen goed de zon te aanschouwen.” (Pred. 11 : 7). Is Christus over u opgegaan? Is Hij, - de betere Zon - aan u openbaar geworden?

Ach, zo niet, dan bent u de ellendigste van alle mensen; dan zit u in de duisternis en in schaduwen des doods. Och, wat zijn al de spranken van werelds genoeg? Wat betekenen al de vuren en fakkels, die de wereld ontsteekt? Zij zijn even bedrieglijk als de schijn van de lichtworm; zij leiden u naar het verderf; zij zullen spoedig uitgeblust worden en u voor altijd in de zwarte duisternis laten.

Bekommerde zielen, leert om uit te zien naar vrede O, met welk een bekommring doorzoekt u uw hart, om te zien of er enige verandering in is, die u vrede kan geven. Verandert toch uw plan. Blikt niet meer in die vuile kerker; ziet naar de heerlijke zon - ziet op Christus: een blik op Hem geeft vrede. Leert om het licht te verwachten. bent gelijk aan hen, die op de morgen wachten. U kunt evenmin u de vrede verschaffen, als u in staat bent de loop van de zon te veranderen. Erkent uw besmetting, erkent uw hulpeloosheid en verwacht dat

Zijn hand de sluier zal wegnemen. „Ik verwacht de Heere, mijn ziel verwacht en ik hoop op Zijn woord. Mijn ziel wacht op de Heere, meer dan de wachters op de morgen.” (Psalm 130 : 5, 6).

2. De heerlijkheid van Christus zal de ziel bedekken. „Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden.” Het is een reeds lang bekende zaak, dat de kleur niet in het voorwerp zit, maar dat deze door de zon bewerkt wordt en terugkaatst. De schone kleuren, waarmede deze schone wereld versierd is, komen alle van de zon. Hare heerlijkheid wordt op aarde gezien. Het is alles een gave van de zon, dat het gras die frisse groene kleur heeft en dat de rivieren evenals strepen zijn van golvend blauw; het is alles een gave van de zon dat de bloemen met haar duizend schoonheden geverfd zijn, dat het bloemblad van de roos die liefelijke blos en de lelie, welke noch werkt noch spint, een heerlijkheid heeft groter dan die van Salomo. Welnu, mijn lieve zielen, langs deze weg kunt u gerechtvaardigd worden. U bent donker, besmet en onwaardig in uzelf, maar de heerlijkheid van Christus zal over u gezien worden.

3. Merk op dat het *Zijn* heerlijkheid is. Indien u slechts toestemt om Christus als uw zaligheid aan te nemen, dan wordt Zijn Goddelijke gerechtigheid u toegerekend; Zijn lijden, Zijn gehoorzaamheid zijn de uwe. Zeg mij, bekommerde ziel, wat zoekt gij?

„Ik zoek om beter te kunnen verschijnen voor het oog van God.”

Meent u dan dat ge u ooit beminnelijker en heerlijker kunt doen schijnen in de ogen Gods dan Jezus Christus?

„Nee, die hoop heb ik niet.”

O, zie dan opwaarts. Christus wordt u als een kleed aangeboden. Doet aan de Heere Jezus Christus, en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden. O, mocht God enige van u harten openen om het woord van Jezus te geloven! O, mocht u zien hoe stof en as in de schoonheid en de glans van Christus gehuld worden! O, mocht u zien hoe een vermoeide zondaar volmaakt schoon wordt door de lieflijkheid van Christus. Het is het heerlijkste gezicht van de wereld. „Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden.”

III. *Het bevel aan allen in Christus: „Maakt u op, wordt verlicht”.*

Nooit werd een mens verlost alleen voor zichzelf. Nooit maakte de Heere een Christen om een op zichzelf staand wezen te worden. „Gij zijt het zout der aarde.” Maar zout is niet voor zichzelf, het moet gebruikt worden. Een stad op een berg kan niet verborgen blijven. Niemand ontsteekt een kaars, en zet die onder een korenmaat of een bed, maar op een kandelaar, en zij schijnt allen, die in het huis zijn. Maar hier is nog een wonderbaarder vergelijking: „Maakt u op, verlicht.” Christenen moeten Christus gelijk worden, kleine zonnen, die opgaan en schijnen in deze duistere wereld. Hij maakt zich op en schijnt over ons, en zegt dan tot ons: „Maakt u op, verlicht.” Dit is het gebod van Christus tot allen, die Hij heeft opgewekt: „Maakt u op, verlicht.” Lieve Christenen, u bent de lichten van de wereld. Arm, zwak, duister en zondig als u bent, Christus is over u opgegaan opdat ge u mag opmaken en verlichten.

1. Wees gelijk de zon, die elke dag schijnt en aan alle plaatsen. Waar zij ook gaat, overal brengt zij licht. Doet ook zo. Enigen schijnen als de zon in het openbaar voor de mensen, maar zijn in hun eigen kring zo donker als de nacht. Lieve Christenen, ziet meer op Christus, en u zult bestendiger schijnen.
2. Verlicht met het licht van Christus. De maan gaat op en schijnt, maar niet met haar eigen licht, zij ontleent dit aan de zon. Doet ook u zo. Schijnt zo dat Christus al de eer heeft. Dezulken schijnen het heerlijkst, die hun eigen

duisternis het meest erkennen en met Christus' glans bedekt zijn. O, waarheen u ook gaat, maakt het openbaar, dat uw licht en vrede van Hem afdalen; dat het door uw zien op Jezus is, dat u licht; dat uw heiligheid komt door de gemeenschap met Hem. „Laat uw licht zo schijnen voor de mensen.”

3. Maakt het u tot een levenszaak om te verlichten. Indien de zon nalatig werd om haar dagelijkse loop te volbrengen en het opgaf om verder te schijnen, zou u dan niet zeggen dat zij weggenomen moest worden? Zo lieve Christenen, indien u nalatig werd in wel te doen in het schijnen met de schoonheid van Christus, in het wandelen door de Geest van Christus, moest ook u weggenomen en uitgeworpen worden. Want scheen Christus niet over u opdat u een licht in de wereld zou zijn? O, denkt er aan nutteloze Christenen, die een kaars onder een korenmaat zet! Ik sidder wegens enigen, die niets voor Christus over hebben. Ach, u verongelijkt uzelf en onteert Christus het meest. Uw grootste heil bestaat in het verlichten; hoe meer u om Christus wil verlicht, des te gelukkiger zult u zijn. „Christus is mij het leven, sterven is mij gewin.”
4. Verlicht van verre en nabij. Heden wordt u bevolen uw broeders in de koloniën te hulp te komen; hun het Evangelie te zenden, opdat de Zon der gerechtigheid over hen moge opgaan.

U zult mij zeggen: *het is beter de heidenen, die hier zijn, te hulp te komen.*

Maar ik antwoord u: het is zeer goed de heidenen, die hier zijn, te hulp te komen, maar het is evenzo goed de heidenen te helpen die buiten zijn. O, dat God u van uw enghartigheid mocht losmaken, en u Zijn Goddelijke Geest mocht geven. Laat de zon u onderwijzen. Zij schijnt ver en nabij. Zij schiet haar stralen niet alleen uit in een zonnig dal of op een heerlijk land. Nee, zij trekt van strand tot strand; werpt haar stralen uit over de grote oceaan, over de verzengde woestijnen van Afrika, en over de ijskusten van Groenland. Gaat heen, en doet desgelijks. Schijnt als lichten in de wereld.

Schijnt in uw binnenkamer in het eenzaam gebed. O, laat uw aangezicht door de verborgen omgang met God verlicht worden. Straalt in uw gezin, opdat u hun zielen mocht winnen. Schijnt in uw stad, opdat, wanneer u met de mensen samenkomt, het hun moge zijn alsof een engel met zijn vleugelen klapwiekte. Schijnt in de wereld, omarmt ieder plaats met de stralen van de levende liefde. O, laat het de begeerte en het gebed van uw hart zijn, dat iedere ziel verlost wordt. Wees zoals Christus, die niet wil dat iemand verloren ga.

En wanneer ooit een ziel in de donkere stroom van de eeuwige doodsstrijd wegzinkt, mocht u dan in staat zijn om uw vochtige ogen op te heffen en te zeggen: Vader, ik heb ten einde toe gebeden en ten einde toe gesproken. „ja, Vader, want zo was het welbehaaglijk in Uw ogen.”

6. JEZUS ONTROERD DOOR DE VERRADER

„Jezus, deze dingen gezegd hebbende, werd ontroerd in de geest, en betuigde, en zeide: Voorwaar, voorwaar Ik zeg u, dat één van ulieden Mij zal verraden.” (Joh. 18:21).

Er zijn vele uitnemende Christenen, die geloven dat het feest van des Heeren Avondmaal nooit moet bevlekt of gestoord worden door toespelingen op hen, die in gevaar zijn onwaardig te eten en te drinken. Zij menen, dat wanneer de mensen, na eigen onderzoek, zich aan de tafel des Heeren geplaatst hebben, - een tafel, tot welke alleen gelovigen genodigd worden, het tenminste voor die tijd de liefde het vereist (en wel die liefde die alle dingen hoopt) om de aanzittenden aan te spreken alsof zij allen ware discipelen van Jezus en kinderen van God waren. Deze goede mensen weten wel, dat er altijd vele indringers bij deze heilige instelling zijn. Zij weten dat velen slechts uit gewoonte, fatsoenshalve komen, omdat zij niet als openbare ongodsdienstigen en onheiligen willen aangemerkt worden; en hoewel hun geweten er tegen opkomt, als allen als Christenen worden toegesproken, hoewel zij een voorgevoel hebben dat de ware gasten slechts een klein kuddeke uitmaken, terwijl de indringers tot de grote meerderheid behoren, - nochtans gevoelen zij zich niet geroepen om de genieting van de gelovige kudde te verstoren, - hoe gering deze ook moge zijn, - door het vermoeden te koesteren alsof er enigen aanzitten, die de Heere reeds voor hun zonden verkocht hebben, - enigen, die, hoewel zij het brood met Hem breken, nochtans de verzenen tegen Hem verheffen.

Welnu, deze goede mensen vinden in het voorbeeld van onze gezegende Heere een volledig antwoord op hun gewetensbezwaren. In die nacht, overwaardig om herdacht te worden, waarin Hij Zijn Avondmaal instelde, - een nacht, waarin niets dan goedheid en liefde van Zijn gezegende lippen vloeide, - vernemen wij, dat Hij niet minder dan vijf malen over Zijn verrader sprak. In vele opzichten was dit de wonderbaarste nacht die ooit in de wereld was, en zeker is die opperzaal in Jeruzalem het wonderbaarste vertrek van de wereld. Nooit hadden zich de schaduwen van de nacht over een wonderbaarlijker vereniging van mensen uitgebreid; nooit zagen de wanden van een opperzaal neer op zo'n wonderbaar toneel.

Drie zeldzame gebeurtenissen hadden binnen deze kleine ruimte plaats.

1ste. Daar waste de Heere de voeten van Zijn discipelen, - de ster van de heerlijkheid zich neerbukkende als een dienstknecht om de voeten van arme wormen te wassen! 2e. Daar werd het Pascha gegeten, - het lam en de bittere kruiden, dat voor alle gelovige Joden de herinnering was aan de stervende Zaligmaker, maar dat nu ten einde was gelopen.

3e. Daar vond het eerste Avondmaal plaats, - het breken des broods en het vergieten van de wijn, met het geven en nemen door tekenen, die ter gedachtenis zouden strekken van Zijn stervende liefde, zelfs tot aan het einde van de wereld. O, welk een vereniging van liefde was hier! Welk een samenloop van voorvallen, die het een nog meer dan het ander de onuitsprekelijke liefde van Jezus afbeeldde.

O, welk een ontzaglijk dierbaar uur was dat! Welk een ontzaglijke dierbare vreugde deed thans de harten van zijn gelovige discipelen trillen! O, broeders, welk een grote

blijdschap zal nu de borst van de moedige Petrus, - welk ben aanbeddende liefde de boezem van de Israëliet bij uitnemendheid, Nathanaël, vervuld hebben! Welk een onuitsprekelijke liefde zal Johannes ingeademd hebben toen hij in de schoot van Jezus aanzat! O, wie zou in zo'n uur van heilige blijdschap met harde en wrede woorden tot de verrader komen? Wie zou de kalme rust van zo'n ogenblik door een woord van duister vermoeden durven verstoren? Houdt u stil, broeders, het is de Zaligmaker die spreekt: „Voorwaar, voorwaar Ik zeg u, dat één van ulieden Mij zal verraden.”

Ik vertrouw derhalve, mijn vrienden, dat u het uit het voorbeeld van onze gezegende Heere duidelijk ziet, hoe de ontzagwekkende plechtige waarschuwing van de tekst, in plaats van een vluchtige, onverantwoordelijke beoordeling te zijn van de blijde gevoelens, met welke ieder waar discipel de tafel des Heeren zou naderen, boven alle andere Schriftuurplaatsen de beste en de meest juiste is, welke de Heere ons bij deze plechtige gelegenheid zou kunnen toewerpen. Wel niet met de hardheid van een gevoelloos mens, maar met de teerheid van de medelijdende Jezus, herhalen wij deze woorden voor uw oren: „*Voorwaar, voorwaar Ik zeg u, dat één van ulieden Mij zal verraden.*”

Er is een wrede liefde, bijna te wreed, zou men zeggen, voor deze wrede wereld, welke somtijds door de vrienden van een stervende in oefening gebracht wordt, wanneer zij van dag tot dag de nadering des doods op zijne verbleekte wangen zien, en hem niet eens een ademtocht van gevaar willen influisteren. Zij vleien hem met moordende leugens, - dat hij beter wordt, en nog vele dagen zal leven, terwijl zijn dagen geteld zijn. Maar duizendmaal wreder, slechter en gevoellozer zou de prediker zijn, die, door de Heere met de zorg over uw onsterfelijke zielen belast, op hen, die zo graag de tafel des Heeren naderen, maar wier hele leven, handel en wandel het verkondigen dat zij verraders des Heeren zijn, hun niet eens de waarschuwende roepstem deed horen: „*Gij zijt niet allen rein. Voorwaar, voorwaar Ik zeg u, dat één van ulieden Mij zal verraden!*”

Vraag. *Wat kon toch wel de reden zijn dat de Heere zo dikwijls en op zo'n plechtige wijze van Zijn verrader sprak?*

Antwoord. Ik kan er geen andere reden voor zien dan dat Hij nog een laatste poging wilde aanwenden om het hart van Zijn verrader te vertederen.

Onderwerp. ***Christus zoekt ernstig de zaligheid van zulke onbekeerde personen, die aan Zijn tafel aanzitten.***

Er zijn twee bewijsgronden, welke door het gehele toneel heenlopen, waardoor Jezus beproefde de verrader te vertederen.

1ste. Zijn volkomen bekendheid met hem. Even alsof Hij gezegd had: ‘Ik ken u Judas; Ik ken uw gehele leven en uw gehele geschiedenis. Ik weet dat gij altijd een dief en een verrader geweest zijt. Ik weet dat u Mij verkocht hebt voor dertig zilveren penningen; Ik ken al uw plannen en al uw misdaden.’ Op deze wijze beproefde Hij de verrader tot nadenken te brengen, om hem te doen inzien dat hij een verloren zondaar was.

2e. Zijn bezorgde liefde voor hem. Even alsof Hij gezegd had: Ik heb u lief, Judas; Ik heb juist de schoot van de Vader verlaten voor zondaars als gij zijt. Ik had medelijden met u, voordat de wereld was. Ik ben nog gewillig om een Zaligmaker voor u te zijn. Op deze wijze beproefde Hij de verrader te winnen om hem tot Zich te trekken.

I. Zijn volkomen bekendheid met hem.

1. Alles wat de Zaligmaker met Judas deed, had tot doel hem te overtuigen dat Hij zijn hele hart kende: „Ik ken u, Judas, en weet al uw misdaden.” Dit was duidelijk zijn doel, toen Hij de voeten van de discipelen waste en hun zeide, dat wanneer zij zich in Zijn bloed gebaad hadden, zij niet meer van node hadden dan hun voeten te wassen, - hun dagelijkse zonden dagelijks te reinigen, - „Gijlieden bent nu rein,” maar voegt er terstond bij: „Gij bent niet allen rein.” Dit diende zeker tot een wenk voor Judas, om zijn schuldig geweten wakker te schudden.
2. En vervolgens toen Hij plaats had genomen om het Pascha met hen te eten, en de drinkbeker had doen rondgaan, zeggende: gelijk ons Lukas bericht: „Neemt deze, en deelt hem onder ulieden,” wilde Hij Judas niet doen insluimeren, alsof hij Hem onbekend ware, maar verklaart nog duidelijker dan te voren: „Ik weet wie Ik uitverkoren heb; maar opdat de Schrift vervuld worde, die met Mij het brood eet, heeft tegen Mij zijn verzenen opgeheven.” Dit was klaarblijkelijk een duidelijker wenk voor Judas, dat, hoe verborgen hij ook voor anderen mocht zijn, hij naakt en bloot lag voor de ogen van de Zaligmaker, met Wie hij te doen had.
3. En ten derde toen Hij op het punt stond het brood en de wijn hun toe te reiken, om het heilig Avondmaal in te stellen, wilde Hij dit niet doen zonder aan het geweten van Judas nog een meer overtuigend bewijs te geven, dat Hij hem goed kende: „En toen zij aten, zeide Hij: Voorwaar Ik zeg u, dat één van u Mij zal verraden. En zij, zeer bedroefd geworden zijnde, begon een iegelijk van hen tot Hem te zeggen: Ben ik het, Heere! En Hij, antwoordende, zeide: Die de hand met Mij in de schotel indoopt, die zal Mij verraden. En Judas antwoordde en zeide: Ben ik het Rabbi? Hij zeide tot hem: gij hebt het gezegd.” Hier vernemen wij, dat de Heere niet langer met wenken en aanduidingen handelt, maar hem duidelijk zegt, dat hij de man is. O, mijn vrienden, indien wij niet de arglistigheid van het natuurlijke hart kenden, hoe het de duidelijkste verklaringen van de Schrift ontwijkt, dan zouden wij verbaasd staan dat Judas niet getroffen werd door de overtuiging: „Gij, Heere, ziet mij.” Maar nee, de pijlen van de Zaligmaker, zo getrouw op hem gericht, stuiten op zijn hart als op een stenen rots, en Judas blijft nog aan de tafel des Heeren aanzitten, alsof het rustig in zijn binnenste was, om met zijn bloedige handen, (die daar straks de dertig zilveren penningen als bloedprijs ontvangen hadden) de tekenen van het verbroken lichaam te ontvangen, dat hij zelf ging verraden. O, mijn vrienden, zijn er hier geen harten als van Judas, op wie de juiste pijlen van de overtuiging, waarop geschreven staat: „Gij bent die man,” ongedeerd afstuiten? Zijn er geen die hier aanzitten, evenals Judas, om met onreine handen de gedachtenis te ontvangen van de Zaligmaker, Die zij verraden?
4. En eindelijk, toen het feest van de liefde voorbij was, - toen Judas, met een onberoerd geweten, het brood en de wijn genuttigd had, welks heilige zin hij niet kon verstaan, - deed Jezus, diep bedroefd en ontroerd zijnde in de geest, nog een laatste poging, om met meer juistheid dan te voren, de pijl van overtuiging in het hart van Judas te drijven. Toen Johannes, de lieveling, die in Zijn schoot lag, tot Hem zeide: „Heere, wie is het?” antwoordde Jezus: deze is het, dien Ik de bete, als Ik ze ingedoopt heb, geven zal. En als Hij de bete ingedoopt had, gaf Hij ze Judas, Simonszoon, Iscariot. En na de bete toen voer de satan in hem. Jezus dan zeide tot Hem: wat gij doet, doe het haastelijk.” Dat dit woord des Heeren juist gericht was tot Judas, om hem tot nadenken te brengen, en om geen andere reden, blijkt uit het feit dat, „niemand dergenen, die aanzaten, dit verstond, waartoe Hij hem dit zeide. Want sommigen meenden, omdat Judas de beurs had, dat hem Jezus zeide: “Koop hetgeen wij van node hebben tot het feest; of, dat hij de armen

wat geven zou.” zo verborgen, maar zo krachtig, zocht de Zaligmaker het sluimerend geweten des verraders op te wekken. Hoe was het mogelijk dat hij de overtuiging kon ontgaan, dat Christus al de gedachten en voornemens zijns harten kende? Dat hij niet neerviel en beleed dat God alles in hem wist? Of, evenals de Samaritaanse vrouw, zei: „Komt, ziet een mens, die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb: is deze niet de Christus?” Maar satan had hem geheel in zijn duisternis gehuld; en de donkere nacht, welke hij inging, was niet zwarter dan de duistere nacht binnen in zijn verraderlijk hart.

Welnu, broeders, dezelfde Zaligmaker is heden in het midden van ons. Hij wandelt te midden van de zeven gouden kandelaren. Zijn ogen zijn als vlammen vuur, en Hij beproeft de nieren en de harten. Denkt hieraan, u die openbare zondaren zijt, en durft aan te zitten aan de tafel des Heeren, vloekers, dronkaards, sabbatschenders, onreinen. Predikanten en ouderlingen kennen misschien uw zonden niet, want zij zijn zwakke en kortzichtige mensen; zelfs voor uw burens en uw eigen familie kunnen uw zonden verborgen blijven. Het is gemakkelijk de mens te bedriegen. Hij kent uw gehele geschiedenis. Hij is tegenwoordig bij iedere daad van oneerlijkheid, - van onreinheid, - van dwaasheid. De duisternis en het licht zijn beide voor Hem gelijk. Denkt hieraan, u die in de zonde uws harten voortleeft, u die u met de uitwendige mantel van de vroomheid en ingetogenheid omhangt, opdat u mag opgaan en aanzitten met de kinderen Gods; u die de tale Kanaans op uw lippen hebt, terwijl haat, boosheid en zelfs de adem van de hel in uw harten gloeit; u die schaapsklederen draagt, maar van binnen bent u grijpende wolven; u die wit bepleisterde graven bent, van buiten schoon, maar van binnen vol doodsbeenderen en alle onreinheid. Denkt hieraan, u die weet dat u onbekeerd bent, en nochtans aanzit aan de tafel des Heeren. Christus kent u, Christus kon op u wijzen; Christus kon u bij uw naam noemen; Christus kon u de bete geven. U mag u verbergen voor de hele wereld, maar u bent naakt en open voor de ogen van Hem, met Wie u te doen hebt.

O, dat u nederviel voor Zijn doordringende blik en zeide: „God, wees mij zondaar genadig.” O, dat ieder van u zeide: „Heere, ben ik het?”

II. De tweede drangreden, die Christus bewoog, om het hart van Judas te vertederen en te winnen, was Zijn liefde: “Ik heb u lief gehad Judas, en kwam om u te verlossen”.

1. Dit was duidelijk zichtbaar toen Hij de voeten van de discipelen waste. Hij deinsde niet terug voor de voeten van de verrader. Ja, Hij boog zich niet alleen, om de voeten te wassen van hen, die Hem zouden verlaten en vlieden. - Hij waste niet alleen de voeten van Petrus, die, voordat de haan kraaide, met verwensingen en eden Hem verloochende, - maar Hij waste ook de voeten van Judas, dezelfde voeten, welke twee dagen tevoren naar de vergadering van de priesters in het paleis van Kajafas gegaan waren, waar hij de Zaligmaker verkocht had voor dertig zilverlingen, de slavenprijs. Het was ten zijnen aanhore, dat Hij de liefderijke woorden sprak: „Indien Ik u niet was, gij hebt geen deel met Mij.”

Wanneer dus de wassing van de voeten van de elfen een zo gezegend bewijs was van Zijn liefde tot Zijn eigen discipelen, hoeveel te meer is het wassen van de voeten van hem, van wie Hij wist dat Hij Hem verraden had, een bewijs van Zijn liefde tot zondaren, zelfs van de voornaamste! Hij wilde niet de dood van Judas, - Hij wil ook niet de dood van een van u. U meent dit, omdat u de Zaligmaker verraden hebt, en gekomen bent tot de maaltijd zonder enig recht of aanspraak, als een ongenode indringer; daarom kan Jezus u niet beminnen. Helaas, dit toont uw eigen hart, maar

niet Christus' hart. Ziet, hoe Jezus de voeten van Judas wast, en ze afdroogt met de linnen doek, waarmede Hij omgord was; ziet Zijne bezorgdheid om de verrader Judas tot nadenken te brengen en zijn hart te winnen; - en dan gelooft, dat hoe groter schuldige en verrader u bent, Jezus des te meer medelijden met u heeft en op u wacht, nog gewillig zijnde u te wassen en te verlossen, zeggende: „Keert terug, keert terug, waarom wilt u sterven?

2. Het tweede voorbeeld van Jezus' liefde tot de verrader is, dat, toen Hij aangezeten was, om met de elfen het pascha te eten, Hij niet schroomde met de verrader te eten. Ja, Hij zat niet alleen neder om te eten met de elfen, die Hem verlieten en vloden; - Hij liet niet slechts toe dat Johannes in Zijn schoot aanlag, en dat Petrus mee aanzat, maar Hij duldde dat Judas zijn hand in dezelfde schotel met Hem indoopte, zelfs terwijl Hij wist, dat de profetie vervuld werd: „Hij, die met Mij het brood eet, heeft tegen Mij zijn verzenen opgeheven.” Het was een gezegend bewijs van de liefde van de Zaligmaker voor Zijn gelovige discipelen, toen Hij zeide, gelijk Lukas ons bericht: „Ik heb grotelijks begeerd dit pascha met u te eten, eer dat Ik lijde.” Men zou denken, dat voor de ogen van de Zaligmaker dit pascha als met dreigende wolken moest bedekt zijn, - ingehuld in de diepe duisternis van de hof van Gethsémané en van het bloedige kruis, voor hetwelk de zon zelf haar stralen verborg. U ondervindt altijd dat, wanneer u in een onmiddellijke verwachting van iets kwaads verkeert, iedere gebeurtenis, die haar nadering aankondigt, u treurig en ontstemd maakt.

U zou derhalve menen, dat de menselijke ziel van Jezus met schrik voor dit Pascha teruggedeinsd was. Maar nee; wel versaagde en sidderde Hij naar de mens toen Hij in de hof was, doch Zijn liefde voor Zijn eigen discipelen ging alles te boven, en deed Hem naar dit Pascha uitzien, toen Hij hun Zijn stervende liefde nog duidelijker dan ooit tevoren zou betonen: „Ik heb grotelijks begeerd, dit Pascha met u te eten eer dat Ik lijde.” Maar hoe bewonderenswaardiger is het bewijs van de liefde van de Zaligmaker voor de ongelovigen, - die geen liefde voor Hem hebben, maar Zijn verraders en moordenaars zijn, - toen Hij met zo'n Goddelijke neerbuigzaamheid Zijn hand in dezelfde schotel doopte met Judas, en hem tegelijkertijd zegt, dat Hij dit niet in onwetendheid doet, maar opdat de Schrift mocht vervuld worden: „Die met Mij het brood eet, heeft tegen Mij de verzenen opgeheven.”

O, mijn ongelovige vrienden, ik ken wel de duistere argwaan, die in uw boezem huisvest. U meent, omdat u zozeer tegen Jezus gezondigd hebt, Hij u thans geen liefde kan toedragen. Maar merkt toch op, trotse en eigenzinnige zondaars, met hoeveel liefde en tederheid Hij, als het ware, tracht, Judas tot nadenken te brengen en zijn hart te winnen. Evenzo is Hij begerig heden u te vertederen en te winnen, hoewel u tot de voornaamste van de zondaars behoort. Hij wil die harde nek buigen, het stenen hart verbreken en een traan persen uit die ogen, welke nooit om hun zonden geschreid hebben.

3. Het derde voorbeeld van Jezus' liefde tot de verrader is de trouwe bekendmaking van het gevaar, waarin hij verkeert. „De Zoon des mensen gaat wel heen, gelijk van Hem geschreven is; maar wee dien mens, door welke de Zoon des mensen verraden wordt! het ware hem goed, zo die mens niet geboren was geworden.” In de twee vroegere voorbeelden had Jezus Zijn liefde getoond, door Judas te doen zien hoe gewillig Hij was om hem zalig te maken, dat Hij alles wilde dragen; maar thans slaat Hij een andere weg in. Hij toont hem de schrik des Heeren, zegt hem, dat, zo hij volhardt bij zijn boos voornemen: „het hem goed ware, zo hij niet geboren was geworden.” Evenals een moeder, die haar kind medicijn wil doen innemen, eerst

werkt op deszelfs liefde en als dit niet baat, dan door vrees en schrik tot haar doel tracht te komen. Met dezelfde, maar nog meer dan moederlijke liefde, trachtte Jezus eerst door liefde en dan door vrees op het hart van Judas te werken.

Hij is dezelfde Zaligmaker heden in de opperzalen des hemels, als Hij het die nacht was in de opperzaal te Jeruzalem. Thans zendt Hij Zijn boden tot u om u dezelfde boodschap van goedheid en liefde over te brengen. Hij bedreigt u alleen door Zijn liefde. En, o, dat wij in liefde de bedreiging u mochten toespreken, dat, als u geen deel aan Jezus hebt, en nochtans, door aan Zijn tafel aan te zitten, u schuldig wordt aan het lichaam en bloed van onze Heere, het voor u beter was dat u nooit geboren was geweest. Het is heerlijk te leven, er is een onuitsprekelijke zaligheid in gelegen, het leven te bezitten. De vlieg, die slechts een dag leeft, de geringste worm, welke op de grond kruipt, bezit een gelukkig gevoel in het bewustzijn dat hij leeft, zonder dat iemand in staat is dat gevoel naar waarde te schatten. Te ademen, zich te bewegen, de morgenzon en de avondkoelte te genieten, - de groene velden en de blauwe hemel te aanschouwen, - zie, dat is alles heerlijk. Er kan nooit van een vlieg of een worm gezegd worden, dat het beter geweest was, zo zij niet geboren geweest waren. Maar, helaas, dit kan van sommigen onder u gezegd worden: indien u leeft, maar niet in gemeenschap met Christus en nochtans aan Zijn tafel aanzit en onbekeerd bent, 't ware u beter niet geboren geweest te zijn. Ach, mijn vrienden, er was eenmaal een wijsgeer, een heiden, die altijd weende, en de naam verkreeg van de wenende wijsgeer. Men zou bijna denken dat hij deze waarheid gekend had, welke wij u thans prediken, dat, indien die gemeenschap, welke u nu hebt met brood en wijn aan de heilige tafel, niet een beeld is en een zegel van de vereniging tussen uw ziel en de Zaligmaker van zondaren, het voor u beter ware nooit te zijn geboren geweest. Beter is het niet te bestaan, dan eenmaal in de hel te komen. „Zij zullen de dood zoeken, en zullen die niet vinden zij zullen begeren te sterven, en de dood zal van hen vlieden.” (Openb 9 : 6).

4. Het vierde en laatste voorbeeld van Jezus' liefde tot de verrader is het treffendste van allen. Na de maaltijd werd Jezus „ontroerd in den geest,” en betuigde, zeggende: „Voorwaar, voorwaar ze Ik u, dat één van u Mij zal verraden.” Het was slechts weinig dagen geleden dat Hij van de afgang van de Olijfberg kwam aanrijden, zittende op het veulen van een ezelin; en Zijn discipelen, die voorgingen en volgden, waren allen verblijd, loofden God, roepende („Hosanna!” En wat deed Jezus? Hij weende. „En als Hij nabij kwam en de stad zag, weende Hij over haar, zeggende: Och, of gij ook bekende, ook nog in deze uw dag, hetgeen tot uw vrede dient? Maar nu is het verborgen voor uw ogen.” (Luk. 19 : 41, 42). Hij weende over dezelfde stad, over welke Hij het oordeel van de verwoesting had uitgesproken.

En zo is het hier: terwijl Zijn discipelen aan beide zijden vervuld waren van heilige blijdschap, en Johannes het allermeeft, daar hij in de schoot van Immanuël lag, wat deed toen Christus, - de bewerker van al hun blijdschap? Hij was bezwaard en ontroerd in de geest. Hij was altijd de Man van smarten, en verzocht in krankheid, - maar nu werd de stille rust van zijn heilige gelaatstrek ken door een wolk van grotere treurigheid overschaduwd. Hij werd ontroerd in den geest, en zeide: „Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, dat één van ulieden Mij zal verraden.” Hij had alle pogingen aangewend voor Zijn verrader; Hij had de teerheid van Zijn liefde voor hen ontboezemd. Hij had hem op de vreselijkheid van Zijn toorn gewezen maar toen Hij zag dat Hem niets baatte om dit verharde hart te vermurwen, toen Hij de gewetenloze onverschilligheid zag, met welke Judas het brood at en de gezegende beker dronk, - toen werd Hij ontroerd in de geest. De laatste poging van Zijn liefde, die Hij aanwendde om de onboetvaardige moordenaar tot nadenken te brengen was, dat Hij

de diepte van zijn smart ontlastte, en met vele zuchten de woorden uitsprak: „Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, dat één van ulieden Mij zal verraden.”

Mijn vrienden, misschien zijn er enigen onder u met zo'n verhard hart als Judas. Gelijk Judas, staat u op het punt, om deel te nemen aan de heiligste aller instellingen; gelijk Judas, wilt u eten van het brood en drinken van de wijn; en gelijk Judas, zal uw hart verharden, en uw leven goddelozer worden dan ooit tevoren. En meent u dan dat Jezus uw vijand is? Wat zegt de Schrift? Ziet wat hier geschiedde: “Hij werd ontroerd in den geest. Hij weende gelijk Hij dit deed over Jeruzalem. Ja, Hij die eenmaal Zijn bloed voor u vergoot, stort thans tranen om u. Het smart Immanuël dat u niet zalig wilt worden. Het smartte Hem over Judas en het smart Hem ook over u. Hij weende over Jeruzalem en Hij weent over u. Hij heeft er geen behagen in dat u verloren gaat; veel liever wil Hij dat ge u bekeert en leeft. Er is binnen deze muren geen van u zo verhard, zo wreed, zo laaghartig, zo ongevoelig, zo ver van genade en Godzaligheid, zo Judasachtig, dat Jezus geen smart over u gevoelt wegens zijn hardheid, terwijl u nog altijd Zijn liefde wederstaat, de dood verkiest en uw ziel in de ellende stort. O, mochten de tranen, welke de Zaligmaker schreit over uw verloren zielen, neervallen in uw harten als vonken vuur, opdat u niet langer gevoelloos mocht blijven onder die wonderbare liefde, die zo krachtig ontgloeit, en wier vuur door vele wateren niet is uit te blussen, die alle zonden niet kunnen versmoren, - een liefde die de kennis te boven gaat. Amen.

Larbert, aug. 1836.

7. IK, DE HEERE, HEB U GEROEPEN IN GERECHTIGHEID.

„Alzo, zegt God, de HEERE die de hemelen geschapen en dezelve uitgebreid heeft, Die de aarde uitgespannen heeft, en wat daaruit voortkomt; Die het volk, dat daarop is, de adem geeft, en den geest degenen, die daarop wandelen. Ik, de HEERE, heb u geroepen in gerechtigheid; en Ik zal u bij uw hand grijpen; en Ik zal u behoeden, en Ik zal u geven tot een verbond des volks, tot een licht der heidenen; om te openen de blinde ogen, om de gebondenen uit te voeren uit de gevangenis en uit het gevangenhuis, die in duisternis zitten. Ik ben de HEERE, dat is Mijn Naam; en Mijn eer zal Ik geen anderen geven, noch Mijn lof de gesneden beelden.” (Jesaja 42 : 5-8).

In deze tekst treffen wij enkele van de meest treffende woorden aan, die ooit in het heelal uitgesproken werden. Hier spreekt niet een mens tot een mens, zelfs niet God tot een mens, maar hier spreekt God tot Zijn eigen Zoon. O, wie zou niet toeluisteren? Het is alsof wij heimelijk toegelaten waren in de raad Gods, alsof wij achter het voorhangsel van zijn verblijfplaats stonden, of verborgen waren in de scheuren van de rots en de woorden van de Eeuwige Vader tot de Eeuwige Zoon beluisterden. Menigmaal wanneer u een gesprek aanhoort op aarde, tussen twee vergankelijke wonnen, dan rekent u dit overwaardig om als een schat te bewaren, - u herinnert u wat zij gezegd hebben, - u herhaalt het telkens en telkens. Welnu, als u een gesprek in de hemel aanhoort, terwijl God de Vader spreekt en God de Zoon voor Hem staat om Zijn woorden te ontvangen, - wilt u dan niet toeluisteren? Wilt u dan al deze woorden niet in uw hart bewaren?

God zegt tot de Zoon:

1. Dat Hij Hem geroepen heeft tot Zijn dienst, dat Hij al Zijn engelen voorbijgegaan is en Hem tot dit moeilijke werk verkoren heeft.
2. Hij zegt Hem dat Hij niet voor de moeilijkheden van dit werk moet terugdeinzen, - er is een oceaan van toorn, die doorwaad moet worden, maar vrees niet, Ik zal U bij de hand vatten, Ik zal U behoeden.
3. Hij zegt Hem dat Hij moet gegeven worden als een Verlosser des Verbonds, - hoe teer de Vader Hem bemint, nochtans zegt God, „Ik wil U geven.”
4. Hij moedigt Hem aan met het uitzicht op het grote loon: dat Hij zal zijn tot een licht van vele volken, van arme, blinde, gevangen zondaars.
5. Dat in dit alles Hij Zijn eer wilde behouden: „Mijn eer zal Ik geen anderen geven, noch Mijn lof den gesneden beelden.”

Onderwerp. *God heeft de Verlosser voorzien (verordineerd), en kan Hem alleen openbaren, en Hij zal Zijn eer Zelf handhaven.*

I. *God heeft de Verlosser voorzien (verordineerd).* Hij zegt in onze tekst: „Ik heb U geroepen in gerechtigheid.” De zin is, Ik heb U geroepen dit werk van de gerechtigheid te doen, - deze verlossing te bewerken, welke bewijzen zal dat Ik een rechtvaardig God ben. God zag, als het ware, al Zijn schepselen rond, om te zien, wie Hij tot dit grote werk zou roepen, namelijk een Verlosser van verloren zondaren te zijn. Hij zag op de aarde neder, door al de geslachten heen, maar er was niemand die verstand had, er was niemand die God zocht. Ieder mens had zijn eigen vloek te

dragen, niemand kon een losprijs geven voor de ziel zijns broeders, - want de losprijs van de ziel was te kostelijk. Hij zag onder al de heerlijke engelen, alsof Hij wilde zeggen, wie wil voor Mij gaan? De serafijnen en cherubijnen stonden allen voor Hem, bedekkende hun aangezichten met hun vleugelen; - maar Hij zag dat geen hunner de eeuwige toorn kon dragen. Zij zijn slechts schepselen; zij zouden eeuwig onder het gewicht van Mijn toorn verpletterd worden. Deze kunnen niet van dienst zijn. Hij zag in Zijn eigen schoot neder. Daar was Zijn eeuwige Zoon, Zijn lieve Zoon, Zijn veelgeliefde Zoon. O, deze zal daartoe in staat zijn. Ik heb een rantsoen gevonden. 'Ik heb hulp gevonden in Eén die machtig is. Mijn Zoon, Ik heb U in gerechtigheid geroepen.'

Merkt hieruit op welk een volkomen Zaligmaker Christus is. God koos niet een mens tot dit grote werk. Hij koos niet een engel. Hij ging ze allen voorbij, en verkoos Zijn Zoon. Waarom? Omdat Hij zag, dat geen ander een algenoegzame Zaligmaker kon zijn. Wanneer Christus niet genoegzaam geweest was, zou God Hem nooit daartoe geroepen hebben. God kende zeer goed het gewicht van Zijn eigen toorn, en daarom voorzag Hij in een almachtige draagkracht. Sidderende zondaar, twijfel niet aan de volkomenheid van Christus. God kende al uw zonden toen Hij Christus verkoos, dat zij eindeloos waren, - en daarom verkoos Hij een almachtige, eeuwige Zaligmaker. O, verberg u in Hem, en u zult in Hem volkomen zijn.

II. *God behoevde de Zaligmaker:* „Ik zal U bij Uw hand grijpen en Ik zal U behoeden.” Het beeld schijnt ontleend te zijn aan een vader met zijn klein kind. Wanneer een klein kind een zeer ruwe weg te bewandelen heeft, of reizen moet in de duisternis, of diepe wateren moet doorgaan, zegt hij tot zijn vader: ik vrees dat ik omkomen zal; ik zal niet in staat zijn er door te gaan. nee, vrees niet, antwoordde de Vader: “Ik zal U bij Uw hand grijpen, en ik zal U behoeden.” Dit zijn de woorden van de Vader tot Zijn lieve Zoon. Ik zou het niet hebben durven wagen ze te verzinnen, zo ik ze niet in de Bijbel gevonden had. Toen God Zijn Zoon tot het gewichtige werk riep, kon het niet anders of het moest een ontzettend werk zijn in Zijn ogen. Christus wist wel het eindeloze aantal van de zonden van de mensen, want Hij is de Doorgronder van de harten en de Beproefer van de nieren. Hij kende ook het eeuwig gewicht van Gods toorn tegen deze zonden. Hij zag ook hoe de duistere wolken van de eeuwige wraak gereed waren over de hoofden van de zondaars los te barsten. Hij zag de eeuwige zondvloed van de eeuwige toorn, waarin de schuldige wereld zou omkomen. En o, hoe vreselijk was de toorn van de Vader in Zijn ogen, want Hij had niets gekend, dan Zijn eindeloze liefde van alle eeuwigheid. O, hoe kon Hij het dragen om onder die toorn te liggen? Hoe kon Hij het dragen om de glimlach van 's Vaders liefde te verwisselen met de grimmigheid van 's Vaders toorn? Hoe kon Hij het dragen, ter wille van onreine zondaars, om de liefkozingen van de God van de liefde te verwisselen voor de verbrijzeling en doorboring van zijn almachtige hand! Zeker, de gedachte alleen moet een foltering zijn. Maar God vertroost Zijn Zoon bij dit gezicht; de zee van toorn is diep, - hare golven zijn vreselijk; maar: „Ik zal U bij Uw hand grijpen en Ik zal U behoeden.”

1. *Merkt hieruit op hoe ontzettend het lijden van Christus was.* Hij behoefde God om Zijn hand te grijpen, - Hij was zelf God, - hoewel Hij het geen roef achtte Gode evangelijk te zijn, - Hij had de Heilige Geest niet met mate: „Ik heb Mijn Geest op Hem gelegd;” maar dit alles baatte niet, - God de Vader moest nog Zijn hand grijpen. O, bedenkt welk een gewicht het Lam Gods meest verbrijzelen en verbreken, wanneer Vader, Zoon en Heilige Geest hun krachten verenigden om Hem te behoeden. O,

denkt welk een verschrikkelijke foltering Hem moest treffen, toen Hij uitriep: „Nu is Mijn ziel ontroerd en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure! maar hierom ben Ik in deze ure gekomen. Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe. Laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan”. En toen de Vader Hem antwoordde: „Ik zal U bij Uw hand grijpen en U behoeden.” O, mijn vrienden, dit is een grote diepte. Roept uit: „O diepte des rijkdoms, beide van de wijsheid en van de kennis Gods; hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen!” (Rom. 11 : 33).

2. *Leert hieruit de grootheid van u zonden.* Gedenkt dat Christus geen zonden had, - Hem kwam geen toorn toe; de toorn, die Hij droeg, was de onze. Gij, die gelovigen bent, u hebt slechts een klein begrip van de grootheid van uw zonden. O, ziet hier, ziet hoe God de hand Zijns Zoons grijpt, terwijl Hij door die zee van toorn waadt! O, gewis, een blik op de lijdende Christus moest u voor altijd in het stof ter neerbuigen. U moest nooit meer uw mond openen. En, o, zult u Hem niet liefhebben, die u zo lief had, die om uwentwil de toorn van God droeg?

U die onbekeerd bent, ziet hier de vreselijke toorn, die over uw zielen losbarst. U meent dat uw zonden slechts weinige zijn, en dat God niet zeer toornig zal wezen. Dit is de gedachte van een natuurlijk mens; alle natuurlijke mensen denken zo. Nochtans ziet hoe vreselijk de toorn is, die u toekomt. Zelfs Christus sidderde, toen Hij kwam om die te dragen. En hoe zult u het doen? U bent niet als de Zoon van God. U hebt niet de Godheid in u, gelijk Christus had; hoe zult u in staat zijn de verbrijzeling van Gods eeuwige toorn te dragen? U hebt niet de Geest Gods gelijk Christus die had, niet met mate; hoe zult u in staat zijn de uitgieting van zijn eeuwige verbolgenheid te weerstaan? U hebt God niet, die u bij de hand grijpt. God is niet uw God, niet uw vriend, Hij heeft nergens gezegd, dat Hij u bij de hand zal grijpen. Ach! hoe zult u de eeuwige en bodemloze zee van toorn doorwaden? Wat zult u vermogen tegen Zijn grimmigheid, terwijl er geen schepsel in hemel en op aarde is, die u bij de hand grijpt? O, mijn vrienden, het is omdat u blind bent, en u geen vreze hebt. Christus zag dat alles voor u en het deed Hem sidderen; u ziet het niet en daarom beeft u niet. U kunt gelukkig zijn en lachen en slapen en uzelf verblijden, maar de dag van u siddering is nabij. Ach, wee, u! Hoe zult u op de bodem van die verbolgen zee blijven staan? Hoe zult u tegenstreven en begeren, dat er iemand was, die u bij de hand greep; - maar het zal alles tevergeefs zijn. O dat u wijs was, - dat u uw einde bedacht, - en dat u dit wilde bedenken.

3. *Leert hieruit hoe God een krachtige hand had in het werk van Christus.* Wanneer een vader zijn kind langs enig duister gedeelte van de weg leidt, of door een diepe stroom, terwijl hij het bij de hand grijpt, toont dit aan, dat de vader een belang heeft in de reis van zijn kind. Zo ook wanneer God zegt: „Ik zal U bij de hand grijpen,” toont dit ons, dat God een krachtige hand heeft in het werk van Christus. Wanneer u bij het schrijven de hand des kinds grijpt en de pen bestuurt, dan hebt u een grote hand in dit schrijven. Juist zo greep God de hand des Verlossers. Het werk komt even zowel Gode als Christus toe. O, dat wij Hem al de eer gaven! Gedenk, Hij wil Zijn eer aan geen ander geven.

III. *God gaf Christus tot een verbond.* „Ik zal U geven tot een verbond des volks. „Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.” Hierin is de liefde, niet dat wij God lief gehad hebben. God voorzag (verordende) niet

alleen de Verlosser, en behoevde Hem, maar Hij gaf Hem, ja gaf Hem over, tot een Verbond van het volk en tot een licht der heidenen. Toen Abraham Zijn Zoon Izak op het altaar bond en het mes ophief om hem te slachten, gaf hij Zijn Zoon over naar het bevel van God. Zo ook heeft God gedaan. Hij nam Zijn Zoon uit Zijn schoot en gaf Hem over om gebonden te worden tot een Verbond des volks. Er zijn niet veel zulke treffende woorden in de Schrift als deze: „Ik zal U geven.” God heeft Zijn Eigen Zoon niet gespaard, maar heeft Hem voor ons allen in de dood overgegeven. De Vader had de Zoon zeer lief. God kan niet liefhebben dan wat volkomen heilig en heerlijk is. Nu, zodanig was Christus. Vanouds, van de dagen van de eeuwigheid waren de uitgangen van de liefde van het hart van de Vader tot Zijn zeer geliefde Zoon. Kunt ge U van Mij losmaken? Kunt U Mij verlaten voor een hof en een kruis? „Ik zal u geven.” Zondaars zijn zeer onrein in de ogen van de Vader. God kan niets haten dan vijandschap en opstand tegen Hem. „Zijn ogen zijn te rein dan dat Hij het kwaad zou aanzien.” Hoe walgelijk en hatelijk moet deze wereld in Zijn ogen geweest zijn, die vol vijandschap tegen Hem was! Kunt u Mij verlaten voor zulke zondaars, voor zulke ellendige aardwormen? „Ja, Ik zal U geven.”

1. Leer hieruit de grote liefde Gods tot zondaars. Hij spaarde Zijn eigen Zoon niet. Hierin is de liefde. Hij beminde het heil Zijns Zoons, maar hij had de zaligheid van zondaren liever. Hij aanschouwde graag Zijn Zoon in Zijn schoot, maar Hij zag liever dat zondaars tot Zijn schoot gebracht werden! Hij stiet Zijn Zoon van zich, om zondaars op te nemen. O, zondaars, hoe zult u ontvliesen, zo u op zo grote zaligheid geen acht geeft!

2. Leer hieruit dat God hiervan de eer toekomt. Hij wil Zijn eer geen anderen geven. Enige ontwaakte zondaars zien God aan als een onverbiddelijk toornig rechter, maar Christus als een vriendelijke Zaligmaker, die tussen ons en een vertoornd Vader treedt. Nu, denkt er aan dat u nooit tot vrede komt, zolang als u dit denkt. Hierdoor ontsteelt u God Zijn eer. U moet geloven in Christus en geloven in God. God eist dat u de Zoon zo ook eert als u de Vader eert, maar niet meer dan u de Vader eert. U zult nooit tot vrede komen totdat u op Christus ziet als de gave Gods, totdat u het hart van God en het hart van Christus als één beschouwt, totdat God u Zijn hart opent en u toont de liefde welke voorzag, behoevde en de Zoon overgaf.

IV. *God gaf Christus tot een licht.* „Ik zal u geven tot een licht der heidenen.” Het is God, die de zon iedere morgen doet opgaan, zodat de donkere schaduwen van de nacht door haar verstrooid worden. Zo ook doet God ook Christus opgaan als een Zon om de heidenen te verlichten.

1. Van nature heeft de mens verblinde ogen. Zij kennen de heerlijkheid van Christus niet. Zij zien Hem in het Woord; zij horen Hem verkondigen, spreken over Hem; maar zien geen gedaante noch heerlijkheid in Hem, zodat zij Hem zouden begeren. Zij hebben ogen, maar zien niet.

2. Van nature is de mens gebonden in de gevangenis. Zij dienen verschillende lusten en vermaken; zij zijn gebonden aan zelfzucht, trotsheid, overdaad en begeerlijkheden: deze dingen omsluiten hen als met een keten.

3. Van nature zitten de mensen als in een donker gevangenhuis. Zij zijn gebonden, maar zien niet dat zij gebonden zijn, zij zien hun ellendige toestand niet in; zij zitten, doen geen poging om bevrijd te worden, maar zitten tevreden en gelukkig in hun duistere gevangenis.

O, onbekeerde zielen, welk een tafereel is dit van uw toestand. Blind, in de

gevangenis, tevreden in uw kerker. U zult zeggen: *Ik voel dit niet, ik ben gelukkig en tevreden.*

Ach! toont dit juist niet de waarheid van het woord: u bent blind u ziet uw ellende niet. Wanneer een blinde in de duisternis is, heeft hij er geen moeite van. U bent geketend, u weerstaat niet, u zit stil in het gevangenhuis. Ik heb menigmaal gedacht dat juist uw tevredenheid en behaaglijkheid u mochten doen denken dat het niet goed met u staat.

Nu, laat u leren hoe de verandering ontstaat. „Ik zal u geven tot een licht der heidenen.” Dit is een gave Gods. O, ik vrees dat dit te weinig door ons verstaan wordt. Er wordt de Heere veel van Zijn eer ontnomen, zelfs door Christenen. Wanneer God de zon doet opgaan, kan niets de duisternis verwekken. De mist en de nevel kunnen de zonnestralen niet terughouden. Zo ook, wanneer God Christus in de ziel doet opgaan, dan is er licht. De geopenbaarde Christus doet het gehele werk voor de ziel. Hij doet ontwaken, wint trekt maakt vrij, maakt heilig.

Vraag: Is Christus gekomen om over uw ziel op te gaan? Zo niet, dan bent u nog blind nog in uw ketens en in de duistere gevangenis; dan hebt u geen vrede, geen heiligheid. O, zoek dit bij God. Roep tot Hem, dat Christus u moge licht geven.

Maar indien Christus over uw ziel is opgegaan, dan heil u! U was menigmaal in de duisternis, maar nu zijt gij licht in den Heere. Wandelt als kinderen des lichts. Merkt op wie dit deed, en geeft Hem de lof. Het is de Heere. God gaf Christus om een licht voor uw ziel te zijn. Geef Hem, en Hem alleen de eer. „Ik zal Mijn eer geen anderen geven.”

1. Geef uzelf niet de eer; zegt niet: *mijn eigen wijsheid en mijn eigen eer hebben dit bewerkt.* Het was alles onverdiende genade aan de voornaamste van de zondaren. „Ik zal Mijn eer geen anderen geven.”

2. Geef niet de eer aan leraars. Zij zijn menigmaal de werktuigen om zondaren tot Christus te brengen, maar zij kunnen Christus niet in de ziel doen opgaan, evenmin als zij de zon kunnen doen schijnen over de aarde. Wij kunnen wel op de zon wijzen, hoewel wij haar niet kunnen doen opgaan. Zo ook kunnen wij u op Christus wijzen, maar Hem niet in uw ziel doen opgaan. Het werk is des Heeren, en Hij wil de eer hebben. Ik geloof dat ons werk zeer gestoord wordt door de hierboven gemelde oorzaak.

Worstel met de Heere dat Hij Zijn woord vervulle en Christus doe zijn tot een Licht der heidenen. Het is de Heere even gemakkelijk Christus te doen opgaan over vele zielen als over één. Leg het Hem bloot dat het tot Zijn eer is als een gehele natie op één dag geboren wordt. Laat Hem geen rust totdat Hij de Heilige Geest uitstorte over al uw betrekkingen, totdat de gehele wereld de blik werpt op Jezus en zich in Hem verblijde. *Neem Uw eigen eer, o Heere, geef haar geen anderen, noch Uw lof de gesneden beelden.*

St. Pieter's kerk, 7 januari 1838.

8. KEER WEDER TOT MIJ.

„Gedenk aan deze dingen, o Jakob en Israël; Want gij zijt Mijn knecht, Ik heb u geformeerd; gij zijt Mijn knecht, Israël! Gij zult van Mij niet vergeten worden. Ik delg uw overtredingen uit als een nevel, en uw zonden als een wolk. Keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost.” (Jesaja 44 : 21, 22).

In deze woorden stelt God de gelukkige toestand van Zijn uitverkoren volk tegenover die van de arme blinde afgodendienaars, welke Hij in de verzen, die voorafgaan, beschreven heeft. Ach, mijn vrienden, er moge in de ogen van de mensen weinig onderscheid zijn tussen hen en de kinderen van de goddelozen, maar in het oog van God zijn zij zo van elkaar onderscheiden als het kaf van het koren, als de lelie van de doorn. De Heere zegt van hem, die zonder Christus is: “hij voedt zich met as.” (vs. 20). Maar tot Zijn kinderen spreekt Hij: „Gedenk aan deze dingen, o Jakob!” Mocht de Heere onze wegen openen om uit Zijn Schrift de wonderen te zien!

I. *Allen, die tot Christus gekomen zijn, hebben vergeving ontvangen.* „Ik delg uw overtredingen uit als een nevel, en uw zonden als een wolk.” (vs. 22).

1. Merk de volkomenheid hunner vergeving op. „Ik delg uit als een nevel.” Op vele plaatsen van de Schrift wordt deze volkomen schuldvergeving aangetoond.

- Vooreerst, wordt zij vergeleken bij een verandering van de kledingstukken, die gewassen of geverfd worden. „Al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw.” (Jesaja 1 : 18). En wederom: „Die ons heeft lief gehad, en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed.” (Openb. 1 : 5).
- Ten tweede, bij iets, waardoor bedekking geschiedt: „Welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is.” (Psalm 32 : 1). En Jezus zegt: „Koopt van Mij witte klederen, opdat u moogt bekleed worden en de schande van u naaktheid niet geopenbaard worde.”
- Ten derde, wordt zij vergeleken bij iets wat verloren is. Hizkia zegt: „Gij hebt al mijn zonden achter Uw rug geworpen;” Micha: „Gij zult al hun zonden in de diepte van de zee werpen.” Maar kunnen zij nog nabij wezen? „Nee, zover het oosten is van het westen.” (Psalm 103 : 12). Maar als de Heere ze wilde zoeken? „In die dagen en te dien tijd, spreekt de Heere, zal Israëls ongerechtigheid gezocht worden, maar zij zal er niet zijn, en de zonden van Juda, maar zullen niet gevonden worden.” (Jer. 50 : 20).
- Ten vierde, bij iets wat vergeten is: „Uw zonden en uw ongerechtigheden zal Ik niet meer gedenken.” Al zijn overtredingen, die hij heeft gedaan, zullen niet meer gedacht worden.
- Ten vijfde, bij iets, dat uitgedelgd is. Hoewel de zonden gewassen, bedekt, verloren, vergeten zijn, blijven zij nochtans in Gods gedenkboek? Ja, maar hoe? Uitgedelgd.

Houdt gij, die in Jezus gelooft, de Zoon van God voor uw zaligheid? Neemt dan dit woord aan. Zie waaraan de bladzijde, op welke uw zonden beschreven zijn, gelijk zal zijn. Zij zal zijn een grote vlek – een nevel. Wanneer u naar de wolken ziet, kunt u dan daar enig geschreven schrift lezen? Evenmin kan God enige van u zonden lezen, o gelovige in Jezus.

2. Merk op de dadelijke vergeving. Er staat niet: Ik zal uw overtredingen

uitdelgen; maar: „Ik heb uitgedelgd.”(volgens de Engelse tekst) Enigen zeggen: Ik hoop dat God mij vergeving zal schenken. Ach, mijn vrienden, u vergist u zeer in de Schrift: een dadelijke vergeving wordt u aangeboden. Op hetzelfde ogenblik dat de ziel zich aan Jezus klemmt, is dit woord waar: „Ik heb uitgedelgd.” „Er is geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn.”

Vraag. *Heeft God uw zonden uitgedelgd?*

Ten eerste, de meesten zeggen: *ik weet het niet; ik heb het nooit onderzocht.* O, zondaar, als u het nooit onderzocht hebt, wil ik in uw plaats antwoorden: geen van u zonden is uitgedelgd. Ieder boos woord, iedere boze daad en gedachte, die u hebt gedaan, is tegen u geschreven, u zult ze alle eenmaal aantreffen. Een bedrogen hart heeft u verkeerd, en u weet niet dat er een leugen in uw rechterhand is.

Ten tweede, einigen menen, het is onmogelijk dit te zeggen, ik zag nooit Gods gedenkboek, hoe kan ik het dan zeggen? Zeer juist, u zag nooit het gedenkboek Gods, en nochtans is er een ander boek. Als u dat maar eens goed onderzoeken en het woord van Jezus geloven wilde, dan zou u weten dat uw zonden vergeven zijn. Gewis, het is mogelijk. David erkende dit en duizenden hebben sedert David de Heere gedankt voor de vergeving hunner zonden. De vrouw, die de zoom van Christus' kleet aanraakte, wist dat zij rein was geworden. Zij was geen geneesheer, en nochtans wist zij dat zij genezen was. Wanneer iemand een last op zijn rug heeft, en u ontheft hem daarvan, dan weet hij het op eenmaal. Zo ook gaat het met de ziel, die tot Jezus vlucht zij vindt rust.

3. Merk op wie uitdelgt. „*Ik, Ik ben het, die uw overtredingen uitdelg.*” (Jesaja 43 : 25). Ten eerste, einigen trachten hun eigen zonden uit te delgen.

De een zegt: Ik ben bedroefd over mijn zonden. Ik zal ze met mijn tranen uitdelgen.

Ik zal de Heere bidden, en mijn bedreven zonden met mijn ernstige gebeden bedekken, zegt een ander.

Ik wil mijn leven verbeteren en mijn naakte ziel met goede daden bedekken, spreekt een derde.

Maar, dit is alles vergeefs, God alleen kan uitdelgen. Tenzij Hij het doet kan het geen ander doen: „Ik, Ik ben het.” Ten tweede, einigen hopen, dat Christus hun zonden zal uitdelgen, buiten weten van de Vader. Zij geloven dat Christus gewillig is, om een Zaligmaker te zijn, maar niet also de Vader. Doch nee, Christus en de Vader zijn één. Indien u tot Christus komt, zal God het doen, en zal tot u zeggen: „Ik heb het gedaan.”

Spreek tot zielen, die geen vergeving van zonden hebben ontvangen. Ongelukkige mensen, u hebt veel vermaken en veel vrienden, maar één zaak ontbreekt u: de vergeving van u zonden. Geloof u niet dat u gelukkiger zou zijn en veel lichter om uw hart, als uw zonden vergeven waren. Ach! hoe jammerlijk zijn al uw dagelijkse bezigheden en genoegens, terwijl u weet dat de hel haar kaken voor u opent. God heeft nooit uw zonden uitgedelgd; nochtans kunt u vergeving krijgen. „Tot u, o mensen, roep Ik; en Mijn woorden zijn tot de zonen van de mensen.” Komt tot Christus en God zal u overvloedig vergeven.

II. *Allen, die tot Christus gekomen zijn, zijn Gods knechten.* „Gij zijt Mijn knecht; gij zijt Mijn knecht.”

Twee redenen zijn hiervoor aangegeven. 1ste. „Ik heb u verlost;” 2e. „Ik heb u geformeerd.”

Ten eerste, wegens de verlossing. Wanneer een mens toestemt dat Christus zijn zaligheid zal zijn, erkent hij dat hij niet van zijn zelfs is, maar gekocht met een dure prijs. Dit erkende David: „Voorwaar, ik Bert Uw knecht; ik ben Uw knecht en de zoon

van u dienstmaagd; u hebt mijn banden losgemaakt.” Dit erkende Paulus, toen hij ter aarde gevallen was, en riep: „Heere, wat wilt u dat ik doen zal?” De onbekeerde mens denkt dat hij voor zijn bekering van zijn zelfs is: mag ik niet met het mijn doen, wat ik wil? Hij was de gewillige dienstknecht van de duivel. Maar als hij de prijs voor hem neergelegd ziet, voelt hij, dat de Heere hem uit het diensthuis heeft verlost. Nu zegt hij: *Ik ben des Heeren*. Nu is hij veelmeer een dienstknecht des Heeren, dan hij het vroeger van de duivel was. O, lieve Christenen, mocht ik dit van meerderen onder u zien een onderwerping en overgave aan de Heere; „want gij zijt Mijn knecht, gij zijt Mijn knecht.”

2e Omdat God u geformeerd heeft: „Ik ben uw Formeerder van de buik af.” (Jesaja 44 : 2). Het gehele genadewerk Gods is des Heeren en een wonder in onze ogen. Paulus zegt: „Wanneer het Gode behaagd heeft, mij van mijns moeders lijf af te zonderen, om Zijn Zoon in mij te openbaren.” (Gal. 1 : 5). En God zegt tot Jeremia: „Voordat Ik u in de buik formeerde, kende Ik u, en voordat gij uit de buik kwaamt, heb Ik u geheiligd.” God tekent de Zijnen van de buik hunner moeder af. Terwijl zij nog kinderen zijn, vergadert de Heere ieder gebed voor hen. Elke moedertraan legt Hij in Zijn fles, haar zuchten in Zijn boek. Als zij jongelingen zijn, redt Hij hun zielen van de dood, geeft hun tijd tot nadenken, plant woorden in hun gedachtenis: „Ik gordde u aan, hoewel gij Mij niet gekend heb.” Wanneer Zijn tijd komt, maakt Hij ze tot enig werk in Zijn wijnberg bekwaam, of trekt ze, vertroost ze en voedt hun zielen op. Hij is een getrouwe Schepper. „Zingt, o hemelen, want de Heere heeft het gedaan.” Die ziel wordt inderdaad een knecht Gods.

Enigen van u weten het dat God u geformeerd heeft. U kunt Zijn hand nagaan, die u geleidde van uw geboorte af, die u gordde toen u Hem niet kende; in de moeder die om u worstelde, in lievelingen, die voor u baden, en nu in het stille graf liggen, in leraars, tot welke u gebracht werd, in teksten, waardoor u geleid werd. O, u bent des Heeren dienstknechten! Laat Hem uw oor doorboren. Draag in uw lichaam de littekens van de Heere Jezus.

III. *Zielen, die in Christus zijn, zullen door God niet vergeten worden.* „Gij zult van Mij niet vergeten worden.” De kinderen Gods denken menigmaal dat God hen vergeten heeft. Menigmaal, wanneer zij in zonden en duisternis vervallen, voelen zij zich van God afgesneden, alsof Zijn genade voor altijd van hen weggenomen was. Maar lees hier, dat God nooit de ziel vergeet, die in Christus Jezus is.

1. Zo was het met Mozes in het land van Midian. Veertig jaren geleden dacht hij dat God Zijn volk vergeten had. Hij wandelde als een herder in de woestijn, veertig jaren lang, eenzaam en treurig. Maar had God werkelijk Zijn volk vergeten? Nee! Hij verscheen in het brandende braambos, en zeide: „Ik heb zeer wel gezien de verdrukking Mijns volks, hetwelk in Egypte is en heb hun geschrei gehoord, vanwege hun drijvers: want Ik heb hun smarten bekend.” (Exod. 3 : 7). God kent uw smarten, o ziel in Christus.
2. Zo was het met David, in Psalm 77, 13 en 31.
3. Zo was het met Hiskia, toen de Heere hem zeide dat hij moest sterven. Hiskia weende zeer: „Gelijk een kraai of zwaluw, zo piepte ik; ik kirde als een duif; mijn ogen verhieven zich omhoog; o Heere! ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg.” (Jesaja 38 : 14). Vergat God hem? Nee, God zeide dit woord tot hem: „Ik heb uw gebed gehoord, Ik heb uw tranengezien; zie, Ik zal vijftien jaren tot uw dagen toedoen.” De Heere vergeet nooit één ziel in Christus.
4. Zo zal het zijn met Gods oude volk. „Sion zegt: De Heere heeft mij verlaten en de Heere heeft mij vergeten. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat

zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Hoewel deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten!" (Jesaja 49 : 14, 15).

5. Zo is het met de woorden in onze tekst: „gij zult van Mij niet vergeten worden.”

Een woord tot zielen in Christus. De Heere kan u niet vergeten. Indien u voor God stond in uw eigen rechtvaardigheid, dan zou ik het inzien hoe u van Zijn liefde en zorg gescheiden was, want uw maaksel is broos en uw goedheden zijn als een morgenwolk en de vroege dauw. Maar u stond voor Hem in Christus; en Christus is Dezelfde gisteren, heden en in eeuwigheid. U zult in eeuwigheid gedacht worden: De wereld moge u vergeten, uw vrienden mogen u vergeten, want zij is een vergeetachtige wereld. U mag geen steen hebben op uw graf; maar God vergeet u niet, Christus zal uw naam plaatsen naast die van Zijn getrouwe getuige, Antipas. In leven, in dood, in eeuwigheid, „zult gij door Mij niet vergeten worden.”

IV. *Een verlorene ziel zal tot God wederkeren:* „Keer weder tot Mij.” De zonde en de ellende van ieder natuurlijk mens bestaat in het zich afkeren van God. Adam verborg zich voor God. Jesaja klaagt: „Zij zijn weerspanning geworden en zij hebben Zijn Heilige Geest smarten aangedaan, daarom is Hij hun in een vijand verkeerd.” En de Heere zegt: „welke ongerechtigheden hebben uw vaders in Mij gevonden, dat zij verre van Mij zijn gegaan?” „Vergeet ook een jonkvrouw haar versiersel? of een bruid haar bindselen? Nochtans heeft mijn volk Mij vergeten, dagen zonder getal.” (Jer. 2 : 32). Maar wanneer een ziel tot Christus is gekomen, is er geen reden meer, waarom zij niet tot God zou wederkeren. „Keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost.” „Door Jezus hebben wij beiden de toegang door één Geest tot de Vader.” „Ik ben de Weg; niemand komt tot de Vader dan door Mij.”

Lieve broeders in Christus, laat mij u overreden tot de Vader weder te keren.

1. Komt in de armen van zijn liefde. Wanneer God een mens heeft verlost, wil Hij hem in Zijn armen sluiten. Hij wil hem om de hals vallen en kussen. Zie, hoe Hij tracht een ziel te winnen! Hij zegt haar alles wat Hij voor haar gedaan heeft, alles wat Hij nog zal doen, en voegt er bij: „Keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost.” O, waarom zijt gij bevreesd, gij kleingelovigen? Waarom blijft u achter en waagt het niet tot God te komen? Waarom loopt u Hem niet tegemoet? Sommigen zeggen: „Ik ben bevreesd wegens mijn bedreven zonden.” O, maar hoort Zijn woord: „Ik heb ze uitgedelgd. Keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost.”

Sommigen zeggen: „Ik ben bevreesd dat God zo'n zondaar als ik ben, niet wil aannemen! O, dwazen en tragen van hart om Zijn eigen woord te geloven! Spreekt Hij niet duidelijk en vriendelijk genoeg tot u: „keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost?” Treedt in gemeenschap met Hem; wandelt dagelijks met Hem. Henoch wandelde met God. Eenmaal wandelde Adam met God in het paradijs, zo ook gemakkelijk, alsof hij van het ene vertrek in het andere ging. Hij sprak met hem over Zijn oordelen. O, komt tot uw God, verlorene zondaren, wier schuld is vergeven. Nadert tot Hem, en ontvangt vrede. Komt tot Hem, en blijft niet achter. U acht het als een grote zaak een levend christen te kennen, maar hoe oneindig beter is het God te kennen. Het is uw eindeloze zaligheid. U zult meer kennis krijgen in één uur met God, dan uw gehele leven met mensen door te brengen. U zult meer heiligmaking verkrijgen door een onmiddellijke verkering met God, dan door alle genademiddelen samen genomen. Werkelijk, de middelen zijn louter ijdelheid, tenzij u met dezelve tot God komt. „Keert weder tot Mij, want Ik heb u verlost.”

Een woord tot degenen, die verachterd zijn in het geloof. Schuldige ziel, u bent binnen de voorhang geweest; u kent de vrede, die Jezus geeft, u kent de blijdschap van Gods vriendelijk aangezicht. Maar u hebt dit alles laten varen; u bent verachterd in het geloof. Schuldige ziel, u hebt slechter gehandeld dan de wereld. De wereldling heeft nooit Christus gediend, gelijk u gedaan hebt. Zij hebben Hem bespogen, bespot en gekruisigd; maar u hebt Hem in het huis van zijn vrienden verwond. „Het was niet een vijand die Mij sloeg, dan zou Ik het hebben kunnen dragen; maar gij, Mijn vriend, en Mijn bekenden,” spreekt de Heere! Schuldige ziel, wat zegt God tot u? „Ga weg van Mij, u vervloekte?” Nee, „keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost.” „Bekeert u, gij afkerige kinderen, want Ik heb u getrouwd, spreekt de Heere.” (Jer. 3 : 14). Keer weder, zondaar; uw God roept u, de Heere, die u verkoor, de Zaligmaker, die voor u stierf, de Trooster, die u vernieuwt. „Keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost.”

St. Pieter's kerk, 8 juli 1838.

9. IK ZAL WATER GIETEN.

„Want Ik zal water gieten op de dorstigen en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen. En zij zullen uitspruiten tussen in het gras, als de wilgen aan de waterbeken.” (Jesaja 44 : 3, 4).

Deze woorden beschrijven een tijd van vernieuwing. Er zijn geen woorden in de Bijbel, die vaker in mijn hart en vaker op mijn tong zijn dan deze, sedert ik onder u mijn dienstwerk aanvaardde. En nochtans, hoewel God, sedert de eerste dag, zich niet aan ons onbetuigd gelaten heeft, heeft Hij nooit deze belofte vervuld. Ik heb die belofte heden tot mijn onderwerp gekozen, opdat wij ze meer van nabij zouden beschouwen en ze de Heere dringend zouden opdragen. Want evenals Rutherford zegt: *„Mijn getuigenis is daar te boven, dat Uw hemel als twee hemelen voor mij zullen zijn en de zaligheid van U allen als twee zaligheden voor mij.”*

1. *Wie is de oorsprong van een werk van de genade?* Het is God: „Ik zal gieten.”

1. Het is God, die een werk van onrust en begeerte begint in dode zielen. Zo staat er in Zach. : 10: „Ik zal de Geest der genade en der gebeden uitstorten; en zij zullen Mij aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en rouwklagen.” En zo is de belofte in Johannes 16 : 8, 9: „En Die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, omdat zij in Mij niet geloven.” zo ook in Ezech. 37 : 9: „Gij Geest! kom van de vier winden, en blaas in deze gedoden, opdat zij levend worden.” Indien enigen van u ontwaakt zijn, zodat u op uw borsten slaat, is het God, ja God alleen, die dit gedaan heeft. Indien wij een tijd zien dat er in onze huisgezinnen leven ontstaat, dat kinderen aan hun ouders en ouders aan hun kinderen, de mensen aan hun leraars vragen: *wat moeten wij doen om zalig te worden?* Als er ooit een tijd komt, waarvan de heer Edwards spreekt, dat er nauwelijks in de hele stad één mens onbekommerd bleef over de dingen van de eeuwige wereld, zie, dan moet God de Geest uitstorten. „Ik zal gieten.”

2. Het is God die het werk voortzet. Hij leidt de opgewekte zielen tot Christus. „Ik zal mijn Geest uitgieten over alle vlees, en het zal geschieden, al wie de naam des Heeren zal aanroepen, zal behouden worden.” (Joël 2 : 28 en 32). En wederom in Johannes: „Hij zal de wereld overtuigen van gerechtigheid.” Indien wij ooit zien dat zielen vluchten als een wolk en als duiven tot Jezus Christus, als wij ooit zullen zien dat vele ouders vluchten naar die vrijstad, als wij ooit zien dat ouders zich verheugen over hun kinderen als wedergeborenen, dat mannen zich verblijden over hun vrouwen en vrouwen over haar mannen, dan moet God de Geest uitgieten. Hij is het begin en het einde van een werk van de genade: „Ik wil uitgieten.”

3. Het is God, die Zijn volk vermeerderd. U herinnert uit Zacharias 4, hoe de olijfbomen de gouden kandelaren van olie voorzagen, zij gaven de gouden olie van zich. Als er weinig olie is, branden de lampen duister; als er veel olie is, beginnen de lampen te flikkeren. Ach! indien wij het ooit mochten zien hoe u, die kinderen van God bent, grotelijks vermeerderd wordt, dat uw harten vervuld worden met vreugde en uw lippen met lof; indien wij u ooit zien groeien als wilgen aan de waterbeken, vervuld met al de volheid Gods, dan moet God Zijn Geest uitgieten Hij moet Zijn Woord vervullen; want Hij is de Alfa en de Omega, het begin en het einde van een werk van genade: „Ik wil uitgieten.”

Eerste les. *Bouw niet op uw leraars alsof van hen het werk van de genade komt.*

God heeft veel eer gegeven aan Zijn dienaren, maar het staat niet aan hen de Geest uit te gieten. Hij houdt dat in Zijn eigen hand: „Ik wil uitgieten.” „Het is niet door kracht of geweld, maar door Mijn Geest, spreekt de Heere der heirscharen.” Helaas! wij zouden weinig hoop hebben, als het van de leraars afhing, want waar zijn nu uw helden? God is heden zo machtig als Hij het op de Pinksterdag was; maar de mensen hebben veel op met hun leraars, en niets met God. Zolang als u op uw leraars ziet, kan God niet uitgieten; want dan zou u zeggen dat het van mensen kwam. Ach! laat de mens los, wiens adem is in zijn neusgaten. Wij worden in deze tijd tot in het stof vernederd. In hoeveel gemeenten van Schotland heeft de Heere getrouwe mannen verwekt, die dag noch nacht ophouden ieder met tranen te vermanen! En nochtans zijn de hemelen als koper en de aarde als ijzer. Waarom? Juist, omdat uw oog is op de mens en niet op God. O, zie van de mens af tot Hem, en Hij zal uitgieten; en Hem zal alle heerlijkheid toekomen.

Tweede les. *Heb een goede hoop van de opwekking in onze dagen.*

Derde les. *Leer dat wij er om moeten bidden.* Wij prediken dikwijls om anderen op te wekken, maar wij moesten er meer voor bidden. Het gebed is krachtiger dan de prediking. Het gebed geeft aan de prediking al haar kracht. Ik heb opgemerkt dat enige Christenen zeer bereid zijn om hun leraars te berispen en over hun prediking te klagen over hun lauwheid, hun ontrouw. De Heere behoedde mij dat ik ooit de ongetrouwe prediking, de lauwheid en de doodsheid in een gezant van Christus zou verdedigen. Maar ik vraag: *waar ligt de blaam van de ontrouw, waar anders dan in het gemis aan getrouwe gebeden?* De handen van Mozes zouden gevallen zijn, indien zij niet door zijn getrouw volk waren ondersteund. Komt dan, worstelaars met God, u die de ladder Jakobs beklimt, u die evenals Jakob worstelt, worstelt met God, opdat Hij Zijn woord moge vervullen: „Ik wil uitgieten.”

II. *God begint met dorstige zielen.* „Ik zal water gieten op de dorstigen.”

1. Ontwaakte mensen. Er zijn dikwijls zielen, die lange tijd onder de levendmakende God geweest zijn. God heeft hen in onrust gebracht, maar niet in vrede. Hij heeft ze in de wildernis neergezet, en daar dwalen zij rond, zoekende naar frisse wateren; maar zij vinden ze niet. Zij dwalen van berg tot heuvel, rust zoekend en ze niet vindend, zij gaan van bron tot bron, zoekend naar een druppel water om hun tong te koelen, zij gaan van leraar tot leraar, van sacrament tot sacrament, openend hun mond en bezwaard zuchtend; nochtans vinden zij geen vrede. Deze zijn dorstige zielen. Nu, het is een aangename gedachte dat God begint met dezulken: “Ik zal water gieten op de dorstigen.” De gehele Bijbel toont aan, dat God een bijzondere tederheid bezit voor hen, die dorstig zijn. Christus, die het uitgedrukte beeld van God is, heeft een bijzondere liefde voor hen: „De HEERE HEERE heeft mij een tong der geleerden gegeven, opdat ik weet met de moede een woord ter rechter tijd te spreken.” (Jesaja 50 : 4). „Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven.” „Zo iemand dorst, laat hem tot Mij komen en drinken.” Velen van Zijn leringen strekten om de harten dier beladen zielen te winnen. De vrouw, die alles aan de medicijnmeesters had ten koste gelegd en niet beter was geworden, maar veeleer erger, raakte niet zodra de zoom van zijn kleed aan of zij werd genezen. Een ander riep Hem na: „Heere, help mij,” nochtans antwoordde Hij niet een woord; maar ten laatste zeide Hij: „O vrouw, groot is uw geloof; u geschiede gelijk gij wilt.” Een ander was achttien jaren gebogen; maar Jezus leidde Zijn handen op haar, en ogenblikkelijk was zij recht.

Dorstige zondaar, 1ste. Dit wil Jezus voor u doen: „Ik wil water gieten op de dorstigen.” Geloof alleen dat Hij gewillig en daartoe in staat is, en het zal geschieden. 2e. Leer dat het van Zijn hand moet komen. Tevergeefs wendt ge u tot andere geneesheren; u zult niets beter, maar veeleer erger worden. Wacht op Hem; kniel voor Hem neder, aanbid Hem, en roep: „Heere, help mij!”

3e. O, verlangt naar die tijd van de vernieuwing, opdat vermoeide zielen tot rust komen. Als wij op de alledaagse weg voortgaan, zullen deze beladen zielen vergaan en troosteloos in het graf zinken. Sta op en worstel met God, opdat ook Hij moge opstaan en Zijn Woord vervullen: „Ik zal water gieten op de dorstigen.”

2. Dorstige gelovigen. Alle gelovigen moesten dorstig zijn; helaas! het zijn er slechts weinige.

Kentekenen: 1ste. *Veel dorst naar het Woord.* Wanneer twee reizigers door de woestijn gaan, kunt u weten wie hunner dorstig is, namelijk hij, die altijd naar bronnen uitziet. Hoe blijde was Israël toen het te Elim kwam, waar twaalf waterputten en zeventig palmbomen waren! zo is het ook met dorstige gelovigen; zij beminnen het Woord, het gelezen en gepredikte Woord zij dorsten er hoe langer hoe meer naar. Is het zo met u, lieve gelovige broeders? Lange tijd geleden was het zo in Schotland in gebruik. Dikwijls nadat de zegen was uitgesproken, wilde het volk niet uiteen gaan, totdat het meer gehoord had. Ach! kinderen van God, het is een vreselijk teken weinig dorst bij u op te merken. Het verwondert mij niet als de wereld van onze bijeenkomsten van de prediking en van het gebed wegblijft; maar ach! wanneer u dat doet, ben ik stom mijn ziel zal in verborgen plaatsen wenen wegens uw hoogmoed. Ik zeg, God verhoede, dat wij eerlang geen hongersnood hebben naar het woord Gods.

2e. *Veel gebed.* Wanneer een klein kind dorstig is naar de moederborst, zal het niet zwijgen. Veel minder zal dit een kind van God doen, dat dorstig is. Dorst zal u leiden naar de geheime bron, waar u in het verborgen die levende wateren zult drinken. Het zal u leiden tot de gemeenschap van het gebed. Als de stad gebrek aan water had, en ieder mens de dorst op het aangezicht te lezen stond, dan zou u wel bij elkaar komen en raadplegen en helpen om nieuwe putten te graven. Welnu, de stad heeft gebrek aan genade, zielen vergaan wegens gebrek en uzelf kwijnt. O, kom toch samen om te bidden. „Indien er twee van u samenstemmen op de aarde, over enige zaak die zij zouden mogen begeren, die zal hun geschieden van Mijn Vader, die in de hemelen is.” (Matth. 18 : 19).

3. Een begeerte om op te wassen in de genade. Enige mensen vergenoegen zich als zij tot Christus gekomen zijn. Zij vallen achterwaarts als het ware in een gemakkelijke stoel zij vragen niet meer zij wensen niet meer. Dit moet niet zo zijn. Indien u dorstige gelovigen bent, dan zult u zowel de zaligheid zoeken na de bekering als voor die tijd. „Vergetende hetgeen achter is, en strekkende tot hetgeen voor is, jaag naar het wit tot de prijs van de roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus.” (Fil. 8 : 14).

Aan dorstige zielen. Lieve kinderen, ik zie uit naar de eerste druppelen van de genade onder u, als een antwoord op uw gebeden om uw dorstige monden te vullen. O ja, Hij zal uitgieten. „Ik, de Heere, zal een wijngaard van rode wijn doen zijn. Ik zal die behoeden, alle ogenblikken zal Ik hem bevochtigen; opdat de vijand hem niet bezoeke, zal Ik hem bewaren nacht en dag.” (Jesaja 27 : 2, 3). „Gijlieden zult water scheppen uit de fonteynen des heils.” (Jesaja 12 : 3).

III. *God giet stromen uit op het droge.* Het droge stelt degenen voor, die dood zijn door de zonden en misdaden. Zo ook als u de grond gezien hebt in een droge zomer, geheel verschroeid en droog, gespleten en open; nochtans roept hij niet tot de wolken om te vallen; zo is het met de meesten in onze gemeenten. Zij zijn allen dood en dor, verschroeid en verwelkt, zonder een gebed om genade zonder zelfs een begeerte daarnaar. Nochtans wat zegt God? „Ik zal stromen op hen gieten.” Merk op:

1. Zij bidden niet. Ik, geloof dat er velen zijn in onze gemeenten die geen gewoonte maken van het verborgen gebed, die, noch in hun binnenkamer, noch in de verborgen schaduw ooit hun hart voor God uitstorten. Ik geloof dat er velen op weg naar de hel zijn, die nooit iets dergelijks gezegd hebben als: „God wees mij zondaar genadig.” ach! deze zijn het droge. O, het is treurig te denken, dat de zielen, die het dichtst bij de hel zijn, juist die zielen zijn, welke het minst bidden om er van verlost te worden.

2. Zij jagen niet naar een werk van de genade in hun zielen. Ik geloof dat velen van u heden tot het huis Gods zijn opgegaan, die liever huis, gezin en vrienden wilden verliezen, dan dat er een werk van genade in uw hart gedaan werd. Niets zou u zozeer verschrikken dan de gedachte dat God van u een biddend Christen maakte. Ach, u bent het droge; u hebt de dood lief.

3. Zij die nooit de prediking bijwonen. Ik heb de verklaring van bekommerde zielen vernomen, dat zij nooit in geheel hun leven een prediking hadden gehoord, totdat zij ontwaakt waren, dat zij regelmatig gedurende die tijd aan iets anders dachten. Ik geloof dat het zo met velen onder u gaat. U bent het droge. Wat wil God op u uitgieten? Stromen van toorn? Nee, stromen van genade stromen; des Geestes; stromen van zegen. O, de genade Gods zij gaat alle verstand te boven. U verdient de stroom, die over de wereld van de goddelozen kwam; maar Hij biedt stromen van zegen aan. U verdient de vuurregen van Sodom; maar, zie, Hij biedt stromen van zijn Geest aan.

Eerste les. Leer hoeveel belang u er in moet stellen, dat er in onze dagen een werk van de genade geschiedt. U bent juist de personen, die geen belang stelt in een levende prediking, die spot met bidstonden, en lacht over het verborgen gebed; en nochtans bent u juist de personen wie dit het meeste aangaat. Ach! arme dorre zielen, u moest de eersten zijn om te roepen om levende leraars u moest de Christenen rondgaan en, op gebogen knieën, ze smeken om op onze bidstonden te komen. Gij, meer dan al de anderen, moest wachten op de vervulling van dit woord; want als het niet geschiedt, och! wat zal er dan van u worden? Arme dode, dode zielen, u kunt niet voor uzelf bidden! Een voor een gaat u een droevige eeuwigheid te gemoet.

Tweede les. Leert, Christenen, te bidden om stromen. Het is Gods woord Hij legt het in uw mond. O, bidt niet om droppels, als God stromen aanbiedt. „Doe uw mond wijd open en Ik zal hem vullen.” (Psalm 81 : 11).

IV. *Gevolgen.*

1. *Verloste zielen zullen zijn als gras.* Zij zullen uitspruiten als het gras. Zo in Psalm 72 : 16: „Die van de stad zullen bloeien als het kruid van de aarde.” Velen zullen ontwaakt, velen verlost zijn. Heden ten dage is het volk van Christus als een enkele lelie tussen vele doornen; maar in een tijd van genade zullen zij zijn als het gras. Tel de grashalmpjes, die in de heldere zonneschijn na de regen ontspruiten; zo zal het volk van Christus zijn. Tel de dauwdroppels, die uit de baarmoeder van de

morgen opkomen, schijnende als diamanten in de morgenzon; zo zal het volk van Christus zijn in de dag van zijn kracht. Tel de sterren, die aan het zwarte kleed van de nacht flikkeren; zo zal Abrahams zaad zijn. Tel het stof van de aarde; zo zal Israël zijn in de dag als de Geest uitgestort is. O, bidt om de uitstorting des Geestes, wees mannen des gebeds, opdat er velen in onze dagen mochten opgewekt worden en Hem een zegen noemen.

2. *Gelovigen zullen uitspruiten als wilgen.* Er is niets treurigers in onze tijd dan het gebrek van wasdom onder de kinderen Gods. Zij schijnen niet voort te komen. Zij schijnen niet in de loopbaan te lopen. Als ik dit jaar met verleden jaar vergelijk, helaas! waar is het verschil? Dezelfde lauwheid dezelfde koelheid; ja, ik vrees zelfs grotere kwijning in Goddelijke dingen. Hoe verschillend zal het zijn als de Geest is uitgestort! Zij zullen uitspruiten als wilgen. U hebt de wilg gezien, hoe hij groeit hij houdt niet op dag en nacht groeit altijd voort schiet altijd nieuwe takken uit. Snijdt hem af hij spruit weer uit. Ach! zo zou het met u zijn, lieve Christenen, als er een stroomtijd des Geestes was, een dag van Pinksteren.

1ste. Dan zou er minder bezorgdheid zijn om uw zaak en uw dagelijks werk, maar meer liefde van het gebed en lofzangen.

2e. Er zou meer verandering zijn in uw hart overwinning van de wereld, van de duivel en des vleses. U zou uitspruiten en van de wereld gescheiden worden.

3e. In droefheid; u zou opwassen in liefelijke onderwerping, nederigheid, zachtmoedigheid. Er was een tijd in Schotland toen de sabbatdagen dagen van wasdom waren. Hongerige zielen kwamen tot het Woord en gingen heen, vervuld met blijde boodschap. Zij kwamen als Martha en gingen heen als Maria. Zij kwamen als Simson, toen zijn haarlokken geschoren waren en gingen heen als Simson, toen zijn haarlokken gegroeid waren.

Toepassing.

„Deze zal zeggen: *Ik ben des Heeren.*” O, er is geen grotere vreugde dan als een gelovige ziel zich geheel aan God geeft. Dit is altijd het geval geweest in tijden van verlevendiging. Zo was het op Pinksterfeest. Allereerst gaven zij zich geheel over aan de Heere. Zo was het met Boston, en Doddridge, en Edwards, en al de heilige mannen vanouds. „Ik ben deze dag voor God geweest,” zegt Edwards, „en ik heb mij zelf alles dat ik ben en heb aan God overgegeven. Ik kan niets meer van mij zelf eisen van mijn verstand, mijn wil, en mijn genegenheden. Ook heb ik geen recht op deze tong, deze handen, deze voeten, deze ogen, deze oren. Ik heb mij zuiver weggegeven.”

O, mocht u de vreugde kennen van uzelf geheel weg te geven. U kunt u niet bewaren. O, beproef het deze dag en geef u geheel aan Hem over. Leg u in Zijn hand. Kinderkens, o mocht u worden als de knaap die zei: „ik ben geheel Gods jongen, moeder!” Schrijf op uw hand: „*Ik ben des Heeren.*”

St. Pieterskerk, 1 juli 1838.

10. GOD LAAT NIET EEN VAN AL ZIJN WOORDEN OP DE AARDE VALLLEN.

„Samuël nu werd groot; en de Heere was met hem en liet niet één van al Zijn woorden op de aarde vallen. (1 Samuël 3 : 19).

Sedert lange tijd is het voor mij een onderwerp van droevig en plechtig onderzoek geweest, welke toch de oorzaak is van het geringe goed gevolg van de prediking in onze dagen en in het bijzonder in mijn eigen gemeente. Vele redenen zijn toen aan het licht gekomen.

1. Er zijn redenen in de leraars.

1ste. De kudden zijn te groot om door de herder verzorgd te worden. Mijn eigen kudde is juist vier malen groter dan het een kudde was in de dagen onzer vaderen, zodat ik bijgevolg het werk van vier leraars moet doen, en gelijk ben als Issaschar, liggende tussen de twee pakken.

2e. Er is weinig samenwerking van het gebed onder leraars. Naijver, wrok, kwade gedachten schijnen een treurige scheidsmuur van deze zo noodzakelijke vereniging te maken.

3e. Wanneer men de leraars van deze tijd vergelijkt met die van vroeger dagen, is het te vrezen dat er niet die begeerte naar de bekering hunner gemeenten is, als dit vroeger het geval was. Er is weinig wenen tussen de voorhof en het altaar, weinig worsteling met God in het verborgen om een zegen over het Woord, weinig barensnood totdat Christus in hun gemeenten de hoop van de heerlijkheid is geworden. Men zegt van de uitnemende Alleine, dat hij „onophoudelijk, onverzadiglijk begerig was naar de bekering van zielen.” Ik vrees dat er heden ten dage weinig zulke heilige begeerte is. M. Henry was gewoon te zeggen: Ik zou het als een groter geluk rekenen één ziel voor Christus te winnen dan bergen van goud of zilver voor mijzelf. Wij hebben heden ten dage weinig meer zulke M. Henry's. Samuël Rutherford placht tot zijn kudde te zeggen: „Mijn getuigenis is hierboven, dat uw hemel twee hemels voor mij zou zijn en de zaligheid van u allen als twee zaligheden voor mij.” O, mocht God ons thans iets geven van die geest!

2. Er zijn redenen in Christenen.

1ste. Er schijnt onder Christenen weinig trek naar het Woord te zijn. Ik bedoel niet dat er weinig lust is in het horen. O nee, wij leven in een tijd dat men niet verzadigd wordt van preken te horen; maar juist daarom wordt het Woord minder gehoord. „De een zegt, ik ben van Paulus; en ik van Apollos; en ik van Cefas; en ik van Christus.” U komt om het woord eens mensen, maar niet om het Woord van God te horen. U gaat heen, oordelende en beoordeelende, in plaats van het bij uzelf weg te leggen. O, welk een gezegende tijd zou het zijn als Christenen, als nieuw geboren kinderen, begere naar de onvervalste melk des Woords, opdat zij daarbij mogen groeien!

2e. Weinig gebed. Twee landlieden bezaten twee akkers, welke naast elkaar lagen. De een had een rijke oogst, de ander een zeer schra 1ste. „Hoe komt het,” vroeg de een aan de ander, „dat uw akker zo goed draagt en de mijn zo schraal is, terwijl toch mijn land zo goed is als 't uwe?” „Wel, buurman,” zeide de ander, „de reden is deze: u bezaait slechts uw veld, maar ik bezaai het mijn en wied.” zo ook, mijn lieve vrienden, is er weinig vrucht in de Christenen, omdat er weinig gewied wordt door het gebed. Ik geloof dat ik vele Christenen onder u met name zou kunnen noemen,

die elkaar niet kennen, en nooit met elkaar bidden. Wat wonder derhalve dat er zo weinig vrucht is!

3. Er zijn redenen in onbekeerde mensen.

1ste. Er zijn velen die zich aan het huis van God onttrekken. Ik vermoed dat er ten minste duizend personen in mijn gemeente zijn, die nooit in het huis Gods komen. Ach! hoe zullen wij deze zielen vangen, indien zij zover van het net blijven.

2e. Velen komen alleen 's namiddags. Juist degenen, die het meeste nodig hebben te horen, zijn zij die maar eenmaal komen. Hoe kunt u een werk Gods verwachten, wanneer u zo openbaar Zijn instellingen veracht?

3e. Hoe velen gaan uit de weg wanneer wij hen bezoeken, opdat niet enig woord hun gewetens zou treffen, en zij zich zouden bekeren en genezen worden! Hoe dikwijls, wanneer ik in uw huizen predik, vind ik tien vrouwen voor een man! Hebben de mannen geen zielen, dat zij zich aan Gods heilige instellingen onttrekken?

4e. Er is een schromelijke ontheiliging van de beide sacramenten van doop en avondmaal. De hele Schrift verklaart dat zij alleen ingesteld zijn voor degenen die wedergeboren zijn; nochtans hoevelen stromen er op toe met een dwaze en vermetele hand, terwijl zij zich de vloek van een verschroeid geweten en een stenen hart op de hals halen!

Dit zijn smartelijke waarheden genoeg om het hart te breken van iedere Christen, die onder u werkt. Ach! is het wonder, dat God zou zijn als een vreemdeling in het land en als een reiziger die slechts inkeert om te vernachten? (Jer. 14 : 8). En nochtans komt dit woord als een zonnestraal in een storm God zij daarvoor geprezen! „Samuël nu werd groot en de Heere was met hem en liet niet één van al Zijn woorden op de aarde vallen.” Samuël was jong in jaren en het behaagde de Heere hem te doen leven in tijden zo slecht als de onze en hoe moedigde God hem aan? Op twee wijzen. 1ste. God was met hem God stond aan zijn rechterhand, zodat hij niet kon bewogen worden. 2e. God liet niet één van al Zijn woorden op de aarde vallen. Mocht de Heere ons heden beide deze aanmoedigingen geven!

Onderwerp. ***De Heere laat niet één van de woorden van zijn dienaren op de aarde vallen.***

I. *Het woord werkt dikwijls zichtbaar.* In de meeste gevallen is een werk van de genade zeer zichtbaar.

1. Wanneer de Geest een ziel opwekt, om haar verloren toestand te kennen, dan zijn er gewoonlijk duidelijke bewijzen van ontwaking. De stokbewaarder beefde, sprong in, viel neder en zeide: „Wat moet ik doen om zalig te worden?” zo gaat het gewoonlijk. Hierover moet men zich niet verwonderen. Wanneer een mens in gevaar is al zijn geld, zijn vrouw of zijn kind te verliezen, zal hij dikwijls wenen en beven, de handen wringen en uitroepen: wee mij, ik ben verloren! En is er minder reden om te wenen en te beven als een mens in gevaar is zijn eigen ziel te verliezen?

2. Wanneer de ziel tot vrede gebracht wordt, is er in het algemeen een duidelijke verandering. „De vrouw stond wenende achter de voeten van Jezus. Zij waste ze af met haar tranen, en droogde ze met de haren van haar hoofd en kustte ze.” zo is het gewoonlijk. De boezem is tot rust gebracht de ogen zijn gevuld met tranen van vreugde er is een levendige aandacht op het Woord Gods een opgetogenheid in het zingen van Zijn lof. De sabbat wordt nu hoog geëerd en heilig gehouden. Zondige gezelschappen worden verlaten. Ach! mijn lieve vrienden, het is de begeerte en het gebed van mijn hart, dat deze uitwendige tekenen van een werk van de genade meer

algemeen in uw midden waren. Ik vrees dat er geen uitgebreid werk van genade kan plaats vinden, waar deze ontbreken.

II. *Het Woord kan ook onzichtbaar werken.* In sommige gevallen is het werk van de genade geheel onzichtbaar. Ik geloof dat God om wijze redenen somtijds op een verborgen en voor de gehele wereld onbekende wijze het werk van de genade in het hart brengt, behalve voor de mens zelf. Er zijn drie dingen, die mij aldus doen denken:

1ste. Christus vergeleek het koninkrijk van de hemelen in het hart bij zuurdeeg en zaad: „Het koninkrijk van de hemelen is gelijk aan een zuurdesem, welke een vrouw nam en verborg in drie maten meel, totdat het geheel gezuurd was.” Nu weet u dat het zuurdeeg lange tijd binnen in het meel op een geheel onzichtbare wijze werkt; zo ook is het met het werk van de genade. Wederom: „Alzo is het koninkrijk Gods, gelijk of een mens het zaad in de aarde wierp, en voorts sliep, en opstond, nacht en dag, en het zaad uitsproot, en lang werd, dat hij zelf niet wist hoe.” (Markus 4 : 26, 27). Nu weet u dat het groeien van het zaad onder de grond geheel onzichtbaar is. Zo ook is het dikwijls met het werk van de genade.

2e. Wie is de Werker in de bekering? Het is de Geest Gods. Deze werkt ongezien, evenals de wind: „De wind blaast, waarheen hij wil en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij heengaat; zo is een iegelijk, die uit de Geest geboren is.” (Joh. 3 : 8). Hij werkt als de dauw: „Ik zal zijn als de dauw over Israël.” Welnu, niemand heeft ooit de dauw horen vallen. Hij werkt als het bronwater. „Het water, dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven.” (Joh. 4 : 14). Indien de Geest zo verborgen werkt, wat wonder dan dat Zijn werk dikwijls onzichtbaar is.

3e. Zo is het in waarheid geweest. Elia riep uit: „Ik, ik alleen ben overgebleven.” Hoe verwonderd was hij toen hij er nog zeventuizend vond, die de knieën niet voor Baai gebogen hadden! zo zal het zijn in latere dagen: „En gij zult zeggen in uw hart: Wie heeft mij dezen gegenereerd, aangezien ik van kinderen beroofd en eenzaam was? Ik was in de gevangenis gegaan en weggeweken; wie heeft mij dan dezen opgevoed? Ziet, ik was alleen over gelaten, waar waren dezen?” (Jesaja 49 : 21).

Dit mocht een aanmoediging zijn voor Godzalige ouders, onderwijzers en leraars. Ik weet dat enigen van u reeds lange tijd gewacht hebben op een werk van de genade in de harten van u kinderen. Leert heden dat God niet één woord laat vallen op de aarde. Zijn Woord zal niet ledig tot Hem wederkeren.

Maar u zegt, helaas! ik zie geen tekenen van genade. Gaat naar het deeg wanneer het zuurdeeg er in is en het gereed gemaakt wordt. Ziet u dan enige tekenen van beweging in hetzelfde?

Nee, niet een.

Nochtans gaat het werk voort. Zo kan het ook in uw kind zijn. Gaat naar het veld wanneer het zaad in de aarde is geworpen. Ziet u enige tekenen van groei?

Nee, niet eens een grashalmpje.

Nochtans gaat het werk voort. Keert slechts de aarde om en u zult het zaad zien uitspruiten. Heb geduld; wordt niet traag in goed te doen. Houd aan in het gebed. God zal Zijn belofte vervullen. Hij zal niet één woord laten vallen op de aarde.

III. *Het Woord zal mogelijk op latere tijd werken.*

1. Het is een merkwaardig feit in de natuurlijke historie, dat enige zaden lange tijd kunnen bewaard worden. Men heeft zaden vele jaren achtereen in een kast bewaard,

die, wanneer zij slechts op hun juiste tijd gezaaid werden, opwasten, alsof zij slechts een jaar oud waren. Zo kan het ook somtijds met de zaden van de genade gaan. Zij kunnen lange tijd in de ziel verborgen liggen zonder het minste blijk van leven en nochtans kunnen zij besproeid worden door de Heilige Geest en vele dagen daarna opwassen.

2. Over het algemeen is het zo niet. Het is het getuigenis van een oude godgeleerde, die inderdaad een meester in Israël was: „dat het ware voordeel, door de prediking verkregen, bestaat door een indruk teweeg te brengen op het ogenblik van de prediking zelf en niet door een latere herinnering! En wat zegt de Schrift? „Is mijn Woord niet zo als een vuur? spreekt de Heere en als een hamer, die een steenrots te morzel slaat?” (Jer. 23 : 29). Welnu, u weet, dat wanneer het vuur niet brandt als het aangelegd is, het ook later niet zal branden. Indien de rotssteen niet breekt als de hamer slaat, zal hij waarschijnlijk later niet verbroken worden. O, mijn lieve vrienden, heden, terwijl het heden genaamd wordt, verhardt uw harten niet. Indien uw harten heden niet breken onder de hamer, ben ik bevreesd, dat zij nooit zullen verbroken worden. Indien zij nu niet smelten onder het vuur van zijn liefde, ben ik bevreesd, dat zij nooit zullen smelten.

3. Evenwel werkt het Woord, in sommige gevallen, ook in latere tijd. Een getrouw man Gods arbeidde menig jaar in zijn gemeente, en hoewel hij elders grotelijks gezegend werd, stierf hij nochtans zonder dat hij, geloof ik, wist dat iemand van zijn gemeente tot de kennis van de Zaligmaker gekomen was. Een ander dienaar staat nu in zijn plaats en zielen zijn in menigte gewonnen geworden, terwijl ieder verklaart, dat het door het woord is van hun overleden leraar, dat nu opkomt in hun harten, en hen doet ontvlieden. Ach! God is een getrouwe God. Hij zal niet één van Zijn woorden laten vallen op de aarde.

De uitnemende John Flavel was predikant te Dartmouth in Engeland. Op zekere dag predikte hij over deze woorden: „Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking. Maranatha!” (1 Cor. 16 : 22). De prediking was buitengewoon plechtig, vooral de verklaring van de vloek. Aan het einde, toen Ds. Flavel opstond om de zegen uit te spreken, hield hij op en zeide: „Hoe zal ik deze hele vergadering zegenen, daar ieder onder ons, die de Heere Jezus niet liefheeft, een vervloeking is?” De plechtigheid dezer woorden maakte een diepe indruk op de toehoorders.

Er was in de vergadering een knaap, Lukas Short genaamd, ongeveer vijftien jaar oud, een inwoner van Dartmouth. Kort hierna ging hij op zee, en zeilde naar Amerika, waar hij de overige tijd van zijn levens doorbracht. Zijn leven werd verre boven de gewone levenstijd verlengd. Toen hij honderd jaar oud was, kon hij nog op zijn hoeve werken en zijn verstand was in het geheel niet gekrenkt. Hij had al die tijd in zorgeloosheid en zonde doorgebracht. Hij was een zondaar van honderd jaren en op het punt met een vloek in het graf te gaan. Op zekere dag, terwijl hij op het veld was, hield hij zich bezig met over zijn doorgebracht leven na te denken. Hij dacht aan de dagen van zijn jeugd. Zijn herinnering bepaalde zich bij de preek van Ds. Flavel, waarvan hij zich nog veel te binnen bracht. De ernst van de predikant, de gesproken woorden, de uitwerking op de hoorders, dit alles kwam vers voor zijn gemoed. Hij erkende dat hij de Heere Jezus niet had liefgehad. Hij werd bang voor de vreselijke vloek. Hij werd diep overtuigd van zonde, werd geleid tot het bloed van de besprenging. Hij leefde tot zijn honderdzestiende jaar en gaf alle blikken dat hij wedergeboren was.

Ach! hoe getrouw is God aan Zijn woord. Hij laat niet één woord vallen op de aarde.

Hebt goede moed, christelijke moeders, die weent over uw onbekeerde kinderen. Zij

mogen ver van u gaan, misschien over de zee, en u siddert om hun zielen. Bedenkt dat God ze overal bereiken kan. Een gelovige moeder bad nooit tevergeefs. Houdt aan in het gebed. God zal nooit Zijn woord vergeten. Hij zal nooit één woord op de aarde laten vallen.

IV. *Het Woord kan verharden.* In sommige gevallen, geloof ik, wordt het Woord van God gezonden om de harten te verharden; en langs deze weg zal het niet ledig wederkeren, maar gedijen waartoe het gezonden is. Het was een verschrikkelijke boodschap, die God door Zijn profeet zond: „Horende hoort, maar verstaat u niet, en ziende ziet, maar merkt u niet.” (Jesaja 6 : 9), Ik vrees dat er veel zulke boodschappen in onze dagen gezonden worden.

Vraag. *Begeert God niet dat alle mensen zalig worden?*

Antwoord. O ja, God wil dat alle mensen zalig worden. Ik geloof dat er geen ziel is, over welke niet de Heere jammert, gelijk als Hij over Jeruzalem gejammerd heeft. En de Vader zegt: „O, dat zij naar Mij gehoord hadden en dat Israël in Mijn wegen had gewandeld!” Maar nog, toen Jeruzalem het woord van Christus tegenstond, zei de Heere: „Nu is het verborgen voor uw ogen.” En indien u het Woord van Christus weigert en op deze grote zaligheid geen acht geeft, geloof ik vast, dat Hij spoedig tot u zal komen met de vreselijke woorden van Jesaja: „Horende hoort, maar verstaat u niet.”

O, welk een vreselijke gedachte is het, dat, hoewel wij voor enigen een reuk des levens zijn, wij voor de meesten zijn een reuk des doods ten dode. Hoe vreselijk, dat dezelfde woorden van liefde en genade, die wij brengen, enige zielen nog meer geschikt maken voor de brandende poel! En nochtans moet het zo zijn. Hoe dikwijls heb ik mannen Gods horen klagen dat zij de meeste vruchten oogstten, toen zij voor het eerst hun dienstwerk aanvaardden! Ik begin te vrezen dat dit zo ook met ons het geval is, dat de Heere zijn eerste vruchten gekozen heeft en de overigen verhard worden. Waarom? Omdat de mensen verhard worden door de bestendige prediking van de waarheid.

Mijn lieve vrienden, gedenkt dit woord: „God liet niet één van al Zijn woorden op de aarde vallen.” Ik heb nu reeds meer dan een jaar onder u verkeerd, predikende het Evangelie des koninkrijks. Gedenkt dat het Woord niet het mijne was, maar het Zijne, Die mij gezonden heeft. Ik zou beschaamd geworden zijn op te staan en mijn eigen woorden te spreken. Als de hamer niet verbreekt, maakt hij het ijzer tot staal. Iedere slag maakt het harder. Als het vuur niet doet smelten, verhardt het de klei tot aardewerk zo hard als steen. Als de medicijn niet geneest, vergiftigt zij. Als het woord van Christus niet uw hart verbreekt, zal het dit maken als de onderste molensteen.

V. *Het Woord zal een getuigenis zijn.* Dit is een verschrikkelijk woord in Matth. 24 : 14: „En dit Evangelie des koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken.” ach, mijn lieve vrienden! Gods woord kan niet ledig tot Hem wederkeren. Iedere regendruppel heeft zijn boodschap voor God. Deze vallende sneeuwvlokken zijn alle bezig Zijn Woord te vervullen. En meent u werkelijk dat het Woord van Zijn Zoons zonder enig doel zal gesproken worden? ach, nee! Zelfs al zou er niet één ziel door behouden worden. Het zal zijn tot een getuigenis. Toen Mozes de koperen slang in de woestijn oprichtte, kan ik mij, indien de Israëlieten onwillig geweest waren naar haar te zien, zeer goed voorstellen dat Mozes de legerplaats zou rondgegaan zijn en tot iedere stervende geroepen zou hebben: „Zie, zie toch!”

Twee dingen zouden er in zijn ziel omgaan: 1ste. zijn volk genezen te zien. 2^e. Eer

te geven aan zijn God, door hun getuigenis te geven van de liefde Gods. Alsof hij gezegd had: „Welnu, als u wilt omkomen, is het uw eigen schande; God is rein van uw bloed.” zo is het ook met de christelijke leraar. Herinnert u Paulus, hoe hij was: „aanhoudende tijdig en ontijdig, lerende in het openbaar, van huis tot huis, niet ophoudend een iegelijk met tranen te vermanen; in slagen uitnemender; in gevangenissen overvloediger; in doodsgevaar menigmaal.” Waartoe dit alles? Om twee redenen:

1ste. Hij begeerde zielen te behouden. Hij was onverzadigd begerig naar de bekering van de zielen.

2e. Hij zocht de ere Gods. Hij begeerde het Evangelie tot een getuigenis te prediken, om ieder, die in zijn zonden wilde blijven, zonder verontschuldiging te laten. Alsof hij gezegd had: Welnu, indien u omkomt, is het aan uzelf te wijten. God is rein van uw bloed!

Ach, mijn lieve vrienden, zodanig is onze bediening onder u. Zij is tot een getuigenis. De Heere, die mijn hart kent, weet dat ik dag en nacht naar uw behoud uitzie. „Mijn getuigenis is hierboven, dat uw hemel mij tot twee hemelen zou zijn, en uw zaligheid mij tot twee zaligheden.” Nochtans, als u niet komen wilt, zal ik een getuige tegen u zijn in die dag. De woorden, die wij tot u in vele zwakheid en beving gesproken hebben, zullen zich verheffen tot een oordeel in die dag. Ik zal dan tevergeefs u zien in de vergadering van de verlostte gemeente aan de rechterhand van de Troon. Tevergeefs zal ik zien hoe de dierbare Zaligmaker u toelacht, wiens glimlach oneindig heerlijker is dan de zomerzon.

Maar als dit niet moge zijn, zal ik met de engelen zeggen: „Hallelujah!” „Ja, Vader, want also was het welbehagelijk in Uw ogen.” Amen.

St. Pieterskerk, 25 februari 1838.

11. HET WERK VAN DE GEEST

„En de Geest Gods zweefde op de wateren.” (Genesis 1 : 2).

Er is misschien geen onderwerp, waarover meer onwetendheid heerst dan over de Geest Gods. In onze dagen zouden de meeste mensen, wanneer zij oprecht wilden antwoorden, zeggen, evenals die twaalf discipelen te Eféze: „Wij hebben zelfs niet gehoord, of er een Heilige Geest is.” (Hand. 19). En toch, indien een van u wil zalig worden, moet u Hem kennen, want het is geheel Zijn werk, om een arme gevangene tot Christus te brengen. Een kleine jongen zeide op zijn sterfbed: „Drie Personen is de Godheid. God de Vader maakte en behoeft mij; God de Zoon kwam in de wereld en stierf voor mij; God de Heilige Geest kwam in mijn hart, en maakte dat ik God liefhad en de zonde haatte.” Mijn lieve vrienden, als u zalig wilt sterven, moet u in staat zijn, om stervende hetzelfde getuigenis af te leggen. U weet dat Johannes gezegd heeft: „God is liefde.” Dit is waar van God de Vader in de overgave van Zijn Zoon voor zondaren; dit is waar van God de Zoon in Zijn menswording en in Zijn dood voor zondaren; dit is waar van God de Heilige Geest, in Zijn gehele werk, in het hart van zondaren. Thans wil ik u aantonen de liefde des Geestes, door u te doen opmerken, alles wat Hij ooit voor mensen in de wereld gedaan heeft. Heden wil ik u tonen Zijn werk bij de schepping op de wateren in de chaos.

1. *Bij de schepping:* „De Geest Gods zweefde op de wateren.” (Gen. 1 : 2). De uitdrukking is ontleend van een duif, die op haar nest broedt. „Zendt Gij Uw Geest uit, zo worden zij geschapen en Gij vernieuwt het gelaat des aardrijks.” (Psalm 104: 30). Hier wordt gezegd, dat de Geest het gelaat des aardrijks vernieuwde. Hij deed ieder grashalmpje ontspruiten, iedere bloem openen iedere boom bloesems voortbrengen. „Door Zijn Geest heeft Hij de hemelen versierd.” (Job 26 : 13). Hier doet ons God als het ware onze blik richten op de middernachtelijke hemel en wanneer wij die schitterende doolhof aanschouwen, bezet met fonkelende sterren, zegt Hij ons, dat het de Geest van de liefde was, die haar al haar heerlijkheid en schoonheid gaf. Merk dan op, welke schoonheid er ook moge zijn in de kristallen zee, in de groene aarde of in de bezaaide hemel, dat dit alles het werk is van de Heilige Geest. God de Vader wilde alles God de Zoon schiep alles God de Heilige Geest versierde en gaf leven en liefelijkheid aan alles. O, welk een liefelijke wereld moet de aarde geweest zijn toen zij nog niet gevallen was toen God de Zoon wandelde met Adam in het Paradijs toen God de Heilige Geest alles ieder ogenblik bevochtigde en vernieuwde toen God de Vader met welgevallen op alles neerzag en zeide dat het alles zeer goed was.

Leer 1ste. . *De liefde des Geestes.* Hij rekende het niet beneden zich om de woonplaats des mensen te versieren. Hij wilde onze blijdschap overvloedig doen zijn. Hij achtte het niet genoeg dat wij een wereld hadden om er op te wonen, maar hij maakte ook de wateren vol leven en schoonheid. Hij deed alles groen ontspruiten voor de mens en maakte er een stralende hemel boven, alles tot vreugde voor de mens. Wat er ook aan schoonheid op aarde, in de zee of aan de hemel is gebleven, het is het werk van Zijn almachtige vingers. U moest nooit op de schoonheden van de wereld neerzien zonder te denken aan de Heilige Geest, die zweefde op de wateren, die het gelaat des aardrijks vernieuwde, die de hemelen met sterren versierde.

Leer 2^e. *De heiligheid des Geestes.* Sedert de aanvang was Hij de Heilige Geest, te

rein van ogen dan dat Hij het kwaad zou zien. Het was een wereld zonder zonde. De zee was nooit bezoedeld geworden, door het dragen van goddeloze mensen op haar schoot. De groene aarde was nooit door de voet eens zondaars betreden. De bezaaide hemel was nooit gadeslagen door een, wiens oog vol is van overspel, en niet ophouden kan te zondigen. Het was een heilige, heilige, heilige wereld een tempel des levenden Gods; de hoge bergen waren haar pilaren; het glinsterend azuur haar troonhemel. De verweergalmende oceaan zong haar lof, de heuvelen zongen, en al de bomen des velds klaptten in hun handen. Evenals de wolk, die de tempel Salomo's zodanig vervulde, dat de priesters niet konden staan en dienst doen vanwege de wolk, zo ook vervulde de Heilige Geest deze wereld een heilige, zondeloze tempel, tot lof van de Vader. Toen de mens in zonde viel, en de aarde om zijnentwil vervloekt was, toen verliet de Heilige Geest, in grote mate, Zijn tempel. Hij kon niet bij de zonde vertoeven. En nooit vindt u dat Hij als te voren teruggekomen is, totdat Hij rustte op het hoofd van een zondeloze Zaligmaker; want de Heilige Geest daalde op Hem als een duif, en bleef op Hem.

Evenzo is het met de ziel. Zolang als uw ziel schuldig, bevlekt en laag is in de ogen des Geestes, kan Hij geen verblijf maken in uw hart. Hij is een Geest van de liefde, te krijgen om u heilig te maken. Maar zolang als u schuldig bent in Zijn ogen, is het tegen Zijn natuur, om in u te wonen. Maar kom tot het bloed van Jezus, zondaar, kom tot het bloed dat u wit maakt als sneeuw, dan zal de Geest geen ongerechtigheid in u zien, en Hij zal komen en wonen in uw hart, evenals Hij vroeger woonde in een zondeloze wereld. Evenals Hij zweefde op de wateren, gelijk een duif op haar nest, zo zal Hij woning maken in uw hart, en daar Zijn werk volbrengen. Evenals Hij het gelaat des aardrijks vernieuwde, zo zal Hij ook uw hart vernieuwen. Evenals Hij de hemelen versierde, zo zal Hij uw ziel verheerlijken, zodat u eeuwig zult blinken als de sterren.

II. Op de wateren: „Mijn Geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens, omdat hij ook vlees (kwijnende) is: doch zijn dagen zullen zijn honderdentwintig jaren.” (Gen. 6 : 3).

Welk een geheel ander toneel hebben wij hier! Doch ook hier zullen wij leren dat de Heilige Geest een geest van de liefde is. Bij de schepping merkten wij op, dat Hij de wereld versierde, in haar woonde als in een tempel; dat de zee, de hemel, ja alles uitriep, dat zij een zondeloze wereld was. Maar nu waren er vijftienhonderd jaren voorbijgegaan en de gehele aarde was bedekt met een geslacht van goddeloze mensen reuzen naar het lichaam en reuzen in goddeloosheid.

„God zag de aarde en zij was verdorven.” Zij was een bedorven massa. „Van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets geheels aan hetzelve, maar wonden,” want alle vlees had zijn weg bedorven. Evenals een bedorven lichaam walgelijk is in de ogen van de mensen, zo was de aarde walgelijk in de ogen Gods. nee, veel meer; de aarde was vervuld van geweld. De weinige kinderen Gods, die overgebleven waren, werden gehaat en vervolgd, gejaagd als het veldhoen op de bergen. Het berouwde de Heere dat Hij de mens had gemaakt, en het smartte Hem aan Zijn hart.

Vraag: hoe werkt de Heilige Geest?

Antwoord.

1. Hij woont niet onder zondige mensen. Hij kan niet wonen onder zondaren, die geen vergeving hebben ontvangen, want Hij is de *Heilige Geest*.
2. Maar nog twist Hij met de mens, en twist tot het einde toe. De mensen waren

reuzen in de zonde. Iedere gedachte huns harten was een voortdurende zonde. Maar juist om deze reden twist Hij. Hij ziet dat de wateren komen, Hij ziet de hel onder hen; daarom twist Hij. Hij twist met hen in de prediking van Noach. Hij treft hun harten, maakt hen opmerkzaam op het gevaar, op hun zonde en ellende. Hij twistte met hen bij het toebereiden van de ark, toonde hun de weg van de behoudenis, en zeide: „Nog is er plaats.” Hij deed iedere hamerslag tot hun harten spreken. „De Geest en de Bruid zeiden: kom!”

Leer 1ste. *Dat Hij is een twistende Geest.* ‘O, dat u allen, die in de zonde leeft, mocht leren, dat een Geest van de liefde thans met u twist. Enigen uwer, die in de zonde leven, menen dat God alleen een God van toorn is; daarom keert ge u niet tot Hem. Het is waar: „Hij is te allen dage toornig over de goddelozen,” nochtans is Hij ook te allen dage twistende met de goddelozen. Hij zendt de Heilige Geest om met u te twisten. O, welk een Geest van de liefde is Hij, die u niet op eenmaal in de hel werpt, maar met u worstelt en twist, zeggende: „Keer terug, keer terug; waarom wilt u sterven?”

Enigen mogen zeggen: *Ik ben een reus in goddeloosheid, ik ben bedorven. Ik ben vol geweld tegen Gods kinderen.*

Zeer waar; nochtans, ziet hoe Hij twist met reuzen in goddeloosheid. De gehele aarde was bedorven en vervuld van geweld; nochtans twist Hij. Zo ook twist Hij met u, waarin toestand u ook zijt. Hij is een Geest die liefheeft. Hij twist door leraars Bijbels middelen. Menigmaal, wanneer u alleen bent, worstelt die Geest met u, brengt u uw zonden in herinnering en doet u sidderen; of, evenals de engelen te Sodom, worstelt Hij om u de plaats van de verwoesting te doen ontvlieden. O, welk een liefde is hier om met wormen te twisten, die de hel verdiend hebben. „Gij hardnekkigen en onbesnedenen van hart en oren! Gij wederstaat altijd de Heilige Geest, gelijk uw vaders, zo ook gij.” (Hand. 7 : 51).

2. *Een lankmoedige Geest!* Honderdentwintig jaren twistte Hij met de mensen voor de zondvloed. Hij hield niet op totdat de zondvloed kwam. Enigen van u zullen zich nog wel een tijd herinneren toen de Geest met u twistte op de zondagsschool of bij uw eerste Avondmaalsviering. U weende om uw ziel en bad: maar de wereld is u sedert lief geworden en nu denkt u dat Hij niet meer met u twist. Leer dat Hij is een Geest van lankmoedigheid. Hij twist nog met u. „Die oren heeft om te horen, die hore wat de Geest tot de gemeente zegt.”

3. Hij zal niet in eeuwigheid twisten. Merk op dat de Heilige Geest twistte totdat de zondvloed kwam, maar langer niet, want de vloed kwam en nam hen allen weg. Zo is het met u, mijn lieve vrienden. Zolang als onze bediening duurt, twist Hij met u, maar als de dood komt, of als de Heere komt, dan zal Hij niet meer met u twisten. Ach! er zullen in de hel geen leerredenen van opwekking, vermaning, worsteling zijn niet één uitnodiging meer. ‘O, hoe treurig is de gedachte dat er zovelen, met welke de Heilige Geest worstelde, hierna verloren zullen gaan.

III. *In de woestijn.* Bijna duizend jaren na de zondvloed kiest Zich de Heere een bijzonder volk en houdt dit afgescheiden van alle volken in de woestijn. Hier bewijst de Heilige Geest nog meer dat hij een Geest van de liefde is.

1. *De Verheerlijker van Christus.* Bezaleël en Aholiab maakten onder Zijn leiding,

de tabernakel de genadetroon het altaar en de kleding van de Hogepriester. (Exod. 31 : 1-11). Deze allen voorafschaduwden Christus. De Heilige Geest stelt hier deze mensen in staat om de Zaligmaker aan duizenden van Israël voor te stellen. Hoewel zij de Heilige Geest dikwijls bedroefd en tegengestaan hebben in de woestijn, nochtans zie, op welk een liefelijke wijze Hij Christus in het midden van hen plaatst, opdat Hij hen tot vrede en heiligheid zou leiden. Dit is het juist wat Jezus hierna van Hem zeide: „Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het mijn nemen, en zal het u verkondigen.” (Joh. 16 : 14).

Lieve vrienden, heeft de Geest Christus aan u verheerlijkt? Hij is nog de grote openbaarder van Christus. Hij schijnt in ons hart, om ons het licht van de kennis van de heerlijkheid Gods 'in het aangezicht Christi te geven. Heeft Hij u geleid tot het altaar tot het Lam Gods, dat de zonden van de wereld wegneemt? Heeft Hij u bekleed met de hogepriesterlijke klederen? Heeft Hij u achter het voorhangsel de genadetroon gebracht? Dit is het werk van zijn welbehagens. O, het is een heerlijk werk om op aarde de dienaar te zijn die zielen tot Christus leidt die, evenals Johannes, op Christus wijst, zeggende: „Zie het lam Gods.” Maar hoeveel liefelijker is het in die Heilige Geest Gods om bevende zielen tot Jezus te leiden! O, loof Hem, die dat voor u gedaan heeft. O, heb de Geest Gods lief. „Uw Geest is goed: leid mij in het land van de oprechten.”

2. Hij reinigt allen die geloven: „Gij zult het wasvat zetten tussen de tent van de samenkomst en tussen het altaar.” (Exod. 40 : 6, 7). Dit koperen wasvat, dat water inhield, werd in de woestijn gemaakt om de Heilige Geest te voorafschaduwden; en merk op de plaats waar het nedergezet werd tussen het altaar en de tent van de samenkomst des Heeren. Het eerste voorwerp, waartoe de zondaar daar kwam, was het altaar met het bloedende lam. Hij legde zijn handen op het hoofd des lams en beleed zijn zonden; hierdoor werd alles door het bloed des lams weggenomen. Vergeving ontvangen hebbende en gerechtvaardigd zijnde, trad hij enige stappen nader tot het koperen wasvat; daar waste hij zijn voeten en handen. Dit schaduwde af hoe de Heilige Geest zijn hart waste en vernieuwde. Daarna trad Hij in het heilige.

„Al wat tevoren geschreven is, dat is tot onze lering tevoren geschreven, opdat wij door lijdzaamheid en vertroosting van de Schriften hoop hebben zouden.” (Rom. 16 : 4). Lieve vrienden, heeft de Heilige Geest u gereinigd? Bent u, toen u uw zonden op het Lam Gods gelegd had, tot dit wasvat van levend water gekomen? Wast ge u daar werkelijk en bereidt ge u voor om die heilige plaats in te gaan, die gemaakt is zonder handen, eeuwig in de hemelen? „Zonder heiligmaking zal niemand den Heere zien” en zonder de Geest zal niemand heiligmaking bezitten. O, is Hij niet een Geest van de liefde, die aldus een behagen schept om de gelovige ter heerlijkheid toe te bereiden; die in onze onreine harten komt en „een rein hart schept en een vaste geest in het binnenste van ons vernieuwt?” O, hebt Hem lief, die u zo bemint; roept om Hem, u die Zijn kinderen zijt. Het is des Vader welbehagen om te geven. „Indien dan gij, die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal Mijn hemelse Vader degenen den Heiligen Geest geven, die er Hem om bidden.”

3. Hij onderhoudt het leven van de gelovigen: „Zij dronken uit de geestelijke steenrots, die volgde; en de steenrots was Christus.” (1 Cor. 10 : 4). Deze is de derde wijze op welke zich de Geest in de woestijn vertoonde.

1ste. Als een rivier. Dit moest Israël aanduiden hoe verfrissend en onderhoudend Hij voor de dorstige ziel is, en dat er overvloed is bij Hem. Drink, en drink nogmaals u zult nooit een rivier leeg drinken. Zo ook is er eindeloze volheid des Geestes.

2e. Als stromende uit een gespleten rots. Dit geeft te kennen dat Hij gegeven is door een verwonde Zaligmaker dat wij alleen de Heilige Geest kunnen ontvangen als wij ons in die rots verbergen. „Ik zal u die zenden.”

3e. Hij volgde hen. „Dit moest te kennen geven dat, waarheen ook een gelovige gaat, de Heilige Geest met hem gaat. „Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in van de eeuwigheid,” een fontein binnen in u opspringende tot in het eeuwige leven.

Mijn lieve vrienden, hebt gij, sedert u gelovig geworden bent, de Heilige Geest ontvangen? Het schijnt mij toe dat het bij weinig Christenen blijkt dat die rivier achter hen volgt. O, welk een onuitsprekelijke liefde en genade is er in het werk van de Geest. Is er iemand onder u zwak, krachteloos en op het punt van te vergaan, onder een bedorven hart en hevige lusten? Of hebt u een doorn in het vlees, slaat satan u met vuisten? en wordt u gedreven tot het gebed dat het van u mag genomen worden? Ziehier het antwoord op uw gebed. Een fontein van stromend water vloeit uit Christus. Er is hier genoeg voor uw behoeften: „Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.”

Enigen van u zijn bevreesd voor de toekomst u vreest enige naderende aanvechting u vreest een aanstaande strijd. Zie, hier stroomt de rivier achter u de Geest zal bij u blijven tot in eeuwigheid. O, welk een liefde! Niettegenstaande al uw zondigheid, zwakheid, uw ongeloof, nochtans blijft Hij bij en zal dit eeuwig blijven.” Hij is een Fontein van levend water, springende tot in het eeuwige leven.” (Joh. 4: 4). O, heb dan de Geest lief, die u zo lief heeft. „Bedroef den Heilige Geest Gods niet, door welke gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing.” (Eféze 4 : 30).

St. Pieters kerk, 16 dec. 1838.

12. MOZES EN HOBAB.

„Mozes nu zeide tot Hobab, de zoon van Rehuël, de Midianiet, de schoonvader van Mozes: Wij reizen naar die plaats, van welke de HEERE gezegd heeft: Ik zal u die geven; ga met ons en wij zullen u weldoen: want de HEERE heeft over Israël het goede gesproken.” Numeri 10 : 29.

De kinderen Israëls waren bijna een jaar gelegerd geweest in de woestijn, die de rotstoppen van de berg Sinaï omgaf. Maar thans verhief zich de wolk van de tent van de samenkomst het teken dat de Heere wilde voorttrekken, en zo bereidde zich Israël om in geregelde orde zijn tocht voort te zetten. Op een rotsachtige verhevenheid, vanwaar hij de duizenden Israëls kon overzien, stond Mozes met zijn schoonbroeder Hobab. Het hart van Mozes zwol op bij dit gezicht, wanneer hij de banieren van het volk zag, wapperende in de wind, wanneer hij blikte op de wolkkolom, welke zich over hen verhief als een machtige leidende engel, wanneer hij dacht aan de goede woorden des Heeren over Israël gesproken en aan het goede land, waarheen zij zich spoedden. Hij gevoelde dat zijn lendenen omgord waren met waarheid; dat hij op zijn hoofd de helm van de zaligheid droeg en in zijn hand het zwaard van de Geest hield. Hij kon het niet dulden dat iemand, die hij liefhad, hem nu zou verlaten en derhalve, terwijl Hobab nog besluiteloos was, welke weg hij in zou slaan, sprak Mozes tot hem: „Wij reizen naar die plaats, van welke de Heere gezegd heeft: Ik zal u die geven; ga met ons, en wij zullen u weldoen.”

Deze zijn de gevoelens van ieder kind van God. Wanneer een ziel tot Jezus gebracht is, gewassen in Zijn bloed en staande in Zijn gerechtigheid, dan wordt hij gedreven door twee dingen: ten eerste, dat hij nu op reis is naar een goed land zijn zonden zijn uitgedelgd de Heilige Geest woont in hem God is zijn leidsman de hemel ligt voor hem; ten tweede, hij wenst dat allen, die hij liefheeft, met hem meegaan.

Onderwerp. De kinderen van God zijn op reis en wensen dat allen, die zij liefhebben, met hen meegaan.

I. *Deze wereld is niet het vaderland van een Christen.* Toen Israël door de woestijn reisde, hielden zij deze niet voor hun vaderland. Menigmaal kwamen zij aan bittere plaatsen, zoals Mara, waar de wateren bitter waren. Daar wilden zij niet uitrusten. Menigmaal kwamen zij aan liefelijke frisse plaatsen, zoals Elim, met zijn zeventig palmbomen en twaalf waterbronnen. Nochtans wilden zij daar niet neerzitten en zeggen: „Dit is mijn rust.” Het was liefelijk als het Manna iedere morgen in de legerplaats viel en het water hen volgde; nochtans was het een woestijn, en een land van droogte en van de schaduw des doods. „Wij reizen,” zeide Mozes. Zo is deze wereld voor een ware Christen zij is niet zijn vaderland. Menigmaal ontmoet hij bittere dingen teleurstellingen, verliezen, ontberingen en hij noemt de wateren Mara, want zij zijn bitter. Dikwijls ook komt hij aan liefelijke oorden, zoals Elim: maar hij rust er niet uit.

(1) Het is een liefelijke vreugde van het gezin en de familie als de familieband nog onverbroken is, als er geen lege stoel bij de haard staat, als er geen schakel ontbreekt aan de keten, als er nog geen lam van de kudde is weggenomen. Dit is alles aangenaam en liefelijk voor het kind van God, maar hij rust er niet in en kan er niet in rusten. Hij hoort een stem zeggen: „Sta op, vertrek, deze is niet uw rustplaats, want zij is bevlekt.”

(2) Christelijke vrienden zijn aangenaam voor een Christen. Zij, die deelgenoten zijn van onze geestelijke geheimen; zij, die hun gebeden met de onze vermengen voor de troon. Zij, die ons nooit vergeten als zij binnen het voorhangsel zijn. O, er is iets aangenaams zelfs in het licht van hun vriendelijk oog! Het is een gemeenschap van welke de wereld niets verstaat. Wij dragen hen in ons hart, in zoverre als zij deelgenoten zijn van dezelfde genade, gewassen in dezelfde fontein, vervuld van dezelfde Geest, één van hart leden van elkaar; nochtans is onze rust niet onder hen. Het is een voorsmaak des hemels, maar niet de hemel. Zij stellen ons dikwijls te leur verachten, verkoelen, of zij worden van ons weggenomen en laten ons alleen op reis. „Wij reizen.”

(3) Instellingen zijn aangenaam voor een Christen. Zij zijn het manna en de wateren van de woestijn de regen die de moerassen van het dal Baka vulde. Hoe liefelijk is de sabbatmorgen! De zon schijnt heerlijker dan op een andere dag. “Hoe liefelijk zijn uw voorhoven, Heere!” Hoe schoon het zingen van de Psalmen! Hoe plechtig de gebeden, wanneer wij binnen het voorhangsel zijn! Hoe druipt de schriftleer als de dauw neer! Hoe vol van vrede is de zegen! Hoe liefelijk vooral voor de Christen zijn de sacramenten bronnen van zaligheid, Bethels, plaatsen van vereniging met Christus! Welke heerlijke dagen van genoeg, liefde en verbond met Jezus! Maar het is niet ons huis, niet onze rustplaats.

1ste. zij zijn gebrekkig; er is altijd iets menselijks in, dat onze liefelijkste inrichtingen bederft. Er is een druiventros, maar ach! zij bevredigt niet.

2e. Zij zijn bevuurd, er is altijd een vlieg, die de zelf stinkende maakt; er is altijd zoveel zonde in de leraar en in de hoorder. „Wij reizen naar die plaats.”

Leer ten 1ste met het oog van een reiziger op de wereld neer te zien. Als een reiziger reist, ziet hij vele schone verblijfplaatsen en schone huizen en landen en tuinen, maar hij zet er zijn hart niet op, hij bewondert en gaat voorbij. Zo moet u doen, lieve Christenen. U bent een kleine kudde, trekkende door de woestijn. Zet niet uw genegenheid op iets wat hier is; zet uw liefde niet op huizen, op betrekkingen of op landerijen. Wees als Abraham en Izak en Jakob, die in tenten woonden en klaar betoonden, dat zij een vaderland zochten. „Indien u dan met Christus opgewekt zijt, zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus zit, zoekt de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn.”

Leer ten 2^e niet te treuren over het verlies van Christelijke vrienden, als degenen, die geen hoop hebben. Enigen van u hebben kleine kinderen verloren, die in de Heere stierven. Enigen van u hebben lieve vrienden verloren, die in Jezus ontslapen zijn. Enigen van u hebben oude bloedverwanten verloren, die hun geest in de hand van Jezus overgegeven hebben. Nu kunt u slechts wenen, en toch, indien zij in Christus waren, behoefde u het niet. Zij zijn aan het einde van hun reis gekomen, en wij zijn op weg. Een stem schijnt uit hun graven op te gaan, zeggende: „Ween niet om mij, maar ween over uzelf en uw kinderen.” Zij zijn in de rust en „wij reizen.”

II. *Des Christen vaderland is bij elke stap naderbij.* Toen Israël door de woestijn reisde, kwamen zij met iedere trede nader bij het goede land. Zij moesten een lange woestijn doortrekken: nochtans bracht hen iedere dagreis nader aan het doel. Zo is het met allen, die in Christus Jezus zijn. Iedere stap brengt hen dichterbij de hemel. Iedere dag komen zij nader en nader aan de heerlijkheid. „Nu is het de ure dat wij uit den slaap opwaken: want de zaligheid is ons nu nader dan toen wij eerst geloofd hebben.” „De nacht is voorbij, de dag is aangebroken.” Elk schaap, dat werkelijk gevonden en op de schouders van de Herder is, komt iedere dag nader aan de hemelse

kooi. Iedere ziel, die gedragen wordt op arendsvleugelen, vliegt de rust tegemoet, die overblijft. De uren vlieden haastig, maar zo ook snel vliegt die Goddelijke arend. Terwijl u in de loopbaan loopt, brengt u iedere stap nader bij het einde nader bij de prijs bij de kroon.

Vraag. Bent u elke dag geschikter voor de hemel? ach! mijn lieve Christenen, ik sidder voor enigen uwer, die op uw weg ter heerlijkheid leeft en toch ter heerlijkheid niet geschikter wordt. Och, "dat u mocht vergeten de dingen die achter zijn en u uitstrekken tot hetgeen voor u is, jagende naar het wit, tot de prijs van de roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus." Enigen van u zijn juist de hemelreis begonnen. Lieve kinderkens, wast sterker en sterker op; bidt meer, leest meer, hoort meer, bemint meer, doet iedere dag meer. Laat uw zondelust evenals de wortelen van de bomen neerwaarts groeien, dieper en dieper. Laat uw geloof evenals de wijnstok ieder jaar sterker worden. Laat uw vrede evenals een rivier breder en breder worden. „Wij reizen.”

Enigen zijn bijna door de woestijn. Enigen van u zijn op de top van Pisga. De tijd komt welhaast, dat u zult sterven. Lieve bejaarde Christenen, hoe spoedig zullen uw ogen Hem zien, Die gij, niet gezien hebbende, liefhebt. Hoe spoedig zal uw hart Hem liefhebben zoals u dit wenst! Hoe spoedig zult u Hem nooit meer bedroeven! Wees niet bevreesd, maar verblijdt u met zachtmoedigheid. Leeft meer buiten de wereld, zorgt minder voor haar vermaken. Spreekt duidelijker tot uw vrienden, zeggende: „Komt met ons.” Vertoeft vaker binnen het voorhangsel. Weldra zult u een pilaar zijn en niet meer uitgaan.

Onbekeerden, u bent de hel iedere dag naderbij. Ook u reist naar de plaats van welke God gezegd heeft: „Ik zal u die geven.” Maar de vreesachtigen, en ongelovigen, en gruwelijken, en doodslagers, en hoereerders, en afgodendienaars, en al de leugenaars, is hun deel in de poel die daar brandt van vuur en sulfer, hetwelk is de tweede dood. (Openb. 21 : 8).

O, sta stil, arme zondaar, sta stil en denk na. Waar u ook bent, en waarin ge u ook beweegt, u bent derwaarts op reis. De meesten gaan door de wijde poort. Wanneer u slaapt, snelt u derwaarts heen. Wanneer u een plezierreis maakt, komt u die andere reis nog meer nabij. Wanneer u lacht of ijdel spreekt, of in de volle vreugde van u zonden bent, haast ge u nog meer derwaarts. U hebt nooit stilgestaan, sedert u begon te leven. U stond nooit een ogenblik stil om adem te halen. U bent deze namiddag nader bij de hel dan vanmorgen. O, staat stil en denkt na. „Ga met ons, en wij zullen u weldoen.”

III. *Deze reis is de voornaamste bezigheid eens Christen.* Israël liet zich het meeste aan deze reis gelegen liggen. Zij bekommerden zich om weinig andere dingen. Zij hielden zich met niets anders bezig. Als zij aan een groene plaats kwamen, namen zij de ploeg niet op, om de grond te bebouwen. Hun reis was hun voornaamste bezigheid. Zo moet het ook met u zijn, die kinderen Gods zijt. Uw reis ten hemel moet uw grootste aangelegenheid zijn.

Lieve vrienden, doet alles met oordeel op deze reis, of het u op uw tocht zal baten. Als u een beroep kiest, of u aan de handel wijdt, kiest met het oog daarop of het u in uw reis zal belemmeren of voorwaarts helpen: Zult u daardoor in grote verzoeking komen, of in goddeloos gezelschap? O, wees op uw hoede! Waartoe is het leven dan alleen dat u op uw reis hemelwaarts komt? Kiest uw verblijf met het oog hierop. Christelijke dienstknechten, doet uw keus met het oog hierop. Gedenkt aan Lot. Hij koos de vlakke van de Jordaan, omdat zij bevochtigd was; maar zijn ziel werd daar dag aan dag gekweld. Wanneer u betrekkingen of vriendschap aanknoopt, o, kiest

met het oog op die reis! Zullen zij u in uw gebeden hinderen of helpen? Zullen zij met u gaan, en u de reis gemakkelijk maken, of zullen zij uw voertuig belemmeren? Als u in gezelschap gaat, boeken leest, kiest met het oog daarop, zullen zij uw zeilen hemelwaarts doen zwellen? Zo niet, gaat niet met hen mee. Als u aan uw genegenheden toegeeft, en u ziet dat zij u op uw reis hinderen, o, onderdrukt ze ogenblikkelijk. Wees niet bezorgd voor de gevolgen. „Indien uw rechterhand u ergert, houwt ze af en werpt ze van u. Het is u beter verminkt tot het leven in te gaan, dan de twee handen hebbende, heen te gaan in de hel, in het onuitblusselijk vuur.” „Daarom laat ons afleggen alle last en de zonde, die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is, ziende op Jezus.”

IV. *Alle ware Christenen wensen dat anderen met hen mee reizen.* „Ga met ons en wij zullen u weldoen.” Zo deed Mozes. Hobab was gedurende veertig jaren zijn vriend geweest in het land Midian, waar Mozes zijn zuster getrouwd had, en woonde in het huis van zijn vaders Rehuël. Ik twijfel er geenszins aan of Mozes zal hem in die tussentijd veel van Israëls God en Israëls toekomstige heerlijkheid verteld hebben. Menigwerf, terwijl zij in diezelfde woestijn hun kudde weidden, zal Mozes met hem gesproken hebben over rechtvaardigheid, matigheid en toekomstig oordeel, totdat Hobab sidderde. Nochtans scheen het alsof Hobab niet ten volle overtuigd was. Hij twijfelde hij draalde. Hij was verschrikt geworden door de donder van Sinaï, maar niet gewonnen door de liefde van Golgótha. Hij wist niet waar te gaan of te staan. Maar het uur van de beslissing brak aan. Hij moest nu beslissen. Nu was het hart van Mozes in hem bewogen: „ga met ons en wij zullen u weldoen; want de Heere heeft over Israël het goede gesproken.” Zo ging het Paulus toen hij zelf de vreugde en de vrede des geloofs gesmaakt had; toen zeide hij: „de toegenegenheid mijns harten en het gebed, dat ik tot God voor Israël doe, is tot hun zaligheid.” (Rom. 10 : 1). Zo was het met Andreas: „Andreas vond eerst zijn broeder Simon en zeide tot hem: Wij hebben gevonden de Messias.” (Joh. 1 : 42). Zo was het met de arme bezetene, die Jezus heelde: „Ga heen naar uw huis tot de uwen en boodschap hun, wat grote dingen u de Heere gedaan heeft, en hoe Hij zich van u ontfermd heeft.” (Markus 5 : 19). Zo was het met de arme slaaf, die bad dat er een volle hemel en een ledige hel mocht zijn.

Vraag. Staat het zo met u? Hebt u uw vrienden gevraagd met u te gaan? Hebt u een vader, die u liefhebt? een moeder, die u aan haar borst droeg? Hebt u een broeder of een zuster? Dralen zij als Hobab? O, zult u geen woord om Christus wil spreken en zeggen: „ga met ons en wij zullen u weldoen?” Hebt u een vriend, die u zeer liefhebt, die niets weet van Christus en God, die in de woestijn wil omkomen? O, zult u hem niet overhalen om met u tot Israëls God en Israëls heerlijkheid te gaan?

Een woord aan onbeslistenen. Enigen van u zijn, evenals Hobab, half overtuigd om met Israël mee te gaan. „Gij overreedt mij bijna een Christen te worden.” Enigen van u zien dat uw kinderen bekeerd zijn, en u niet; en nochtans bent u niet besloten mee te gaan. Och! waarom hinkt u op twee gedachten? Gaat nu met hen mede.

Merk op, 1ste. Deze dag kan de beslissende dag zijn. Zo was het met Hobab. God dringt heden sterk bij u aan. Hij heeft tot u gesproken door de plechtigste middelen door de Bijbel, door Zijn dienaren, en door de tedere stem van de overreding dergenen, die u liefhebben. „Ga met ons, kies heden wie u dienen wilt.” Bedenkt dat het heden de dag van de beslissing kan zijn, morgen is het wellicht te laat.

2. U zult delen in hun vreugde. „Wij zullen u weldoen.” Wat maakt hen zo begerig om u mee te nemen? Is het niet tot uw welzijn? U weet dat zij u teer beminnen; zij

zouden geen haar van uw hoofd willen krenken. U zult smaken de vergeving hunner zonden hun vrede met God hun blijdschap is het woord en het gebed; u zult hun God kennen en hun hemel.

O, dat de Heere het u in het hart mocht leggen Hem aan te kleven, zoals Ruth Naomi aankleefde, zeggende: „waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk en uw God mijn God.”

St. Pieters kerk, 22 juli 1838.

13. TROOST

„Troost, troost mijn volk, zal ulieder God zeggen. Spreekt naar het hart van Jeruzalem, en roept haar toe, dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is, dat zij van de hand des Heeren dubbel ontvangen heeft voor al haar zonden.” (Jesaja 40 : 1, 2).

Deze woorden zijn de galmen van de zilveren bazuin van het Evangelie. Welgelukzalig is het volk, hetwelk het geklank kent. Zij zijn als de woorden van de engel te Bethlehem: „Ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal.” Dit is de stem des Herders, die Zijn schapen kent en liefheeft.

1. *De gelovigen hebben een dubbele bestraffing voor al hun zonden ontvangen.* „Zij heeft van de hand des Heeren dubbel ontvangen voor al haar zonden.” (vs. 2). Op tweeërlei wijze kunnen zondaars de straf hunner zonden dragen. 1ste. Aan zichzelf aan hun eigen lichaam en hun ziel voor eeuwig. Dit is de straf van de zonden van alle onbekeerde mensen, die ten laatste verloren gaan. „Deze zullen ingaan in de eeuwige pijn.” „Gaaf weg van mij, u vervloekten in het eeuwige vuur.” Zij kunnen hun straf niet dragen: „Mijn straf is groter dan dat ik ze zou kunnen dragen.” „De grote dag van Zijn wraak is gekomen en wie zal daartegen bestaan?” Zij zullen tot elkaar zeggen: „Wie is er onder ons, die bij een verterend Vuur wonen kan? Wie is er onder ons, die bij een eeuwige Gloed wonen kan?” (Jesaja 33 : 14). En de Heere zal zeggen: „Kan uw hart uitstaan, of kunnen uw handen sterk zijn in de dag dat Ik met u zal richten?” Dit is echter niet de mening van onze tekst; want:

1ste zou het een boodschap van wee zijn en niet van vertroosting. Wee! wee! wee! en niet: troost, troost! Indien God werkelijk voorneemt zondaars te straffen, dan zal er in die dag geen troost zijn. Het hart van de zondaars zal in onverdragelijke duisternis wegzinken.

2e. Zondaars kunnen nooit een dubbele bestraffing verdragen. Als een arme zondaar zonder Christus sterft, en heengaat om de bestraffing van zijn zonden te dragen, kan hij nooit genoeg verdragen, Hij heeft gezondigd tegen een eeuwige God en zijn straf, indien er rechtvaardig met hem gehandeld wordt, moet ook eeuwig zijn zijn striemen moeten eeuwig zijn de knagende worm moet nooit sterven het brandende vuur moet nooit uitgeblust worden. Arme zielen, die zonder Christus zijn, kunnen aldus nooit aan de gerechtigheid Gods voldoen. God zal nooit zeggen, *het is genoeg*. Hij zal nooit water gieten op de vlammen van de hel, noch een druppel water zenden voor de brandende tongen, die daar smarten lijden. In plaats van dubbel te lijden, zullen zij nooit genoeg van des Heeren hand ontvangen voor al hun zonden. O, lieve vrienden, wij kunnen er nu gemakkelijk over spreken. Maar velen van u zullen het waarschijnlijk spoedig voelen.

2. In Christus de schuilplaats en veiligheid. Het is overeenkomstig de gerechtigheid, dat zondaars hun zonden in Christus als hun schuilplaats en veiligheid kunnen dragen.

1ste. Dit was juist het doel, waartoe Christus kwam. Hieraan dacht Hij van alle eeuwigheid. Hiertoe kwam Hij in de wereld en werd mens. „Hij zelf droeg onze zonden in Zijn eigen lichaam op het hout.” Als het niet billijk en rechtvaardig geweest was, dat zondaars hun zonden in een ander en niet in zichzelf gedragen hadden, dan zou Christus dit nooit ondernomen hebben. En hiervan wordt in onze tekst gesproken.

2e. Het gehele lijden van Christus was van de hand van zijn Vaders: „Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem krank gemaakt. De Heere heeft onzer aller ongerechtigheden op Hem doen aanlopen.” Wij zien gewoonlijk op de goddeloze handen neer, die Christus kruisigden en doodden; maar wij moeten niet vergeten, dat dit door de bepaalde raad en de voorkennis Gods was, en dat zij geenszins macht tegen Hem zouden gehad hebben, als die hun niet van boven gegeven ware. Door de gehele schare van spottende overpriesters en bloedige krijgsknechten heen, moet u des Heeren hand zien, die Zijn ziel gaf als een offer voor de zonde. Dit bewijst dat Christus een Zaligmaker is door de Vader aangewezen. Zielen, die een gezicht hebben in hun zonden, zijn bevreesd voor de wrekende hand Gods; maar in Christus is er een schuilplaats. En u behoeft niet bevreesd te zijn, dat Christus u niet zal willen verbergen; want er was een overeenkomst tussen hen, dat Christus zou sterven voor zondaars en in Zijn heerlijkheid ingaan. Christus volbracht het werk, dat de Vader Hem te doen gegeven had.

3e. Wanneer zondaars hun toevlucht in Christus nemen, dan volbrengt de wet haar loop tegen hun zonden niet op hun zielen, maar op Christus. Al hun zonden, of zij vele of weinige zijn, worden Hem toegerekend, en Hij is verantwoordelijk gemaakt. Hij heeft reeds dubbel voor hen gedragen. Hoe, was het rechtvaardig dat Christus dubbel zou dragen? Antwoord. Hij kon niet anders dan dubbel voor al onze zonden dragen, wegens Zijn uitnemendheid en heerlijkheid. Het lijden van Christus voor een tijd was, in Gods oog, het dubbele van het eeuwige lijden van de zondaars, wegens de eeuwige hoogwaardigheid van Zijn Persoon. De gerechtigheid Gods is uitnemend voldaan; want Hij verheerlijkte de wet, en gaf haar ere. In de dood van Christus aanschouwden de engelen Gods heiligheid, oneindig beter dan wanneer alle mensen voor eeuwig verloren waren gegaan.

Kom derhalve vrijmoedig, o, ontwaakte zondaar, tot Jezus Christus. Daar zult u een schuilplaats vinden voor de toorn, die op uw zonden neerkomt. Uw zonden zijn inderdaad oneindig en de toorn van God ondragelijk; maar in Jezus zult u een schuilplaats vinden. Hij kwam juist tot dit doel. U behoeft niet te vrezen of Hij u wil ontvangen; Zijn hart en Zijn armen zijn voor u open. Zijn Vader wil graag dat u komt. Al zijn uw zonden vele of weinige, het is alles hetzelfde; in Christus zijn zij alle gedragen en geleden, ter ere Gods en tot uw zaligheid.

II. *Alle gelovigen zijn derhalve in een werkelijk gezegende toestand.*

1. *Hun ongerechtigheid is vergeven.*

Een ziel, die in Christus is, heeft vergeving ontvangen. Het doet er niet toe hoe vele haar zonden geweest zijn. De ongerechtigheid van Jeruzalem was zeer groot. Het volk van Jeruzalem had tegen licht en liefde gezondigd. Alle profeten waren tot hen gezonden, maar zij waren gestenigd of gedood. De Zoon van God kwam tot hen; zij wierpen Hem buiten de wijngaard en sloegen Hem dood. Hun zonden waren tot de hemel gestegen: nochtans, nauwelijks hadden zij zich aan Christus overgegeven, of God zeide: „hun ongerechtigheden zijn vergeven.” Merk op:

1ste. Het is een *dadelijke* vergeving. Hij zegt niet: hun ongerechtigheden zullen vergeven worden, maar: „hun ongerechtigheid is vergeven.” Niet zodra neemt een schuldige en met zonden beladen ziel de toevlucht tot Jezus, of dit liefelijk woord wordt in de hemel gehoord: „haar ongerechtigheden zijn vergeven.” „Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn.” O, de vergeving, die in het Evangelie aangeboden wordt, is geen toekomstige of onzekere, maar, een vaste en dadelijke vergeving een vergeving nu in dit ogenblik, aan allen die in Jezus

geloven. Uw zonden zijn in het ogenblik, dat u gelooft, zo volkomen vergeven, als dit in eeuwigheid mogelijk kan zijn. O, haast u en ontvang de vergeving van Christus. O, dat u de dag van u bezoeking bekende.

Merk op 2e, het is een *heilige* vergeving. Uwe ongerechtigheden zijn vergeven, want een ander is voor uw zonden gestorven. O, uw vergeving is duur gekocht. „Bij de Heere is vergeving, opdat Hij gevreesd wordt.” Het is een vergeving, die u doet sidderen en de zonde haten met een volkomen haat. O, kunt u dat liefhebben, t welk Hem aan het hout nagelde dat Zijn gezegend hoofd deed buigen? Wilt u de zonde weder opnemen, en aldus de speer opnieuw in de zijde van Jezus steken? Enigen zeggen, ik ben te onrein. Ach! bent u onreiner dan Jeruzalem? Wanneer u een keisteen neemt en die in de diepe zee werpt, dan verzinkt hij en wordt geheel bedekt; zo zijn de zonden dergenen, die de toevlucht tot Christus genomen hebben: „Gij zult al onze zonden in de diepte van de zee werpen.”

2. *Hun strijd is beslecht.*

1ste. *Met de wet.* Een ziel, die tot inkeer is gekomen, heeft een schrikkelijke krijg te voeren met de wet Gods. De wet Gods wordt aan zijn geweten openbaar, gewapend met een vlammend zwaard. Zij vordert de gehoorzaamheid van hart en wandel. De zondaar tracht haar te gehoorzamen, hij tracht zijn leven naar haar eisen in te richten, maar tevergeefs. De wet heft haar zwaard op om hem te doden; zij spreekt haar vervloekingen tegen hem uit. Dit is een verschrikkelijke strijd in ieders ontwaakt geweten; maar als de zondaar tot Jezus Christus de toevlucht neemt, is zijn strijd beslecht. „De Naam des Heeren is een sterke toren; de rechtvaardige zal daarheen lopen en in een hoog vertrek gesteld worden.” (Spr. 18 : 10). In Christus Jezus is aan de eisen van de wet voldaan, want Hij was onder de wet; haar vervloekingen zijn gedragen, want Hij was een vloek voor ons gemaakt. Het vlammend zwaard heeft de zijde van Jezus doorboord. O, weet u wat het zeggen wil, dat deze strijd beslecht is?

2e. *Met de duivel.* Wij hebben de strijd niet met vlees en bloed. Een ontwaakte ziel heeft een verschrikkelijke krijg met de satan. De satan strijdt tegen hem op tweeërlei wijze:

1ste. Door haar bederf te vergroten, haar lusten te ontvlammen.

2e. Door haar aan te klagen. Satan is de aanklager van de broederen. Hij klaagt de zondaar aan in zijn geweten, om hem van Christus af en tot wanhoop aan te drijven, opdat hij alle hoop op zaligheid zou opgeven. Hij zegt tot hem: „u bent onrein en goddeloos, niet geschikt voor een heilige Zaligmaker zie, welke vlammende lusten er in uw hart zijn u zult nooit zalig worden.” ach! als de arme zondaar tot Christus de toevlucht neemt, vindt hij bij Hem rust zijn krijg is dan beslecht. Hij ziet al de aanklachten des satans opgelost in het bloed des lams.

3e. *Met zonde.* De ontwaakte zondaar heeft een verschrikkelijke strijd met zijn verderf. Zijn hart schijnt vol van blakende lusten, die hem verscheuren. Hij wordt heren derwaarts gedreven, maar wanneer hij tot Christus komt, is deze krijg beslecht. In een zekere zin is de strijd niet over, maar juist begonnen; maar de overwinning is nu zeker. God is nu voor hem. Hij, die voor hem is, is groter dan allen, die tegen hem zijn. „Zo God voor ons is, wie kan tegen ons zijn?” De Geest van God is nu binnen in hem, en zal voor altijd in hem blijven. De Geest heerst nu in hem, Christus strijdt nu voor hem bedekt zijn hoofd en draagt hem op Zijn schouder. Hij is zo zeker van de overwinning, alsof hij reeds in heerlijkheid was. Hij zegt tot hem: „vrees niet, u wormke Jakobs! vrees niet, want Ik heb u verlost. Ik heb u bij uw naam geroepen; gij zijt de Mijne. Ik zal u niet begeven noch verlaten.” Dit woord, *u niet begeven*, gaat

door de donkerste uren van de verzoeking heen door de diepste wateren van de droefheid door het heetste vuur van de vervolging; het gaat door dood en graf tot in eeuwigheid.

III. *De gelovigen moeten de troost van hun heerlijke toestand aannemen.*

1. God beveelt het. Enigen zeggen: *het is gevaarlijk blij te zijn*. Zij zijn bang voor te veel blijdschap. Zij zeggen: het is beter in veel strijd te zijn en door diepe wateren te waden; het is niet goed te veel blijdschap van de Geest te hebben. Wat zegt het woord van God? „Troost, troost.” Als uw blijdschap van het kruis van Christus afvloeit, kunt u niet te veel blijdschap hebben. „Verblijdt u in de Heere, wederom zeg ik u: verblijdt u.” Als Christus werkelijk over de ziel opgaat, moet Hij zijn als een morgen zonder wolken. Als het waar is dat Christus in de wereld kwam om te zoeken en zalig te maken wat verloren was; indien u Zijn vrijwilligheid en dierbaarheid inziет, dan vraag ik hoe u anders kunt doen dan u verblijden en vertroosten? „Dewelke u niet gezien hebt, en nochtans liefhebt; in dewelke u nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde.” (1 Petrus 1 : 8). Moge de God van de hoop u met vreugde en vrede des geloofs vervullen!

2. Onderzoek vanwaar uw vertroosting komt. De ware troost van het Evangelie vloeit van het kruis van Christus van de Man van smarten. De vertroosting van de huichelaars vloeit uit henzelf voort. Zij zoeken de troost hij zichzelf; zij zoeken een verandering huns levens! Zodra zij enige verbetering zien, berusten zij daarop of zij zoeken dieper in hun eigen belang hun treuren over de zonde, hun overwegingen, hun ijver voor Christus; of zij zoeken naar die troost in hun vroomheid, hun lust tot het gebed, hun genegenheid en goede woorden, of in Bijbelplaatsen die hen invallen, of in datgene wat hun vrienden en leraren van hen zeggen! Hierin zoeken zij troost. Dit zijn allen schuilplaatsen van de leugen valse Christussen, die uitgeroeid moeten worden, of hun zielen zullen verloren gaan. Christus' bloed en gerechtigheid, en niet enig werk in uw eigen hart moet uw rechtvaardiging zijn voor een heilig God; de ware vertroosting van het Evangelie vloeit voort uit een blik op Christus, die dubbel voor al onze zonden geleden heeft. „Zie het lam Gods!” De vertroosting van het Evangelie is een stroom, die rechtstreeks van Golgótha afvloeit.

3. Zie hoe vals de vertroosting is van degenen, die Christus minachten. Het liefelijke woord dezer vertroosting is alleen voor degenen, die onder de vleugelen van Christus zijn. Die kleine kudde alleen heeft rust voor haar zielen. Maar de meesten geven geen acht op deze grote zaligheid. U gevoelt geen behoefte aan een verzoenende Zaligmaker, u meent dat u uzelf kunt rechtvaardigen voor God, u hebt geen behoefte aan een almachtige Heiligmaker. Christus is een tedere plant in uw ogen u hebt uw toevlucht niet tot Christus genomen. Ach! mijn vriend, wee, wee u! Uw strijd is niet beslecht! De wet, met haar vloek en haar vlammend zwaard staat op uw weg. Satan klaagt u ook aan, en u hebt niets waarmede ge u verantwoorden kunt. De zonde woedt in u, en u hebt geen macht tegen haar. Uw ongerechtigheden zijn niet vergeven niet één zonde is uitgewist. Alles is naakt en bloot voor de ogen van Hem, met Wie gij te doen hebt. Uw troost is een leugen uw vrede is de vrede des satans een sluimering die in de dood eindigt. U wilt uw eigen zonden nog dragen. Wanneer de grote dag van Zijn toorn gekomen is, zult u niet kunnen bestaan. O, toehoorders, u houdt het er voor dat het een geringe zaak is heden zonder Christus te zijn! U spreekt er lichtvaardig over en spot en schertst er mee, u kunt er rustig bij inslapen; maar de dag komt aan, wanneer uw bitter geroep door al de ruimten van de hel zal klinken:

wee mij! ik ben zonder Christus, ik ben zonder Christus!

14. KAN EEN VROUW VERGETEN?

“Doch Sion zegt: De HEERE heeft mij verlaten en de HEERE heeft mij vergeten. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Hoewel deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten.”

(Jesaja 49 : 14, 15).

Deze woorden zijn allereerst van toepassing op Gods oude volk, de Joden. Ik geloof dat, vóór zij zich eenmaal bekeren, hun ogen zullen geopend worden om hun zonde en ellende te zien. Zij zullen Hem zien, in Wie zij gestoken hebben, en rouw bedrijven. Wanneer zij de heerlijke aanbiedingen van de genade zullen vernemen, zullen zij ze niet kunnen geloven: Sion zal zeggen: *de Heere heeft mij verlaten en de Heere heeft mij vergeten.* Maar God zal antwoorden, dat, in weerwil van al hun bedreven zonden en ongerechtigheden, Hij hen nochtans zal liefhebben en hun God zijn: „Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haar buiks? Hoewel deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten.” Deze woorden behelzen een waarheid voor alle gelovigen.

1. *Laat ons die tijden nagaan waarin de gelovigen menen dat zij verlaten zijn.*

1. In tijden van grote droefheid. Zo was het met Naomi. Zij had haar lieve man en haar beide zonen in het land van Moab verloren. En nu, toen zij wederkeerde en te Bethlehem inkwam, werd de hele stad over haar beroerd en zij zeiden: „Is dit Naomi? Maar zij zeide tot henlieden: Noemt mij niet Naomi, noemt mij Mara, want de Almachtige heeft mij grote bitterheid aangedaan. Vol toog ik weg, maar ledig heeft mij de Heere doen wederkeren; waarom zou u mij Naomi noemen, daar de Heere tegen mij getuigt en de Almachtige mij kwaad aangedaan heeft?” Zo was het met Hizkia. Toen de Heere tot hem zeide: „Geef bevel aan uw huis, want u zult sterven, en niet leven, keerde Hizkia zijn aangezicht om naar de wand, en hij bad tot de Heere en Hizkia weende gans zeer. Gelijk een kraai of zwaluw zo piepte ik, ik kirde als een duif, mijn ogen verhieven zich omhoog; o Heere! ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg.”

Zo ging het met Job. Toen Job zijn kudde en zijn herders op een dag verloor, toen zijn lichamelijke gezondheid verwoest was en hij in het midden van de as neerzat, toen opende Job zijn mond en vervloekte zijn dag: „De dag verga waarin ik geboren ben. Waarom geeft Hij de ellendigen het licht en het leven de bitterlijk bedroefden van gemoed? Och, of mijn begeerte kwam, en dat God mijn verwachting gaf en dat het Gode beliefte, dat Hij mij verbrijzelde, Zijn hand losliet, en een einde met mij maakte.” (Job 3 en 6).

Och! het is een treurige zaak, wanneer een ziel onder de kastijdingen Gods zucht. Zij hadden tot doel u sterker tot Christus te drijven, tot groter blijdschap in God. Bezwijk niet wanneer u van Hem gekastijd wordt. Wanneer een ziel tot Christus komt, verwacht zij hemelwaarts geleid te worden langs een groene, begane weg, zonder een doorn. Integendeel, zijn weg leidt in duisternis, armoede staart hem in het aangezicht, hij wordt kinderloos, of vervolging verbittert zijn leven, en thans gedenkt zijn ziel aan de alsem en de gal. Hij vergeet dat liefde en wijsheid hem bestieren. Hij zegt: ‘ik ben de man, die bitterheid heeft gezien. De Heere heeft mij verlaten en de Heere heeft mij vergeten’.

2. Wanneer zij in zonden gevallen zijn. Zolang als een gelovige ootmoedig met

zijn God wandelt, is zijn ziel in vrede. De kaars des Heeren schijnt op zijn hand. Hij wandelt in het licht en het bloed van Jezus Christus, de Zoon van God, reinigt hem van alle zonden. Maar in het ogenblik dat het ongeloof hem bekruipt, zondigt hij, en even, als David, valt hij zeer diep. Een gelovige valt gewoonlijk dieper dan de wereld: hij valt in de duisternis.

Toen Adam viel, werd hij bevreesd en hij verborg zich voor het aangezicht van de Heere God, in het midden van het geboomte des hofs en maakte zich schorten van boombladeren. Helaas! als een gelovige valt, wordt hij ook bevreesd. Hij verbergt zich voor het aangezicht Gods. Dan heeft hij geen goed geweten, hij vreest God te ontmoeten, hij verkeert niet graag in het huis des gebeds, zijn hart is vol argwaan. Hij zegt tot zichzelf: Indien ik een kind van God geweest was, zou de Heere mij dan overgegeven hebben aan de lusten mijns harten? Hij weigert terug te keren. „Er is geen hoop, nee, want ik heb de vreemden liefgehad en ben hen nagegaan.” Hoewel God voor de zondaar nooit een woestijn of een land van duisternis geweest is, nochtans zegt hij: „Wij zijn meesters; wij willen niet meer tot U komen.” „De Heere heeft mij verlaten en mijn Heere heeft mij vergeten.” ach! dit is de bitterste soort van verlatenheid. Als u geloof en een goed geweten wegwerpt, zult u schipbreuk lijden.

3. In een tijd van verlatenheid. Als God van de ziel eens gelovigen terugtrekt, is zij in de verlatenheid; dan gevoelt zij dat God afwezig is. De wereld weet hier niets van en nochtans is het waar. God openbaart zich op andere wijze aan de Zijnen dan aan de wereld: „De verborgenheid des Heeren is voor degenen die Hem vrezen en Zijn verbond om hun die bekend te maken.” Jezus is dikwijls bij de Zijnen. Zij gevoelen Zijn nabijheid, zij horen Zijn woorden, hun harten branden in Hem. Zij gevoelen menigmaal dat Hij het woord vervult: „Ik zal u geen wezen laten; Ik zal tot u komen.” De Vader is de toevlucht van de Zijnen. Zij gevoelen Zijn eeuwige armen, welke hen ondersteunen; zij gevoelen dat Zijn oog hen gadeslaat; zij gevoelen dat Zijn liefde over hen uitgestort is als een lichtstroom van boven uit de hemel. De Heilige Geest is in hen. Zij gevoelen menigmaal Zijn adem; zij gevoelen menigmaal dat zij de Geest in hen hebben, roepende: „Abba, Vader!” O, dit is de hemel op aarde, een allesbevredigende blijdschap. Dikwijls behaagt het God Zich van de ziel terug te trekken, en ik geloof voornamelijk om drie redenen:

ten 1e, om ons in het stof te vernederen;

ten 2e, om enig niet gedood bederf te openbaren;

ten 3e, om ons naar Hem te doen hongeren. Dit was de toestand van David toen hij de 42e Psalm schreef. „Ik zal zeggen tot God, mijn Steenrots, waarom vergeet Gij mij? Met een doodsteek in mijn beenderen honen mij mijn wederpartijders, als zij de ganse dag tot mij zeggen: Waar is uw God?” „Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, zo schreeuwt mijn ziel tot U, o God.” ach! veel sterker dan de natuurlijke dorst van het gewonde hert naar de heldervlietende beek, is de geestelijke dorst van de verlaten ziel naar God. Zodanig was het gevoel van Job, toen hij riep: „De pijlen des Almachtigen zijn in mij!” En wederom: „Och, dat ik wist waar ik Hem mocht vinden! Och, of ik ware als in de vorige maanden!” (Job 29 : 4). Hij heeft een bittere herinnering van vroegere blijdschap, een bitter gevoel, dat geen middel zijn ziel weder tot rust kan brengen. Dit was het gevoel van de bruid: „Ik zocht des nachts op mijn leger hem, die mijn ziel liefheeft; ik zocht hem, maar ik vond hem niet.” (Hooglied 3:1). Ach, broeders! indien u ooit iets hiervan gekend hebt, zult u iets verstaan van het verschrikkelijke gevoel van de verlatenheid Gods, van bergen te hebben tussen de ziel en Hem, samengevat in deze woorden: „de Heere heeft mij

verlaten en de Heere heeft mij vergeten.”

II. *God kan niet één ziel, die in Christus is, vergeten.* „Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Hoewel deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten.”

„

1. Zij is als de liefde van een moeder. Er is geen liefde op aarde als de liefde van een moeder. Het is een vrije, ongekochte, belangeloze liefde. Hoeveel smart zij ook geleden heeft wegens haar kind, hoeveel moeite zij voor hetzelfde heeft door te staan, bij dag en bij nacht, terwijl het hangt aan haar borst, toch is het haar kostelijker dan goud. Er is iets in haar hart, dat zich vastklemt aan haar zwak, ziekelijk, ja zelfs aan haar verstandeloos kind. De liefde Gods tot een ziel, die in Christus is, is sterker dan deze liefde. De Psalmist vergelijkt haar bij die van een vader. „Gelijk zich een vader ontfermt over zijn kinderen, zo ontfermt zich de Heere over degenen, die Hem vrezen.” En Maléachi 3 : 17: „Ik zal hen verschonen, gelijk als een man zijn zoon verschoont, die hem dient.” Wederom Jesaja 66 : 13: „Als een, die zijn moeder troost, zo zal Ik u troosten.”

Deze liefde van een moeder tot haar kind is haar aangeboren. Zij kan niet anders dan liefhebben. U kunt ze niet veranderen. U kunt eerder het hart van de moeder verbreken, dan dat u de liefde tot haar kind kunt veranderen. En nochtans zijn er enige arme zielen, zo misvormd door de satan; haar harten zijn zo verdierlijkt, dat zij haar kinderen kunnen vergeten. De Indiaanse moeder kan dansen op het graf van haar kind, en de moordenaress kan haar hand tegen het leven van haar zuigeling opheffen: „Ach! hoewel deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten.”

De liefde Gods tot een ziel, die in Christus is, is een natuurlijke liefde. Het is een liefde, in haar aard ingeworteld. De Vader heeft de Zoon lief en met dezelfde liefde bemint Hij de ziel die in Jezus is. Hij kan Hem niet vergeten. Hij bemint Hem, omdat Hij gans zeer beminnelijk is. Hij bemint Hem, omdat Hij Zijn leven gaf voor Zijn schapen. Alles dat in God verenigd is, noopt Hem om Zijn Zoon lief te hebben: Zijn heiligheid, Zijn gerechtigheid, Zijn waarheid en zo ook alles dat in God verenigd is, noopt Hem de ziel te beminnen, die in Christus is.

Wees niet moedeloos, broeders, die in donkerheid verkeert. Verlaten zielen, Gods liefde kan niet veranderen, tenzij Zijn natuur verandert. Eerst dan als God ophoudt heilig, rechtvaardig en waarachtig te zijn, zal Hij ophouden de ziel lief te hebben, die zich onder de vleugelen van Jezus verbergt.

2. De liefde van de Vader is een volle liefde. De liefde van een moeder is de volste liefde, die wij op aarde hebben. Zij heeft lief met haar hele hart. Maar er is geen liefde volkomen te noemen dan die van God tot Zijn Zoon. God heeft Jezus volkomen lief. Het gehele hart van de Vader is als het ware geheel uitgestort in liefde op de Heere Jezus. Er is niets in Christus, dat geen blijken draagt van de eeuwige liefde Gods. In Hem ziet God Zijn Eigen Beeld volkomen, Zijn eigen wet volbracht, Zijn eigen wil gedaan. De Vader bemint Zijn Zoon volkomen, maar wanneer een ziel tot Christus komt, dan rust diezelfde liefde op die ziel: „opdat de liefde, waarmee Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij.” (Joh. 7 : 26). Het is waar, een schepsel kan niet de liefde van God ontvangen, zoals Jezus, maar het is dezelfde liefde die op ons en op Hem schijnt, een volkomen, bevredigende, grenzeloze liefde. Wanneer de zon haar stralen over de wijde oceaan uitspreidt en tegelijk op een klein bloempje valt, dan is het dezelfde zonneshijn, welke over beide uitgespreid is, hoewel de oceaan, wegens zijn grootte, meer geëigend is haar heerlijke stralen te ontvangen. Zo ook, wanneer de

Zoon van God de liefde van Zijn Vader ontvangt en een arme schuldige worm in Hem verbergt, dan is het dezelfde liefde, welke neerdaalt, beide op de Zaligmaker en de zondaar, hoewel Jezus in staat is meer te bevatten.

Hoe kan God vergeten wat Hij volkomen liefheeft? Als God u volkomen liefheeft, heeft Hij u niet vergeten. Hij kan u niet vergeten. De liefde van het scheepsel moge te kort schieten, want wat is een scheepsel? Een stuk leem, een ademtocht die voorbijgaat en niet wederkeert. Maar aan de liefde van de Schepper kan niets ontbreken, het is de volkomen liefde tot een voorwerp, eeuwig Zijn liefde waard, waarin u deelt.

3. Het is een onveranderlijke liefde. Van al de liefde des scheepsels is die van een moeder de onveranderlijkste. Een knaap verlaat het ouderlijke dak. Hij klieft zee en oceaen, hij werkt onder een vreemde hemel, hij komt terug, hij vindt zijn oude moeder veranderd; haar hoofdhaar is grijs, haar waardig voorhoofd is door de jaren met rimpels bezet; nochtans voelt hij, terwijl zij hem aan haar hart drukt, dat haar hart hetzelfde is. Maar ach! veel onveranderlijker is de liefde Gods tot Christus en tot een ziel die in Hem is. „Ik ben de Heere, Ik verander niet.” De Vader, die liefheeft, heeft geen veranderlijkheid. Jezus de Beminde, is dezelfde gisteren, heden en in eeuwigheid. Hoe kan die liefde veranderen? Hij bestond voordat de wereld was; zij zal bestaan als de wereld voorbijgegaan is.

Als u in Christus bent, straalt die liefde op u: „Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde.” „Ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander scheepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onze Heere.”

1. De herinnering dezer dingen moge neergeslagen gelovigen vertroosten. Het is mogelijk dat velen van u neergeslagen en uw zielen ontrust zijn. U gelooft dat God bitterlijk met u gehandeld heeft. Hij heeft u uw kinderen ontnomen. Hij is u tegemoet gekomen als een leeuw en als een berin beroofd van haar welpen. Hij heeft uw wonderboom doen verzengen, of Hij heeft u verlaten, zodat u Hem zoekt en Hem niet vindt. Houdt nochtans uw oog op Jezus, de liefde Gods straalt op Hem. Niets kan Jezus van die liefde scheiden, niets kan u scheiden. Toen Sion zeide: „De Heere heeft mij vergeten,” zeide God: „Ik zal u niet vergeten.”

De duisternis en verlatenheid, waarin u verkeert, bewijzen slechts dat u onder de hand van de Vader leeft. Er is geen tijd, wanneer een patiënt het voorwerp is van de grootste aandacht van een wondarts, dan wanneer hij onder zijn mes ligt. Zo ook kunt u er verzekerd van zijn, dat, als u van de hand Gods lijdt, Zijn oog des te meer op u geslagen is. „De eeuwige God zij u een woning, en van onder eeuwige armen.” (Deut. 33 : 27).

2. Het moge een aanmoediging voor arme zondaars zijn om te komen en deze liefde te smaken. Het is liefelijk bemind te zijn. Ik veronderstel dat de meesten van u de liefde van een moeder gesmaakt hebben. U weet wat het is, in haar armen gekoesterd te zijn, door haar vriendelijk oog bewaakt, door haar lach verblijd te worden, maar o! broeders, dit is niets bij de liefde van uw God. Het oog een lieve moeder zal in de dood gesloten zijn, de arm van die lieve moeder zal in het stof vergaan. O, komt en deelt in de liefde van Hem, die niet kan sterven! Er is maar één plaats, op welke de liefde van God gedurig zonder wolken neerdaalt het is op het hoofd van Jezus: „De Vader heeft de Zoon lief.” Hij bemint Hem wegens Zijn eigen natuur; zodat de volmaaktheden Gods moeten veranderen, voordat deze liefde kan veranderen. Hij bemint Hem volkomen. De gehele rijkdom van de liefde, die in de

eeuwige schoot van Jehovah is, wordt gedurig in de schoot van Zijn Zoon uitgestort. Hij bemint onveranderlijk; geen wolk kan ooit een scheiding maken, geen voorhangsel, geen afstand.

Maar wat baat dit mij?

Alles, zondaar. Jezus is een toevlucht voor zondaars, bereid om zelfs u te ontvangen. Vlucht tot Hem, zondaar; blijf in Hem en die liefde zal in u blijven. U bent een worm; maar u moogt in de vreugde uws Heeren ingaan. U moogt een deel hebben in de liefde van God tot Jezus, zoals de heilige engelen dit niet kunnen.

O, zondaar, wilt u liever onder de toorn van God blijven? „Die de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op Hem.” God toornt op de goddelozen elke dag, maar ach! „dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld kwam om zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben.” O, het is heerlijk vanuit de toorn in de liefde, vanuit de dood in het leven over te gaan. Die arme moordenares sprong in haar cel op, toen de tijding kwam, dat zij de doodstraf niet moest ondergaan. Maar o! tienduizendmaal heerlijker zou het voor u zijn, als het God behaagde u heden te overtuigen, Jezus Christus te omhelzen, die u uit genade in het evangelie aangeboden wordt!

15. DE GEEST WORDT DOOR DANKZEGGING VERKREGEN.

„Het geschiedde dan, als zij eenparig trompetten en zongen, om een eenparige stem te laten horen, prijzende en lovende de HEERE; en als zij de stem verhieven met trompetten en met cymbalen, en andere muzikale instrumenten, en als zij de HEERE prezen, dat Hij goed is, dat Zijn weldadigheid is tot in eeuwigheid: dat het huis met een wolk vervuld werd, namelijk het huis des HEEREN. En de priesters konden vanwege die wolk niet staan om te dienen, want de heerlijkheid des HEEREN had het huis Gods vervuld.” (2 Kron. 5 : 13 en 14).

De dag, waarvan hier melding wordt gemaakt, schijnt een dag der dagen geweest te zijn. Waarschijnlijk was het de dag van het Pinksterfeest in de Oud-Testamentische tijden, een voorafschaduw van al de heerlijke dagen van een uitgestorte Geest, zoals er ooit in de wereld geweest zijn. Een voorsmaak van die heerlijke dag, wanneer God die wonderbare en zielsbevredigende belofte zal vervullen: „Ik zal Mijn Geest uitgieten over alle vlees.”

Mijn teerbeminde kudde, het is de begeerte en het gebed mijns harten, dat het heden zo'n dag onder ons mocht zijn, dat God inderdaad de vensters des hemels mocht openen, gelijk Hij het in vorige dagen gedaan heeft, en een zegen uitgieten, tot er geen plaats meer blijft, om die te ontvangen.

Laat ons dan nagaan hoe dankzegging de Geest Gods neerwaarts brengt.

1. Waarmede het volk zich bezig hield. „Prijzende en lovende de Heere.” U kunt hun eigen woorden horen: „Want Hij is goed, Zijn weldadigheid is tot in eeuwigheid.” Hiermede was dus het volk bezig, toen de wolk neerkwam en het huis vervulde. Zij hadden zich met vele andere liefelijke zaken bezig gehouden. De Levieten hadden de ark van de berg Sion gehaald, en die onder de vleugelen van de cherubijnen geplaatst; Salomo en al zijn volk hadden offeranden geofferd, schapen en ossen, die vanwege de menigte niet konden geteld worden en nochtans kwam er geen antwoord van de hemel. Maar toen de trompetten en zangers eenparig de Heere prezen en dankten, als zij de stem verhieven, zeggende: „Want Hij is goed; Zijn weldadigheid is tot in eeuwigheid,” toen werden de vensters des hemels geopend, toen daalde de wolk neer, en vervulde de gehele tempel.

Mijn lieve kudde, ik ben ten volle overtuigd dat er geen volle, zielvervullende, hartverrukkende, hartbevredigende uitgieting van de Geest Gods zijn zal, totdat de Heere meer geprezen en gedankt wordt. Laat mij uw harten opwekken om te prijzen.

1. Hij is goed. De gelovigen behoren God te loven voor hetgeen Hij is. Zij, die nooit de Heere gezien hebben, kunnen Hem niet prijzen. Zij, die nooit tot Christus gekomen zijn, hebben nooit de Koning in Zijn schoonheid gezien. Een onbekeerd mens ziet geen liefelijkheid in God. Hij ziet wel een schoonheid in de blauwe hemel in de heerlijke zon in de groene aarde in de fonkelende sterren in de lelie des velds; maar hij ziet geen schoonheid in God. Hij heeft Hem niet gezien, noch Hem gekend; daarom is er geen toon des lofs in zijn hart. Als een zondaar tot Jezus is gebracht, is hij gebracht tot de Vader. Jezus geeft zichzelf voor ons, „opdat Hij ons tot God zou brengen.” O, welk een gezicht krijgt dan de ziel de enige, oneindige en onveranderlijke God! Ik weet dat enigen van u tot dat gezicht gebracht zijn. O, looft Hem dan voor hetgeen Hij is looft Hem voor Zijn reine, beminlijke heiligheid, die geen zonde in Zijn ogen kan dulden. Roept, gelijk de engelen: „Heilig, heilig, heilig is de Heere, de Almachtige.”

Looft Hem voor Zijn eindeloze wijsheid dat Hij het einde weet van de beginne af. In Hem zijn al de schatten van de wijsheid en kennis verborgen. Looft Hem voor Zijn macht dat alles, alles in Zijn hand is. Het hart des konings, het hart van de heiligen en van de zondaars, zij allen zijn in Zijn hand. Halleluah! Want de Heere, de Almachtige regeert. Looft Hem voor Zijn liefde; want God is liefde. Enigen van u zijn op zee geweest. Toen u ver uit het gezicht van 't land was, toen u hoog op het schip stond en rondom u zag dan blikte u op de wijde oceaan, die u overal omgaf. O, zo ook is het als u in Christus gerechtvaardigd bent en de liefde Gods aanschouwt dan is zij als een uitgebreide oceaan rondom u, zonder grond, zonder strand. O, looft Hem voor hetgeen Hij is. De hemelen zullen vervuld zijn van lof. Als u God niet kunt loven, zult u nooit daar zijn.

2. *Voor Zijn weldadigheid voor hetgeen Hij aan ons gedaan heeft.* De Heere heeft veel voor mij gedaan sedert onze afreis. Wij waren eenmaal in grote nood, maar de Heere behoorde het schip. Wederom waren wij in gevaar wegens de pest wij hoorden des nachts het geroep van de bedroefden; nochtans kwam de pest niet in onze woning. Wederom kwamen wij in gevaar van rovers het geweer van de moordzieke Arabier was op ons gericht; maar de Heere heeft zijn hand afgewend. Ik ben sedert ons vertrek aan de poorten des doods geweest. Niemand, die mij zag, zou geloofd hebben dat ik heden hier kon zijn; nochtans heeft Hij onze krankheden geheeld en mij teruggebracht om voor u de onnaspeurlijke rijkdom van Christus als vroeger open te leggen. Derhalve heb ik reden Hem te prijzen, want Zijn weldadigheid is tot in eeuwigheid. De Heere heeft veel voor u gedaan sedert wij van elkaar afscheid namen, want ik dacht dat Hij het in toorn gedaan had. Ik dacht dat Hij toornde over mij en over u, maar nu zie ik dat het alles liefde was het was alles weldadigheid, die u en ik niet waardig waren. De Heere gaf u mijn lieve broeder om voor uw zielen zorg te dragen; maar nog veel meer, want als Hij u slechts een mens gegeven had, dan was het een armzalige gift geweest maar Hij heeft u Zijn Heilige Geest gegeven. „Loof de Heere, o mijn ziel.” Loof Hem, o mijn volk! want Hij is goed. Zijn goedertierenheid duurt tot in eeuwigheid. Zijn er onder u niet enigen als een brand uit het vuur gehaald? U was in de vlammen; de smarten van de hel hadden u bevangen. U had een hel in uw eigen harten de afgrond gaapte aan uw voeten; maar de Heere heeft u uit de brand gerukt. Zult u Hem niet loven? Zijn er niet enigen onder u, die ik blind en doof en stom en dood achterliet? U zag geen schoonheid in Hem, die schoner is dan de kinderen des mensen; u zag geen heerlijkheid in Immanuël God geopenbaard in het vlees. Maar de Heere heeft gezegd: „Ga, was u in het water van Siloam;” en nu ziet gij, u die blind was. O, looft Hem, die dit voor u gedaan heeft. De meesten, die in de hemel zijn, loven de Heere hiervoor: „Waardig is het Lam dat geslacht was.” O, hebt u geen lof voor Jezus, voor al Zijn liefde voor de Vader voor de Geest?

Enigen van u kunnen niet zingen: „niemand kon dat gezang leren dan die van de aarde gekocht waren.” (Openb. 14 : 3). Enigen van u zijn slechter dan ik u verlaten heb. U hebt mij weerstaan u hebt mijn broeder weerstaan; en o! verschrikkelijker nog u hebt de Heilige Geest weerstaan. U bent nog zonder gebed nog zonder Christus. Ach, rampzalige zielen! onverlost, onvernieuwd die u bent, bedenkt dat het te laat zal zijn om te loven als u sterft. U moet nu beginnen. Ik wil u zeggen wat een mijner lieve vriendinnen mij voor haar dood zeide: zij begeerde dat al haar dienstboden in de kamer gelaten werden, en toen zeide zij plechtig: „Er is niets dan Christus tussen mij en wening en knersing van de tanden. O, als u Christus niet hebt, dan is er niets tussen u en wening en knersing van de tanden.” Gij, die Christus nu niet wil loven, zult weldra over Hem rouw bedrijven.

II. *De wijze hoe zij loofden.* Zij waren „eenparig.” Hun harten waren samen als één hart toen zij de Heere loofden. Er waren duizend tongen, maar slechts één hart. Niet alleen waren hun trompetten en cymbalen en andere muzikale instrumenten allen in één toon gestemd, maar hun harten waren eenparig. God had hun één hart gegeven, en daarmee de zegen. Zo was het ook op de dag van het Pinksterfeest. Zij waren alleen eendrachtelijk samen; zij zagen opwaarts naar het Lam Gods. Zo ook zal het ook zijn op die dag, waarvan de profetie luidt in Ps. 133: „Ziet, hoe goed en hoe liefelijk is het, dat broeders ook samenwonen! De Heere gebiedt aldaar de zegen en het leven tot in van de eeuwigheid.” Dit is hetzelfde om hetwelk Jezus bad in dat gebed, dat geen ander dan God kan gebeden hebben, noch een ander dan God kan verhoren: „Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen die door hun woord in Mij geloven zullen. Opdat zij allen één zijn, gelijkewijs Gij, Vader! in Mij, en ik in U, dat ook zij in ons één zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt.” En dan volgt de zegen: „En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij één zijn, gelijk als Wij één zijn: Ik in hen, en Gij in Mij, opdat zij volmaakt zijn in één, en opdat de wereld bekenne dat Gij Mij gezonden hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt.” (Joh. 17 : 20, 23).

Lieve kinderen Gods, verenigt uw lof. Laat uw harten niet langer verdeeld zijn. U bent van de wereld door een grote kloof gescheiden. Weldra zal het een eindeloze kloof zijn. maar u bent met elkaar verenigd door dezelfde Geest u bent uitverkoren door dezelfde vrije, soevereine liefde u bent gewassen in hetzelfde bloed u bent vervuld door dezelfde gezegende Geest. Kinderkens, bemint elkaar. Hij, die liefheeft, is uit God geboren. Wees eenparig in uw lof. Roept eenparig uit: „Waardig is het Lam dat geslacht is: u bent waardig het boek te openen u bent waardig in onze harten te regeren.” O, wees ijverig in uw lof. Verheft uw stemmen en uw harten. In de hemel groeit die lof aan. Johannes hoorde de stem van een grote menigte; het was gelijk als van vele wateren en als grote donderslagen, roepende: „Hallelujah! hallelujah!” Ik herinner mij een gezegde van Edwards, dat zijn gemeente door het zingen van lofliederen zichzelf uitbreidde, en dat toen de Heere enigermate overeenkomstig Zijn heiligheid werd aangebeden. Laat het zo onder u zijn. Oefent u, beminde broeders, God van ganser hart te loven, te zingen met geheel uw hart en uw ziel in de huiselijke kring en in de gemeente. Maar o, bedenkt dat zelfs uw lof moet besprengd zijn met bloed, en alleen door Christus Gode kan welgevallig zijn.

III. *Gevolgen.* De wolk vervulde het huis. Deze wolk was dezelfde, die hen door de Rode Zee leidde en hen veertig jaren in de woestijn voorging. Zij was bij dag een wolkkolom, om hen voor de hitte te beschermen; zij was een vuurkolom bij nacht, om Israël op zijn weg naar de beloofde rustplaats te geleiden. Thans kwam zij en vervulde de heiligste van alle plaatsen. Dit was het wonderbare gevolg van de verenigde en ijverige lof. De Heere zelf daalde neer en vervulde iedere ruimte des huizes met Zijn tegenwoordigheid: „Dit is Mijn rust eeuwig: hier wil Ik wonen, want Ik heb het begeerd.” Nu, mijn lieve vrienden, wij zullen thans niet verwachten dat de Heere onze gebeden wil beantwoorden of onze lof wil doen volgen door een wolkkolom of een vuurzuil. Deze waren slechts schaduwen, nu ontvangen wij de wezenlijkheid het *wezen* zelf. Indien ge u slechts wilt verenigen in eenparige en hartelijke lof, dan ben ik overtuigd dat God Zijn Heilige Geest zal geven en dit huis vervullen ieder hart in de geestelijke tempel. Hoe heerlijk zal dit zijn:

1ste. Voor de kinderen Gods. Zijn er niet enigen onder u die tot Christus gekomen zijn, en niets meer. Schuldig, vermoeid, belast, hebt u rust gevonden verlossing door Zijn bloed zelfs vergeving van zonden. O, blijf daar niet stil bij staan. Berust niet

enkel op schuldvergeving bidt om de inwoning van de Heilige Geest, de Trooster. De schuldvergeving is slechts een middel tot een doel. U bent gerechtvaardigd om geheiligd te worden. Bedenkt, dat u zonder heiligmaking de Heere niet zult zien, dat u zonder die inwonende Geest nooit heilig zult zijn.

Zijn er niet enigen onder u zuchtende in een lichaam van de zonde en des doods, en uitroepende met de apostel: „Ik, ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?” Gevoelt u niet het verderf van uw eigen hart? Gevoelt u niet de kracht van uw oude natuur? Hoevelen zijn er, die in deze toestand op zichzelf vertrouwen, op hun voornemens bouwen en door eigen kracht hun zonden willen onderdrukken! Maar hier is een middel. O, bidt om de stroom van Gods Geest, dat Hij iedere ruimte van uw hart moge vervullen, dat Hij u in de geest uws gemoeds moge vernieuwen.

Zijn er niet velen die koele wereldse Christenen kunnen genaamd worden, zij die over lange tijd bekeerd waren, maar op een treurige wijze gevallen zijn in de macht van de wereld, door haar lusten en haar bedrijf, door haar vreugde en haar geld, zij hebben de wereldse gebruiken weer aangenomen en diepe wortelen van de zonde geschoten. O, ziet wat u nodig hebt. Hij, die de mens eerst naar Zijn beeld schiep, moet u wederbaren. U behoeft een almachtige inwonende Trooster. O, Hij alleen kan de ijskorst van uw hart versmelten, en het doen overvloeien van de lof des Heeren, Hij alleen kan u vervullen met al de volheid Gods.

Zijn er niet enigen die de Bijbel lezen, maar er weinig van meenemen? U voelt dat het niet in uw hart daalt het Woord blijkt in de week niet bij u. Het is gelijk het zaad bij de weg bezaaid en gemakkelijk weggenomen. O, u hebt juist die uitgieting van de Heilige Geest nodig, om het Woord in uw hart te verbergen. Als u met een droge pen schrijft, zonder inkt er in, zult u niets op het papier teweeg brengen. Welnu, de leraars zijn de pennen en de Geest Gods is in de inkt. Bidt dat de pen met die levende inkt moge vervuld worden dat het Woord in uw harten moge blijven, gekend en gelezen door alle mensen dat u door de waarheid mag geheiligd worden.

2e. Voor de onbekeerden. Zo was het op de dag van het Pinksterfeest de Geest kwam eerst over de kleine vergadering van de discipelen en toen over de drieduizend. U hebt gezien hoe de heuvels de wolken aantrekken, en op deze wijze de regenstromen in de dalen neervallen zo ook doen de kinderen Gods; zij bevinden zich binnen het voorhangsel, verkrijgen de Geest Gods in volheid en verspreiden die rondom zich. U hebt gezien hoe hoge bomen of torenspitsen de bliksem opvangen en die weder in de grond neerwerpen zo ook daalt het vuur van de Geest Gods eerst neer op de bomen van de gerechtigheid en vandaar op de dode zielen rondom.

Een woord voor dode zielen. Houdt u dicht bij de kinderen Gods in zulke tijden. Scheidt u niet van hen. Spot niet met hen; u kunt de genade Gods door hen ontvangen.

Dierbare gelovigen, terwille van de dode zielen rondom u terwille van deze grote stad, vol goddeloosheid terwille van ons land, vol schijn en huichelarij o! verenigt u in het gebed, verenigt u in de lof, en beweegt de Heere, of Hij niet een zegen wil geven. Niet om uwentwil alleen, maar terwille van allen rondom, die zich in het verderf bevinden, laat ons worstelen en bidden om een meer volle tijd van de werking van de Geest, dan ooit tevoren in Schotland was.

3. *De priesters konden vanwege de wolk niet staan.* Voordat de wolk neerdaalde, waren de priesters ongetwijfeld alleen bezig om wierook en offeranden te offeren; maar toen de wolk kwam, konden zij slechts verbaasd zijn en aanbidden. Zo zal het altijd zijn als de Heere veel van Zijn Geest geeft. Hij zal het duidelijk maken dat het

niet het werk eens mensen is. Als Hij slechts een weinig gaf, dan zouden de leraars menen dat zij er de hand in hadden; maar als Hij het huis vervult, dan maakt Hij het duidelijk, dat de mens er niets mee te doen heeft.

David Brainerd zei, dat toen God de hele vergadering van de Indianen tot bekering geleid had, hij verwonderd stond en gevoelde dat hij als niets was en dat God alleen gewerkt had. O, dit is het, lieve vrienden, dat wij begeren en waarom wij bidden dat de Heere de Geest zelf doet neerdalen en door Zijn almachtige kracht het deksel van u harten wegneemt, u overtuigt van zonde, van gerechtigheid en van oordeel, dat Jezus zelf Zijn scepter neemt en uw harde harten breekt, en al de heerlijkheid aanvaardt, opdat wij mogen uitroepen: „Niet ons, o Heere, niet ons, maar Uw Naam zij de eer.”

St. Pieterskerk, 24 nov. 1839. (Na de terugkomst uit Palestina).

16. EEN UITERMATE GOED LAND.

„En zij spraken tot de hele vergadering van de kinderen Israëls, zeggende: Het land, door hetwelk wij getrokken zijn, om hetzelve te verspieden, is een uitermate goed land. Indien de HEERE een welgevallen aan ons heeft, zo zal Hij ons in dat land brengen, en zal ons dat geven; een land, hetwelk van melk en honig is vloeiende.” (Numeri 14 : 7, 8).

Toen de kinderen Israëls aan de grenzen van het beloofde land kwamen, zond Mozes, op Gods bevel, twaalf mannen uit, om het goede land te verspieden. Zij doorzochten het veertig dagen lang van het ene eind tot het andere, en keerden toen terug, medebrengend een tros druiven en droegen die met hun tweeën op een draagstok, vanuit het vruchtbaar dal Eskol. Maar tien van de verspieders brachten een kwaad gerucht uit het land. Het land, zeiden zij, was een goed land, maar de inwoners waren reuzen en de steden zijn vast en zeer groot. Het besluit derhalve was: „Wij zullen tot dat volk niet kunnen optrekken, want het is sterker dan wij.” (Num. 13 : 31). Jozua en Kaleb alleen trachtten het volk te bedaren. Zij ontkenden niet, dat de mannen groot en de steden vast waren; maar zij wezen op de wolkkolom, om alle tegenbedenkingen te weerleggen: „De Heere is met ons, en wij zullen het volk ten onder brengen, want zij zijn ons brood. „Het land, door hetwelk wij getrokken zijn, om hetzelve te verspieden, is een uitermate goed land.”

Onderwerp. Indien de Heere een welgevallen heeft aan een zondaar, zal Hij hem in een goed land brengen.

1. Aantonen wie zij zijn waarin God een welbehagen heeft.

1. God heeft geen welgevallen in een natuurlijk mens. „Indien u de ongerechtigheden wilt gadeslaan, o Heere, wie zal dan bestaan?” „Gij bent niet een God, die een welgevallen hebt in goddeloosheid, noch zal het kwaad bij U wonen.” „Gij bent te rein van ogen om het kwaad te aanschouwen en kunt de ongerechtigheid niet aanzien.” „Zeker, u zult de goddelozen slaan, o God!” De zonen Elis hoorden de stem huns vaders niet, want de Heere wilde hen doden. (1 Samuël 2 : 25). Het is de natuur Gods om Zich af te keren van een ieder die zondig is. Iemand met een fijn muzikaal gehoor kan geen behagen scheppen in een krassend wangeluid. Dit is wegens zijn natuur onmogelijk. Zo ook is het onmogelijk dat God een welgevallen heeft in een naakte zondaar. En wanneer naakte zondaars God in het oordeel ontmoeten, zal de Heere geen genade hebben, noch Zijn oog sparen. Hij zal zeggen: „Bindt hen aan handen en voeten en werpt hen uit in de buitenste duisternis.”

O, die met zonde bedekt bent, denkt hieraan. U, die ontbloot bent van het reine kleed van de gerechtigheid van Jezus, schikt u om uw God te ontmoeten. Hoe zult u komen in de tegenwoordigheid van Hem die de zonde verfoeit, als Hij uw geheimste zonden in het licht van Zijn aanschijn stelt als Hij al de verborgen werken der duisternis in het licht brengt, als u van ieder woord rekenschap zult geven? ach! waar zult u verschijnen?

2. Hij heeft een welgevallen in hem, die besprengd is met het bloed van Christus. Wanneer een zondaar, die de hel verdiend heeft, door de kennis van Christus verlicht is, wanneer hij het getuigenis gelooft, dat God van Zijn Zoon gegeven heeft, en blijmoedig toestemt dat Jezus zijn zaligheid is, dan heeft het bloed van Christus, als het ware, die zondaar besprengd. Toen Aaron en zijn zonen tot het priesterschap

werden verkoren, werd het bloed van de ram op het lapje gelegd van hun rechteroor, en op de duim van hun rechterhand, en op de grote teen van hun rechterschoet, om te betekenen dat zij gedoopt waren in bloed van het hoofd tot de voeten. Zo ook als God een ziel aanschouwt, die in Christus is, ziet Hij haar gedoopt in het bloed van de Zaligmaker. Hij ziet zo'n zondaar aan als alles geleden hebbende wat Christus geleden heeft; daarom heeft Hij een welgevallen in hem. Zijn lust naar gerechtigheid is voldaan. Zijn ogen aanschouwen de dingen die recht zijn. Als Hij het bloed van Zijn Zoon aanschouwd heeft, besprengd over een zondaar, dan ziet Hij, dat de gerechtigheid in die ziel ten volle bevredigd is, dat de zonden van die mens volkomener zijn gestraft geworden, dan wanneer hij ze eeuwig gedragen had.

Zijn lust naar genade is bevredigd. Hij heeft een welgevallen in genade. Zelfs toen de gerechtigheid uitriep: „Gij zult zeker de goddelozen doden,” jammerde Zijn barmhartigheid over zondaars, en Hij voorzag in een rantsoen. En als de zondaar dit rantsoen heeft aangenomen, wordt de barmhartigheid in schuldvergeving uitgestort. God heeft welgevallen in barmhartigheid. Hij heeft een lust om te vergeven. Het is liefelijk op te merken hoe graag Jezus vergeeft. Dit blijkt vooral in de geschiedenis van de vrouw, die Zijn voeten waste. „Haar zonden, die vele zijn, zijn vergeven.” En wederom zeide Hij tot haar: „Uw zonden zijn u vergeven.” En wederom ten derde maal: „Ga heen in vrede.” Zo ook vergeeft God graag: „Er is vreugde in de hemel over een zondaar, die zich bekeert.”

Bevende zondaars, komt tot Jezus. Enigen onzer zijn bevend onder een gevoel van blootgesteld te zijn aan de toorn van God. Welk van Zijn geboden hebt u niet verbroken? Uw toestand is, inderdaad, een zeer treurige uw vrees rechtvaardig en billijk, en indien u uw toestand ten volle kon inzien, zou uw vrees nog tienduizend maal groter zijn. Nochtans is hier een fontein geopend voor zonde en voor onreinheid. Indien u slechts tot Christus wilt komen, behoeft u geen ogenblik buiten Gods welgevallen te zijn. U ziet, hoe volkomen behouden u bent, als u dat bloed aanneemt. Een rechtvaardig en barmhartig God heeft er blijdschap over uw zonden te vergeven. U zult tevergeefs beproeven uw eigen rechtvaardigheid te bewerken dit zal nooit Gods welgevallen over u uitlokken, het is een wegwerpelijk kleed in Zijn ogen. Maar het bloed van verzoening, het bloed des Lams spreekt van vrede.

3. De Heere heeft een welgevallen in de geheiligden. U herinnert u uit het boek van de Openbaring, hoe dikwijls Jezus zegt: „Ik weet uw werken.” Hij zegt het met welgevallen van de gemeente van Smyrna: „Ik weet uw werken, en verdrukking, en armoede; maar u bent rijk.” Wanneer God een ziel tot Christus brengt, maakt Hij van haar een nieuw schepsel, zodat God het nieuwe schepsel liefheeft. Zo ook toen God de wereld schiep, zag Hij alleen wat Hij gemaakt had en zag met welgevallen op haar neer, want alles was zeer goed, als de Heere een nieuwe schepping in het hart teweeg brengt, heeft Hij er een welgevallen in. Hij zegt: *alles is zeer goed*.

Tegenwerping. Mijn goede hoedanigheden zijn alle onvolkomen. Zij behagen mij niet hoe kunnen zij dan God behagen? Ik kan de dingen niet doen, die ik wilde.

Wederlegging. Dit is waar; nochtans bemint God Zijn eigen werk in de zondaar. Zijn Geest bidt in u leeft in u wandelt in u. God bemint het werk van Zijn eigen Geest. Evenals u de bloemen liefhebt, die jezelf geplant hebt; evenals u een plekje bemint dat jezelf aangelegd hebt; zo bemint God Zijn kinderen. Niet om iets dat van hen is, maar om datgene, wat Hij in hen gelegd heeft. Zij zijn duur gekocht Hij heeft ze gekocht met Zijn eigen bloed. Hij besprengt ze ieder ogenblik, opdat niemand ze zou beschadigen. Hij behoedt ze bij dag en bij nacht, hoe kan Hij anders doen dan hen

beminnen? Hij bemint de plaats waar Zijn Geest woont. Evenals God de tempel liefhad: “Dit is Mijn rust; hier wil Ik wonen, want Ik heb het begeerd;” niet om enig goed dat er in was, maar omdat het de plaats was van Zijn voeten omdat Hij er zoveel voor gedaan had. Zo ook bemint God Zijn Christenen, juist omdat *Hij in hen woont*, en zoveel voor hen gedaan heeft. Zo ook was het met Aärons staf. Het was een verdroogde stok, als iedere andere staf; maar God deed haar uitspruiten, en bloeien, en rijpe amandelen voortbrengen. Daarom moest zij in de heilige plaats bewaard worden. Zo is het met een Christen van nature is hij een dorre boom; maar God doet hem vruchten voortbrengen, en Hij bemint het werk van Zijn handen.

Lieve Christenen, wandelt naar de Geest, en zoekt meer en meer uw welgevallen in de Heere. Hij behoudt degenen die berouw hebben over hun zonde. Zijn aanschijn verlicht de oprechten: „Ik heb lief, die Mij liefhebben.”

II. De Heere zal al Zijn volk tot heerlijkheid brengen.

Er doen zich vele moeilijkheden voor.

1. Zo was het met Israël. De steden waren vast en zeer groot; de inwoners waren reuzen en zeer sterk: zij waren in Israëls ogen als sprinkhanen.

2. Zo is het met de kinderen Gods: Zij hebben vele en grote vijanden de duivel en zijn dienaren, eenmaal de heerlijkste en hoogste van de geschapen geesten en nu de grootste vijanden van de zielen. Zij zijn tegen de Christen. De wereld is vol reuzen, die tegenover de kinderen Gods staan. De vervolgingen van de goddelozen, de verlokkingen van de ijdelheid deze zijn de grote vijanden, die ons in de weg staan. Zij zijn reusachtige lasten in het hart: de begeerlijkheden van deze hof zijn: de lusten des vleses, de lusten van de ogen de hoogmoed des levens. Zij zijn voor de krachteloze zondaar als sprinkhanen: „Wij zullen tot dat volk niet kunnen optrekken, want het is sterker dan wij.”

Drangreden. Indien Hij een welgevallen in ons heeft, zal Hij ons in dat land brengen. Hij is daartoe bekwaam. „Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?”

1. God is sterker dan de *satan*. Satan is niets in Zijn hand. Het is de Heere lichter de satan onder onze voeten te verpletteren, dan u een vlieg te doden. God is oneindig sterker dan de satan. Satan kan evenmin God beletten ons tot de heerlijkheid te brengen, als dit een vliegje kan, dat u onder uw voet vermorzelt. „Hij zal satan welhaast onder uw voeten verpletteren.” Onderwerpt uzelf aan God wederstaat de duivel en hij zal van u vlieden.

2. Sterker dan de *wereld*. De wereld komt dikwijls tegen ons op als gewapende mannen; maar zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn? „Het volk is ons brood.” (Num. 14 : 9). Het is even gemakkelijk alle tegenstand te overwinnen, indien God met ons is, als het voor een hongerige man gemakkelijk is brood te eten. Het was God die Cyrus gordde, hoewel hij Hem niet kende. Zo doet Hij nog: wereldse mensen zijn een staf in Gods hand. God slaat met hen deze of gene weg in om naar Zijn welbehagen te doen, en als Hij het gedaan heeft, breekt Hij de staf in stukken en werpt die in 't vuur. „Vreest u dan niet voor hen, die het lichaam doden, en daarna niet meer kunnen doen.” ‘O, Christenen, indien u door het geloof wilde leven, zou u een gelukkig leven leiden.

3. Sterker dan uw *eigen hart*. Er is menig Jericho in uw eigen hart toegemuurd tot in de hemel menige vaste stad van de zonde menige grote begeerlijkheid, die onze zielen bedreigen. „Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?” „Indien de Heere een welgevallen aan ons heeft, zo zal Hij ons in dat land brengen.” „Door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen, als zij tot zeven dagen toe omringd waren geweest.” (Hebr. 11 : 30). God deed de muren van Jericho omvallen

door een blote ademtocht een gedruis; hiertoe is Hij nog in staat. Prent het in uw harten: er is geen Jericho in uw harten dat God niet in een ogenblik kan doen vallen. U hebt gezien hoe een herder een schaap op zijn schouder draagt. Er liggen vele stenen op zijn weg vele doornen vele rivieren; nochtans ondervindt het schaap geen moeilijkheid; het wordt boven deze alle gedragen. Zo is het met iedere zondaar, die zich aan God overgeeft; de enige moeite is op Zijn schouder te liggen.

Toepassing voor jonge Christenen.

Leert waar uw heiligmaking ligt in God: „Bij U is de fontein des levens.” „Uw leven is met Christus verborgen in God.” Uw heiligmaking berust niet in u, maar in Hem. Het is een moeilijke les om te leren, dat u uzelf niet kunt heiligen dat u die reuzen niet kunt overwinnen, en die muren beklimmen. U hebt een verootmoedigende les geleerd, dat u geen gerechtigheid bezit dat u niets gedaan hebt of kunt doen om u te rechtvaardigen. Welnu, leert dan nog een verootmoedigende les: dat zelfs, al zijn uw zonden vergeven, u geen kracht hebt. Het is allervernederendst als een schaap op Zijn schouders te liggen; maar o, het is liefelijk! Wees als Aärons staf een droge stok in u zelf tot Hij van u een knop en bloesem maakt, en doe u vruchten dragen. Zegt, als Efraïm: „Ik ben als een groenende dennenboom;” en hoort wat God zegt: „Uw vrucht is uit Mij gevonden.”

Aan gevallen Christenen.

Enigen onder u zijn in de zonde teruggevallen. De reden lag hierin, dat u vergat waar uw kracht lag. U bent niet gevallen door de kracht van u hartstochten, noch door de macht des satans, noch door de verlokking van de wereld nee, door ongeloof; u lag niet in Zijn hand.

Aan bejaarde Christenen.

U bent gekomen aan de grenzen van het beloofde land, en nog schijnen u uw vijanden als reuzen, en de steden als vast, en u vreest voor hen als sprinkhanen. Nochtans, indien de Heere een welgevallen aan u' heeft, zal Hij u in de liefde Gods bewaren. Hij, die u uit de muil van de leeuwen verlost heeft, en uit de klauwen van de beer, zal u ook verlossen uit de hand van deze Filistijn. Vertrouwt op God ten einde toe.

Zelfs in de vallei van de schaduwen des doods ziet achterwaarts op al uw verlossingen; ziet terug op al de Eben-Haëzers die u opgericht hebt en zegt: „Kunt u mij, na zoveel bewezen weldaden, zinken laten?”

17. DE BESTURING VAN HET HUISGEZIN.

„Want Ik heb hem gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen, en zij de weg des HEEREN houden, om te doen gerechtigheid en gericht; opdat de HEERE over Abraham brenge, hetgeen Hij over hem gesproken heeft.”

(Genesis 18:19).

Er zijn drie merkwaardige dingen in deze woorden.

1. Dat Abraham een vaderlijk gezag handhaafde in de besturing van zijn huisgezin: „Ik heb hem gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen.” Hij achtte het niet genoeg voor hen te bidden, of hen te onderwijzen, maar hij maakte gebruik van het gezag dat God hem gegeven had hij beval hen.

2. Dat hij zo ook wel voor zijn dienaren als voor zijn kinderen zorgde. Uit hoofdstuk 14: 14 vernemen wij dat Abraham driehonderd achttien knechten had, ingeborenen in zijn huis. Hij leefde naar de wijze van de patriarchale tijden, zoals nog heden ten dage de Arabieren in de woestijn. Zijn huisgezin was zeer groot; nochtans zeide hij niet: „Zij zijn niet de mijne.” Hij beval zijn kinderen en zijn huis.

3. De uitkomst: „Zij zullen de weg des Heeren houden.” Er wordt dikwijls gezegd dat de kinderen van de vromen een slechte weg opgaan. Ziehier echter een vroom man, die zijn plicht aan zijn kinderen doet en ziehier tevens de uitkomst. Zijn zoon Izaak was waarschijnlijk een kind Gods sedert zijn vroegste jaren. En welk een heerlijk voorbeeld van een gelovige, biddende dienstknecht was Eliëzer! (Gen. 24).

Leer: *Het is de plicht van alle gelovigen hun huisgezinnen goed te regeren.*

I. *De drijfveer tot deze verplichting.*

1. Liefde tot de zielen. Zolang iemand niet bezorgd is voor zijn eigen ziel, zorgt hij ook niet voor de zielen van anderen. Hij kan zijn vrouw en kinderen zien voortleven in de zonden op weg gaan naar de hel, dit alles zonder de minste bekommernis. Hij is onverschillig omtrent de zendingszaak geeft niets ter ondersteuning van de zendelingen. Maar van het ogenblik af dat de ogen des mensen voor de waarde van zijn eigen ziel zijn opengegaan, wordt hij ook bekommerd over de zielen van anderen. Van dat ogenblik af heeft hij de zendingszaak lief. Hij zondert graag iets af ter verspreiding van het evangelie onder Israëel en onder de Hindoes, die in de duisternis leven. Ten andere zorgt hij voor zijn eigen gemeente voor zijn naasten die allen in zonde leven. Evenals de bezetene te Dekapolis, verkondigt hij de naam van Jezus waar hij ook gaat. En nu begint hij ook voor zijn eigen huis zorg te dragen. „Hij beveelt zijn kinderen en zijn huis na hem.” Hoe staat het met u? Regeert u uw eigen huis wel? Dient u de Heere des morgens en des avonds in uw huiselijke kring? Spreekt u met uw kinderen en uw dienstboden over hun bekering? Zo niet, dan hebt u hun zielen niet lief. En de reden is, u hebt uw eigen ziel niet lief. U kunt u uitwendig als zeer godsdienstig voordoen; u mag de sacramenten gebruiken, spreken over uw gevoelens, enz., maar als u niet werkt aan de bekering van u kinderen, is het alles een leugen. Indien u slechts iets van de dierbaarheid van Christus gevoelde, kon u niet op hen neerzien, zonder dat u de hartbrekende wens had dat zij mochten zalig worden. Zie wat Rachab zei, Jozua 2 : 13.

2. *De begeerte alle talenten in de dienst van Christus te besteden.* Wanneer een mens tot Christus komt, voelt hij dat hij niet zichzelf is (1 Cor. 6 : 19). Hij hoort Christus zeggen: „Doe dat, totdat Ik kom.” Als hij een rijk man is, besteedt hij alles in

de dienst van Christus, evenals Gajus. Als hij een geleerde is, gebruikt hij al zijn gaven, evenals Paulus. Welnu, het ouderlijk gezag is een talent het gezag eens meesters is een ander talent, naar welker aanwending de mens zal geoordeeld worden. Hij besteedt deze ook voor Christus. Hij beveelt zijn kinderen en zijn huis na hem. Hoe staat het met u? Gebruikt u deze talenten voor Christus? Zo niet dan hebt ge u nooit aan Hem overgegeven u komt Hem niet toe.

II. Voorbeelden uit de Schrift.

1. Abraham. Het uitstekendste voorbeeld van allen hierin de vader van de gelovigen. Wees u een kind Abrahams? Wandel hem dan hierin na. Waarheen ook Abraham ging, bouwde hij de Heere een altaar.

2. Job. Job offerde brandofferen op elke geboortedag van zijn zonen, naar hun getal. (Job 1 : 5).

3. Jozua: „Aangaande mij en mijn huis, wij zullen de Heere dienen.” (Jozua 24 : 15).

4. Eunice. De jonge Timotheüs kende van kinds af de Heilige Schrift, en de reden van deze kennis zult u vernemen, wanneer u leest van het geloof van zijn moeder Eunice (2 Tim. 3 : 15 met 1 : 5). Zó waren ook de zeden in Schotland ten dage onzer vaderen, en als wij weer Schotland willen zien als een hof des Heeren, moet dit geschieden door een hernieuwde opwekking in de besturing van het huisgezin.

III. De wijze waarop.

1. Huiselijke godsdienst. Indien u geen huiselijke godsdienst houdt, leeft u in besliste zonde. U kunt er verzekerd van zijn, dat u onverschillig bent omtrent de zielen van uw huisgezin. Indien u verzuimt de maaltijd voor uw kinderen gereed te maken, zou dan niet gezegd kunnen worden dat u hun lichamen verwaarloosde? En indien u uw kinderen en dienstboden niet leidt naar de groene weiden van Gods Woord en naar de levende wateren, hoe duidelijk is het dan dat u onverschillig bent voor hun zielen!

Doe het regelmatig, 's morgens en 's avonds. Het is nodiger dan uw dagelijks voedsel, nodiger dan uw arbeid. Hoe ijdel en droevig zullen al uw verontschuldigen zijn, als u vanuit de hel terugziet!

Doe het ten volle. Enigen besnoeien de Psalm, en enigen het lezen van Gods Woord; op deze wijze wordt met de huiselijke godsdienst de spot gedreven.

Doe het op een geestelijke, levende wijze.

Doe het, alsof u naar de bron van de zaligheid ging. Er is misschien geen gezegender middel van de genade. Laat uw gehele huisgezin er bij tegenwoordig zijn niemand achterwege blijven.

2. Gebruikt het ouderlijk gezag. Hoe verschrikkelijk wreekte God dit op Eli, „omdat zijn zonen zich hebben vervloekt gemaakt, en hij hen niet eens zuur heeft aangezien.” Eli was een goed, een heilig man, en dikwijls sprak hij tot zijn goddeloze zonen, maar zij hoorden niet naar hem. Zijn fout was dat hij geen gebruik maakte van zijn vaderlijk gezag hij bedwong hen niet. Gedenkt aan Eli. Het is niet genoeg voor uw kinderen te bidden en met hen te bidden en hen te waarschuwen, maar u moet ze ook bedwingen. Bedwing hen met de koorden van de liefde. Houdt hen terug van slechte boeken, van slechte makkers, van slechte uitspanningen, van ontijdige uren, houdt ze terug.

3. Beveelt zowel uw dienstboden als uw kinderen. Dit deed Abraham. Gedenkt dat u voor uw dienstboden in de plaats van een vader staat. Zij zijn onder uw dak

gekomen, en zij hebben een recht op uw onderwijs. Indien zij u in stoffelijke dingen dienen, is het billijk dat u hen van geestelijke spijsen voorziet. U hebt hen van onder het ouderlijke dak weggehaald, u komt derhalve de zorg toe dat zij er niets bij verliezen. O, hoe vele zonden zouden er voorkomen worden, als heren zorgden voor de zielen hunner dienstboden!

4. Spreekt met hen over de bekering van hun ziel. Ik heb menige lieve Christenen gekend, die in dit opzicht zeer nalatig geweest zijn. Zij houden huiselijke godsdienstoefening en bidden ernstig in het verborgen voor hun kinderen en dienstboden; nochtans spreken zij nooit met hen over hun bekering. Satan bedekt sommige ouders met een soort van valse beschroomdheid, zodat zij nooit aan hun kinderen vragen: hebt u de Heere gevonden of niet? ach, hoe dwaas en zondig zullen zij in de eeuwigheid verschijnen! Indien u sommige van u kinderen of dienstboden in de hel zou zien, omdat u niet met hen afzonderlijk gesproken hebt hoe zou u dan opzien! Begint daarmee hedenavond. Neemt hen afzonderlijk en vraagt: *wat heeft God voor uw ziel gedaan?*

5. Leidt een heilig leven voor hun aangezicht. Indien al uw godsdienst slechts op uw tong is, dan zullen uw kinderen en dienstboden spoedig uw huichelarij voor de dag zien komen.

IV. De zegen, die op de uitvoering volgt.

1. U zult de vloek ontgaan. U zult Eli's vloek ontgaan. Eli was een kind van God, en nochtans leed hij veel wegens zijn ontrouwheid. Hij verloor zijn beide zonen op één dag. Als u Eli's vloek wilt ontgaan, vermijdt dan ook Eli's zonde. „Stort uw grimmigheid uit over de geslachten, die Uw naam niet aanroepen.” (Jeremia 10 : 25). Als u de Heere niet in uw huis dient, wordt de vloek boven uw deur geschreven! Indien ik de woningen binnen deze stad kon optekenen, waarin geen huiselijke godsdienstoefening plaats vindt zouden deze de huizen zijn op welke de vloek van God haast neerkomen zal. Deze huizen zijn de hel nabij.

2. Uw kinderen zullen zalig worden. Zo was het met Abraham. Zijn lieve zoon Izak werd zalig. Wat er van Ismaël werd, weet ik niet. Alleen gedenk ik zijn vurige uitroep: „O, dat Ismaël mocht leven voor Uw aangezicht!” Dit is de belofte: „Leer de jongen de eerste beginselen naar de eis van zijn wegs; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken.” (Spr. 22 : 6). Dit is ook de belofte in de doop. O, wie kan de zegen schilderen eens behouden vaders in de schoot van een behouden huisgezin? Lieve broeders, wees wijs. Werkelijk, als er iets de vreugde des hemels kan verstoren, zou het zijn dat u zien zou hoe uw kinderen door uw nalatigheid verloren zijn gegaan. Onbekeerde zondaars, zo er een kreet in de hel is, bitterder dan al de andere, dan zal het zijn u door uw kinderen te horen aanroepen: „*Vader, moeder, u hebt mij hier gebracht.*”

18. HET EVANGELIE FEEST.

Vorbereiding Heilig Avondmaal

En de Heere der heirscharen zal op dezen berg alle volken een vette maaltijd maken, een maaltijd van reine wijn, van vet vol mergs, van reine wijnen, die gezuiverd zijn. En Hij zal op dezen berg verslinden het bewindsel des aangezichts, waarmede alle volken bevonden zijn, en het deksel, waarmede alle natiën bedekt zijn. Hij zal de dood verslinden tot overwinning, en de HEERE zal de tranen van alle aangezichten afwissen; en Hij zal de smaadheid Zijn volks van de ganse aarde wegnemen; want de HEERE heeft het gesproken.” (Jesaja 25 : 6-8).

Deze woorden moeten nog vervuld worden bij de tweede komst van de Verlosser. Weliswaar heeft de Heere der heirscharen lang geleden dit feest bereid en Zijn knechten uitgezonden, zeggende: „Komt, want alle dingen zijn gereed;” maar het is even waar dat het bewindsel, waarmede alle volken bewonden zijn, nog niet weggenomen is, en Paulus zegt ons duidelijk, in 1 Cor. 14 : 54, dat in de dag van de opstanding deze woorden geheel zullen vervuld worden: „De dood is verslonden tot overwinning.”

Nochtans zijn deze woorden enigermate vervuld geworden daar waar ooit een bijzondere uitstorting van de Geest heeft plaats gehad. Dikwijls zijn ook in ons land, bij gelegenheid van Sacramentsbedieningen deze woorden vervuld. God heeft Christus gesteld tot een vette maaltijd voor hongerige zielen. Het bewindsel des ongeloofs is van vele harten afgescheurd geworden, en de tranen uit veler oog weggewist. Het is mijn ootmoedige, doch ernstige bede, dat de volgende Sabbatdag zo’n dag in deze stad moge zijn. (Avondmaalsdag). Het is mij een behoefte u allen, die kinderen Gods bent, uit te nodigen tot een verborgen en verenigd gebed, opdat dit zo moge zijn; en te dien einde heb ik ook deze tekst gekozen, door welke ik u tot het gebed wilde opwekken.

I. Waar wordt hij gehouden?

Antwoord.

1. Op Moria? ach! daar offerde Abraham zijn Izak. Daar werd het paaslam gewoonlijk geslacht. Daar stond Jezus, uitroepende: „Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke!”
2. Op de Olijfberg? Daar zei Jezus: „Ik ben de ware wijnstok.” Daar stond de beker van toorn voor Hem, in de nacht waarin Hij verraden werd.
3. Op Golgótha? Daar kruisigden zij Jezus en twee moordenaars, aan elke zijde één. Daar was het dat de voorbijgangers hun hoofden schudden, de overpriesters spotten en de moordenaars lasterden. Daar was een duisternis van drie uren. Daar doorboorden zij Zijn handen en voeten. Daar verliet God Zijn eigen Zoon. Daar werd een eeuwige toorn gelegd op een eeuwige Zaligmaker: „De Heere der heirscharen zal op deze berg alle volken een vette maaltijd maken.”

Aan bekommerden. De wereld tracht u te verlokken; zij nodigt u uit tot de gezelschappen, meer van de wereld te zien, haar vreugde te genieten, en deze droevige gedachten te verdrijven. Zij maakt voor u een maaltijd in de een of andere verlichte zaal, met schitterende lampen; de pijpers en de spelers en de wijn zijn op haar maaltijden. O, begerige ziel, vliedt deze dingen: Gedenkt Loths vrouw. Indien u

bekommerd bent over uw ziel, ontvliedt de maaltijden van de wereld. Sluit uw oren en vlucht. Ziehier hoe God tracht u te verblijden ook Hij maakt een maaltijd.

Maar waar? *Op Golgótha*. Daar is geen licht; alles is donker rondom het kruis; geen muziek, maar de verzuchting van een stervende Verlosser: „Eli! Eli! Mijn God! Mijn God!” O, bekommerde ziel, daar zult u vrede en rust vinden. „Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven.” Het donkerste uur, dat ooit in deze wereld was, geeft licht aan een droeve ziel. Het gezicht op het kruis geeft een gezicht op de kroon. Die stervende verzuchting, welke de rotsen deed splijten, kan alleen het bewindsel verscheuren en u vrede geven.

II. Wat is het? „Een vette maaltijd van reine wijnen.”

1ste. Een feestmaaltijd. Het is geen maaltijd alleen, maar een feest. Bij een maaltijd is het voldoende als er genoeg is voor allen, die rondom de tafel zitten; maar op een feest moet er meer dan genoeg wezen daar is milde overvloed. Het Evangelie wordt vergeleken bij een feest: „Komt: eet van mijn brood en drinkt van de wijn, die Ik gemengd heb.” (Spr. 9). Wederom, in het Hooglied: „Hij voert mij in het wijnhuis, en de liefde is Zijn banier over mij ondersteunt gijlieden mij met de flessen, versterkt mij met de appelen; want ik ben krank van liefde.” Nogmaals, in Matth. 22: „zegt de genoden ziet, ik heb mijn middagmaal bereid, mijn ossen en de gemeste beesten zijn geslacht, en alle dingen zijn gereed; komt tot de bruiloft.”

Zo is het in Jezus: daar is brood genoeg en ook nog over. Hij kwam opdat wij het leven mochten hebben, en dit overvloediger mochten hebben. Er is een feestmaaltijd in een gekruisigde Jezus. Zijn dood in de plaats van zondaars is genoeg, en meer dan genoeg, ter verzoening onzer zonden. Het is niet alleen gelijk aan mijn dood, maar het verheerlijkt God en Zijn heilige wet meer, dan dat ik honderd doden geleden had. „Troost, troost mijn volk; u hebt van de hand des Heeren dubbel ontvangen voor al uw zonden.” Zijn gehoorzaamheid in de plaats van zondaars is genoeg, en meer dan genoeg, om onze naaktheid te bedekken. Zij is niet slechts gelijk aan mijn gehoorzaamheid, maar zij verheerlijkt God meer dan als ik nooit gezondigd had. Zijn kleed bedekt niet alleen de naakte ziel, maar bedekt van het hoofd tot de voeten, zodat geen schande verschijnt Christus alleen verschijnt, en de ziel is geborgen. Zijn Geest is niet alleen genoeg, maar meer dan genoeg, om ons heilig te maken. Er is een bron in Christus, die wij nooit kunnen ledigen stromen van genade, die wij nooit leeg kunnen drinken.

Christenen, zoekt uw voedsel meer bij Christus: „eet, o vrienden! drinkt, ja drinkt overvloedig, o geliefden!” Wanneer u genodigd bent op een feest, kunt u uw gastheer geen groter belediging aandoen, dan wanneer ge u vergenoegt met een kruimpje, dat onder de tafel is gevallen. Nochtans beledigen de Christenen van onze dagen de Heere van de heerlijkheid aldus. O, hoe weinigen zijn er, die bij Christus te gast gaan! Hoe weinigen kleden zich in Zijn wit gewaad! Hoe weinigen drinken Zijn Geest in! De meesten zijn tevreden met een zweem van genade, een kruimpje van de tafel en een druppel van Zijn Geest. Ontwaakt, lieve vrienden: „Deze dingen heb ik tot u gesproken, opdat uw blijdschap volkomen zij.”

2. Een vette maaltijd, van reine wijnen.

Een vette maaltijd, vol van merg, beelden de rijkste en voedzaamste spijsen af. En de reine wijnen, die gezuiverd zijn, stellen de oudste en beste wijnen voor, zodat er op dit feest niet slechts overvloed, maar de beste overvloed is. O, zo is het in Christus.

Vooreerst, er is vergeving van alle zonden. Dit is de heerlijkste spijs voor een

hongerige ziel. Een goede tijding uit verre landen is als koud water op een vermoeide ziel. Een goed geweten is een eeuwig feest. O, vermoeide ziel, tast en ziet. „Ik zat neer onder Zijn schaduw met grote blijdschap, en Zijn vrucht was liefelijk voor mijn smaak.” Deze zijn de appelen, naar welke een vermoeide ziel uitroept: „Versterkt mij met de appelen, want ik ben krank van liefde.”

Ten tweede. Het vriendelijk aangezicht van de Vader. De Vader heeft u lief. O, het is een feest voor een ziel, wanneer zij de toorn van God ontkomen is en in de armen van een liefhebbende Vader ligt; dit is als de overgang vanuit de dood in het leven.

Ten derde. Het neerdalen van de Geest in de ziel. O, dit vertroost de ziel. Dit is de olie van de blijdschap, die het gelaat doet schijnen. Dit doet de beker overvloeien. Dit is de volle fontein, die in de ziel opspringt, en tegelijk versterkt en reinigt. Lieve vrienden, bent niet vervuld met wijn, waarin overdaad is, maar wees vervuld met de Geest. Deze zijn de flessen, waarmee de ziel ondersteund wordt. (Hooglied 2 : 5). Wees in de Geest op de dag des Heeren!

3. Voor wie is die maaltijd? „Alle volken.” „Het Evangelie is een kracht Gods tot zaligheid voor een ieder, die gelooft; eerst de Jood en ook de Griek!” „Gaaf heen in de gehele wereld en predikt het Evangelie aan alle creaturen!” O, er is onder de hemel geen schepsel, voor wie dit feest niet is bereid. Er is geen schepsel, aan hetwelk wij de boodschap zouden kunnen onthouden: „alles is gereed: komt tot de bruiloft.”

Lieve, bekommerde zielen, waarom blijft u van Christus weg? U zegt, Christus is ver van u; helaas! Hij is elke dag aan uw deur geweest. Christus is zo mild voor u, als voor ieder, die ooit tot Hem kwam. Komt hongerigen komt ledigen, komt zondaars komt zoals u bent, kom te gast bij die heerlijke Jezus. Hij is een feestmaaltijd voor de hongerige ziel.

Lieve, dode zielen, u die nooit een klopping van angst gevoelde, die nooit een hartekreet tot God uitriep, deze boodschap is voor u. Dit feest is voor alle volken. Christus is zo mild voor u als voor anderen: „gij slechten, hoe lang zult gij uw slechtheid beminnen?” „De Geest en de bruid zeggen: kom.”

III. De verslinding van het bewindsel.

1. Merk op, er is een bewindsel over ieder natuurlijk hart, een dik, ondoordringbaar bewindsel.

1ste Er was een voorhangsel in de tempel voor de ingang van het heilige van de heiligen, zodat geen oog de heerlijkheid des Heeren daarbinnen kon zien.

2e. Er was een bedeksel over het aangezicht van Mozes, toen hij van de berg kwam, daar iets van de heerlijkheid van Christus op zijn gelaat scheen. Toen het bedeksel weggenomen was, konden zij niet zien vanwege de heerlijkheid.

3e. Zo is er een bewindsel op de harten van de Joden tot op deze dag, als Mozes en de profeten hun gelezen worden.

4e. Zo is er een bewindsel over uw harten voor zovelen als u leeft in uw natuurlijke toestand een dik, ondoordringbaar bewindsel; zijn naam is *ongeloof*. Hetzelfde bewindsel, dat de schoonheid van het beloofde land voor Israël verborg in Kades-Barnea „want zij konden niet ingaan, vanwege hun ongeloof” datzelfde bedeksel ligt heden over uw harten.

Dit is de grote reden van uw onverschilligheid omtrent Christus. Het bedeksel is op uw hart. De Heere moge de hele rijkdom van Zijn schoot op de tafel neerleggen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus; zolang echter dat bewindsel op u ligt, zult ge u niet bewegen. U ziet geen gestalte noch begeerlijkheid in Christus: „als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben.” (Jesaja

53:2). „De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die van de Geest Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden.” (1 Kor. 2 vs. 14).

2. Wie neemt het bewindsel weg?

Antwoord: „De Heere der heirscharen.” Hij, die de maaltijd maakt, is dezelfde die het bewindsel verslindt! O, het is een werk Gods dat bedeksel weg te nemen. Wij kunnen met u twisten tot middernacht, en met u spreken over uw zonde en ellende, wij kunnen al de liefelijkste woorden uit de Bijbel te voorschijn brengen, om u aan te tonen dat Christus schoner is dan de kinderen van de mensen; nochtans zult u heengaan en zeggen: wij zien geen schoonheid in Hem. Maar God kan het bewindsel wegnemen. Soms doet Hij het in een ogenblik, soms langzaam; dan wordt Christus openbaar en dierbaar. Er is geen van u zo diep verzonken in zonde en wereldsgezindheid, zo onverstandig en vreesachtig in de dingen Gods, of uw hart kan overwonnen worden door de blik op een onbedekte Zaligmaker. O, laat ons deze belofte de Heere opdragen: „Hij zal op deze berg het bewindsel des aangezichts van al het volk verslinden en het bedeksel dat over alle natiën is.” Kom en doe het, Heere.

„Ik zal Mijn Geest over u uitgieten.”

Doe het haastig, o Heere.

3. Waar? „Op deze berg.” Op dezelfde plaats, waar Hij de maaltijd maakt. Hij brengt de ziel naar Golgótha. Ja, het is door de blik op de gekruisigde Zaligmaker, dat God ieder bewindsel wegneemt.

Bekommerde zielen, wacht aan de voeten van het kruis. Denkt aan Christus en die gekruist. Daar neemt God het bedeksel weg. Vertoeft dikwijls te Gethsémané dikwijls op Golgótha. O, mocht Hij zich op de volgende sabbat aan u allen openbaren in de breking des broods. Dit is Hem aan duizenden zo gemakkelijk als aan één ziel.

IV. Gevolgen.

1. Zegepraal over de dood.

1ste. Dit wordt hier vervuld. Dikwijls wordt de vreze des doods weggenomen in hen, die te voren sidderden. De ziel, van welke in waarheid het bewindsel is weggenomen, kan door de vallei gaan, zo niet zingende, dan ten minste met ootmoedig vertrouwen, en kan eindelijk zeggen: „Heere Jezus ontvang mijn geest!” ach, niets dan een oprechte blik op Jezus kan de vreze des doods wegnemen. Wereldlingen kunnen in onwetendheid en ongevoeligheid sterven, maar een Christen alleen, wiens bedeksel is verslonden, kan in de dood ervaren dat de prikkel is weggenomen.

2e. In de opstanding. Wanneer wij Christus gelijkvormig zijn „wanneer de zee de doden heeft opgegeven, die in haar waren, en de dood en de hel de doden, die in hen waren” „wanneer dit verderfelijke onverderfelijkheid heeft aangedaan” dan zullen wij kunnen zeggen wat er geschreven staat: „de dood is verslonden tot overwinning.”

Lieve vrienden, welke ernstige tonelen liggen er voor ons! ach! niets dan een blik op Christus als onze eigen Zaligmaker en Verlosser kan ons staande houden, in het gezicht van open graven en waggelende werelden. Wij zullen Zijn eigen woorden gedenken en stil zijn: „Ik zal u van de macht des grafs verlossen; Ik zal u van de dood verlossen. O, dood, Ik zal uw gesel zijn; o, graf, Ik zal uw verwoesting zijn.” „Vader! Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen.”

2. Zegepraal over de smart.

1ste. Zelfs hier wist God de tranen van de smart weg de tranen van zonde en schaamte door de openbaring van Christus. Een werk van de genade begint altijd met tranen. Maar als God de ziel naar Golgótha brengt ... zie: daar zijn uw zonden op Immanuël gelegd; daar draagt ze het Lam Gods; daar is de gehele hel die u zou lijden. O, hoe liefelijk wist God de tranen weg! Bekommerde zielen, moge dit God doen op de volgende sabbatdag!

2. Volkomen vervulling hiernamaals. Er zullen hier altijd tranen te schreien zijn, wegens de zonde, de verzoeking, de smart; maar dáár „zullen zij niet meer hongeren, en zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet meer vallen, noch enige hitte, want het Lam, dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een leidsman zijn tot levende fonteinen van de wateren; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen.” (Openb. 7 : 16 en 17).

3. Zegepraal over alle smaadheid. Reeds hier verheft de Heere Zijn volk boven alle smaadheid Hij stelt ze in staat te zegenen en niet te vloeken: „hebt uw vijanden lief; zegent hen die u vervloeken, doet wel degenen die u haten, en bidt voor degenen die u geweld aandoen en u vervolgen.” Maar ginds zal een volle zegepraal zijn. Hij zal ons karakter verheerlijken. Hier mogen wij, op onze levensweg, smaadheid te dragen hebben! Christenen worden geminacht, veracht, vertreden, terwijl zij op aarde zijn; maar God zal ze eenmaal als Zijn kleinodiën erkennen. De wereld zal er verbaasd van staan.

19. HET ARGLISTIGE HART.

„Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja dodelijk is het, wie zal het kennen? Ik, de HEERE, doorgrond het hart, en proef de nieren; en dat, om een iegelijk te geven naar zijn wegen, maar de vrucht van zijn handelingen.” (Jeremia 17 : 9 en 10).

I. De toestand van het natuurlijke hart. (vers 9).

Dit is een nauwkeurige beschrijving van het natuurlijke hart van een mens: het hart van Adam, voordat hij gevallen was, was geheel anders. „God heeft de mens recht gemaakt.” Zijn ziel was helder en hemels. Zij was gericht op Goddelijke dingen. De mens zag hun heerlijkheid onbewolkt en onverduisterd. Zijn hart was oprecht voor God. Zijn genegenheden stroomden liefelijk en in volheid de Heere toe. Hij beminde God zoals God beminde hij haatte zoals God haatte. Er was toen geen arglistigheid in zijn hart. Het was doorschijnend als kristal. Hij had niets te verbergen. Er was geen boosheid in zijn hart, geen drijfveer tot haat, lusten, of hoogmoed. Hij kende zijn eigen hart. Hij kon duidelijk in deszelfs diepste schuilhoeken zien, want het was een weerschijn van Gods hart.

Toen Adam zondigde, werd zijn hart veranderd. Toen hij de gunst Gods verloor, verloor hij het beeld Gods. Zo ook als Nebukadnézar plotseling het hart van een beest kreeg, zo ook kreeg Adam plotseling een hart in het beeld van de duivel. En van die tijd is de beschrijving: *„Arglistig is het hart meer dan enig ding, ja dodelijk is het.”* (vers 9).

1. Het is „arglistig meer dan enig ding.”

Arglistigheid is een van de eerste bestanddelen van het natuurlijke hart. Het is voller van arglistigheid dan enig voorwerp. Wij noemen soms de zee arglistig. Des avonds schijnt de zee volkomen kalm, of er is een zachte rimpeling op de wateren, en de wind waait gunstig; gedurende de nacht echter kan zich een storm verheffen en de verraderlijke golven worden nu als hemelhoge bergen, die het schip bedekken. Maar het hart is arglistig meer dan enig ding, verraderlijker dan de verraderlijke zee. De wolken zijn dikwijls zeer bedrieglijk. Menigmaal, in tijden van droogte, beloven zij regen; maar zij bewijzen waterloze wolken te zijn, en de landman wordt teleurgesteld; menigmaal schijnen de wolken kalm en bestendig, maar, voordat de morgen aanbreekt, breken de regenstromen los. Maar het hart is arglistig meer dan enig ding. Vele dieren zijn arglistig. De slang is listiger dan enig dier des velds; somtijds schijnt ze heel onschuldig, maar plotseling grijpt zij u aan en brengt u een dodelijke wonde toe. Nochtans is het natuurlijke hart arglistiger dan een slang, meer dan enig ding. Het is arglistig op tweeërlei wijze: in het bedriegen van anderen, en van zichzelf.

a. In het bedriegen van anderen. Ieder natuurlijk mens is een huichelaar. Hij is verschillend in wezenlijkheid van wat hij schijnt te zijn. Ik vermeet mij te zeggen, dat er heden geen natuurlijk mens tegenwoordig is in zijn ware kleur. Indien ieder natuurlijk mens, hier tegenwoordig, zijn mom zou afwerpen en verschijnen zoals hij in wezenlijkheid is, zou deze kerk meer, gelijken op de poorten van de hel dan op de poorten des hemels. Indien ieder onrein mens eens zijn hart moest blootleggen, en zijn verfoeilijke, onreine begeerten en gedachten openbaren; indien ieder oneerlijk man nu zijn hart moest openleggen en ons al zijn bedriegerijen, zijn hebzucht, zijn lage begeerten liet zien; indien ieder trotse en zelfzuchtige nu eens moest tonen wat er onder

zijn mantel of onder dat zijden kleed geschiedt ons liet zien de laaghartige plannen van ijdelheid en begeerten naar roem; indien iedere ongelovige onder u openlijk moest doen aanschouwen zijn haat tegen Christus en het gezegende Evangelie, o, welk een hel zou deze plaats schijnen te zijn! En is dit niet zo? Omdat de natuurlijke mensen bedrieglijk zijn omdat u een mantel over uw hart trekt, en een zachtzinnig gelaat aanneemt, en met een uitwendige heiligheid het hart van een vijand bedekt. O, uw hart is bedrieglijk meer dan enig ding. Ieder mens is van nature een vleier. Hij zegt andere mensen niet wat hij van hen denkt. Er is geen open eerlijke handeling tussen de natuurlijke mensen in deze wereld. Degene onder u, die iets van deze wereld kent, weet hoe vals de meeste vriendschap is. Veronderstel eens een ogenblik dat ieder natuurlijk mens de waarheid sprak, als hij zijn vrienden ontmoette; veronderstel dat hij hun al de bittere lasteringen zeide, die hij van hen honderd maal achter hun rug zegt; veronderstel dat hij zichzelf eens ontboezemde, en al zijn lage, gemene gedachten uitsprak, hoe wereldsgezind en zelfzuchtig zij in zijn ogen zijn; helaas! in welk een wereld van twist zouden wij zijn! ach nee, natuurlijk mens, u vermag niet eerlijk te zijn, u vermag niet de waarheid te spreken met elkaar; uw hart is zó laag dat u er een bedeksel over heen moet slaan. En uw gedachten van anderen zijn zó verfoeilijk dat u ze niet durft uitspreken: „Het hart is arglistig meer dan enig ding.”

b. In *zelfbedrog*. Sedert ik hier gekomen ben, heb ik met alle kracht gearbeid om een scheiding te maken tussen kostbaren en nietswaardigen. Ik heb u vele kentekenen gegeven, waaraan u kunt weten of u een ware bekering hebt ondergaan, dan of het slechts een bedrog des satans geweest is, of uw vrede was de vrede Gods of de vrede van de duivel, of u op de smalle weg waart, die ten leven leidt of op de brede weg des verderfs. Ik heb mijn best gedaan u de duidelijkste kentekenen uit de Schrift te geven, aan welke ge u zou kunnen toetsen; en nochtans zou ik niet in het minst verwonderd zijn, indien de meesten van u ten laatste bespeurden, dat zij zichzelf bedrogen hadden. Dikwijls gebeurt het dat iemand zeer bekommerd wordt over de toestand van zijn ziel, hij weent en bidt en vervoegt zich bij degenen die naar die weg des heils zoeken. Hij verandert nu zijn levenswijze en zijn begrippen. Hij spreekt van zijn bevinding en zijn ijver in het gebed; misschien veroordeelt hij anderen grotelijks, en toch bezit hij geen ware verandering des levens hij wandelt naar het vlees, niet naar de Geest. Het is waar, anderen denken dat deze man een waar Christen is, en hij gelooft het zelf; zelfs houdt hij zich voor een uitnemend Christen, terwijl hij nochtans de Geest van Christus mist en Hem niet toekomt. Ach! „het hart is arglistig, meer dan enig ding!”

2. „Dodelijk.” Dit woord is aan een zegswijze van een geneesheer ontleend. Als de geneesheer bij een zieke geroepen wordt, die onherstelbaar is, schudt hij zijn hoofd en zegt: dit is een wanhopig (dodelijk) geval. Dit is juist de uitdrukking hier gebedigd. „Het hart is dodelijk” ongeneeslijk door menselijke geneesmiddelen.

Leert hieruit dat u bekering, een nieuw hart behoeft. Als wij met sommige mensen spreken over de noodzakelijkheid van een bekering, worden zij aangedaan; dan leggen zij enige kwade gewoonten af, zoals drinken, vloeken en liegen; zij leggen deze af en beloven ze nooit weder aan te nemen. Dan denken zij dat zij genoeg gedaan hebben en op de beste weg ten hemel zijn. Helaas dwaas, u bent niet dodelijk wegens uw drinken, vloeken en liegen maar uw *hart* is dodelijk. U hebt alleen de stromen tegengehouden maar de bron blijft bedorven het hart is zo goddeloos als ooit. Het hart is ongeneeslijk. U hebt een nieuw hart nodig. Niets anders dan dit zal in uw nood voorzien.

Leer hieruit dat u tot Christus moet gaan om genezen te worden. Toen de vrouw al

het hare aan de medicijnmeesters te koste gelegd en geen baat gevonden had, maar veeleer erger geworden was toen hoorde zij van Jezus. O, zeide zij „indien ik maar Zijn klederen mag aanraken, ik zal gezond worden.” Jezus zeide tot haar: „Dochter, uw geloof heeft u behouden, wees genezen van deze uwe kwaal.” Kom dus ongeneeslijken tot Christus. De melaatsheid werd altijd als ongeneeslijk geacht. Daarom kwam de melaatse tot Jezus, en aanbeddend, zeide hij: „Heere, indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen.” Jezus zeide: “Ik wil, word gereinigd; en ogenblikkelijk verliet hem de melaatsheid.” Enigen van u zien het in, dat uw hart dodelijk is. Welnu dan, knielt voor de Heere Jezus neer en zegt: „Heere: indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen.” U bent melaats, ongeneeslijk; Jezus kan en wil u reinigen.

3. Ondoorgroendelijk goddeloos. „Wie zal het kennen?” Niemand kende ooit de boosheid van zijn eigen hart. Wij zeilen over een zee, welker diepte wij nooit gepeild hebben.

1ste. Onbekeerde mensen hebben geen denkbeeld van wat er in hun harten schuilt. Toen Elisa aan Hazaël zeide welk een afschuwelijke moordenaar hij zou zijn, sprak Hazaël: „Is uw knecht een hond, dat hij deze grote zaak doen zou?” (2 Kon. 8 : 13). De zaden waren alle in zijn hart aanwezig, maar hij kende zijn eigen hart niet. Indien ik aan enigen van u gezegd had, toen u nog als kleine kinderen aan de knieën van u moeder speelde, welke grote zonden u later bedrijven zou, had u gewis gevraagd: „Ben ik een hond, dat ik deze dingen zou doen?” En toch ziet ge, dat u ze gedaan hebt. Indien ik ieder van u de zonden kon aanwijzen, die u nog zult bedrijven, zou u geschokt worden en een afschuw van u krijgen. Dit toont duidelijk aan hoe onwetend u omtrent uw hart zijt. Ik vermoed dat de meesten van u het als onmogelijk aanzien dat u ooit aan een moord, aan overspel, aan afval of lastering tegen de Heilige Geest zou schuldig zijn; dit ontspruit uit de onbekendheid met uw eigen duister hart. „Wie kan het kennen?”

2e. Enige mensen, die op de weg van de bekering zijn, hebben een diepe blik geslagen in de boosheid huns harten. Zij zien al de zonden van hun vroeger leven, als het ware, daarin verenigd. Zij zien dat hun vroegere zonden alle uit hun hart voortkomen en dat dezelfde weer kunnen tevoorschijn komen. En nochtans, ook de meest bekeerde zondaar kent niet het duizendste deel van de boosheid van zijn harten. U bent gelijk aan iemand, die in een duistere afgrond blikst; u kunt alleen een paar ellen langs de zijden neerwaarts zien; zo ook kunt u slechts een weinig van uw hart ontdekken. Het is een afgrond van verderf, die bodemloos is: „Wie kan het kennen?”

3e. Enige kinderen Gods hebben grote openbaringen ontvangen van de boosheid van hun hart. Menigmaal wordt het hun gegeven om te zien dat de kiemen van iedere zonde daarin waren. Menigmaal zien zij dat er nooit een zonde bedreven werd in hemel, op aarde of in de hel, of deze stond in verbinding met hun eigen hart! Menigmaal zien zij, dat, als er geen andere bron van zonde was, waardoor het schone gelaat van de schepping verontreinigd kon worden, hun eigen hart een onuitputtelijke bron is, voldoende om ieder schepsel te bederven en elke plek in het heelal te verontreinigen. En nochtans kennen zij hun eigen hart niet. U bent gelijk aan een reiziger, die een blik slaat in de krater van een vuurspuwende berg; maar de rook laat niet toe dat hij er diep in ziet. U blikst slechts enige ellen neerwaarts in de rokende vulkaan van uw eigen hart.

Leert hieruit, dat u ootmoediger moet zijn dan u ooit geweest zijt. Niemand van u is ooit genoeg vernederd geworden onder het gevoel van zonde, en wel omdat u nooit de put van uw eigen hart volledig gezien hebt. Er zijn kamers in uw hart, waarin u nog nooit geblikt hebt, afgronden in die oceaan, die u nooit peilde, fonteinen van

bitterheid, die u nooit gesmaakt hebt. Indien u de boosheid van uw hart op het allerhoogste hebt gevoeld, buig u dan neer onder deze ontzaglijke waarheid, dat u slechts een paar ellen neerwaarts hebt gezien in een bodemloze afgrond, dat u een sluimerende vulkaan in u rond draagt, een hart welks boosheid u niet kent noch kunt kennen.

II. De Getuige van het hart.

1. „Ik, de Heere.” Wij hebben gezien dat wij elkaars hart niet kennen; want „het hart is arglistig.” De mens ziet op de uiterlijke schijn. Wij hebben gezien dat niemand zijn eigen hart kent, dat de meesten niet weten wat daarin schuilt, en dat zij, die er het meeste van weten, slechts een klein gedeelte kennen. Maar hier is een onfeilbaar getuige. Hij, die de mens gemaakt heeft, weet wat in de mens is.

2. Merk op welk een nauwkeurig en streng Getuige Hij is. „Ik, de Heere, doorgrond het hart, en proef de nieren.” Er staat niet: *Ik ken het hart maar Ik doorgrond het*. Het hart des mensen is niet een van de vele voorwerpen, op welke God Zijn alziend oog slaat, maar het is er een, dat God afzonderlijk neemt, om het te doorgronden: „Ik doorgrond het hart.” Evenals de sterrenkundige zijn telescoop op de bepaalde ster richt, die hij wenst te onderzoeken, en al de lenzen daarheen bestuurt, opdat hij haar met alle juistheid zou kunnen bestuderen, zo ook is des Heeren oog in het open hart van ieder mens gericht. Evenals hij, die het zilver loutert, zijn oog op de smeltkroes geslagen houdt, en iedere verandering van het ziedende metaal zorgvuldig begluurt, zo ook geeft de Heere acht op iedere verandering in het hart des mensen. O, u natuurlijk mens, kunt u die blik verdragen? Hoe ijdel zijn al uw voorwendsels en bedeksels! God ziet u, zoals u zijt. U kunt uw naaste bedriegen, uw leraar of uzelf; maar u kunt God niet bedriegen.

3. Merk op dat Hij een bestendig Getuige is. Hij zegt niet, Ik heb doorgrond, of Ik zal het doen, maar Ik doorgrond, Ik doe dit nu en altijd. Geen ogenblik van ons leven is er voorbijgegaan, dat Zijn rein en vorsend oog niet de verborgenste schuilhoeken van onze harten heeft bespied. Van onze kindsheid af tot op onze ouderdom toe rust Zijn oog op ons. De duisternis verbergt ons niet voor Hem. Duisternis en licht zijn beide voor Hem gelijk.

4. Merk op met welk doel Hij doorgrondt: „Om een iegelijk te geven naar zijn wegen, naar de vrucht zijner handelingen.” (vs. 10).

Indien u de juiste waarde van een daad wilt weten, moet u het hart doorgronden. Menige daad, die door de mensen toegejuicht wordt, is verfoeilijk in de ogen Gods, die het hart doorgrondt. Het geven van een aalmoes aan een arme man kan een daad zijn, zowel waardig een eeuwige beloning als een eeuwige straf. Indien het geschiedt uit liefde tot Christus, omdat de arme man een discipel van Christus is, dan zal de beloning zeker niet uitblijven. Christus zal zeggen: „Voor zoveel gij dit één van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dit Mij gedaan.” (Matth. 25 : 40). Maar als het geschiedt uit hoogmoed of eigengerechtigheid, zal Christus dit verwerpen. Hij zal zeggen: „Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, gij hebt het Mij niet gedaan.” De reden derhalve waarom Christus het hart doorgrondt, is, dat Hij rechtvaardig in de dag des gericht wil oordelen.

O toehoorders, hoe kunt u dit verdragen, u die zonder Christus leeft? Hoe kunt u die blik in uw hart gedurende uw hele leven verdragen, om geoordeeld te worden naar hetgeen dat heilig oog in u ziet? O, ziet u niet in, dat het hopeloos met u is? „Ga niet in het gericht met Uw knecht, want niemand, die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.” (Psalm 148 : 2). O, als uw hart dodelijk is, en Zijn heilig oog het gedurig gadeslaat, wat kunt u dan anders verwachten, dan dat Hij u in de hel werpt?

O, vlucht tot de Heere Jezus Christus als uw schuilplaats, naar het bloed dat uw zonden uitdelgt, naar de gerechtigheid die u bedekt. „De Heere is uw schild.”

Leert hieruit de treffende liefde van Christus. Hij was de enige, die de boosheid kende van de schepselen, voor welke Hij stierf. Hij, die de harten van de zondaars doorgrondt, stierf voor hen. Zijn oog alleen had hun harten doorgrondt, ja, het doorgrondde hun harten zelfs terwijl Hij kwam. Hij wist wat in de mens was. Hij stierf niet voor enige goedheid des mensen. Deze zag Hij niet. Hij zag geen kleine zonden in de mens. Hij is het enige Wezen in het heelal, dat al de zonden zag, die in het peilloze hart des mensen wonen. Hij zag tot op de bodem van de vulkaan, en nochtans kwam Hij en stierf Hij voor de mensen. Hierin is de liefde! Als tollenaars en zondaars tot Hem op aarde kwamen, wist Hij wat er in hun harten was. Zijn oog was op hen gedurende hun hele leven geslagen. Hij had al de lusten en driften gezien die er heersten, nochtans heeft Hij ze niet uitgeworpen. Zo ook met u. Zijn oog heeft al uw zonde gezien, de duisterste, zwartste uren, waarin u geleefd hebt. Zijn oog was op u. Nochtans stierf Hij voor de zodanigen, en nodigt u uit tot Hem te komen, en zal u geenszins uitwerpen. Amen.

20. VERTROUW OP DE HEERE.

*„Vertrouw op den Heere met uw ganse hart, en steun op uw verstand niet.
(Spreuken 3 : 5).*

Wanneer een ontwaakte zondaar door God gebracht is tot het geloof in Jezus, geniet hij voor de eerste maal die kalme en gezegende gemoedstoestand, welke de Bijbel noemt vrede door het geloof. De angsten des doods hadden hem aangegrepen en de smarten van de hel hadden hem bevangen, maar nu kan hij zeggen: „Keer weder tot uw rust, o mijn ziel.” Het verwondert ons geenszins, dat, wanneer deze hemel op aarde voor het eerst in het hart, dat vroeger bekommerd was, verwezenlijkt wordt, dat de pas gelovige zich dikwijls inbeeldt de hemel reeds bereikt te hebben, en dat hij voor eeuwig zonde en leed heeft vaarwel gezegd. Maar, helaas! er is slechts de voorbijgang van een kleine dag nodig, om hem te overtuigen dat de hemel nog niet bereikt is; dat, hoewel de Rode Zee is doorgetrokken, er nochtans een uitgestrekte aangrenzende woestijn en menige vijand te overwinnen is, voordat de ziel het land kan binnengaan, van hetwelk gezegd wordt, dat: „al het volk rechtvaardig is.”

De eerste aanblazing van de verzoeking van buiten, of de eerste opwelling van het inwendig bederf wekt nieuwe en geheimzinnige bekommring op in het hart van de gelovige. Hij had juist het borstharnas der gerechtigheid van de Verlosser aangedaan, maar deze schadelijke dampen bezwalken en verduisteren dit blinkend staal. Helaas! roept hij uit, wat baat het mij, dat ik van alle beschuldigingen van vroegere zonden verlost ben, als ik niet verzekerd ben dat er geen nieuwe aanklagers tegen mij opstaan in de toekomstige dag? Wat baat mij de vergeving van vroegere zonden, als ik bij iedere stap mijns levens in nieuwe zonden verval?

De jonge gelovige, die in deze gemoedstoestand verkeert, is juist gelijk aan een reiziger in het midden van een gevaarlijk woud. Hij is voor het ogenblik in een plaats van volkomen veiligheid gebracht. Hij kan het geschreeuw van de wolven achter zich horen, zonder de geringste onrust, want hij is gebracht in een vaste plaats, een sterke burcht waar hij veilig is, maar als hij denkt aan zijn verdere reis, als hij zich herinnert dat hij nog is in het midden van het woud en nog ver van huis. Helaas, dan weet hij niet hoe hij zich voortbewegen zal. Hij weet niet welk pad hem op de rechte weg en welk op de onrechte zal leiden. Toen het verloren schaap door de goede herder gevonden was, was het in dat ogenblik veilig zo veilig alsof het reeds in de kooi was; en nochtans was het zonder twijfel in grote verlegenheid hoe de weg voort te zetten. Het had zo ver over de bergen gedwaald en in de diepte van de valleien, en over de beken, en door de struiken, dat het voor het dolende schaap onmogelijk was zijn weg te vervolgen; en daarom wordt gezegd dat de goede herder het op zijn schouders legde en zich verblijdde. En zo ook is het met de zondaar, die door Christus gevonden wordt. Gewassen in Zijn bloed, kan hij zich zo veilig gevoelen en zo vol van vrede alsof hij reeds in de hemel was, maar als hij ziet op de duizend verwickelingen, temidden van welke hij gezworven heeft, de kwade gewoonten, de boze gezellen, die hem bij iedere schrede lagen leggen. Helaas, dan wordt hij genoodzaakt uit te roepen: hoe zal ik wandelen in zo'n wereld als deze? Ik dacht dat ik gered was, maar, helaas! ik ben alleen gered om verder verloren te gaan. Zo wezenlijk en zo bezwarend is deze gemoedstoestand, dat enige pasgelovigen werkelijk gewenst hebben te sterven, opdat zij van deze kwellende bekommring mochten verlost worden. Maar er is een uitnemende weg aangewezen in de woorden die voor ons liggen:

„Vertrouw op de Heere met uw ganse hart; en steun op uw verstand niet. Ken Hem in al uw wegen, En Hij zal uw paden recht maken.” Dit is een woord van toepassing voor de dwalende gelovige. En „een woord van pas gesproken, hoe goed is dat!”

I. Allereerst betracht welke de genade is, die hier aanbevolen wordt: „Vertrouw op de Heere met uw ganse hart.”

Toen de stokbewaarder te Filippi uitriep: „Wat moet ik doen om zalig te worden?” was het eenvoudige antwoord: „Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden.” Zijn grote angst was om de toorn van God in de aardbeving te ontvliden en derhalve wezen zij hem eenvoudig op het Lam Gods. Hij ziet op Jezus, die alles deed wat wij moesten doen, en alles leed wat wij moesten geleden hebben. Terwijl hij op Hem ziet, is zijn angst geweken, en een zoete hemelse vrede ontspringt binnen in hem de vrede des geloofs. Maar de begerige vrager, die hier in de tekst toegesproken wordt, is een die reeds de vrede eens rechtvaardigen geniet, doch die er behoefte aan heeft om te weten hoe hij de vrede van een heilige deelachtig worden kan. Een nieuwe bekommring is in zijn hart ontsprongen, hoe hij zijn schreden in deze wereld zal richten, en tenzij hij van deze bekommring genezen wordt, is het te vrezen dat zijn vreugde des geloofs op een treurige wijze zal verstoord worden. Hoe juist en gepast derhalve is dan het woord, dat op eenmaal het geneesmiddel aangeeft! En hoe wonderbaar is de eenvoudigheid van de wijze hoe het Evangelie de zaligheid aankondigt, wanneer de ziel vermaand wordt op Jezus te zien: „Vertrouw op de Heere met uw ganse hart!” Toen u tot ons kwam, vermoeid, belast met zonden, wezen wij u op Jezus, want Hij is de Heere onze sterkte. Het is het juiste kenteken van een valse en onwetende geneesheer van het lichaam, als hij aan iedere lijder, welke ook zijn ziekte moge zijn, hetzelfde geneesmiddel toedient. Maar het is het ware kenteken van een goede en getrouwe geneesheer van de zielen, als hij aan iedere kranke en stervende ziel, in elke graad van de ziekte, het ene en het enige geneesmiddel aanbiedt, de enige balsem van Gilead.

Christus was niet slechts gezalfd om de verbrokenen van hart te helen, maar ook om de gevangenen loslating te prediken; zodat, als het goed en verstandig is de zondaar met een verbroken hart, die geen gerechtigheid in zichzelf bezit, op Jezus te wijzen als zijn gerechtigheid, het ook even goed en verstandig is de arme gelovige, die onder de dienstbaarheid des verderfs zucht en geen eigen weg ter heiligmaking weet, op Jezus te wijzen als zijn wijsheid, zijn heiligmaking, zijn verlossing. U zag eenmaal op Jezus als uw verbondshoofd, die al uw toorn droeg, alle gerechtigheid in uw plaats vervulde, en dit gaf u vrede. Welnu, zie weder op diezelfde Jezus als uw verbondshoofd, die door Zijn verdiensten gaven verkregen heeft voor mensen, ja zelfs de belofte van de Vader voor al Zijn leden. Laat ook dit u vrede geven. „Vertrouw op de Heere met uw hele hart.” U hebt op Jezus gezien, hangende aan het kruis, en dit gaf u vrede des gewetens; zie Hem nu op de troon, en dit zal u reinheid des harten geven. Ik ken slechts één wijze, waardoor een twijg tot een bladrijke, gezonde, vruchtdragende tak kan worden, en dat is als hij op de wijnstok ingeënt wordt en daar blijft. En zo ook ken ik slechts één weg, waardoor een gelovige tot een gelukkig, heilig, vruchtbaar kind Gods kan worden; en dit is door te geloven in Jezus, in Hem te blijven, in Hem te wandelen, geworteld en opgebouwd te worden in Hem.

En merk er op dat onze tekst zegt: „Vertrouw op de Heere met uw ganse hart.” Als u gelooft in Jezus tot rechtvaardigheid, dan moet u al uw rechten op vergeving wegwerpen. Uw eigengerechtigheid moet zijn als een gescheurd vod in uw ogen. U moet komen ledig, opdat u van Jezus gevuld kunt wederkeren. En zo ook als u op

Jezus vertrouwt als uw kracht, moet u al uw natuurlijke begrippen van uw eigen kracht laten varen. U moet voelen dat uw eigen besluiten en geloften en beloften zo nutteloos zijn om de stroom van u hartstochten te bedwingen, als zoveel strohalmen de sterkste waterval zouden kunnen tegenhouden. U moet voelen dat uw eigen vastheid en mannelijke gesteldheid, die zo lange tijd de lof van uw vrienden en de grootspraak van uw eigen gemoed geweest is, zo krachteloos zijn voor de aanblazing van de verzoeking, als een verbroken riet voor de orkaan. U moet voelen dat u niet de strijd hebt met vlees en bloed, maar met geesten van reusachtige kracht, in wier machtige omvatting u zo zwak bent als een kind. Dan, en dan alleen zult u komen om met uw hele hart op de Heere, uw sterkte, te vertrouwen. Als de gelovige het zwakst is, dan is hij het sterkst. Het kind, dat het best zijn gehele zwakheid erkent, vertrouwt zich het volkomenst toe in de armen van de moeder. De jonge arend, die door menige val zijn eigen onbekwaamheid tot het vliegen kent, geeft zich zelf over om op de krachtige vleugelen van de moeder gedragen te worden. Als hij zwak is, dan is hij sterk. Zo ook is het met de gelovige, die, wanneer hij door herhaalde struikelingen zijn eigen volkomen zwakheid heeft ingezien, met het eenvoudigste geloof zich klemmt aan de arm van de Zaligmaker, leunt op zijn Welbeminde, komende uit de woestijn, en met vreugde de woorden hoort: „Mijn genade is u genoeg; Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. ”

II. Merk op hoe dit geloofsvertrouwen de gelovige verhindert op zijn eigen verstand te steunen. „*Vertrouw op de Heere met uw hele hart; En steun op uw verstand niet.*”

Wel mag iedere ziel, die niet geleerd is door de Geest Gods, uitroepen: „Deze rede is hard, wie kan dezelve horen? En inderdaad, er is misschien geen waarheid, welke de snode tegenstand van de wereld meer te voorschijn roept dan deze, dat zij, die op de Heere met hun hele hart vertrouwen, niet steunen op hun verstand. Het verstand, hier bedoeld, omvat volkomen al de zielsvermogens van waarnemen, kennis en oordeel, door welke de mensen zichzelf gewoonlijk in de wereld besturen, en dientengevolge is er geen geringe schijn van billijkheid als de wereld de naam van dwepers geeft aan een bijzonder soort van mensen, die durven zeggen dat zij niet steunen op deze vermogens, om zich door deze in hun alledaagse handel en wandel te doen besturen.

Maar zeker kan het iets bijdragen om tenminste de tegenstand van de wereld te matigen, (als zij slechts naar ons luisteren wilde), wanneer wij haar zeiden dat wij nooit weigeren om door het verstand geleid te worden, hoewel wij volstrekt weigeren er op te steunen. Ieder verlichte gelovige, hoewel hij onvoorwaardelijk afhangt van de adem van de Heilige Geest zonder Wiens almachtige adem hij weet dat zijn verstand slechts een ijdele en nutteloze machine zou zijn, die hem in de duisternis en niet in het licht geleidt volgt nochtans de besturing van ‘t verstand zó nauwgezet en zó overeenkomstig de godsdienst als een onbekeerd man in staat is te doen. Daarom moet het nooit gezegd worden door iemand, die enige achting voor waarheid heeft, dat de gelovige in Jezus het gebruik van zijn verstand ter zijde stelt en naar een miraculeuze besturing van Boven uitziет. De waarheid is deze, dat hij op een Goddelijke macht vertrouwt, die het verstand verlicht, en hij derhalve de aanwijzingen van zijn verstand godsdienstiger volgt dan enig ander mens.

Als een mens er toe komt in Christus Jezus te zijn, dan wordt hij een nieuw schepsel, niet alleen in het hart, maar ook in het verstand. De geschiedenis van de wereld, de geschiedenis van de zending en de persoonlijke ondervinding bewijzen dit ten volle,

en het zou geen moeite geven om na te gaan welke natuurlijke redenen hiervoor bestaan.

1. Als iemand gelovig wordt, dan wordt een nieuw en onbetreden veld voor zijn verstand geopend. Het is waar, dat onbekeerde mensen diepten hebben nagespeurd in het karakter van God, Zijn bestuur en Zijn verlossing. Maar de onbekeerde mens kan nooit op deze dingen zien met de liefde van iemand die er belang in stelt, en daarom kan hij ze niet alle kennen, want God moet bemind worden als men Hem kennen wil. Maar verzoen een mens met God, en het verstand treedt te voorschijn met een tevoren onbekende kracht, en voelt dat dit het eeuwige leven is God te kennen en Jezus Christus die Hij gezonden heeft.

2. Wanneer iemand gelovig wordt, speurt hij alles na, aangedreven door hemelse liefde. Tevoren had hij slechts aardse beweegredenen, die hem dreven tot opzameling van kennis. Maar thans is een heilige lust tot onderzoek in zijn ziel gekomen, en hij verkrijgt een sterk geheugen, zoals hij dit tevoren niet had. Hij blikt met nieuwe ogen op de velden, de wouden, de heuvelen, de brede, prachtige rivieren, en zegt: „Mijn vader heeft ze alle gemaakt!”

Maar als deze natuurlijke redenen zijn voor de verandering, er is nog een bovennatuurlijke reden, groter dan alles

1ste. Het verstand van de gelovige is nieuw, want de Geest van God woont nu in hem. Hij steunt op deze Almachtige Inwoner, vertrouwt op de Heere met zijn hele hart en steunt op zijn verstand niet. Bij de profeet Hoséa wordt de gave van de Geest vergeleken bij de dauw: „Ik zal zijn als de dauw over Israël.” Het is een bijzondere waarheid dat de dauw alles bevochtigt, waar hij neervalt geen blad blijft verlaten er is geen spichtig grashalmpje, waarop de diamantdruppels niet neerdalen ieder blad en elke stam van het bos wordt beladen met de kostbare lading. Zo ook is het bijzonder waar van de Geest. Er is geen vermogen, geen genegenheid, geen kracht of hartstocht van de ziel, op welke de Heilige Geest niet neerdaalt, die door alles heenwerkt, alles verlevendigt, vernieuwt en herschept. En zo wij werkelijk in Christus Jezus zijn, in het geloof in Hem blijven, dan zijn wij gehouden, om te verwachten dat deze bovennatuurlijke kracht door ons gehele verstand heenwerkt; want zo wij niet door de Geest geleid worden, komen wij Hem niet toe. Maar hoe onvoorwaardelijker wij op die liefhebbende Geest steunen, is het dan niet zo klaar als de dag, dat wij allen onvoorwaardelijk de besturing van ons verlicht verstand volgen? Wij steunen niet op ons eigen verstand; want wij steunen op de Geest van genade en van wijsheid, die beloofd heeft ons in alle waarheid te leiden, en onze voetstappen in de weg des vredes. Maar wij werpen ons verstand niet weg, omdat het door dat verstand is dat wij uitzien naar de leiding van de Geest.

In een molen, die door water in beweging gebracht wordt, hangt het gehele werk van de molen van de toevoer van water af. Snijd die toevoer af, en het werk wordt nutteloos. Breng het water er bij, en er komt overal leven en werkzaamheid. Alles hangt dus af van de toevoer van water dat van buiten komt. Het is echter klaar, dat wij het raderwerk niet zullen wegwerpen, dat door de kracht van het water in beweging gezet wordt. Zo ook is het in de gelovige: de gehele mens wordt bestuurd en geleid door de Geest van Christus, anders komt hij Hem niet toe. Het werk van iedere dag hangt af van de dagelijkse toevoer van de levende stroom van boven. Snijd die toevoer af en het verstand wordt een duister en nutteloos raderwerk, want de Bijbel zegt dat onbekeerde mensen verduisterd van verstand zijn. Laat de Heilige Geest binnenkomen en leven en bezieling wordt aan alles verleend; het verstand is een nieuw schepsel geworden. En hoewel de gehele steun of afhankelijkheid hier is op de toevoer van de

Geest, nochtans werpen wij het raderwerk van het menselijk gemoed niet weg, maar geven het veeleer meer eer dan de wereld.

2^e. Hoe moeilijk het ook is dat alles aan de wereld duidelijk te verklaren, is het toch treffend te zien hoe het eenvoudigste kind Gods hiernaar in waarheid handelt. Indien u eens een gelovige, eenvoudige hutbewoner kon beluisteren, terwijl hij zijn huiselijke morgengodsdienst houdt hoe hij zichzelf als verloren en veroordeeld voor God stelt, en zich daarom vastklemt aan Jezus, de Goddelijke Verlosser hoe hij zich aanziet als duister, onwetend, onbekwaam om zijn eigen weg te kennen onbekwaam zijn voeten, zijn handen, zijn tong voor de hele dag te besturen, en daarom pleit op de beloften van de Heilige Geest die in hem woont, door Wie hij wandelt, dat Hij hem mocht bedauwen, en dit alles met de ernst van iemand die niet zonder zegen wil heengaan, ... dan zou u zien welk een heilige verachting een kind van God kan stellen op zijn eigen verstand, als een toevlucht om daarop te steunen.

Maar, aan de andere kant, als u hem in zijn dagelijkse wandel kon nagaan op het veld en op de markt, tussen de goddeloze wereld en zag hoe volkomen hij de leiding van een vernuftig en verstandig gemoed volgt, dan zou u opmerken met welk een heilig vertrouwen een kind Gods gebruik kan maken van de vermogens die God hem gegeven heeft dan zou u zien de gelukkige vereniging van de diepste godsvrucht en van de moeilijkste bezwaren dan zou u de zin dezer woorden leren verstaan: „Vertrouw op de Heere met uw ganse hart, en steun op uw verstand niet.”

Presbyterium te Dundee 1836.

21. UITWENDIGE VORM GEEN CHRISTENDOM.

„Die is niet een Jood, die het in het openbaar is; noch die is de besnijdenis, die het in het openbaar in het vlees is; maar die is een Jood, die het in het verborgen is, en de besnijdenis des harten, in de geest, niet in de letter, is de besnijdenis; wiens lof niet is uit de mensen, maar uit God.” (Rom. 2 : 28, 29).

Gehechtheid aan vormen is misschien de meest aanklevende zonde onder de mensen. Zij wordt gevonden in ieders hart en aan alle plaatsen; zij heerst zegevierend in ieder natuurlijk gemoed, en zij tracht onophoudelijk de troon in het hart van het kind Gods weder te veroveren. Indien wij naar bewijzen moesten zoeken dat de gevallen mens is „zonder verstand,” dat hij geheel van zijn oorspronkelijke helderheid en waardigheid van zijn verstand is afgeweken, dat hij geheel en al het beeld Gods, in kennis, naar hetwelk hij geschapen was, verloren heeft, dan zouden wij wijzen op dit ene vreemde, onzinnig bedrog, waardoor meer dan de halve wereld tot haar eeuwig verderf verdwaasd wordt, namelijk, dat Gode enkel lichamelijke neerbuigingen en diensten welbehagelijk zijn, dat het mogelijk is God met de lippen te vereren, als het hart ver van Hem is. Het is tegen deze dwaling de algemene dwaling van het mensdom en voortijds de hoofddwaling van Israël dat Paulus de aangehaalde woorden richt, en het is zeer opmerkelijk dat hij zich niet verwaardigt om de zaak te bewijzen. Hij spreekt met al de beslistheid en met al het gezag van een die niet de minste is onder de voornaamste van de apostelen, en hij voert deze woorden aan als een soort van hoofdbeginsel, aan hetwelk ieder mens van gewoon verstand, als hij namelijk de zaak onbevangen wil beschouwen, zijn dadelijke toestemming moet geven dat *„die is niet een Jood, die het in het openbaar is, noch die is de besnijdenis die het in het openbaar in het vlees is; maar die is een Jood, die het in het verborgen is, en de besnijdenis des harten, in de geest, niet in de letter, is de besnijdenis; wiens lof niet is uit de mensen, maar uit God.”*

Ik zal in mijn rede u in 't kort aantonen,

1. Dat inwendige vormen niets baten om de zondaar te rechtvaardigen.
2. Dat uitwendige godsdienstvormen nooit in de plaats van de heiligmaking voor de gelovige treden kunnen.

1. Uitwendige vormen baten niets om de zondaar te rechtvaardigen.

Ik heb in een vroegere rede getracht enige toevluchten der leugen aan te tonen, tot welke een ontwaakte zondaar zich begeeft, voordat hij overtuigd wordt om zichzelf geheel aan de rechtvaardigheid Gods over te geven. Telkens zagen wij dat hij, die zichzelf met vonken van zijn eigen vuur voorziet, niets anders van God ontvangt dan in smart en kommer neer te liggen. Allereerst vergenoegt zich de zondaar gewoonlijk met een geringe blik op de Goddelijke wet, en zegt: „Deze alle heb ik onderhouden van mijn jeugd af,” vervolgens, als hem de geestelijkheid van de wet openbaar wordt, tracht hij te ontkomen door de gehele samenhang van de wet te ondermijnen, en als dit niet baat, neemt hij de toevlucht tot zijn vroegere deugden om deze met zijn zonden te vereffen; en dan, als dit ook niet baat, begint hij een werk van zelfhervorming, om de dwaasheden der jeugd door de matigheid van de ouderdom af te kopen. Helaas! hoe ijdel zijn al deze pogingen, uitgevonden door een verblind hart, aangedreven door de boze vijand van de zielen.

Maar er is nog een andere toevlucht van de leugen, welke ik nog niet beschreven heb, en die dikwijls door een ontwaakte ziel met gretigheid wordt aangegrepen om

vrede te vinden voor de geselslagen des gewetens en de schorpioenen van Gods wet, en deze is: *een vorm van Godzaligheid*. Hij wil een godsdienstig man warden, en zeker dat zal hem behouden. Zijn gehele levensloop wordt veranderd. Het kan zijn dat hij tevoren de uitwendige instellingen van de godsdienst verzuimde. Hij was niet gewoon voor zijn bed neer te knielen, hij verzamelde nooit zijn kinderen en dienstknechten rondom zich tot het gebed, hij las nooit het Woord Gods in het verborgen of in de huiselijke kring, hij ging zelden op tot het huis Gods in gezelschap van de menigte die deze dag heiligde, hij at niet van het brood, dat voor de gelovige werkelijk vlees is, noch dronk van de beker, die werkelijk drank is.

Maar thans keert hij geheel om, zijn gehele levenswijze wordt veranderd. Hij knielt neer om te bidden, zelfs als hij alleen is. Hij leest het Woord op regelmatige tijden, hij stelt des morgens en des avonds een huiselijke godsdienst in met zijn gezin, zijn ingetogen gelaat komt in het huis Gods niet uit zijn gewone plooi. Hij ziet nu op zijn doop met een liefelijk welgevallen terug, en zit neer om aan de tafel des Heeren het brood van de kinderen te eten. Zijn vrienden en burens zien de verandering. Enigen spotten er over en enigen betrachten het als een onderwerp van blijdschap. Maar één ding is duidelijk, dat hij een veranderd mens is; en nochtans is het ver van duidelijk, dat hij een nieuw schepsel of gerechtvaardigd is. Deze gehele handeling van lichamelijke oefening, indien zij gedaan wordt voordat de mens zich de Goddelijke gerechtigheid heeft toegeëigend, is niets anders dan een werk van de eigengerechtigheid, opdat hij niet gedwongen zal worden zich te onderwerpen om de rechtvaardigheid Gods aan te nemen. Ja, zelfs zo geheel bedorven is het verstand van de onbekeerden, dat er veel mensen gevonden worden, die volharden in zo'n lichamelijke verering Gods, terwijl zij tegelijkertijd even ijverig volharden in de een of andere openbare of verborgen zonde. Zulke mensen schijnen uitwendige godsdienstplichten niet alleen te beschouwen als een verzoening van vroegere zonden, maar ook als een prijs, die betaald wordt om zich een vrijheid te kopen voor toekomstige zonden.

Dit schijnt de toevlucht van de leugen geweest te zijn, waarin de arme Samaritaanse vrouw graag zou berust hebben, toen de gezegende Reiziger, zittende bij de bron, al de bekommelingen van haar hart opwekte door de uitvorsende woorden: „Ga, roep uw man en kom hier.” Haar bekommerd gemoed zocht her en derwaarts naar een toevlucht en vond ze. Waar? In haar godsdienstige instellingen: „Onze vaders hebben op deze berg aangeboden, en gijlieden zegt dat te Jeruzalem de plaats is, waar men moet aanbidden?” Zij stoot de aangewezen overtuiging van zonde terug door een vraag aangaande haar uitwendige godsdienstplichten, zij verandert haar bekommering over haar ziel in een bekommering over de plaats van de aanbidding of deze is op de berg Sion of op de berg Gerizim. O, als Hij zich slechts bij die vraag wilde bepalen, als Hij haar alleen maar wilde zeggen op welk dezer bergen God moet aanbeden worden dan zou zij bereid zijn gedurende haar hele leven op die plaats te aanbidden. Als Sion de plaats zou zijn, dan zou zij de berg, waar zij geboren was, verlaten en daar aanbidden, opdat dit haar mocht verlossen. O, tevergeefs zou zij daar een toevlucht voor haar bekommerd hart gevonden hebben! Met welk een Goddelijke vriendelijkheid sloot de Zaligmaker deze toevlucht der leugenen voor haar dicht, met het antwoord: „Vrouw, geloof mij, de ure komt, wanneer gijlieden, noch op deze berg, noch te Jeruzalem, de Vader zult aanbidden. God is een Geest en. die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid.”

Welnu, met hetzelfde doel en met dezelfde vriendelijkheid sluit hier Paulus dezelfde toevlucht der leugenen voor iedere bekommerde ziel toe in deze beslissende woorden: „Die is niet een Jood, die het in het openbaar is; noch die is de besnijdenis, die het in

het openbaar in het vlees is; maar die is een Jood, die het in het verborgen is, en de besnijdenis des harten, in de geest, niet in de letter, is de besnijdenis; wiens lof niet is uit de mensen, maar uit God.”

Is er een onder u, die God opgewekt heeft uit de dodelijke sluimering van het natuurlijk hart? Heeft Hij het gordijn weggeschoven en het licht van de waarheid op uw hart doen vallen en u de ware toestand van u ziel openbaar gemaakt? Heeft Hij u in onrust doen terugdeinzen, opdat u mocht gaan en wenende gaan om de Heere uw God te zoeken? Heeft Hij uw zorgeloze glimlach van de vrolijkheid doen veranderen in tranen van de bekommering, het luid gelach van dwaasheid in de kreet van bittere smart over uw ziel? Vraagt u naar de weg Sions met uw aangezicht derwaarts gekeerd? Wees dan op uw hoede smee ik u, om te berusten in deze toevlucht der leugen. Gedenk, hij is geen Jood die het in het openbaar is; gedenk, geen uiterlijke instellingen, geen gebeden, geen kerkgaan of Bijbellesen kunnen u ooit in de ogen Gods rechtvaardigen.

Ik ben er van verzekerd, dat, als de zorg voor onze ziel in ons komt, alsdan ook de zorg om de godsdienstplichten te vervullen er bij komen. Evenals het getroffen hert ter zijde van de kudde afwijkt, om alleen te bloeden en te schreeuwen, zo ook verlaat een door de zonde getroffen ziel zijn vrienden om alleen te wenen, te lezen en te bidden. Hij verlangt naar het woord van de prediking, en verlangt er hoe langer hoe meer naar. Maar merk op, hij vindt geen vrede in deze verandering zo deze bij hemzelf is opgekomen. Als iemand dorstig naar een bron gaat, wordt die dorst niet gestild, alleen omdat hij er heengaat. Integendeel, zij neemt bij iedere stap toe. Alleen door datgene wat hij uit de bron trekt, wordt zijn dorst bevredigd. En zo ook zult u niet tot vrede komen door een uiterlijk naleving van instellingen; maar door het proeven van Jezus in die instellingen, Wiens vlees inderdaad spijs, Wiens bloed inderdaad drank is.

Indien u dan ooit in verzoeking komt om te menen dat u zeker bent voor de eeuwigheid, omdat u uw verandering derwaarts geleid hebt in de onderhouding van de godsdienstplichten, herinner u dan, smee ik u, de gelijkenis van de bruiloft, tot welke velen geroepen waren, velen genodigd waren om te komen, maar weinigen werden gevonden die het bruiloftskleed aanhadden. Velen zijn er binnen de rij van de instellingen gebracht, en lezen, en horen, misschien met grote belangstelling en bezorgdheid over al de dingen die gereed zijn, de dingen van het koninkrijk Gods. Maar van deze velen zijn er slechts weinigen van overtuigd om hun eigen gescheurde lappen te verafschuwen en het bruiloftskleed van de gerechtigheid des Verlossers aan te trekken. En deze weinigen alleen zullen stilzitten en aan het feest deelnemen de vreugde huns Heeren; de overigen zullen sprakeloos staan, en uitgeworpen worden in de buitenste duisternis, waar geween zal zijn en knersing van de tanden. U mag uw Bijbel lezen en er bij bidden totdat u sterft, u mag elke zondag de prediking van het Woord Gods bijwonen en aan ieder sacrament deelnemen totdat u sterft. Nochtans indien u Christus niet vindt in de instellingen, als Hij zich aan u niet openbaart in het gepredikte Woord, in het gebroken brood en de vergoten wijn, als u er niet toe gebracht wordt om Hem aan te kleven, op Hem te zien, in Hem te geloven, met innerlijke aanbidding uit te roepen: „Mijn Heere en mijn God!” „Hoe groot is Uw goedertierenheid! Hoe groot is Uw schoonheid!” Dan is de uitwendige betrachtning van de instellingen geheel ijdel voor u. U bent gekomen tot de bron van de zaligheid, maar u bent heengegaan met de ledige waterkruik. En hoe trots en praalzuchtig u ook nu mag zijn op uw lichamelijke oefening, zult u ondervinden dat het in die dag weinig baat, en dat u verstomd zult staan voor de Koning.

2. Uitwendige godsdienstvormen kunnen nooit in de plaats van de heiligmaking voor de gelovige treden.

Is het een gewone zaak voor ontwaakte mensen dat zij hun vrede zoeken in hun uitwendige godsdienstplichtsbetrachting, daarvan een Christus te maken, en er in te berusten als hun middel van aanneming bij God het is even zo'n gewone zaak voor degenen, die tot Christus gebracht zijn en de vrede des geloofs genieten om uitwendige godsdienstvormen te stellen in de plaats van wasdom in heiligmaking. Ieder gelovige onder u weet hoe graag het oude hart binnen in u, het horen van leerredenen en het gebed in de plaats zou gesteld zien van dat geloof, dat door de liefde werkt en dat de wereld overwint. Nu dan, de grote oorzaak, waarom de gelovige dikwijls aangevochten wordt dit te doen, is, omdat hij de instellingen liefheeft. Onbekeerde zielen hebben zelden genoeg in de instellingen van Christus. Zij zien geen schoonheid in Jezus, zij zien geen gedaante noch heerlijkheid in Hem, zij verbergen hun aangezichten van Hem. Waarom zou ge u dan verwonderen dat zij er geen vreugde in vinden onophoudelijk tot Hem te bidden, Hem dagelijks te prijzen, Hem de Gezegende te noemen? Waarom zou ge u dan verwonderen dat de prediking des kruises dwaasheid voor hen is, dat Zijn voorhoven niet liefelijk in hun ogen zijn, dat zij de onderlinge bijeenkomsten nalaten? Zij kenden nooit de Zaligmaker, zij hebben Hém nooit liefgehad hoe dan zouden zij de herinneringen liefhebben, die Hij heeft nagelaten?

Wanneer u weent bij het gebeitelde grafteken van een overleden vriend, verwondert ge u geenszins dat de onbekommerde menigte zonder een traan voorbijgaat. Zij kenden niet de deugden van uw overleden vriend; zij kennen de liefelijkheid niet van zijn nagedachtenis. Zo ook is de wereld onbekommerd om het huis des gebeds, de sprenkeling van het water, het gebroken brood, de vergoten wijn, want zij kenden nooit de uitnemendheid van Jezus. Maar met de gelovige is het geheel anders. U bent met uw nood op een Goddelijke wijze door Jezus bekend geworden, en daarom hoort u graag dat u de Christus verkondigd wordt. U hebt de schoonheid gezien van Christus de gekruisigde, en daarom bemint u de plaats waar Hij tevoren voor de ogen is geschilderd geweest. U hebt de naam van Jezus lief, hij is als een uitgestorte olie; daarom wilde u wel eeuwig instemmen met de liederen ter van zijn eer. De zondag, van welke u eenmaal zeide: „hoe vervelend is die dag!” en „wanneer zal hij over zijn opdat wij koren zouden opzamelen?” is nu een vreugde, de waardigste en de liefste dag van alle zeven. De instellingen, die eens een droevig en vervelend werk voor u waren, zijn nu groene weiden en stille wateren voor uw ziel; en voorzeker, dit is een gezegende verandering. Maar nog bent u in het lichaam de hemel is nog niet bereikt satan loert van nabij, en hoewel hij het werk Gods in uw ziel niet kan vernietigen, des te meer tracht hij het te bederven. Hij kan de stroom niet tegenhouden; daarom beproeft hij die af te leiden. Hij kan Gods pijlen niet teruggedrijven, en daarom tracht hij ze een verkeerde richting te geven en haar kracht ijdel te maken. Als hij merkt dat u de instellingen liefhebt en u tevergeefs verlokt ze na te laten, dan laat hij ze u liefhebben, ja hij helpt u dat u ze nog meer liefhebt. Hij wordt een engel des lichts, hij is behulpzaam in de opsiering van het huis Gods, hij strooit in de dienst een verblindende schoonheid, jaagt u van het ene huis Gods naar het andere, van bidstonden naar het horen van preken, van de prediking naar de sacramenten. En waarom doet hij dat alles? Hij doet dit alles juist opdat hij dit in de plaats van uw heiligmaking wil stellen, opdat uitwendige instellingen het geheel van uw godsdienst zouden uitmaken, dat in uw bezorgdheid om de schil te bewaren, u de kern laat vallen.

Is er een zo onder u, in wiens hart God de wonderbare verandering heeft teweeg gebracht, dat u in plaats van afkerig te zijn, Zijn instellingen liefhebt, laat mij bij u

aandringen, dat u over uw hart waakt met een Goddelijke waakzaamheid. Sta stil in dit uur, en zie toe, of u in uw ijver en zorgvuldige najaging van de instellingen niet nagelaten hebt die heiligmaking na te jagen, zonder welke de instellingen zijn een klinkend metaal en een luide schel. Ik heb een boodschap van God aan u. Er staat geschreven: „Die is niet een Jood, die het in het openbaar is; noch die is de besnijdenis, die het in het openbaar in het vlees is; maar die is een Jood, die het in het verborgen is, en de besnijdenis des harten, in de geest, niet in de letter, is de besnijdenis; wiens lof niet is uit de mensen, maar uit God.” Hij is niet een Christen, die het in het openbaar is, noch is dat de doop, die bloot een uitwendige wassing des lichaams is; maar hij is een Christen, die het in het verborgen is, en de ware doop is die des harten, als het hart gewassen is van al de onreinheid des vleses en van de Geest, wiens lof niet is uit de mensen, maar uit God.

Gedenkt, bid ik u, dat de instellingen middelen tot een doel zijn; zij zijn stenen trappen, door welke u aan een landingplaats kunt aankomen. Berust uw ziel in de instellingen en zegt zij: het is genoeg? Bent u zo tevreden, dat u de instellingen van Christus kunt genieten, zonder hoger genot te begeren? Herinnert u het woord, dat geschreven is: „Dit is niet uw rust.” Zou u niet zeggen dat hij een dwaze reiziger was, die iedere herberg, waar hij in kwam, als zijn huis betrachtte, die daar zijn vaste rustplaats opsloeg en, in plaats van zich tot een moeilijke reis voor de volgende morgen te bereiden, zou beginnen het gemak en genot des huizes als alles wat hij begeerde te beschouwen? Wees op uw hoede, dat u niet gelijk bent aan deze dwaze reiziger. De instellingen hebben bij God ten doel om slechts de herbergen en de verversingsplaatsen te zijn, waar de reiziger, die op weg is naar Sion, vermoeid van wel te doen, en zwak in het geloof, een nachtrust mag doorbrengen, opdat hij, versterkt zijnde met brood en wijn, met nieuwe moed zijn reis huiswaarts als op arendsvleugelen mag voortzetten.

Neem dan deze ene levensregel, gegrondvest op deze gezegende woorden, met u mee: „Die is niet een Jood, die het in het openbaar is,” dat als uw uitwendige godsdienst behulpzaam is aan uw inwendige, als uw horen van Christus op de sabbat u gedurende de hele week Christus gelijkvormig doet opwassen, als de woorden van de genade en van de blijdschap, welke u indrinkt in het huis Gods, uw hart leidt meer lief te hebben, en uw hand om meer te doen, dán, ja dán alleen gebruikt u de instellingen Gods op de rechte wijze.

Er is geen meer ellendige bedrogen ziel in de wereld, dan die ziel onder u, die, evenals Herodes, de prediking van het Evangelie met blijdschap hoort, en nochtans, als Herodes, in de zonde leeft. U hebt de zondag lief u bemint het huis Gods u hoort graag dat Christus in al Zijn volheid en vrijheid gepredikt wordt. Ja, u gelooft dat u eeuwig zou kunnen toeluisteren als Christus slechts het onderwerp was. U houdt er van het sacrament bij te wonen, en de dood uws Heeren te gedenken. En is dit alles? Is dit al uw heiligmaking? Eindigt hier uw godsdienst? Is dit alles dat het geloof in Jezus voor u heeft bewerkt? Herinner u, ik smeek u, dat de instellingen van Christus geen middelen zijn van vreugde, maar middelen van genade; en hoewel er gezegd wordt, dat de reizigers in de vallei van Baka bronnen groeven, die gevuld zijn met een zegen van boven, nochtans is er ook geschreven: „Zij gaan van kracht tot kracht voort.” Ontwaakt dan, mijn vrienden, en laat niet meer van ons gezegd worden, dat onze godsdienst bepaald is tot het huis Gods en tot de sabbat. Laat ons met vreugde uit deze bronnen water putten, juist opdat wij de woestijn met vreugde en sterkte, met liefde en hoop kunnen doortrekken, gezegend in onszelf en een zegen voor allen rondom ons.

En indien wij dus spreken tot diegenen onder u, wier godsdienst niet verder schijnt

te gaan dan de instellingen, wat zullen wij tot diegenen onder u zeggen, die zelfs het gebruik en het doel van de instellingen door uw leven tegenspreekt? Is het mogelijk dat u behagen kunt scheppen in wereldsgezindheid en ijdelheid, en gierigheid, en weelde en lusten? Is het mogelijk dat dezelfde lippen, die zo bereid zijn tot lofzang of zich te verenigen in het gebed, ook bereid zijn om de woorden te spreken van vuilheid, van boosaardigheid, van nijd, van bitterheid! Waakt op, wij smeken dit u, want wij zijn niet onbekend met satans listen. Voor u heeft hij zich tot een engel des lichts gemaakt. Gedenkt dat er geschreven staat: „Indien iemand onder u denkt, dat hij godsdienstig is, en hij zijn tong niet in toorn houdt, maar zijn hart verleidt, diens godsdienst is ijdel. De zuivere en onbevleete godsdienst voor God en de Vader is deze: wezen en weduwen bezoeken in hun verdrukking, en zichzelf onbesmet bewaren van de wereld.” (Jak. 1 : 26, 27).

„Want die is niet een Jood, die het in het openbaar is; noch die is de besnijdenis, die het in het openbaar in het vlees is; maar die is een Jood, die het in het verborgen is, en de besnijdenis des harten, in de geest, en niet in de letter, is de besnijdenis; wiens lof niet is uit de mensen, maar uit God!” Amen.

Gepredikt voor het presbyterium van Dundee, 2 november 1836.

22. CHRISTUS' MEDELIJDEN MET DE SCHAPEN.

„En Jezus omging al de steden en vlekken, lerende in hun synagogen, en predikende het Evangelie des Koninkrijks, en genezende alle ziekten en alle kwalen onder het volk. En Hij, de scharen ziende, werd innerlijk met ontferming bewogen over hen, omdat zij vermoeid en verstrooid waren, gelijk schapen, die geen herder hebben. Toen zeide Hij tot Zijn discipelen: De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; bidt dan de Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote.” (Matth. 9 : 35-38).

I. Jezus, de scharen ziende, werd innerlijk met ontferming bewogen.

Uit Matth. 4 : 23 zien wij, dat Jezus, bij Zijn eerste optreden als leraar, Galiléa koos als het toneel van zijn werkzaamheden: „En Jezus omging geheel Galiléa, lerende in hun synagogen, en predikende het Evangelie des Koninkrijks, en genezende alle ziekten en alle kwalen onder het volk.” zo ook lezen wij. vs. 25: „En vele scharen volgden Hem na.” In hoofdstuk 5, 6 en 7 vinden wij de korte inhoud van Zijn onderwijs en van Zijn prediking; in hoofdstuk 8 en 9 hoe Hij de zieken genas, en nu wij in ons eerste tekstvers gezien hebben dat Hij al de steden en vlekken was omgegaan en zo Zijn beschouwing van Galiléa had teneinde gebracht, lezen wij: „En Jezus de scharen ziende, werd innerlijk met ontferming bewogen.” Galiléa was toen een zeer bevolkte landstreek; zijn steden en vlekken waren overbevolkt, zodat het de naam droeg van „Galiléa van de volken” of volkrijk Galiléa. Dit nu wenste ik u hierbij te doen opmerken, dat juist het aanschouwen van de volkrijke steden, van de overbevolkte vlekken, van de scharen die Jezus volgden dat juist het zien en aanschouwen van deze dingen het hart van de Zaligmaker met ontferming vervulde. Zijn oog werkte op Zijn hart: „Jezus, de scharen ziende, werd innerlijk met ontferming bewogen.”

1. Hieruit blijkt dat Christus waarachtig Mens was. De gehele Bijbel toont ons duidelijk dat Christus waarachtig God dat „het Woord was bij God, en het Woord was God;” (Joh. 1 : 1) dat Christus was “God boven allen te prijzen in van de eeuwigheid.” (Rom. 9 : 5). In dit geval zien wij daarentegen dat Hij ook waarachtig mens was. Bij de mens wordt het hart getroffen door hetgeen zijn ogen zien. Wanneer u op een winteravond bij het vuur zit, terwijl de storm daarbuiten loeit en de regen en sneeuw tegen de glazen kletteren, en u denkt dan aan deze of gene arme zwerver, die zonder huisvesting omdooft, dan kan voorzeker uw hart lichtelijk worden aangedaan, dan kan een zucht uw borst en een uitdrukking van medegevoel uw mond ontsnappen. Maar indien die arme reiziger aan uw deur klopt, en u ziet hem, nadat u de deur voor hem geopend hebt, daar voor u staan, doornat en bibberende van de kou, dan wordt uw hart door dat gezicht gans en al bewogen, dan vloeit uw hart over van medelijden en u nodigt hem uit en dringt hem aan uw vuur zich te drogen en zijn verkleumde leden te verwarmen.

Wanneer de bloes van de gezondheid u op de wangen ligt, wordt u bij het horen spreken over deze of gene zieke wellicht getroffen; maar wanneer ge u tot de zieke begeeft en hem ziet, wanneer u de deur van zijn woning opent en zachtkens binnentreedt, en hem daar aanschouwt met zijn bleek gelaat, met zijn kwijnend oog, met zijn hijgende borst, dan werkt het zien van u ogen de ontroering in uw hart en uw medelijden ontlost zich gelijk een krachtige rivier. Zo gaat het bij de mens; zo ging het

met Christus: toen Hij zag, werd Hij innerlijk met ontferming bewogen. Eens bracht men Hem aan het graf van een hartelijk geliefde vriend. Nadat zij tot Jezus het woord gericht hadden: „Kom en zie;” lezen wij van Hem: „Jezus weende.” (Joh. 11 : 34, 35). Op een andere tijd reed Hij op een ezelsveulen over de Olijfberg naar Jeruzalem, en toen Hij op een plaats kwam, waar de weg draaide en van waar de stad zich aan het gezicht voordeed: „En als Hij nabij kwam en de stad zag, weende Hij over haar.” (Luk. 19 : 25). Zo ook is het ook hier. Hij was de steden en dorpen van Galiléa omgegaan, Zijn ogen hadden de arme, verstrooide scharen gezien, voortijlende naar de nooit eindigende eeuwigheid: „En Jezus, de scharen ziende, werd innerlijk met ontferming bewogen.”

Een woord voor u, gelovigen. Jezus is uw oudste Broeder. Hij zegt tot u, gelijk Jozef tot zijn broeders sprak: „Ik ben Jozef, uw broeder.” (Gen. 45 : 4). In al onze droefenissen is Hij bedroefd. “Want Hij is geen Hogepriester, die geen medelijden kan hebben met onze zwakheden; maar Hij is in alle dingen verzocht geweest gelijk als wij, doch zonder zonde”. Enigen van u zijn in zorg over hun kinderen, die door koortsen bevangen zijn. Jezus heeft medelijden met hen, want ook Hij was eens een klein kind.

Kinderen, indien u slechts Jezus als uw Zaligmaker wilde aannemen, dan zou u al uw bekommernissen op Hem kunnen werpen; want Jezus weet wat het is een kind te zijn. Volwassen gelovigen, u weet wat het is vermoeidheid, en honger, en dorst, en naaktheid te lijden. Deelt al deze zorgen aan Jezus mede; want Hij kent ze ook. U kunt spreken van bezwaardheid van de Geest, van een verslagen hart, dat bitterlijk bedroefd is, ja tot de dood toe, van het verbergen van Gods aangezicht; Jezus weet ook wat dat alles is. Gaat dus tot Jezus, geliefden, en Hij zal uw pijnen genezen.

2. Dit bewijst dat ook de Christen moet gaan en zien. Vele Christenen zijn tevreden Christenen voor zichzelf te zijn, het Evangelie zelf te omhelzen, in hun eigen huis neer te zitten en zich eenvoudig te verblijden in hetgeen zijzelf deelachtig zijn geworden. Dit deed Christus niet. Het is zo, Hij was graag in de eenzaamheid. Eens zeide Hij tot Zijn discipelen: „Komt gijlieden hier in een woeste plaats alleen, en rust een weinig.” (Markus 6 : 31). Dikwijls bracht Hij de hele nacht op deze of gene berg in het gebed door; maar evenzeer is het waar dat Hij gedurig het land omging. Hij ging en zag, en werd daardoor met medelijden en ontferming vervuld. Hij verborg zich niet voor Zijn eigen vlees. Geliefden, u moet gelijkvormig zijn aan Christus. Ook uw leus moet zijn: „Ga en zie.” Ook u moet gaan en de armen zien; en dan zult u leren met hen mee te lijden. Bedenkt wat Jezus zegt tot al Zijn volk: „Ik was krank en in de gevangenis, en u hebt Mij bezocht.” (Matth. 25 : 36). Misleidt uzelf niet, geliefden; het valt licht een kleinigheid in het kerkezakje te werpen en zich in te beelden dat dit de godsdienst van Jezus is. Maar „de zuivere en onbevleete godsdienst voor God en de Vader is deze: wezen en weduwen bezoeken in hun verdrukking en zichzelf onbesmet bewaren van de wereld.” (Jak. 1 : 27).

II. Wat was het dat Jezus zag?

1. *Hij zag de scharen.* Hij was de overbevolkte steden en vlekken van het vrolijke Galiléa omgegaan, en o, hoeveel aangezichten had Hij daarbij aanschouwd! Dit maakte Hem bedroefd. Het is een zeer treurige zaak voor de Christen een schare van mensen te zien. Wanneer men daar staat in de met scharen gevulde straten van een grote stad; wanneer men die stroom van menselijke wezens ziet heenspoeden naar de eeuwigheid, dan wordt de geest met treurigheid vervuld. Maar ook in het huis Gods, bij het zien van de dichte drommen van de samengevloede aanbidders, wordt de ziel

van iedere ware Christen met medelijden en treurigheid vervuld. Vanwaar dit? Omdat de meesten zich op weg naar het verderf bevinden. Dit was het ook, hetwelk het hart van de Zaligmaker met ontferming vervulde. Van die hele woelende menigte, waarmede de straten van u stad zijn gevuld, van de talloze scharen die in- en uitgaan in uw fabrieken, ach, hoe weinigen zullen er eenmaal staan aan de rechterhand van Jezus! Maar, om nog verder te gaan, van de honderden die hier voor mij zitten in dit huis Gods, zielen die aan mijn hoede en zorg zijn toevertrouwd, gewillig en begerig als u bent om te horen hoe weinigen nog die onze prediking geloven! Hoe weinigen zullen mij zijn een kroon van blijdschap en verheuging in de dag van de Heere Jezus Christus!

Lieve vrienden, welk een treurige zaak is het, zo hier één ziel zich bevindt die het verderf tegemoet ijlt, één enkele die zich nu nog met ons in gezondheid mag verheugen en zich binnen korte tijd bij de duivelen bevinden zal, waar de worm niet sterft, waar het vuur niet wordt uitgeblust, waar wening is en knersing van de tanden. Indien er slechts een enkele ziel ware in deze gehele stad, mij dunkt het zou een oorzaak zijn om de ziel met treurigheid te vervullen. Maar ach! zegt de Bijbel niet: „Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren?” (Matth. 20 : 16). Nu zal het u dan duidelijk zijn, waarom Jezus met ontferming vervuld werd, en voorzeker zult ook u nooit weer een schare aanschouwen, zonder dat ditzelfde gevoelen ook in uw borst zal oprijzen.

2. *Hij zag dat de scharen vermoeid waren.* Wellicht van honger arme, zwakke, broze mensen! Er is iets zeer aandoenlijks in het aanschouwen van zwakke mensen, wanneer zij zich in een onbekeerde staat bevinden. Wat zou toch een spin, die in een brandende oven geworpen werd, kunnen doen? Immers niets zo zwak, zo ellendig, zo onmachtig om aan de vlammen weerstand te bieden. En juist dit was het wat Jezus zag arme, zwakke mensen naar het lichaam, verkwijnende uit gebrek aan voedsel en naar de ziel kwijnende uit gebrek aan kennis. Hij dacht: helaas, indien zij niet eens in staat zijn de weinige lichamelijke zorgen te dragen, hoe zullen zij de toorn Mijns Vaders kunnen dragen, als Ik hen in Mijn toorn zal vertreden en in Mijn grimmigheid hen zal verpletteren? Geen wonder derhalve dat Jezus innerlijk bedroefd was. Bedenkt dit toch, u zwakke, broze mensen, die niet eens honger of ziekte verdragen kunt. Bedenkt het hoe hulpbehoevend en onmachtig u bent, wanneer u daar neerligt, aangegrepen door de koorts, zodat u menigmaal iemand nodig hebt, om u in uw bed om te keren; hoe zult u het kunnen dragen zonder Christus te sterven, en te vallen in de handen van de levende God? Indien u nu niet tegen God twisten kunt, hoe zult u voor Hem kunnen bestaan na uw dood?

3. *Hij zag de scharen verstrooid.* Wanneer de schapen uit de kooi gedreven zijn, dan blijven zij niet bij elkaar in één kudde verenigd; maar zij verstrooien zich over de bergen zij gaan een iegelijk zijn eigen weg. Dat aanschouwde ook Jezus in de scharen zij waren allen verstrooid, kerende zich een iegelijk naar zijn eigen weg. In de steden en vlekken zag hij de mensen een ieder het zijne najagen. Hier zag Hij er die het geld najaagden, wier god het goud was, die dag en nacht draafden om hun rijkdommen te vermeerderen, terwijl zij toch geen genot hadden van hun schatten. Anderen vond Hij de vermaken zang en dans en spel najagende. Weer anderen waren verzonken in de laagste zwelgerijen; hun buik was hun God, en zij roemden in hun schande. Evenals de bloedzuiger is ook hun taal: „Geef, geef!” Nog anderen vond Hij die nog duisterder en nog afschuwelijker dingen najaagden, van welke het schandelijk is zelfs te spreken. Jezus zag allen de harten van allen en werd innerlijk met ontferming

bewogen; want zij waren allen verstrooid want zij zochten God niet. Merk echter op, Jezus was niet boos, Jezus dreigde niet; nee, Hij was innerlijk met ontferming bewogen.

Een enkel woord tot de onbekeerden onder u. U bent zo verstrooid, een iegelijk van u op zijn eigen weg. Een ieder van u heeft zijn eigen weg, zijn eigen voetpad uitgekozen. U allen wandelt op verschillende wegen, maar alle die lopen van God af. Ik weet niet waaraan uw hart het meest gehecht is; maar dit weet ik dat het uw lust is van God en Christus af te dwalen. Het oog van Christus is op u allen geslagen. Hij kent uw aller leven. Hij kent uw aller hart. Hij weet iedere stap, welke u hebt gedaan, iedere zonde welke u hebt bedreven, iedere neiging die heerschappij voert in uw hart. Zijn oog is nu op deze vergadering gevestigd. Ik wil u een vraag doen.

Wat gevoelt Jezus als Hij op u neerziet? Enigen zullen zeggen: „toorn”, anderen weer: „wraakzucht.” Wat zegt de Bijbel? *Innerlijke ontferming*. Christus heeft medelijden met u Hij heeft geen lust in uw verderf. O, hoe teder is het medelijden van Jezus. Hoe dikwijls reeds heeft Hij u willen vergaderen, gelijk een hen haar kiekens vergadert; maar u hebt niet gewild.

4. *Als schapen die geen herder hebben*. Dit was het treurigste van alles. Wanneer de schapen uit de kooi zijn weggedreven, en zij dwalen vermoeid en verstrooid op de bergen, maar er zijn een aantal herders, gereed om de verlorenen op te zoeken en die weder te brengen tot de schaapskooi, dan is het gezicht daarvan op verre na zo pijnlijk niet; maar wanneer zij schapen zijn zonder herder, dan is de zaak hopeloos. Zo nu was het met het volk van Galiléa in de dagen van Christus. Hadden zij herders gehad naar Gods hart, dan zou hun toestand niet zo treurig zijn geweest; maar zij waren als schapen die geen herder hadden. Dit nu vervulde het hart van Jezus met treurigheid.

„Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in van de eeuwigheid.” (Hebr. 13 : 8). Evenals Hij de steden en vlekken van Galiléa omging, de scharen aanschouwende, zo ook gaat Hij nu nog door de steden en dorpen van ons geliefd vaderland; en o, indien Zijn hart met ontferming werd bewogen over de duizenden van Galiléa, het is voorzeker met het innerlijkste medelijden vervuld over de tienduizenden van Schotland. Het moge zijn, dat enigen van u het koel en onverschillig kunnen zien hoe in Edinburg alleen vijftigduizend inwoners zijn, die nooit een voet zetten in het huis Gods. Het moge zijn, dat sommigen van u zonder aandoening kunnen vernemen, dat er in Glasgow tachtigduizend zielen zijn, die niet weten van Psalmgezang of gebed. Het moge zijn, dat sommigen van u zonder ontroering de duizenden kunt aanschouwen in uw eigen stad, die door de schaamteloosheid, waarmee zij de afschuwelijkste zonden bedrijven, tonen, ja, op wier aangezichten en kleding het ten duidelijkste te lezen staat, dat zij gans en al onbekend zijn met de blijde boodschap van de zaligheid in Jezus Christus. Het moge zijn, dat het aanschouwen van die ongelukkigen nog nooit één traan in uw ogen heeft doen komen nog nooit één gebed op uw lippen heeft gebracht; maar er is Eén in de hemel, Wiens hart bij het zien van hen in Zijn boezem klopt, en indien er tranen in de hemel konden zijn, onze teerhartige Zaligmaker zou over hen wenen; want Hij ziet de scharen dat zij vermoeid zijn en verstrooid, en, wat het ergst van alles is als schapen die geen herder hebben.

Sommigen van u hebben geen medelijden met de scharen. U laat dat maar over voor de dienaars des Woords. Ziet hierin hoe weinig u aan Christus gelijkvormig zijt. De Geest van Christus is niet in u. U bent niet van de Zijnen.

Enigen van u kennen de Heere Jezus en vrezen voor Zijn Woord. Leert toch heden met Christus van één gevoelen te zijn: „Dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was.” (Filipp. 2 : 5). Christus had medelijden met de scharen, en u, wilt u dat

niet hebben? Christus gaf zichzelf voor hen, en u, wat wilt u geven? Voorwaar, de stenen van dit bedehuis zullen in het oordeel tegen u getuigen, en u veroordelen, indien u ook niet in deze zaak aan Christus gelijkvormig zijt: „Gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet.” (Matth. 10 : 8).

III. *Het geneesmiddel.*

1. *Meer arbeiders.* „De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinigen.” (Matth. 9 : 87). Christus zag op de steden van Galiléa als op een zeer grote oogst akker na akker was rijp voor de sikkkel. Hij en Zijn apostelen waren gelijk aan een handvol maaiers. Maar wat waren zij voor zo’n oogst? De stormen zullen het rijpe koren doen schudden en de graankorrels ter aarde doen vallen, voordat het kan worden afgemaaid en verzameld in de schuren. Daarom is ook het woord van Christus: „Bidt dan de Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote.” (Matth. 9 : 38).

Er is een treffende overeenkomst tussen deze dagen en de dagen toen Christus op aarde omwandelde.

1ste. Onze steden en dorpen zijn evenals die van Galiléa overbevolkt, en de weinige getrouwe Evangeliedienaars zijn inderdaad niets voor zo’n oogst.

2e. Het volk is gewillig om te horen. Waar ook mannen Gods zijn heengezonden, zij hebben grote scharen om zich verzameld, begerig om de woorden des eeuwigen levens te horen. De oogst is rijp gereed om te worden ingezameld. Och, zegt toch niet dat dit alles slechts hersenschimmen zijn zegt toch niet dat het er ons slechts om te doen zou zijn de predikanten te verrijken zegt toch niet dat wij ons eigen voordeel zoeken. Wij doen wat Christus ons toeroept: „Bidt de Heere des oogstes.”

2. Arbeiders door God gezonden.

1ste. Wij zien hieruit dat het ons te doen moet zijn om geordende leraars mannen uitgezonden of toegerust door God. Sommige welmenende mensen stellen zich tevreden met eenvoudige Christenen, die echter niet geordend zijn, dat deze het predikambt zullen bekleden. Dit is een zeer gevaarlijke strik, waarin de satan de goede lieden heeft doen geraken. Toont ons niet de gehele Bijbel dat niemand deze eer van zichzelf neemt, maar dat hij door God moet geroepen worden, evenals Aaron? En ook Christus zelf geeft zichzelf de eer niet, dat Hij tot een hogepriester is gemaakt. Wee hem, die ongeroepen dat werk aanvaardt! Het was een goede wens in Uzza de ark staande te houden, en toch stierf hij, toen hij zijn hand uitsloeg. (2 Samuël 6 : 6, 7).

2e. Wij zien ook hieruit dat wij te zoeken hebben naar bekeerde leraars. Is het ongeoorloofd het predikambt te aanvaarden zonder een uitwendige roeping, veel minder nog zonder inwendige. Er waren menigten van leraars in de dagen van Christus. Op iedere hoek van de straat had u ze kunnen ontmoeten. Maar zij waren blinde leidlieden van de blinden. Zo ook kunnen ook wij omgeven zijn door scharen van leraars, en toch zijn als schapen die geen herder hebben.

U, die Christus kent en Hem liefhebt die evenals Jakobs met God worstelt tot het aanbreken van de morgen: worstelt met God óók in deze zaak. Laat Hem niet los voordat Hij u zegent. Ik heb een liefelijke overtuiging in mijn ziel, dat, indien wij ons in het geloof en biddende opmaken, om de altaren Gods weer op te bouwen, die verwoest zijn, God het geroep van Zijn volk zal horen, en dat wij nog dagen zullen aanschouwen, gelijk nooit tevoren over de kerk van Schotland geschenen hebben. Wanneer onze leraars niet meer zullen worden miskend. Wanneer de grote Herder Zelf het brood zal zegenen, en het geven in de handen van zijn onderherders, die het

zullen uitdelen onder de scharen; en allen zullen eten en verzadigd worden.

St. Pieters kerk, 12 november 1837.

23. CHRISTUS LIEFDE TOT DE GEMEENTE

Gij mannen, hebt uw eigen vrouwen lief, gelijk ook Christus de gemeente liefgehad heeft; en Zichzelf voor haar heeft overgegeven, opdat Hij haar heiligen zou, haar gereinigd hebbende met het bad des waters door het Woord; opdat Hij haar Zichzelf heerlijk zou voorstellen, een gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks, maar dat zij zou heilig zijn en onberispelijk.” (Eféze 5 : 25-27).

De apostel onderwijst hier, onder de leiding van de Heilige Geest, de vrouwen en de mannen aangaande hun plichten tegenover elkaar. Aan de vrouwen legt hij op onderdanigheid een liefdevolle onderwerping aan haar mannen in alle wettige zaken; aan de mannen liefde. Hij stelt hun voor, het verhevenste van alle voorbeelden Christus en Zijn gemeente.

I. Christus' liefde tot Zijn gemeente.

1. *Het voorwerp van Zijn liefde.* De gemeente allen die uitverkoren, ontwaakt, gelovig gemaakt, gerechtvaardigd, geheiligd, verheerlijkt zijn allen die in waarheid verlost zijn allen die staan zullen met het Lam de honderd vierenveertigduizend verlost en allen die zijn als de lichtende sterren des hemels; de gemeente allen die ontwaakt zijn en tot Christus gebracht allen die zullen aanzitten aan de bruiloftsdis. Ik geloof dat Christus medelijden heeft met de gehele wereld. Hij wil niet dat enigen zouden verloren gaan. Hij wil dat alle mensen zalig worden. Hij stortte tranen over hen, die zich niet willen laten redden van het verderf. Maar toch, het bijzondere voorwerp van zijn liefde was de gemeente. Hij had Zijn gemeente lief. Op haar rustte Zijn oog, met bijzondere tederheid, eer de wereld was. Dikwerf zal Hij wellicht gezegd hebben: *Deze zal toch met Mij zitten op Mijn troon.* Of, wanneer Hij hun namen las in het boek des levens, zal het Zijn taal zijn geweest: *Deze toch zal met Mij wandelen in witte klederen.* Leefden zij in de zonde, Zijn oog was op hen. Hij wilde hen niet in de dood laten gaan, en daalde neer ter helle: „Ik heb veel volk in deze stad.” (Hand. 18 : 19). Ik twijfel er niet aan, broeders, Christus rekt sommigen uwer, die nu nog zonder Christus bent, als de Zijnen. Kwamen zij tot Hem, Hij zou hun Zijn liefde doen genieten in het land waar zij wonen. Zijn oog rust op de huizen dezer stad, waarin Zijn juwelen zijn. Christus heeft sommige straten veel liever dan andere; sommige delen van de aarde Zijn Hem veel dierbaarder dan andere.

Christus heeft Zijn gemeente lief. Gelijk een man, die zich op zee bevindt, de plaats liefheeft waar zijn geliefde vrouw woont, zo ook de Heere Jezus: „Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.” (Jesaja 49 : 16). Hij heeft in een huis het ene veel meer lief dan het andere. Sommige kamers zijn Hem zeer dierbaar daar is Hij dikwijls tegenwoordig daar klopt Zijn hand dikwijls aan de deur en luidt Zijn stem: „Doe Mij open, Mijn zuster, Mijn vriendin.” (Hooglied 5 : 2).

2. De toestand van de gemeente voordat zij Christus liefhad.

1ste. Zij waren allen onder Gods vloek van de verdoemenis onderworpen blootgesteld aan de billijke wrake Gods niets verdienende dan Zijn rechtvaardige toorn; „want Hij heeft Zichzelf voor haar overgegeven.” (Eféz. 5 : 25). De gemeente had geen andere bruidschat om de liefde van Christus tot zich te trekken, dan de toorn

en de vloek die op haar lagen.

2e. Onrein. Want daartoe „heeft Hij Zichzelf voor haar overgegeven, opdat Hij haar heiligen zou, haar gereinigd hebbende;” geheel en al onheilig weerspanning tegen God zonder enige schoonheid of aantrekkelijkheid voor het oog van Jezus zwart, bevlekt, gerimpeld.

3e. Niets dat de liefde van Christus zou kunnen opwekken. Niets kon in haar Zijn bewondering tot zich trekken. Hij gevoelt bewondering voor alles wat Zijn Vader gelijkvormig is. Hij had van eeuwigheid op Zijn Vader gestaard, en was verrukt over Diens schoonheid en heerlijkheid. Maar in Zijn gemeente zag Hij niets van dat alles geen zweem zelfs niet de minste schoonheid. De mensen hebben lief hetgeen hun achting trekt Christus zag daarvan in Zijn gemeente niets.

4e. Alles wat Zijn liefde kon afweren: „Vertreden in uw bloed,” (Ezech. 16 : 6), verworpen, walgelijk, en toch was het toen de tijd van de minne. Zwart, zonder enige bevalligheid: „Gij hebt mijn leven uit het verderf opgevoerd. (Jona 2 : 6).

5e. Niet uit onwetendheid. Mensen hebben dikwijls lief waar zij niet bekend zijn met het ware karakter, en hebben daarover later berouw. Zo was het niet bij Christus. Hij kende de zwaarte van hun zonden, de diepte van hun verdorven harten.

Niets is wonderlijker dan de liefde van Christus. Merk op de vrijwilligheid van Zijn liefde. Zij is een ongekochte liefde: „Al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmaal verachten.” (Hooglied 8 : 7). Alle aandrang tot liefde lag in Hem zelf: „Want u bent een weerspanning volk.” (Jesaja 30 : 9). U hebt niets waarop ge u zou kunnen beroemen. Hij had u lief omdat Hij u liefhad zonder iets in uzelf. O, hoe zwart was u, toen Christus Zijn hart op u zette!

3. *De grootheid van zijn liefde: „Hij heeft zichzelf voor ons overgegeven.”*

De liefde kan gewaardeerd en gekend worden aan het offer dat zij brengen wil. In een vlag van liefde zou Herodes de helft van zijn koninkrijk wel hebben willen geven. Wilt u niets ten offer brengen, dan hebt u ook niet lief. Hieruit zien wij dat de mens Christus niet liefheeft, want Hij wil niets aan Hem ten offer brengen. Hij wil voor Christus geen enkele lust, geen enkel genot, geen enkele metgezel opofferen. „Niemand heeft meerder liefde dan deze.” (Joh. 15 : 13). Christus heeft zichzelf gegeven. En wie is Hij dat Hij „Zichzelf” geeft? Had Hij tienduizend miljoen werelden geschapen en die gegeven, het zou grote liefde geweest zijn had Hij een miljoen engelen gegeven, Zijn liefde zou uitnemend zijn geweest. Maar Hij gaf de Heere van de engelen de Schepper van de werelden. „Zie, Ik kom.” (Psalm 40 : 8). Hij gaf de parel des hemels. Welk een gift! Jezus! de Liefde zelf!

4. *Waarom Hij Zichzelf gaf.*

Hij gaf Zichzelf om in de plaats van de gemeente gesteld te worden om haar toorn en haar vloek te dragen om in haar plaats gehoorzaam te zijn. nooit zullen wij de grootte dezer gift kunnen schatten noch kennen. Hij gaf Zichzelf om de schuld van de gemeente te dragen. Geen zwaarder last kon er zijn dan schuld, ook zelfs al bestond die niet in toorn. Voor de heilige ziel van Jezus was dit een vreselijke last. Hij werd zonde gemaakt: „Mijn ongerechtigheden hebben Mij aangegrepen, dat Ik niet heb kunnen zien.” (Psalm 40 : 13): „Mijn ongerechtigheden gaan over Mijn hoofd; als een zware last zijn zij Mij te zwaar geworden.” (Psalm 38 : 5). Hij verdroeg het kruis. Hij verduurde de schande. Hij boog Zijn ziel onder 's mensen schuld onder versmaadheid en speeksel en Hij zweeg gelijk een lam, om de toorn te dragen. Een gelukkige ziel huivert terug voor lijden. Vraag hem, die steeds de liefde van God heeft genoten, tot welke prijs hij zichzelf van die liefde zou willen uitsluiten, tot welke prijs hij toorn

zou willen dragen in plaats van liefde, tot welke prijs hij de duisternis zou willen ontvangen in plaats van het licht? Niet voor tien miljoen werelden. En toch dit deed Christus. Hij is een vloek geworden voor ons. Zie hoe Hij in de hof daarvoor terugdeinsde. En toch Hij dronk die beker Hij dronk hem in onze plaats. „God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren.” (Rom. 5 : 8). Bidt dat u de liefde van Christus mag leren kennen. Zij is een grote oceaan, zonder bodem, zonder oever. In het gebroken brood wordt het u duidelijk voor ogen gesteld, zodat een kind het kan vatten: „Dit is Mijn lichaam, dat voor u verbroken wordt dit is Mijn bloed, dat vergoten wordt voor velen.”

II. Zijn voornemen in de tijd. (vs. 26).

Het werk van Christus in een ziel is geenszins afgedaan, wanneer Hij haar de zonden vergeven heeft wanneer Hij haar heeft gewassen met Zijn eigen bloed. nee, het voornaamste deel blijft nog over het grote werk van de heiligmaking blijft nog voor Zijn rekening.

1. *Wie is de Bewerker?* Hij die Zichzelf voor Zijn gemeente heeft overgegeven liet Lam dat geslacht is. „God opgewekt hebbende Zijn Kind Jezus, heeft Dezelve tot u gezonden, dat Hij u zegenen zou, daarin dat Hij een iegelijk van u afkere van uw boosheden.” (Hand. 3 : 26). Hij is verhoogd aan de rechterhand Gods, en de belofte van de Vader ontvangen hebbende, stort die uit. Geen hand kan de ziel tot een nieuw schepsel maken dan Zijn doorboorde hand. Menigeen wendt zich ter verkrijging van heiligheid naar een verkeerde plaats. Zij nemen de vergeving van de zonden van Christus aan, en steunen dan op eigen krachten, eigen voornemens en beloften, enz., teneinde de heiligmaking deelachtig te worden. Nee, o nee, u moet die hand vasthouden die voor u doorboord werd leunen op die arm die aan de geselpaal werd uitgerekt leunen op Hem die daar opkomt uit de woestijn. U zou evengoed de zon in haar loop kunnen stuiten, als dat u uzelf zou kunnen heiligen. Daartoe is Goddelijke kracht nodig. Om uw heiligmaking uit te werken is er nodig: de Vader, want dit is Zijn wil; de Zoon Hij is de Herder en Leidsman van allen die door Hem worden zalig gemaakt; de Heilige Geest.

2. *De middelen waardoor: „Het Woord.”* Ik geloof dat Hij zou kunnen heiligen zonder Woord, evenals Hij de engelen en Adam heilig heeft geschapen, en evenals Hij kinderen heiligt, wier oor nooit werd geopend. Maar ik geloof ook dat Hij het bij volwassenen nooit doen zal dan door het Woord. Waar Jezus heilig maakt, doet Hij het door het Woord in het hart te schrijven: „Heilig ze in uw waarheid.” (Joh. 17 : 17). Wanneer een moeder haar kind zoogt, houdt zij het niet slechts in haar armen, maar drukt het aan haar borst, en voedt het met haar eigen melk; zo ook doet de Heere. Hij houdt niet alleen de ziel vast, maar Hij voedt haar met de melk van Zijn Woord. De woorden des Bijbels zijn de ademhalingen van het hart Gods. Hij vult daarmee ons hart om ons Gode gelijkvormig te maken. Wanneer u veel met iemand omgaat, en zijn woorden hoort, dan wordt u daardoor allengs aan hem gelijk; zo ook, wanneer u met Christus omgaat, en Zijn woorden hoort, wordt u geheilgd. O, er zijn sommigen, wier liefelijke ademhaling, wier geestes uitlatingen het aantonen, dat zij van Christus zijn! U echter die uw Bijbel niet leest, u kunt niet naar Gods beeld veranderen. U kunt niet behouden worden. U bent verloren u kunt de duivel gelijkvormig worden, maar nooit Gode.

Gelovigen, onderzoekt het Woord van God.

3. *De zekerheid daarvan.* Er zijn er die vrezen dat zij nooit heilig zullen zijn: „Ik ben bekommerd vanwege mijn zonden.” (Psalm 38 : 19). U zult heilig gemaakt worden. Christus is daarvoor gestorven. Dit was het grote deel, hetwelk Hij beoogde.

Daartoe kwam Hij, om uit een wereld van verloren zondaars een heilige gemeente te vergaderen om brandhouten uit het vuur te rukken en hen tot bomen van de gerechtigheid te maken om arme, zwarte zielen te verkiezen en die Zichzelf te maken tot heilige broeders en zusters rondom Zijn troon. Dit Zijn doel zal Christus nooit uit het oog verliezen.

Daarom dan, het oog naar Boven, wees niet bevreesd. Hij heeft u verlost om u heilig te maken. Al verzetten zich ook miljoenen werelden daartegen, Hij zal het doen. „Hij is getrouw, Die het ook doen zal.” (1 Thess. 5 : 24).

III. Zijn voornemen in de eeuwigheid tweevoudig.

1. De volmaking van Zijn gemeente: „Een gemeente zonder vlek of rimpel.” Hier zijn al de gelovigen nog zeer onvolmaakt. Zij hebben de volmaakte gerechtigheid aangedaan, die ook daarboven niet heerlijker schitteren zal. Maar zij zijn nog niet volmaakt heilig; zij zuchten in een lichaam van de zonde, vol van vlekken en rimpels. Volmaakt gelukkig zijn zij hier niet. Menigmaal zijn zij ter neer gedrukt; golven gaan over hen heen. Zij zijn vaak gelijk aan de maan, wier schijnsel door dikke wolken wordt weggenomen. Maar zij zullen eenmaal volmaakt heerlijk zijn. Volmaakt in gerechtigheid, bekleed met witte klederen, gewassen in het bloed des Lams. Volmaakt in heiligheid zullen zij vol zijn met de Heilige Geest. Volmaakt in geluk; zo zal het zijn. Zijn trouw, Zijn verbond zijn daarvoor borg.

2. Hij zal haar Zichzelf voorstellen. Hij zal beide Vader en Bruidegom zijn. Hij heeft Zijn verlost gekocht Hij zal hen aan Zichzelf geven. De gelovigen zullen in Zijn onmiddellijke nabijheid zijn. Zij zullen de Koning zien in Zijn schoonheid. Zij zullen innig aan Hem verbonden zijn. Ze zullen wandelen met Hem en van mond tot mond met Hem spreken. Zij zullen één zijn met Hem. „Al het Mijne is het uwe.” (Joh. 17 : 10).

St. Pieterskerk, januari 1841. (Avondmaalspreek).

24. CHRISTUS ARM GEWORDEN VOOR ZONDAREN.

„Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zou rijk worden.”
(2 Cor. 8 : 9).

In deze woorden wordt u de alle beschrijving te boven gaande genade van onze Heere Jezus Christus voorgesteld. In het gebroken brood en de vergoten wijn zal u heden dezelfde zaak worden getoond. Jezus Christus zal heden als voor uw ogen aan het kruis zijn verhoogd. Geen schouwspel ter wereld is meer geschikt ons te doen opwaken uit onze slaap. O, bidt dat menige geruste zondaar heden daartoe mocht worden gebracht, dat hij opzie naar Hem, welke hij heeft doorstoken, en dat hij mag leren te treuren over zijn zonden. Niets ter wereld is beter in staat ons hart met vrede te vervullen dan dit gezicht. O, bidt dat de Heilige Geest mag worden uitgestort over ontwaakte zielen, opdat zij mogen opzien naar de gekruiste Christus, en behouden worden. Geen schouwspel ter wereld is zo heiligend als dit gezicht. O, bidt dat alle Godskinderen mogen opzien naar die heerlijke Zaligmaker, totdat zij Zijn beeld zijn gelijkvormig geworden.

I. De Heere Jezus was rijk. De rijkdommen, waarvan hier gesproken wordt, zijn niet die, welke Hij nu bezit als Middelaar, maar de rijkdommen welke Hij bij Zijn Vader had eer de wereld was. Hij was vol van alle schatten.

1. *Hij was rijk in de liefde en de aanbidding van alle schepselen.* Alle heilige schepselen hadden Hem lief en aanbaden Hem. Dit zien wij in Jes. 6: „Ik zag de Heere zittende op een hoge en verheven troon, en zijn zomen vervullende de tempel. De serafs stonden boven Hem; een iegelijk had zes vleugelen, met twee bedekte ieder zijn aangezicht, en met twee bedekte Hij Zijn voeten, en met twee vloog Hij. En de een riep tot de ander en zeide: Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen, de ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol! Zodat de posten des dorpels zich bewogen van de stem des roependen; en het huis werd vervuld met rook.” Johannes zegt ons, hoofdstuk 12 : 41: „Dit zeide Jesaja, toen hij Zijn heerlijkheid zag en van Hem sprak.”

Van alle eeuwigheid is het de wil Gods geweest, dat alle schepselen de Zoon zouden eren, gelijk zij de Vader eren. De heerlijkste serafs bogen zich voor Hem neer. De hoogste engelen vonden hun grootste blijdschap in het gedurig aanschouwen van Zijn aangezicht. Hij was hun Schepper: „Want door Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten: alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen.” (Col. 1 : 16). Zo dan ook was het geen wonder dat zij zich gedurig in heilige aanbidding voor Hem neerbogen. Nu is het een grote blijdschap, door één heilig schepsel te worden bemind dit vervult het hart met ware vreugde. Maar alle heilige schepselen hadden Jezus lief met hun gehele hart en met al hun kracht. Dit was zo een gedeelte van Zijn rijkdommen een deel van Zijn oneindige blijdschap.

2. *Hij was rijk in de liefde van de Vader.* Dit zien wij in Spr. 8 : 22, 30: „De Heere

bezat Mij in het beginsel van Zijn wegs, vóór Zijn werken, van toen aan. Toen was Ik een voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijn vermakingen, ten allen tijde voor Zijn aangezicht spelende.” De liefde van God te genieten is de zekerste van alle rijkdommen. De liefde van de schepselen is een armoedige liefde zij kan spoedig ophouden. Maar de liefde Gods is een onsterfelijke, onveranderlijke liefde. De schepselen kunnen ons liefhebben, en toch niet in staat zijn ons te helpen. Maar de liefde Gods is niet alleen onvervreemdbaar, maar tevens voor alle dingen nuttig en goed.

Niemand echter heeft ooit de liefde van de Vader zo genoten als Christus. Het is zo, Gods liefde tot de heilige engelen is oneindig, en Hij zelf getuigt dat Hij de gelovigen met dezelfde liefde bemint, welke Hij voor Christus gevoelt: „opdat de liefde, waarmede Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij.” (Joh. 17 : 26) Maar toch is er tussen de gelovigen en Christus dit oneindig verschil, dat de eerste slechts enige weinige druppels van die liefde kunnen bevatten. Zij zijn slechts vaten; zij kunnen hun mond niet wijd genoeg opendoen. Jezus echter kon de oneindige oceaan van de liefde Gods geheel en al bevatten. De Zoon was het Voorwerp van de oneindige liefde van de Vader waardig, en was de liefde van de Vader onpeilbaar, zo ook het hart van de Zoon. Van alle eeuwigheid vloede de oneindige stroom van de liefde van de Vader uit Zijn hart over in de boezem van de Zoon: „De Vader heeft de Zoon lief” (Joh. 3 : 35) De Zoon was „te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende.” Dit was de grootste rijkdom van de Heere Jezus. Dit was de oneindige, onmetelijke schat van Zijn ziel. Bezit een mens de liefde Gods, dan kan hij alle andere dingen wel ontberen. Al heeft hij ook gebrek aan voedsel en kleding is hij ook gelijk Lazarus aan de deur van de rijke man, vol zweren nochtans, indien hij in het bezit is van de liefde Gods, dan is hij werkelijk rijk. Hoeveel te meer was de veelgeliefde Zoon van God, de eniggeborene van de Vader, rijk in het volle en eeuwige genot van Zijns Vaders liefde!

3. *Hij was rijk in macht en heerlijkheid.* Hij was de Schepper van alle werelden: „Zonder Hetzelve is geen ding gemaakt dat gemaakt is.” (Joh. 1 : 3). Hij was de Onderhouder van alle werelden: „Alle dingen bestaan samen door Hem,” (Col. 1 : 17) en zijn onderling verbonden. Alles dus was Zijn heerschappij Hij was Heere van allen. Hij kon zeggen: „Al het gedierte des wouds is Mijne, de beesten op duizend bergen. Ik ken al het gevogelte van de bergen, en het wild des velds is bij Mij. Zo Mij hongerde, Ik zou het u niet zeggen, want Mijns is de wereld en haar volheid.” (Psalm 50 : 10-12). Alle dingen zongen luid Zijn lof; de zee bruiste Hem ter ere; de cederen bogen zich in heilige aanbidding voor Hem neer. Ja, Hij kon zeggen: „Al wat de Vader heeft is het Mijne.” (Joh. 16 : 15) En Hij kon met Zijn Vader spreken over de heerlijkheid, welke Hij bij Hem had eer de wereld was. Welke macht, heerlijkheid, schatten, gelukzaligheid de Vader ook had, zij woonden met dezelfde volheid in de Zoon. Want Hij was in de gestaltenis Gods, en behoefde het geen roof te achten Gode evangelijsvormig te zijn. Ziedaar dan de rijkdommen van de Heere Jezus.

Mijn broeders, kunt u uw zaligheid aan zulk Eén toevertrouwen? U hebt het gehoord dat Hij op Zich heeft genomen de zaligheid van zondaren uit te werken en te verzekeren, dat Hij voor hen stierf. Kunt u uw ziel in de handen van zulk Eén veilig overgeven? O, voorwaar, indien een zó rijk en heerlijk wezen Borg voor ons geworden is en onze zaligheid wil uitwerken, dat zal voorzeker niet falen noch het werk laten varen, totdat Hij het recht op aarde zal hebben besteld, „en de eilanden zullen naar Zijn leer wachten.” (Jesaja 42 : 4).

II. Christus werd arm.

„Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn. Maar Hij heeft zichzelf vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is de mensen gelijk geworden; en in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja de dood des kruises.” (Fil. 2 : 6-8). Hij is arm geworden in al die dingen waarin Hij was rijk geweest.

1. Bij zijn geboorte.

1ste. Hij deed afstand van de aanbidding van de schepselen. Hij verliet de hallels van de hemelingen voor de kribbe te Bethlehem. Geen engel boog zich neer voor de in de kribbe liggende Zaligmaker; geen seraf bedekte zijn aangezicht en zijn voeten voor Hem. De wereld kende Hem niet. Enige weinige herders uit de velden van Bethlehem kwamen tot Hem en knielden voor Hem neer, en de oosterse wijzen kwamen de jonggeboren Koning zien en hulde toebrengen. Maar de meesten verachtten Hem. Zijn moeder wond Hem in ellendige doeken, en leidde Hem neer in een kribbe, want voor hen was er geen plaats in de herberg: „Hij werd arm.”

2e. Hij deed afstand van de liefde Gods, van het ogenblik af dat het kindeke Jezus geboren was, werd Hij Borg voor een schuldige wereld. Hij was geboren uit een vrouw, geworden onder de wet. Hij was onder de wet, zelfs in Zijn jeugd, als onze Borg. Van de kribbe tot het kruis droeg Hij de zonden van velen, en daarom ook zegt Hij: „Van de jeugd aan ben Ik bedrukt en doodbrakende; Ik draag uw vervaarnissen, Ik ben twijfelmoedig.” (Psalm 88 : 16). Ach, welk een verandering was er gekomen: in plaats van de oneindige blijdschap te genieten van Zijns Vaders liefde, ging Hij nu gebukt onder de ellende van Zijns Vaders ongenoegen: „Hij is arm geworden.”

3e. Hij deed afstand van de macht en de heerlijkheid welke Hij had. In plaats dat Hij niets behoefde, werd Hij een hulpbehoevend kind, dat aan alles behoefte had. In plaats van te zeggen: „Zo Mij hongerde, Ik zou het u niet zeggen,” (Psalm 50 : 12), had Hij nu de melk nodig uit de borst van zijn moeder. In plaats dat Hij de wereld droeg met Zijn arm, moest Hij zelf gedragen worden, moest Hij bekleed worden met schamele doeken, en neergelegd in een kribbe, bewaakt door het tedere oog van een moeder: „Hij is arm geworden, daar Hij rijk was.”

2. In Zijn leven.

Hij, die het voorwerp was geweest van de aanbidding van de myriaden van engelen, was nu als niets geacht. Weinigen slechts geloofden in Hem; velen noemden Hem een vraat, een wijnzuiper, een bedrieger. Eenmaal wilden zij Hem van de rots te pletter werpen vele malen spanden zij samen om Hem te vermoorden. Hij, die eertijds de drager was van al de liefde Gods, droeg nu Zijn volle toorn. Van dag tot dag pakten de wolken zich dichter over Zijn ziel samen. Verscheiden bergen en dalen dezer aarde weergalmden van Zijn geroep en van Zijn bitter gekerm. Gethsémané werd bevochtigd met Zijn bloed. Hij, die over alle dingen heerschappij had gevoerd, had nu gebrek aan alles. Enige vrouwen voorzagen in Zijn behoeften en „dienden Hem van hare goederen.” (Luk. 8 : 3). Hij had niets om de schatting te betalen, en een vis uit de zee moest Hem daartoe van het nodige voorzien. (Matth. 17 : 27). De schepselen van zijn hand hadden een warmer bed dan Hij: „de vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niet, waarop Hij het hoofd neerlegge.” (Matth. 8 : 20). Iedereen ging heen naar zijn huis, Jezus ging heen naar de Olijfberg. En wederom vinden wij dat Hij, als zij in het schip waren, slapende was op een oorkussen. Op een andere tijd zat Hij vermoeid neer bij de waterput en zeide: „Geef Mij te drinken.” (Joh. 4 : 7). Hij, die God was boven allen te prijzen in

van de eeuwigheid, moest zeggen: „Ik ben een worm, en geen man.” (Psalm 22 : 7). „Hij is arm geworden.”

3. In Zijn dood bovenal is Hij arm geworden.

1ste. Eens klonk het heilige gezang van de engelen in Zijn oren, als zij Hem het „heilig, heilig, heilig” toegalmden; nu werd Zijn oor getroffen door de kreten van zijn schepselen: „Weg met deze! en laat ons Barabbas los” en het „kruis Hem, kruis Hem.” (Luk. 23 : 18, 21). Eens bedekten de engelen hun aangezichten voor Hem nu werd Hij door Schriftgeleerden beschimpt, door soldaten bespot, door dieven gelasterd. Zij staken de lip tegen Hem uit zij schudden het hoofd zij gaven Hem edik te drinken. Voorwaar, „Hij is arm geworden.”

2e. Eens was Hij in het volle genot van de oneindige liefde Gods nu was er geen straal van Goddelijke liefde in Zijn ziel, maar veelmeer de volle stromen van de Goddelijke toorn. Hij, die eens zeide: „De Heere bezat Mij; dagelijks was Ik Zijn vermakingen,” riep nu uit: „Eloï, Eloï, lama sabachtani.” (Mark 15 : 34). Ach, welk een armoede!

3e. Eens gaf Hij het aanzijn aan ontelbare werelden gaf het leven aan allen was de Vorst des levens. Maar nu boog Hij het hoofd, en gaf de geest. Hij lag neer in het graf bij de wormen. Hij werd een worm, en geen man. Zie hier wat heden in het brood en de wijn wordt voor ogen gesteld: De Zoon van God is arm geworden. Hij neemt eenvoudig brood, om u te tonen, dat een arm man voor u is geplaatst gebroken brood, om u te tonen dat Hij een gekruisigde Zaligmaker is.

Zondaren, terwijl u deze eenvoudige tekenen aanschouwt, ach, denkt aan het lijden van Hem die de Heere van de heerlijkheid was, en die voor zondaars in de dood ging: „Doet dat tot Mijn gedachtenis.” (Luk. 22 : 19).

III. Met welk doel? „Om uwentwil opdat gij door Zijn armoede zou rijk worden.”

Merk op de personen voor wie: „Om uwentwil.” Korinthe was een van de goddelooste steden, die ooit op de aardbodem geweest zijn. Zij lag tussen twee zeeën, zodat de pracht en de weelde van het oosten en het westen met volle stromen binnen haar muren stroomden. Deze Korintiërs waren uit de diepste poel van de zonde verlost geworden, gelijk wij zien uit 1 Cor. 6 : 11: „En dit was u sommigen;” en nu was het om van de zodanigen wil, dat de Heere van de heerlijkheid arm geworden was „om uwentwil.” zo ook zegt Paulus tot de Romeinen: „Maar Christus, als wij nog krachteloos waren, is te van zijn tijd voor de goddelozen gestorven.” (Rom. 5 : 6). Zie toch eens welke namen gegeven worden aan hen voor wie Christus is gestorven: „krachteloos niet in staat om te geloven of zelfs één goede gedachte te denken; „goddeloos,” levende als ware er geen God; „zondaars,” die Gods heilige wet verbraken; „vijanden,” haters van en opstandelingen tegen de heilige en liefderijke God.

Mijn broeders, welk een blijde boodschap voor de meest goddeloze zondaar. Zijn er sommigen onder u die het gevoelen dat zij als een beest zijn voor God dat zij niets dan zonde zijn, de duivel gelijkvormig? Sommigen van u hebben gewandeld in de afschuwelijke zonde van Korinthe. Sommigen van u zijn gelijk aan de Romeinen krachteloos goddeloos zondaars vijanden; om uwentwil is Christus arm geworden. Hij verliet Zijn heerlijkheid voor zielen zo onrein als u bent. Hij verliet de lofzangen van de engelen, de liefde van zijn Vaders, de heerlijkheid des hemels voor zulke verdoemelijke zondaren als u en ik. Hij stierf voor de goddelozen. Wees niet bevreesd, zondaars, tot Hem te komen en aan Hem vast te houden. Om uwentwil is Hij gekomen. Hij wil u, Hij kan u niet uitwerpen.

Zondaars! U bent arm inderdaad, maar Hij zal u rijk maken. Al de rijkdommen, welke Hij heeft verlaten, wil Hij u schenken. Hij wil u rijk maken in de liefde Gods rijk in die vrede, die alle verstand te boven gaat, indien u werkelijk tot Hem komt. De toorn van God zal van u worden weggenomen en Hij zal u uit vrije genade liefhebben. De liefde waarmee God Christus liefheeft, zal uw deel zijn. Hij zal u rijk maken in heiligheid. Hij zal u vervullen met al de volheid Gods. Hij zal u rijk maken in eeuwigheid. U zult Zijn heerlijkheid aanschouwen u zult ingaan in Zijn vreugde u zult met Hem zitten in Zijn troon.

IV. *De genade in dit alles. „Gij weet de genade.”*

Er is in dit verbazingwekkend werk van Christus veel op te merken. Welk een diepte van wijsheid die wijsheid Gods, die dat plan, beraamd vóór de grondlegging van de wereld, nu geopenbaard heeft om uwentwil; welk een kracht die kracht Gods nodig tot onze behoudenis. Maar bovenal, welk een genade: genade van het begin af tot het einde toe: “Gij weet de genade van de Heere Jezus.”

Toen Jezus de voeten van zijn discipelen waste, en daarbij tot Petrus kwam, zeide deze: „Heere, zult u mij de voeten wassen?” (Joh. 13 : 6). Drie zaken verbaasden hem:

1ste. Het heerlijke Wezen dat daar voor hem neerknielde: „Gij.”

2e. De vernederende daad, welke Hij zou gaan bedrijven: „Zult Gij mij wassen?”

3e. De onwaardige ellendeling wiens voeten zouden gewassen worden: „Mijn voeten.” Hij was verbaasd over de genade van de Heere Jezus.

Zo ook kunt u in dit verbazingwekkende werk van Christus een drievoudige genade opmerken:

1ste. Het heerlijke Wezen dat voor zondaren dat alles heeft willen doen: „Hij die rijk was.”

2e. De diepte waarin Hij Zich voor hem onderwierp: „Hij is arm geworden.”

3e. De onwaardigen wier zielen Hij wilde wassen: „Om uwentwil.” O, wel mag u verbaasd staan op deze dag, en uitroepen: „Zult Gij mijn ziel wassen?”

V. *De zonde en het gevaar van die genade niet te weten.*

1. Een woord tot de zodanigen die de genade van de Heere Jezus niet kennen. Ik vrees dat de meesten van u nog onbekend zijn met Christus: „De natuurlijke mens verstaat niet de dingen die van de Geest Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid.” (1 Cor. 2 : 14). Mijn vrienden, bedenkt het toch eens wie het is die u zo gering acht. Hebt u ooit een koningszoon gezien, die zijn koninklijke klederen en zijn heerlijkheid aflegde, en een arm man werd, en in ellende stierf en dat alles voor niets? Meent u dat de Heere Jezus de liefde van zijn Vaders en de aanbidding van de engelen zou hebben verlaten, en een worm zou zijn geworden, en gestorven zou zijn dragende de toorn van God, en dat alles zonder doel? Rust de toorn van God niet nog op u? Hebt u Christus niet nodig? ach, waarom vlucht u dan niet tot Hem?

Waartoe Gods genade verachten

Zondaars, vol ondankbaarheid?

Weet, hoezeer u Hem beledigt

Door uw eigenzinnigheid.

2. Bedenkt toch dat ge, zolang u niet tot Christus de toevlucht neemt, de genade van de Heere Jezus veracht en zondigt tegen de liefde Gods. Waartoe maakt u een vertoning om tot Christus te komen? Waartoe geeft u dit voor door tot Zijn tafel te komen en ere te geven aan het arme brood en de wijn? De arme roomse aanbidt het brood, terwijl hij de Zaligmaker verloochent. Zo ook verkwist u uw eer aan het brood

en de wijn, terwijl u tevens de genade van de Heere Jezus Christus verwerpt en veracht.

Ik heet arme zondaars tot Jezus Christus welkom. Hij werd arm voor zulken als u ben. Hij kwam niet voor degenen, „die rijk en verrijkt waren en geen dings gebrek hadden.” Zegt niet dat u te ellendig bent voor zo’n Zaligmaker. Indien u al de bezoedelingen hebt van de Korintiërs, het gehele boze hart van een Romein, dan komt hij juist voor u. U bent de ware ziel die hij kwam zoeken en zalig maken. Zijn verlossing is louter genade, vrije genade voor diegenen, die de hel verdiend hebben. Loochen niet de genade van de Heere Jezus Christus. Een valse nederigheid houdt u van Christus terug, want: „Er is geen onderscheid, noch van Jood noch van Griek, want eenzelfde is Heere van allen, rijk zijnde over allen, die Hem aanroepen.” (Rom. 10 : 12). „O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en u die geen geld hebt, komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk!” (Jesaja 55 : 1).

3. Aan u die Jezus en Zijn genade kennen. O oefen u meer in Hem. U zult een eeuwigheid doorbrengen in de beschouwing van zijn heerlijkheid breng de tijd door in de beschouwing van zijn genade. Mocht ge uw bedorvenheid meer kennen, uzelf meer verafschuwen, en inzien welk een schepsel u bent, dat de hel verdiend heeft. O, oefen u meer in de genade van de Heere Jezus. Mocht uw vrede zijn als een volle, diepe en eeuwige rivier. Oefen u meer in de genade van de Heere Jezus. Kom en verklaar met vreugde aan de tafel des Heeren wat Hij aan uw ziel gedaan heeft. O, oefen u meer. Weinigen weten veel van Christus. U hebt oneindig meer te leren dan u ooit geweten hebt.

St. Pieterskerk, 18 april 1841. (Avondmaalspreek).

25. VIJANDEN VERZOEND DOOR DE DOOD.

„En Hij heeft u, die eertijds vervreemd waart, en vijanden door het verstand in de boze werken, nu ook verzoend, in het lichaam Zijns vleses, door de dood; opdat Hij u zou heilig en onberispelijk en onbeschuldigd voor Zich stellen. Indien gij maar blijft in het geloof gefundeerd en vast, en niet bewogen wordt van de hope des Evangelie's (Col. 1 : 21-23).

I. De toestand waarin de gelovigen vroeger verkeerden. „Gij die eertijds vervreemd was en vijanden door het verstand in de boze werken.”

Wanneer twee huisgezinnen in twist zijn, worden zij elkaar vreemd; zij bezoeken elkaar niet meer, hun kinderen mogen niet zo als vroeger met elkaar spreken, en als zij elkaar op straat ontmoeten, zien zij elkaar niet aan. Zo is het ook tussen onbekeerde zondaars en God. Zij zijn vervreemd van God; zij bezoeken Gods huis niet; zij zoeken Zijn aangezicht niet; zij ontmoeten niet graag Zijn kinderen; zij scheppen geen behagen in hun woorden en werken. Wanneer God hen gadeslaat, trachten zij Hem te ontwijken, om Gods oog maar niet te ontmoeten.

1. *Vervreemd.* Dit word wordt driemaal gebruikt: „Gij was vervreemd van het burgerschap Israëls.” (Ef. 2 : 12). „Vervreemd van het leven Gods.” (Ef. 4 : 18). En hier nog eens. Overal schetst het getrouw het ware karakter van iedere onbekeerde. Tevergeefs tracht u het te bedekken, mijn geliefde, onbekeerde broeders. U mag de grootste liefde voor leraars, voor sacramenten, voor christelijke bijeenkomsten aan de dag leggen, toch blijft uw hart vervreemd van God. Ach! ik vrees dat er velen onder u zijn, die naar de kerk en zelfs naar het heilig avondmaal gaan met de naam van Christus op de lippen, terwijl hun hart nog vreemd en koud is voor God: „Zij vleiden Hem met hun mond, en logen Hem met hun tong, want hun hart was. niet recht met Hem.” (Psalm 78 : 36).

2. *Vijanden door het verstand.* Dit is meer dan vervreemd te zijn. U mag vreemd zijn voor iemand en hem toch niet haten. Maar onbekeerde zielen haten God. De gehele Bijbel doet ons duidelijk zien dat alle onbekeerde mensen God haten. In Rom. 1 : 29 wordt gezegd: „Gelijk het hun niet goed gedacht heeft God in erkentenis te houden, zo heeft God hen overgegeven in een verkeerde zin, zodat zij „haters van God” werden.” In Exod. 20 : 5 zegt God: „Ik, de Heere uw God, ben een ijverig God, die de misdaden van de vaders bezoek aan de kinderen, aan het derde en aan het vierde lid dergenen die Mij haten.” En verder: „Weet u niet dat de vriendschap van de wereld een vijandschap Gods is? Zo wie dan een vriend van de wereld wil zijn, die wordt een vijand van God gesteld,” (Jak. 4 : 4).

Zou God dit zeggen indien het niet zo was? God weet het beste wat er in het hart eens mensen omgaat. Het is waar, u zult wellicht dit haten niet in woorden noch in daden te kennen geven; u zult God zelfs niet in het geheim vloeken, maar God zegt dat het in uw hart is. Het ligt op de bodem van die vuile bron. In de hel, waar alle boosheid de overhand zal hebben, zult u God in alle eeuwigheid vloeken.

Het beste bewijs hiervan is toen God op aarde kwam. God was geopenbaard in het vlees. „In Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk.” (Col. 1 : 9). Al de volmaaktheden van God woonden in Hem. Er was niets in God dat niet in Hem was, maar door Zijn volkomen menswording was dit voor de mensen verborgen.

Hadden de mensen Hem lief toen zij Hem zagen? Hierop geeft Jes. 53 dit antwoord:

„Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen.” Of hoor wat Hij zelf zegt: „De wereld kan u niet haten, maar Mij haat zij, omdat Ik van dezelve getuig dat haar werken boos zijn.” (Joh. 7 : 7). En verder: „Die Mij haat, haat ook Mijn Vader. Indien Ik de werken onder hen niet had gedaan die niemand anders gedaan heeft, zij hadden geen zonde. Maar nu hebben zij ze gezien en beiden Mij en Mijn Vader gehaat.” (Joh. 15 : 23). Hoe handelden zij met Hem? Zij sloegen Hem en hingen Hem aan een hout; zij gaven Hem kinnebakslagen en bespogen Hem; zij geselden en kruisigden Hem; zij nagelden en doorstaken Hem. Zij waren niet slechter dan andere mensen, mensen van gelijke beweging als wij, en de gelegenheid bewees wat er in de mens is.

Tevergeefs zou u het willen ontkennen, mijn waarde, onbekeerde hoorders, dat uw hart vol van vijandschap jegens God is dat u haters van God zijt. Hoewel het een verschrikkelijke gedachte is, zo is het toch waar, dat allen onder u, die vrienden van de wereld zijn, vijanden Gods zijn; en hoewel ik geloof dat er niemand onder u is van degenen, die hier tegenwoordig zijn, die zonder oorzaak een vlieg of een worm zouden doden, zo vrees ik dat er velen zijn, die, als zij konden, God zouden willen doden.

Wat is de oorzaak van deze vijandschap?

Antwoord: „De boze werken.” De liefde tot de zonde maakt dat de mensen God haten. Jezus zelf zegt u dit: „Mij haat zij, (de wereld) omdat Ik getuig dat haar werken boos zijn.” U kunt bijna niet begrijpen, hoe het mogelijk is dat iemand de Heere Jezus haat. „Want Hij is liefelijk.” (Psalm 147 : 1). Al de volmaaktheid van God woont in Hem, en al de liefelijkheid des mensen was in Hem. Zijn komst hier op aarde was vol van de grootste liefde. Hij kwam om te zoeken en zalig te maken dat verloren was. Hij genas allen die tot Hem kwamen sprak vriendelijk tot hen. Zelfs Zijn bedreigingen gingen gepaard met medelijden. Hoe konden zij Hem haten? Hij bracht hen hun zonden onder het oog, die zonden die hen in het verderf zouden storten. Hij zeide: „In uw zonden zult gij sterven, en waar Ik heenga, kunt gij nu niet komen.” Hij bood hun de vergeving van de zonden aan, om hen rust te geven van de last die hen drukte, namelijk: die van een zondig hart. Dit ontstak hun toorn. Zij hadden hun boze werken lief, zij hadden geen behoefte om er van verlost te worden; daarom haatten zij Jezus.

Zo is het ook nu nog. Velen van u zeggen bij het horen van de eerste verkondiging van het Evangelie: „Dit is zeer mooi; wij willen er een andere keer meer van horen.” De aangeboden vergeving van zonden en zaligheid, de kroon en de bevrijding van de hel, is u welkom. Maar als u ondervindt dat u „uw zonden moet afbreken door gerechtigheid,” (Dan. 4 : 27) dat „Christus Zijn volk van hun zonden wil zalig maken,” (Matth. 1 : 21) dan wordt u traag, u begint er over na te denken, u twijfelt, u wendt u van God af en haat Hem. Toen u zag dat Christus u van uw spiegels, van uw eden, van uw kaart en dobbelspel, van uw vleselijke lusten wilde scheiden, toen begon u Hem te haten. Ach! welk een slechte keuze hebt u gedaan! Uw zonden lief te hebben, en uw Zaligmaker te haten! „Allen, die Mij haten, hebben de dood lief.” (Spr. 8 : 36).

Kinderen Gods, dit was uw toestand. Eet heden bittere kruiden met uw paaslam! O, vergeet uw zonden niet. U was eertijds vervreemd en vijanden van God door boze werken. Kunt u zonder schaamte op uw vroeger leven terugzien?

II. De verzoening: „Nu ook verzoend in het lichaam Zijns vleses, door den dood.” (vs. 21). Dit is het grote werk van de Heere Jezus Christus, en in deze zalige toestand brengt Hij iedere bekeerde ziel.

1. Hij werd vlees. Uit reine liefde voor hen die de hel verdiend hadden: „Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn. Maar heeft Zichzelf vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is de

mensen gelijk geworden.” Om zondaren zalig te maken moest Hij de wet gehoorzaam zijn, die wij overtreden hadden. Hij moest een leven van zondeloze gehoorzaamheid leiden. Maar op welke wijze zal de almachtige God, die de wet gemaakt heeft, dit doen? „Hij is geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou.” (Gal. 4 : 4). En indien Hij zondaars wil zalig maken, moet Hij de beker des lijdens drinken Hij moet hun smarten, hun zonden op zich nemen. Maar hoe zal de almachtige, heilige en onveranderlijke God dit alles lijden? Omdat de mensen vlees waren, maakte Hij Zichzelf hun gelijk. Hij verenigde Zich met vlees en bloed, zodat Hij kon lijden, wenen, zuchten en sterven. „De verborgenheid van de Godzaligheid is groot; God is geopenbaard in het vlees.” (1 Tim. 3 : 16). Indien Hij de Zaligmaker en oudste Broeder van zondaars wil zijn, als Hij hun smarten wil kennen, hun Herder wil wezen, dan moet Hij een mensenhart hebben. Maar hoe is dit mogelijk, daar Hij heilig, wijs, rechtvaardig en getrouw is? O, Hij werd been van onze benen en vlees van ons vlees. Toen al de stammen van Israël tot David te Hebron kwamen, zeiden zij: „Zie wij, uw gebeente en uw vlees zijn wij.” zo kunnen wij ook gaan tot Christus: „Hij kan medelijden hebben met onze zwakheden.” O, tot in alle eeuwigheid zal de menswording van Jezus onze lof waardig zijn.

Broeders, u allen zult dat aangezicht zien. Sommigen van u zullen klagen wanneer u Hem zien zult. Wanneer die liefelijke gedaante op de wolken komen zal, zult u tot de bergen en heuvels roepen om u te bedekken. Het is de Zaligmaker, die u verworpen en gesmaad hebt.

2. Hij stierf. „Door de dood.” De dood van Christus is de bewonderenswaardigste gebeurtenis, die ooit in het heelal plaatsvond; en daarom is des Heeren Avondmaal de heiligste van de instellingen. De engelen zelfs werpen er een blik in. Ik twijfel niet dat er engelen om de avondmaalstafel geschaard zijn, die het Lam loven als zij dat brood gebroken en die wijn uitgestort zien. Indien de menswording van Christus wonderlijk was, veelmeer Zijn dood. Dit was het toppunt van Zijn gehoorzaamheid: „Gehoorzaam geworden tot den dood.” (Fil. 2 : 7). Het was de laagste trap van Zijn vernedering. Hij zweeg onder al onze beschuldigingen. Hij nam onze vloek op zich, Hij droeg onze straf en stierf onze dood. Hij was de grote Wetgever, de Rechter van allen, door Wie ieder schepsel moet geoordeeld worden; en evenwel kwam Hij op aarde om door Zijn boze schepselen veroordeeld en voor hen verdoemd te worden! Door de engelen werd Hij aanbeden, hun lofliederen werden aan Zijn voeten gezongen; en nu kwam Hij om bespogen en veracht, bespot, genageld en gekruisigd te worden door de onwaardigste van de mensen! „In Hem was het leven.” Hij was de Vorst des levens, de Gever van alle natuurlijke en geestelijke gaven. Hij gaf aan allen het leven, de adem en alle dingen; en toch doodden zij Hem. Hij blies de geest uit en werd in het koude graf gelegd. De Vader had Hem in eeuwigheid lief, zonder begin, noch tussenpozen noch einde. Hij werd een vloek voor ons en droeg dezelfde straf die op verlorenen rust.

O, mijn broeders, hierin was oneindige liefde. Ongelovigen spotten er mee, dwazen verachten dezelve. Maar het is het grootste wonder des hemels. Het Lam, dat geslacht is, is een wonder tot in alle eeuwigheid. Heden wordt Christus klaarblijkelijk onder u gekruist. Ik twijfel niet of de engelen zien met verwondering neer op deze tafel. Zult u met een koud en ongevoelig hart dit aanzien? De aanblik van het Lam, dat geslacht is, beweegt de geesten des hemels om Hem te prijzen. „Toen het Lam, dat geslacht is, verscheen, vielen zij voor Hem neer, hebbende elk citeren en gouden fiolen, zijnde vol reukwerks.” (Openb. 5 : 8). Wilt u Hem niet loven?

3. Hij heeft ons verzoend. “Nu heeft Hij ons verzoend.” Zondaars, wij zijn niet verzoend op de dag onzer verkiezing, noch bij de dood van Christus, maar in het uur onzer bekering. O, dit woordje *nu* is zo dierbaar: „Nu heeft Hij ons verzoend.” Het is een gelukkig ogenblik, wanneer de Heere Jezus zich tot een zondige ziel wendt, haar rein maakt door Zijn dierbaar bloed, en haar bekleedt met een dik kleed en haar zo met God verzoent. Een dubbele verzoening heeft plaats wanneer wij geloven.

1ste. *God wordt met de ziel verzoend.*

Wanneer de ziel Christus gevonden heeft, dan zegt de Vader: „Ik zal hunlied afkering genezen, Ik zal hen vrijwillig liefhebben, want Mijn toorn is van hen gekeerd.” (Hos. 14 : 5). De ziel spreekt tot God: „Ik dank U, Heere! dat Gij toornig op mij geweest zijt. Maar Uw toorn is afgekeerd en Gij troost mij.” (Jesaja 12 : 1). God wil aan die ziel haar zonden niet toerekenen. Hij rekent haar al de gehoorzaamheid van de Heere Jezus toe. God rechtvaardigt haar: „Hij wil u verlossen. Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in Zijn liefde, Hij zal Zich over u verheugen met gejuich.” (Zef. 3 17).

2e. *De ziel wordt met God verzoend.*

De Heilige Geest, die de ziel tot Jezus neigt, verandert ook het hart om Hem lief te hebben. Toen de beesten in de ark kwamen, werd hun natuur veranderd; zij verscheurden elkaar niet, maar kwamen vreedzaam twee aan twee in de ark. De leeuw verscheurde het hert niet, en de arend vervolgde de duif niet. Zo wanneer zondaars tot Jezus gaan, wordt de vijandschap huns harten in liefde veranderd.

Geliefde broeders, heeft Hij u met God verzoend? U was eertijds ver van Hem; bent u Hem nader gekomen? U was eertijds duisternis; bent u licht geworden in de Heere? U was eertijds vervreemd en vijanden door het verstand; heeft Hij u verzoend? Heeft Hij u in het licht van Gods verzoend aangezicht gebracht? Is Gods toorn van u gekeerd? Kunt u zingen: „Ik dank U, Heere! dat Gij toornig op mij geweest zijt. Maar Uw toorn is afgekeerd en Gij vertroost mij.” Of: „Loof den Heere, mijn ziel, en al wat binnen in mij is Zijn heiligen Naam. Loof den Heere, mijn ziel, en vergeet geen van Zijn weldaden. Die al uw ongerechtigheid vergeeft, die al uw krankheden geneest, die uw leven verlost van het verderf?” Bent u veranderd om God lief te hebben? Hebt u Zijn Woord, Zijn volk, Zijn wegen met u lief?

III. Ziende op het toekomende: „Opdat Hij u zou heiligen, onberispelijk en onbeschuldigd voor Zich stellen.” (Col. 1 22).

De dag van het heilig avondmaal is een plechtige dag. Maar er is een nog plechtiger dag ophanden. Hier komen wij bij elkaar om u te laven en te spijsen en u tot Christus te brengen om voor Hem te leven. Daar zullen wij elkaar ontmoeten om u als een reine maagd aan Christus voor te stellen. In die dag zal Christus degenen onder u, die Hij verlost en verzoend heeft, kennen en u Zichzelf als een heilige gemeente voorstellen. Hij zal u voor Zijn Vader belijden, en u zonder vlek voor Zijn heilig aangezicht stellen. In die dag zullen de gezaligden dubbel volmaakt zijn.

1. Gij zult volmaakt rechtvaardig zijn. U zult „onbeschuldigd” zijn. Satan, de wereld en het geweten zullen u aanklagen, maar Christus zal zeggen: „De straf, die hun de vrede aanbrengt, was op Mij.” (Jer. 53 : 5b). Christus zal de tekenen van de nagelen tonen en zeggen: „Ik stierf voor die ziel.”

2. Gij zult volmaakt heilig zijn. „Heilig en onberispelijk.” Het lichaam van de zonde zal van u weggenomen zijn. De Geest, die in u woont, zal nu Zijn werk voltooien. U zult zijn gelijk Jezus, want u zult Hem zien gelijk Hij is. U zult heilig zijn als God, en rein gelijk Jezus rein is. Ieder, die door Christus verzoend is, wordt ook door Hem geheiligd en die belijdt Hij ook voor Zijn Vader: „Een iegelijk, die Hij

gerechtvaardigd heeft, die maakt Hij ook heilig.” Indien Christus een goed werk in u begonnen heeft, zal Hij het ook voleindigen. Christus zegt: „Ik ben de Alfa en de Omega, het begin en het einde.” (Openb. 1 : 6).

Wat Hij begint, dat wil Hij ook voleindigen. Waar Hij een steen aan het gebouw legt, wil Hij het bewaren tot het einde toe. Wees alleen zeker dat u op die grond bouwt, dat u verzoend bent, dat u ware vrede met God hebt, en dan mag u over de moeilijkheden heen zien, die tussen het heden en die dag liggen, en zeggen: „Hij zal niet toelaten dat onze voet wankelt.” U hebt slechts twee ondiepe beken door te gaan ziekte en dood. Hij heeft beloofd u tegemoet te gaan en u te geleiden van stap tot stap. Nog maar weinige tranen, nog weinige verleidingen, nog weinige vurige gebeden, nog weinige avondmaalsvieringen en u zult met het Lam op de berg Sion zijn!

IV. Volharding is nodig tot zaligheid. „Indien u maar blijft in het geloof, gefundeerd en vast, en niet bewogen wordt van de hoop des Evangelies.” (vs. 23). Allen, die door Christus verzoend zijn, zullen behouden worden, maar alleen door te volharden in het geloof. Hij fundeert hen in de gespleten rots, en houdt hen staande. Gelovigen, ziet toe dat u volhardt in het geloof. Herinnert u dat u zult beproefd worden.

1. U zult beproefd worden door valse leer. Satan zal zichzelf veranderen in een engel des lichts, en u door een ander evangelie zoeken te misleiden. „Uw hart houde Mijn woorden.”

2. U zult vervolgd worden. De wereld zal u haten om uw liefde tot Christus. Zij zullen allerlei kwaad valselyk tegen u spreken.

3. U zult geveleid worden. De wereld zal u vleien. Satan zal zijn paden met bloemen bestrooien. Hij zal zijn bed met mirre, aloë en andere welriekende kruiden bedekken. Zult u in het geloof volharden? Zult u niet wankelen? Kunt u aan al deze vijanden weerstand bieden? Bedenk dat volharding nodig is tot zaligheid, even nodig als geloof of als de wedergeboorte. Het is waar, dat een iegelijk, die in Christus gelooft, zalig zal worden, maar zij zullen zalig worden door te volharden. „Zo iemand in Mij niet blijft, die is buiten geworpen, gelijkerwijs de rank, en is verdord; en men vergadert dezelve en men werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand.” (Joh. 15 : 6.) Bedenk, in Jezus is kracht om te volharden. Dit brood en die wijn van heden zijn er een onderpand van. Zoek heden die kracht. Vraag het Hem, wanneer u dit brood eet en die wijn drinkt.

O geveinsden! eenmaal zult u hieraan gekend worden. Velen van u schijnen verenigd te zijn, die het in waarheid niet zijn. Allen, die een voorbijgaande overtuiging van zonden gehad hebben; allen, die naar het uitwendige Christenen schijnen, maar alleen met een onbekeerd hart; allen, die zich aan instellingen houden, maar toch in de zonden voortleven, u allen zult spoedig ontdekt worden. U bekleedt u met uiterlijke schijn, u geeft voor u aan Christus vast te houden en alleen van Hem genade te ontvangen; o, hoe spoedig zult u in uw ware licht verschijnen! O, dat die gedachte uw hart mag vervullen; dat u nu, hoewel u hier kwam met een leugen in uw rechterhand, overtuigd mag worden om u in waarheid aan Jezus te houden. Amen.

St. Pieterskerk, 1 augustus 1841. (Avondmaalspreek).

26. MIJN GOD, MIJN GOD!

„Mijn God, Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?“ (Matth. 26 : 46).

Dit zijn de woorden van de Zaligmaker van zondaren toen Hij aan het vervloekte hout hing. Hoe meer ik over dezelfde nadenk, hoe onmogelijker ik het vind om alles, wat zij inhouden, uit te leggen. U zult dikwijls opgemerkt hebben, hoe een klein ding soms de aanwijzing en de inhoud is van iets groots.

De wimpel boven aan de mast is een klein ding, en toch wijst hij aan naar welke kant de wind blaast. Een wolk, niet groter dan een mans hand, is klein, en toch kan zij een zware storm voorspellen. De zwaluw is een kleine vogel, en toch voorspelt zij de zomer. Zo is het ook met de mens. Een blik, een zucht, een half uitgesproken woord, een afgebroken zin, kunnen soms meer doen zien wat in zijn binnenste omgaat dan een lange redevoering. Zo was het ook met de stervende Heiland. Deze weinige beangste woorden zeggen meer dan boeken vol. Moge de Heere ons in staat stellen om hierin iets te vinden om onze zielen te voeden.

I. De volmaakte gehoorzaamheid van Christus.

1. *Woorden van gehoorzaamheid.* „Mijn God, Mijn God!” Hij was gehoorzaam tot in de dood. Ik heb u dikwijls uitgelegd hoe het kwam, dat de Heere Jezus een handelende zowel als een stervende Zaligmaker was, niet alleen om te lijden wat wij hadden moeten lijden, maar om alles te gehoorzamen waaraan wij hadden moeten gehoorzaam zijn; niet alleen om de vloek van de wet te lijden, maar om van de wet gehoorzaam te zijn. Toen dit in de hemel besloten was, zeide Hij: „Zie Ik kom, om Uw wil te doen, o God!” (Hebr. 10 : 7). „Ja, Uw wet is in Zijn hart geschreven.”

Nu, zie dan op Hem als iemand die gehoorzaam is aan Zijn God. Zie hoe volkomen Hij tot het laatste toe gehoorzaamt! God zeide: „Doe Mijn werk” Hij gehoorzaamde: „Wist gij niet dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?” God zegt: „Spreek van Mij tot zondaars” Hij gehoorzaamt: „Ik heb een spijze om te eten die u niet weet; Mijn spijze is dat Ik doe de wil Desgenen die Mij gezonden heeft, en Zijn werk volbreng.” God zegt: „Sterf in de plaats van zondaars, onderga Mijn toorn voor Mijn vijanden, hang aan het kruis en sterf voor hen” Hij gehoorzaamt: „Niemand neemt het leven van Mij.” (Joh. 10 : 18). De voorgaande nacht zeide Hij: „De drinkbeker, die Mij de Vader gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?” (Joh. 18 : 11).

Maar misschien zal Hij weigeren als Hij gekruisigd wordt? Nee; gedurende drie uren was het duister om Hem heen en toch roept Hij: „Mijn God, Mijn God!” Zondaar, neemt u Christus als uw Zaligmaker aan? Zie, hoe Hij in alles voor u gehoorzaam is! Het grote gebod, dat op Hem rustte, was te sterven voor zondaars. Bedenk hoe Hij volmaakt gehoorzaamde.

2. *Woorden van geloof.* „Mijn God, Mijn God!” Deze woorden tonen het grootste geloof aan dat ooit in de wereld was. Geloof is te geloven aan Gods Woord, niet omdat wij zien dat het waar is, of dat wij het voelen, maar omdat God het gezegd heeft. Christus was nu verlaten. Hij zag niet dat God Zijn God was. Hij gevoelde niet dat God Zijn God was, en toch geloofde Hij aan Gods Woord en riep: „Mijn God, Mijn God!”

1ste. David toont een groot geloof in Ps. 42 : 8, 9: „De afgrond roept tot de

afgrond bij het gedruis uwer watergoten; al Uw baren en Uw golven zijn over mij heengegaan. Maar de Heere zal des daags Zijn goedertierenheid gebieden, en des nachts zal Zijn lied bij mij zijn; het gebed tot de God mijns levens.” Hij gevoelde dat een zee van rampen over hem heenging. Hij zag geen licht, geen uitredding; toch geloofde hij in Gods woord en zeide: „Des Heeren wil.” Dit is geloof te geloven wanneer wij niet zien.

2e. Jonas toonde een groot geloof: „Al Uw baren en golven gingen over mij heen, en ik zeide: „Ik ben uitgestoten van voor Uw ogen; nochtans zal ik den tempel uwer heiligheid wederom aanschouwen.” (Jona 2 : 3, 4). Hij was letterlijk op de bodem van de zee. Hij zag geen uitredding, geen licht. Hij voelde zich niet veilig, toch geloofde hij aan Gods woord. Dit was groot geloof.

3e. Zie, meer dan Jona is hier! Hier is groter geloof dan van David en van Jona; groter geloof dan ooit in de wereld was of wezen zal. Christus werd nu door een diepere zee overdekt dan Jona. De onstuimige golven van Gods toorn gingen over Hem heen. Hij was door Zijn Vader verlaten, Hij was in de grootste duisternis, Hij was in de hel, en toch geloofde Hij aan Gods Woord. „Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten.” (Psalm 16 : 10). Hij gevoelde het niet, Hij zag het niet, maar Hij geloofde het en riep uit: „Mijn God!” Nee, meer; om zijn vertrouwen te tonen, zeide Hij het tweemaal: „Mijn God, Mijn God!” „Hoewel Hij Mij slaat, zal Ik toch in Hem geloven.”

Lieve gelovige, dit is uw toevluchtsoord. U bent dikwijls ongelovig en hebt geen vertrouwen op God; vertrouw op Hem, Hij zal u niet beschamen, houdt u vast aan Hem, en u zult in Hem volmaakt zijn.

3. *Woorden van liefde.* „Mijn God, Mijn God!” Dit waren woorden van onderwerping en liefde, die Job sprak, toen God zijn bezittingen en zijn kinderen van hem nam: „Naakt ben ik uit mijns moeders buik gekomen.” (Job 1 : 21). Hoe zalig dat hij God kon danken, zelfs toen Hij hem alles ontnam. Dit waren ook woorden van onderwerping en liefde die de oude Eli sprak, toen God hem aankondigde dat zijn zonen zouden sterven. „Hij is de Heere, Hij doe wat goed is in Zijn ogen.” (1 Samuël 3 : 18). Hetzelfde tedere gevoelen bezat ook de Sunamitische vrouw, die haar kind verloor, toen de profeet haar vroeg: „Is het wel met u? is het wel met uw man? is het wel met uw zoon?” En zij antwoordde: „Het is wel.”

Maar o, zie hier groter liefde, groter onderwerping dan die van Job, van Eli, of van de Sunamitische; groter dan in deze koude wereld ooit uitgesproken werd. Hier hangt Iemand tussen aarde en hemel, verlaten door Zijn God, zonder een glimlach, zonder enige vertroosting, de angsten van de hel verdurend; en toch heeft Hij de God lief die Hem verlaten heeft. Hij roept niet: „Wrede Vader!” Nee! Maar met alle macht van de liefde roept Hij: „Mijn God, Mijn God!”

Lieve zielen, is dit uw zekerheid? Neemt u Hem aan als Degene die alles voor u volbracht heeft? O, dan bent u in Hem volmaakt. U hebt slechts weinig liefde voor God. Hoe dikwijls hebt u gemurmureerd, en hebt God van hardheid beschuldigd, doordat Hij u iets ontnam. Maar vlucht tot Hem en verheugt u in Hem met een onuitsprekelijke vreugde. Al de verdiensten van Zijn gehoorzaamheid zijn u toegekend.

II. De grootheid van het lijden van Christus. Hij was van God verlaten: „Mijn God, Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?” (Matth. 27 : 46). De Griekse liturgie zegt: „Wij bezweren u bij al het lijden van Christus, bekend en onbekend.” Hoe meer wij weten wat Christus geleden heeft, hoe meer wij zien dat alles niet te begrijpen is.

O, wie kan de volle mening van het gebroken brood en de vergoten wijn verstaan?

1. Hij leed veel van Zijn vijanden.

1ste. Hij leed in alle delen van Zijn lichaam. Aan Zijn hoofd, want Hij werd met een doornenkroon gekroond en geslagen met een rietstok. Zij spuwden Hem in het aangezicht en Hij gaf Zijn wangen degenen die Hem het haar uitplukten: „Mijn aangezicht verberg ik niet voor schaamte en schande.” (Jes. 50 : 6). Zijn schouders torsten het zware kruis. Hij gaf Zijn rug degenen die Hem sloegen. Zijn handen en voeten werden doorboord: „Zij hebben Mijn handen en voeten doorgraven.” (Psalm 22 : 17). Een krijgsknecht doorstak Zijn zijde met een speer. O, wel mocht Hij zeggen: „Dit is Mijn lichaam dat voor u gebroken wordt.

2e. Hij leed in alles wat Hij was. Als profeet: „Zij sloegen Hem in het aangezicht, zeggende: „Profeteer ons wie het is die U geslagen heeft?” (Luk. 22 : 64). Als priester bespotten zij Hem toen Hij offerde voor de zonden. Als koning, toen zij de knieën voor Hem bogen en spottend zeiden: „Wees gegroet, gij Koning der Joden.”

3e. Hij leed van allerlei soort van mensen: van priesters en ouderlingen, van voorbijgangers en hoofdmannen, van koningen en moordenaars: „Vele varren hebben Mij omringd; sterke stieren van Bazan hebben Mij omringd. Honden hebben Mij omringd.” (Psalm 22 : 13, 17). „Zij hadden Mij omringd als bijen.” (Psalm 118 : 12).

4e. Hij leed veel van de duivel: „Verlos Mij uit des leeuwen muil.” Zijn hele lijden was een aanhoudende worsteling met de satan. Hij maakte overheden en machten tot een buit, stelde hen openlijk ten toon, door over hen in Zijn dood te heersen.

2. Hij had veel te lijden van hen, die Hij hiernamaals zalig maakte. Hoe bitter was de spottaal van de moordenaar, die diezelfde dag vergeving geschonken werd en aangenomen werd! Hoe bitter het geroep van die drieduizend, die zo spoedig bekend werden met Hem, die zij gekruisigd hadden!

3. Van Zijn eigen discipelen. Zij verlieten Hem allen en vloden. De geliefde Johannes stond van verre en Petrus verloochende Hem. Men zegt van de bloem van de kamille, dat, hoe meer men dezelve drukt en perst, des te meer zij een aangename geur van zich verspreidt. O, zo was het ook met de liefelijke Roos van Saron. Het lijden van de Heere verspreidde een liefelijke geur. Zijn verwerping maakt dat Zijn naam is als zalf die uitgegoten wordt.

4. Van Zijn Vader. Al het andere lijden was niets in vergelijking van dit: „Mijn God, Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?” Het andere lijden nam een einde dit alleen was oneindig. Het was weinig vertreden te worden door de kinderen des bozen. Maar ach! door God zelf vertreden te worden! „Het behaagde God Hem te verbrijzelen.” (Jesaja 53 : 10).

Drie dingen tonen aan, de grootheid van Zijn lijden.

^{1.} Wie het was die Hem verliet. Niet Zijn volk Israël, niet Judas de verrader, niet Petrus die Hem verloochende, niet Johannes die in Zijn schoot lag; dit alles had Hij kunnen verdragen, maar ach! het was Zijn Vader en Zijn God. In vergelijking van dit achtte Hij al het andere gering. De voorbijgangers schudden hun hoofden, maar Hij antwoordde niet. De overpriesters bespotten Hem, maar Hij murmurde niet. De moordenaars knarsten hun tanden tegen Hem, maar Hij was als doof. God liet een duisternis van drie uren over Hem komen; de uitwendige duisternis was een afbeelding van de duisternis van zijn ziel. O, dit was een zwaar lijden: „Mijn God, Mijn God! waarom hebt Gij Mij

verlaten?"

2. Wie Hij was die verlaten werd: „Mij.”

1ste. Een die God zeer liefhad. U hadt Mij lief van voor de grondlegging van de wereld, en toch hebt Gij Mij verlaten. Ik was ten allen tijde bij U, Mij altijd verheugende voor Uw aangezicht. Ik heb Mij gekoesterd in de stralen van u liefde. O, waarom deze verschrikkelijke duisternis over Mij? „Mijn God, Mijn God.”

2e. Een die de zonde haatte. Hoe vreselijk voor een onschuldig mens om in de cel van een misdadiger geworpen te worden! Maar o, hoe verschrikkelijker voor Christus die een afschuw had van de zonde, om door God als een zondaar gerekend te worden.

3e. Een die een voorsmaak had van Gods liefde. Wanneer twee vrienden, die elkaar zeer liefhebben, elkaar ontmoeten, dan hebben zij een voorsmaak van elkaars liefde. Hoe pijnlijk is het om in degene, in wiens gunst ge u verheugt, koude en afgewende blikken te zien! Maar o, dit is niets in vergelijking van de smarten van Christus.

3. Wat God Hem deed. Hij verliet Hem. Lieve vrienden, laat ons een blik werpen in deze zee van smarten, waardoor Christus zich een weg baande.

1ste. Hij was zonder enige vertroosting van God. Hij gevoelde niet dat God Hem liefhad, dat God medelijden met Hem had, dat God Hem ondersteunde. God was voorheen Zijn licht, nu werd dit licht duisternis. De Vader gaf Hem geen blik van welbehagen, noch van liefde, en sprak Hem geen vriendelijk woord toe.

2e. Hij was zonder God, Hij was alsof hij geen God had. Alles wat God voorheen voor Hem geweest was, werd nu van Hem weggenomen. Hij was zonder God beroofd van Zijn God.

3e. Hij gevoelde wat de veroordeelden ondervonden als de Rechter sprak: „Gaaf weg van mij, u vervloekten.” (Matth. 25 : 41). „Die gestraft zullen worden met verwerping van voor Gods aangezicht en voor de heerlijkheid van zijn macht.’ Hij voelde dat God dit tot Hem sprak. O, dat is de hel die Christus ondervonden heeft. Lieve vrienden, ik ben als een klein kind dat een steen in een afgrond werpt en toeluistert of het dezelfde kan horen vallen, maar tevergeefs luistert; of gelijk de zeeman die het lood uitwerpt in de zee, maar zij is te diep, de langste lijn kan haar niet peilen. De oceaan van het lijden van Christus is onpeilbaar.

III. Beantwoordt het waarom van de Zaligmaker. Omdat Hij de Borg van zondaren was en in hun plaats leed.

1. Hij was met Zijn Vader overeengekomen, voor de gehele wereld, in de plaats van zondaren, te lijden en te sterven. Alle vloek, die hen zou treffen, laat die op Mij komen. Waarom zou het Hem verwonderen dat God al Zijn toorn op Hem deed neerkomen? „Waarom hebt Gij Mij verlaten?” Omdat u bewilligd hebt om in de plaats van zondaren te staan.

2. Hij stelde Zijn aangezicht er voor. „Hij stelde Zijn aangezicht gelijk een keisteen.” En: „Hij stelde Zijn aangezicht standvastig.” God stelde in Gethsémané de drinkbeker voor Hem, zeggende: „Wilt U deze drinken?” Hij zeide: „De drinkbeker, die Mij de Vader gegeven heeft, zal Ik die niet drinken?” (Joh. 18 : 11). „Daarom behaagde het de Heere Hem te verbrijzelen.” Waarom? Omdat U er in bewilligd hebt om Borg te zijn; U wilde het niet tegengaan.

3. Hij wist dat óf Hij of de gehele wereld lijden moest. Zijn medelijden met de

wereld maakte Hem tot een Zaligmaker: „Omdat Hij zag dat er niemand was, zo ontzette Hij zich dat er geen voorbidder was; daarom bracht Hem Zijn arm heil aan en Zijn gerechtigheid ondersteunde Hem.” (Jesaja 59 : 6). Waarom? Óf U óf zij moesten de hel ondervinden.

1ste. Een les voor hen die zonder Christus zijn. Leer uw gevaar kennen. Waar God de zonde ziet, zal Hij dezelve straffen. Hij strafte ze in de oproerige engelen, in Adam, in de oude wereld, in Sodom. En toen Hij Christus met de zonden beladen zag, verliet Hij Zijn eigen Zoon. U denkt licht over de zonde. Zie, hoe God er over denkt.

Indien slechts één zonde van u niet bedekt is, zo kunt u niet zalig worden. God zeide: „Hoewel U het zegel aan Mijn rechterhand was, en hoewel u de Zoon Mijns schoots was, toch wilde ik U voortaan verbrijzelen.” O, laat mij u nog heden overtuigen om u nauwer aan Christus te verbinden!

2e. Een les voor het volk Gods. Bewonder de liefde van Christus. O, welk een zee van toorn onderging Hij voor u! O, wat leed Hij niet voor u, lage, ondankbare ziel! Het gebroken brood en de uitgestorte wijn zijn een afbeelding van Zijn liefde. O, wanneer u hierop ziet, mocht uw hart dan zeer verliefd worden naar zo'n Zaligmaker! Tot allen die in Christus zijn, wilden wij zeggen, dat Hij in de plaats van zondaars verlaten werd. Indien u in Hem uw zekerheid hebt, dan zult u nooit verlaten worden. Uit het gebroken brood en uit de vergoten wijn schijnt een stem te komen die roept: „Mijn God, Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?”

Voor mij, voor mij!

Moge God Zijn Eigen woord zegenen! Amen.

(Avondmaalspreek).

27. DE DOOD VAN STEFANUS.

„En zij stenigden Stefanus, aanroepende en zeggende: Heere Jezus, ontvang mijn geest.” (Hand. 7 : 59).

Stefanus was de eerste, die als een martelaar voor Christus stierf. Hij schijnt ook meer dan iemand na hem een beeld van de Heiland geweest te zijn. Zijn aangezicht was gelijk dat van een engel. Zijn onweerstaanbare wijsheid om met de Joden te twisten was gelijk aan die van Christus; zijn gebed, dat hij met stervende lippen voor zijn vijanden bijna in dezelfde woorden als de Zaligmaker uitsprak, en de aanbeveling van zijn ziel in de handen van de Heere Jezus, waren in dezelfde geest van vertrouwen als waarin Christus zeide: „Vader, in Uw handen beveel ik Mijn geest.” Het is niet te betwijfelen dat hij, door op Christus te zien, aan Hem gelijk werd; de laatste blik, die hij op Christus wierp, schijnt bijzonder hem stervende een hemelse uitdrukking gegeven te hebben, die zo boven al het aardse is.

Twee dingen zijn hierbij aan te merken:

1ste. dat hij Christus aan de rechterhand Gods zag;

2e, dat hij Christus zag Die daar stond. De Bijbel spreekt zestienmaal van Christus, zijnde aan de rechterhand Gods; dertienmaal wordt er gezegd dat Hij daar zit, tweemaal als zijnde daar, maar hier alleen wordt gezegd dat Hij daar stond. Dit schijnt een diepe en levendige indruk op Stefanus gemaakt te hebben, want hij roept uit: „Ziet, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen staande ter rechterhand Gods.” (Hand. 7 vs. 56). Toen met de vaste overtuiging dat de armen van Christus uitgestrekt waren om hem te ontvangen, riep hij: „Heere Jezus, ontvang mijn geest.”

Onderwerp. Nu Christus aan de rechterhand Gods is en sedert Hij ten hemel opvoer, om de stervende gelovige te ontvangen, moeten ook alle gelovigen hun ziel aan de Heere Jezus aanbevelen.

1. *Indien Christus aan de rechterhand Gods is, dan moeten ook de gelovige zijn zonden vergeven zijn, zodat hij met volle vrede zeggen kan: „Heere Jezus, ontvang mijn geest.”* Indien het graf zich voor eeuwig over Christus gesloten had, indien de steen tot op deze dag op de mond des grafs gebleven was, dan mochten wij twijfelen of Christus in de plaats van zondaars genoeg geleden had. „Indien Christus niet opgewekt is, dan is uw geloof tevergeefs, dan bent u nog in uw zonden.” Maar is het waar dat Christus ter rechterhand Gods is, dan is ook de steen van het graf weggenomen. God heeft Hem bevrijd van de vloek die op Hem lag. Aan Gods gerechtigheid is volkomen voldaan. Indien u een veroordeelde in de gevangenis zag werpen, en de deuren van de gevangenis achter hem toegaan, en u zag er hem nooit uitkomen, dan zou u mogen geloven dat hij nog in de kerker was en nog altijd het rechtmatige vonnis van de wet onderging. Maar indien u de deuren van de gevangenis zag opengaan en de gevangene vrij langs de straten zag gaan, dan zou u geloven dat hij aan de wet voldaan, al het nodige geleden, en tot de laatste penning toe betaald had. Zo is het ook met de Heere Jezus. Hij werd als een veroordeelde gerekend, de misdaden van de mensen tegen God werden op Hem gelegd, en Hij werd in hun plaats veroordeeld. Hij werd veroordeeld tot de dood des kruises en tot

het kille graf, waarvoor een steen gewenteld werd. Indien u er Hem nooit uit had zien komen, dan zou u mogen geloven dat Hij nog altijd het rechtvaardige vonnis van de wet onderging. Maar stil! „Hij is opgestaan Hij is hier niet.” (Matth. 28 : 6). Christus is werkelijk opgestaan. God, die Zijn Rechter was, heeft Hem uit de dood opgewekt en Hem in de hemel aan Zijn rechterhand geplaatst; nu kunt u verzekerd zijn dat Hij aan Gods gerechtigheid voldaan heeft. Hij heeft alles geleden wat nodig was. Hij heeft tot de laatste penning toe betaald.

Zijn er enige onder mijn hoorders, die zich aan Jezus vasthouden? Is dit de Zaligmaker, in Wie u uw vertrouwen stelt? „Zijt welgemoed, uw zonden zijn u vergeven.” (Luk. 8 : 48). Indien uw Borg vrij is, dan bent u ook vrij. Dit gaf de stervende Stefanus zo’n vrede. Hij had dezelfde zondige natuur die u hebt. Hij bedreef dezelfde zonden. Hij was evenals u veroordeeld. Maar toen hij Jezus Christus, die hij als zijn Redder had aangenomen, vrij ter rechterhand Gods zag staan, toen gevoelde hij dat de vloek alreeds gedragen was, en dat Gods toorn van hem geweken was. Zijnde aldus inwendig van de vergeving van de zonden overtuigd, beval hij zijn geest in Christus’ handen: „Heere Jezus, ontvang mijn geest.” O, broeders, klem u vast aan dezelfde Jezus. Hij is nog dezelfde als toen Stefanus stierf. Hij is nog altijd willig u aan te nemen; de dood heeft geen macht meer over Hem, want Hij heeft alles geleden. Neem Hem aan als uw Borg, klem u aan Hem vast als uw Zaligmaker, en u zult nog heden dezelfde vrede bezitten die Stefanus had, en in die vrede zult u ook kunnen sterven, zeggende: „Heere Jezus, ontvang mijn geest.”

II. Indien Christus aan de rechterhand Gods is, dan wordt de gelovige door God aangenomen, en dan mag hij vrijmoedig met Stefanus zeggen: „Heere Jezus, ontvang mijn geest.”

De Zoon van God werd in twee opzichten een Borg voor zondaars:

1. door de toorn te ondergaan die zij verdiend hadden;
2. door de gehoorzaamheid te volbrengen die zij verzuimd hadden.

Indien Hij door te lijden Borg werd, dan is dus ieder stervend zondaar, die in Hem geloofde, bevrijd van de vloek. Indien Hij door te gehoorzamen Borg werd, dan zal ieder zondaar, die zich aan Hem vasthoudt, met Hem een plaats bekleden in de heerlijkheid. Nu, indien Christus niet van de dood opgestaan was, dan was het openbaar, dat God Zijn gehoorzaamheid niet het eeuwige leven waardig keurde. Maar indien Christus opgestaan is, en niet alleen dit, maar indien Hij aan de rechterhand Gods zit in de hoogste hemelen, waar verheuging is voor Zijn aangezicht, dan ben ik er zeker van, dat God voldaan is met de Borgschap van Christus voor de mensen. Indien u een edelman van het rijk zag, aan wie de koning een verre en gevaarlijke onderneming opdroeg met de belofte, dat, indien hij slaagde, hij tot de hoogste plaats naast de troon zou verheven worden; indien u nu deze edelman nooit zag terugkomen om zijn beloning te ontvangen, dan zou u zeggen dat zijn onderneming mislukt was. Maar indien u hem zag terugkeren temidden van het gejuich van de menigte en hem zag binnenkomen in het paleis des konings en zitten ter rechterhand van zijn majesteit, dan zou u zonder twijfel zeggen dat zijn onderneming gelukt was en dat de koning op de troon over hem tevreden was.

Zo ook, geliefde broeders, indien u in de hemel geweest was, op die grote dag die de wereld ooit zag, en waarvan de zondag een altijddurend gedenkteken is, toen Christus heenging tot Zijn Vader en uw Vader; indien u de glimlach van welgevallen gezien had, waarmede God de Borg van de mensen in Zijn heerlijkheid opnam zeggende: „Gij zijt Mijn Zoon, heden heb ik U gegenereerd” (Psalm 2 : 7); alsof Hij zeide: „Nooit tot op deze dag zie Ik u zo waardig Mijn Zoon te zijn,” en verder: „Zit

aan Mijn rechterhand totdat Ik Uw vijanden zal gesteld hebben tot een voetbank van Uw voeten” (Psalm 110 : 1); indien u dit alles gezien had, dan zou u weten hoe volmaakt de gehoorzaamheid van Christus in de ogen van de Vader is. Maar al deze gehoorzaamheid onderging Hij niet voor Zichzelf, maar om een Borg voor de mensen te kunnen zijn. De Vader had Hem aangenomen voordat Hij de hemel verliet. Hij was de Vader dierbaar en behoeftte geen mens te worden om voor Zichzelf te gehoorzamen. Alles wat Jezus Christus deed of leed was als Borg in de plaats van zondaars. Neemt u Hem als uw Borg aan? Klemmt ge u aan de Heere Jezus vast, omdat u niets in uzelf hebt om voor God te bestaan? Zie dan omhoog met het oog des geloofs en zie Hem zitten ter rechterhand Gods. Indien u in Hem bent, dan zal God u aannemen evenals Christus, dan bent u Gode even na als uw Borg. O, dit gaf de stervende Stefanus zo’n ware vrede. Hij had dezelfde boze natuur die u hebt, hij was evenals u ongehoorzaam jegens God, hij was een zondaar gelijk gij. Maar hij nam de Heere Jezus tot zijn Borg aan; de mens in zijn plaats. Zodat, toen hij Hem ter rechterhand Gods zag, gevoelde hij dat Christus aangenomen was en dat hij ook in de Geliefde aangenomen was. En dus inwendig overtuigd zijnde dat hij in Christus een vrije toegang tot de Vader had, riep hij met stervende lippen: „Heere Jezus, ontvang mijn geest.” O, bange, arme zondaar, houd u vast aan Jezus. Hij wordt u zo ook aangeboden als aan Stefanus. Neem Hem als uw Borg, als uw Heiland, en u zult nog heden aangenomen worden gelijk Stefanus, en u zult stervende met hetzelfde vertrouwen kunnen uitroepen: „Heere Jezus, ontvang mijn geest.”

III. Christus staat op om de stervende gelovige aan te nemen; dit mag hem vertrouwend en met volle vrede doen uitroepen: „Heere Jezus, ontvang mijn geest.”

Wanneer gelovende zielen vrede en vreugde in het geloof zoeken, dan houden zij op deze aarde hun oog alleen op Christus gevestigd. Zij denken aan Hem als zijnde de goede Herder Die het verloren schaap zoekt, zij zien tot Hem op, zittende bij de put te Samaria; zij herinneren zich hoe Hij tot de geraakte zeide, Mark. 2 : 5: „Zijt goedsmoeds, uw zonden zijn u vergeven.” Maar zij denken er te weinig om, gelijk Stefanus, op te zien ter rechterhand Gods, alwaar Jezus nu is. Nu dan, mijn vrienden, bedenkt dat, indien u geheel Christenen zijn wilt, u ook op een gehele Christus moet zien. U moet uw oog laten gaan van het kruis tot de troon, en u zult in alles dezelfde Heiland vinden „gisteren, en heden en tot in alle eeuwigheid dezelfde.” Ik heb reeds opgemerkt dat overal, waar over Christus gesproken wordt als zijnde ter rechterhand Gods, Hij genoemd wordt als zittende op Zijn troon. Maar alleen hier wordt ons gezegd dat Hij stond. In andere plaatsen wordt er van Hem gesproken als zijnde in Zijn heerlijkheid en ingaande in Zijn rust. Maar hier wordt gezegd dat Hij opstaat van Zijn troon en staat ter rechterhand Gods.

1. *Hij staat op om voor ons tussen te treden.* „Hij is machtig tot het uiterste te behouden allen, die door Hem tot God komen, daar Hij leeft om voor hen te bidden.” Hoe dikwijls zou een gelovige een verworpeling zijn indien er geen Middelaar was. Hoe dikwijls faalt het geloof! „Vlees en hart bezwijkt” (Psalm 73 : 26). Maar ziehier, Christus faalt nimmer. Op het sterfbed wordt men dikwijls door pijn en smarten van de Heere afgetrokken, maar o! hoe gelukkig de ziel, die Christus in waarheid aangenomen heeft. Ziehier, Hij staat op van Zijn troon om voor u te bidden als u het zelf niet doen kunt. Zie op Hem met het oog des geloofs en roep uit: „Heere Jezus, ontvang mijn geest!”

2. *Hij staat op, om ons te verdedigen.*

1ste. De wereld is een sterke vijand voor de gelovige; verleiding aan de ene zijde en vervolging aan de andere. O, hoeveel moeite doet zij om hem te verderven! Geluk-

kige gelovige, u bent veilig in uw stervensuur!

Ten eerste. Omdat de wereld u na de dood niet meer schaden kan. Het venijn van de vleierende tong kan u aan de andere zijde van het graf niet meer bereiken. De steen des gewelds moge het lichaam doden, maar niets meer.

Ten tweede. Indien het ook mogelijk was, dat een pijl van de wereld de andere zijde van het graf kon bereiken, zo is Jezus opgestaan om u te verdedigen. Zijn eeuwige armen ondersteunen de stervende ziel.

2e. De duivel is in dat uur een machtige vijand. Hij staat bij het sterfbed. Hij kwelt dikwijls, maar kan niet verderven, indien ge u aan Jezus vasthoudt. Christus heeft alle macht in hemel en op aarde, en Hij staat op, om uw ziel te verdedigen. „Zijt niet bevreesd,” zegt Hij, „Ik ben het.”

O, geliefde broeders, houdt u nu vast aan Jezus, indien u Hem in uw stervensuur bij u wilt hebben, en indien u met vertrouwen zult uitroepen: „Heere Jezus, ontvang mijn geest.”

3. Hij staat op, om de stervende ziel te ontvangen. Dit is de grootste troost voor de gelovigen. Het is een zalige gedachte, dat de heilige engelen een gelovige ziel opwachten. Toen Lazarus stierf, droegen de engelen hem in de schoot van Abraham. Maar o! het is nog veel zaliger te weten, dat Jezus op het sterfbed neerziet, en opstaat om de ziel, die Hem liefheeft, te ontvangen. O, geliefden, Hij is dezelfde vriendelijke Heiland in dood en in leven. 1ste. Eens leefde u zonder gebed, zonder God, zonder Christus in de wereld: strekte toen Christus Zijn handen niet gedurig naar u uit? 2e. Eens was u overtuigd van uw zonden; u gevoelde dat u de hel verdiend had en dat God rechtvaardig zou zijn, indien Hij zich niet over uw ziel ontfermde; was Christus toen uw ziel niet nabij, zeggende: „Vrede zij ulieden?” 3e. En verder, u zuchtte onder de macht van de verleiding, en riep tegen de in u wanende zonde: „Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?” Was Christus u toen niet nabij, zeggende: „Mijn genade is u genoeg, Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht?” 4e. Nog eens: u mag nu gebukt gaan onder de last van de aanvechtingen, de laatste vijand is de dood. Dit mag een harde aanval, een donkere vallei zijn. Maar zie op Hem, op Wie Stefanus zag. En zie, Christus staat ter rechterhand Gods, gereed om u tot Zich te nemen. O, zalig sterven, wanneer God met u is, de Geest in u is, en Christus gereed staat om uw ziel te ontvangen! Zie! Hij steekt Zijn handen naar uw ziel uit. Blaas in Zijn handen de geest uit, zeggende: „Heere Jezus, ontvang mijn geest.”

1. Leer dat de dood geen sterven voor de Christen is: „Die in Mij gelooft zal niet sterven.” Het is alleen een overgeven van de ziel in de handen van Christus. Hij kent de waarde, want Hij stierf voor haar.

2. Leer dat het voor de gelovige beter is te sterven dan te leven. Indien Christus opstaat om de ziel te ontvangen, dan gaat de ziel heen om met Jezus te zijn. Met Christus te zijn is zalig te zijn, daarom is het veel beter. O, Christenen, wees gewillig om uit het lichaam uit te wonen en bij de Heere in te wonen. Daar zult u bevrijd zijn van smart en van vervolging; geen vleierende, wrede vrienden meer, geen twijfelingen meer omtrent uw ziel, geen zonde meer in uw hart. „Och, dat mij iemand vleugelen van een duif gaf; ik zou heenvliegen waar ik blijven kon!” (Psalm 55 : 7).

3. Leer hoe vreselijk het is, indien u Jezus niet hebt aangenomen. U moet sterven, en hoe zult u sterven, arme ziel, zonder Christus? Aan wie zult u uw stervende ziel aanbevelen?

1ste. Geen engelen zullen om uw sterfbed de wacht houden, geen vriendelijke armen zullen zich naar u uitstrekken, om uw bange ziel te ontvangen.

2e. U zult geen Christus hebben, Die opstaat om u aan te nemen. U bent nooit

gewassen in Zijn bloed, u wilde niet tot Hem komen om het leven te hebben. Hij strekte Zijn armen dikwijls naar u uit, maar u stootte ze van u af, en nu wil Hij nog medelijden met u hebben.

3e. U zult geen God hebben; God zal uw God niet zijn, Hij zal uw Vriend niet zijn, u bent altijd Zijn vijand geweest. Uw hoogmoedig hart wil zich niet met Hem verzoenen, en nu zult u in Hem een vijand vinden. Waar wilt u gaan? U moet sterven. Uw adem moet uitgeblazen worden. De ogen, die heden op mij zien, moeten zich in de dood sluiten; dat hart, dat in uw boezem slaat, moet ophouden te slaan. En wat zult u met uw ziel doen? Aan wie wilt u de arme, naakte, schuldige en bange ziel aanbevelen, waarop Gods toorn rust? Geen van de engelen zal het wagen dezelve onder zijn vleugelen te nemen. Geen rotsen, noch hollen, noch bergen kunnen haar herbergen. Zelfs de hel zal geen schuilplaats zijn voor de toorn van God. Of wees nu wijs: „Bekeer u, bekeer u, waarom zou u sterven?”

4. Leer, indien u vrienden in Christus verloren hebt, over hen vertroost te zijn. Het is waar, zij zijn van u weggegaan, maar denk dat zij het nu veel beter hebben. U staat op om u over hun stervend lichaam heen te buigen, maar de Heere Jezus staat op om hun onsterfelijke ziel te ontvangen. Uw zwakke, maar liefderijke handen waren uitgestrekt om hun sterfbed zacht te maken, maar de almachtige handen van de Zaligmaker spreidden een zachter bed voor hun stervende ziel. Volg hun geloof na, zie op dezelfde Heiland, en wanneer u dan zult sterven, zult u met uw hart of met uw lippen dezelfde zalige woorden stamelen: „*Heere Jezus, ontvang mijn geest.*”

St. Pieterskerk, Dundee, 1837.

28. DE TIJD IS KORT

„Maar dit zeg ik, broeders! dat de tijd voorts kort is; opdat ook die vrouwen hebben, zouden zijn als niet hebbende. En die wenen, als niet wenende. En die blijde zijn, als niet blijde zijnde. En die kopen, als niet bezittende. En die deze wereld gebruiken, als niet misbruikende: want de gedaante dezer wereld gaat voorbij.” (1 Cor. 7 : 29-31).

De apostel handelt in dit hoofdstuk over het huwelijk. De bedoeling van God over dit onderwerp schijnt te zijn:

1ste. Dat in gewone tijden het huwelijk eerlijk onder allen is, als het slechts in den Heere is. Sommigen schijnen zich te verbeelden dat er een bijzondere heiligheid aan de ongehuwde staat is verbonden. Maar dit blijkt geheel strijdig te zijn met Gods Woord. In de onzondige wereld voor 's mensen val sprak God: „Het is niet goed dat de mens alleen zij.” Hij die in de tijden van het oude verbond met God omging, was een gehuwd man: „Hench wandelde met God driehonderd jaren, en hij gewon zonen en dochteren.”

2e. Dat het in tijden van zorg en moeite voor de gemeente beter is niet te huwen. „Ik houde dit dan goed te zijn, om den aanstaande nood.” (vs. 26). Wanneer de ark Gods in gevaar is, zoals onze Kerk thans, schijnt het de bedoeling van de Heilige Geest te zijn, dat allen, voor zover zij kunnen, zich zoveel mogelijk van aardse banden losmaken. Toen de vrouw van Pinehas hoorde dat de ark Gods was genomen, baarde zij een zoon en stierf, hem noemende Ikabod. De ere is weggevoerd. Daarom, broeders, past het hun, die uit Sion heil verwachten, niet om te trouwen en ten huwelijk uit te geven wanneer de ark Gods in gevaar is.

3e. Dat het ook in zulke tijden niet verboden is te trouwen. „Maar indien u ook trouwt, u zondigt niet.” (vs. 28). De tijden zijn niet ver, geloof ik, dat men zeggen zal: „Zalig zijn de onvruchtbaren, en de buiken die niet gebaard en de borsten die niet gezoogd hebben.” (Luk. 23 : 29). Maar evenwel, zo er nog zijn die deze tijden tegemoet willen gaan, menende dat beider geloof hen beter zal staande houden dan dat van de ene, „Ik spare ulieden.” Ik wil u geen last opleggen. U zondigt niet.

Na met dit onderwerp te hebben aangevangen, gaat de apostel verder met deze liefdevolle vermaning, voor gehuwden zowel als voor ongehuwden van toepassing: „Maar dit zeg ik, broeders, dat de tijd voorts kort is; opdat ook die vrouwen hebben, zouden zijn als niet hebbende. En die wenen, als niet wenende. En die blijde zijn, als niet blijde zijnde. En die kopen, als niet bezittende. En die deze wereld gebruiken, als niet misbruikende; want de gedaante dezer wereld gaat voorbij.” (vs. 29-31). Hierin ligt:

1ste. Een vermaning: „De tijd is kort” en wederom: „De gedaante dezer wereld gaat voorbij.” De tijd hier beneden doorgebracht is zeer kort; een ogenblik tijds. Nog een weinig tijds, en het zal gedaan zijn; alles hier is aan verandering onderworpen heuvelen zelfs storten neer het liefelijkste gelaat verwelkt de grootste pracht vergaat: „De gedaante dezer wereld gaat voorbij.”

2e. Een lering. Gelovigen moeten zich hier van alle banden losmaken. Zij moeten alles beschouwen in het licht van de eeuwigheid. Hecht aan niets groter waarde, dan u

dit als dan doen zult. Bekommer u niet te zeer om de moeiten en genietingen van de dingen dezer wereld; want weldra zult u die voor een eeuwige werkelijkheid moeten verwisselen.

Gevolgtrekking. *De kortheid des tijds moet de gelovigen losmaken van alles wat onder de zon is.*

I. De kortheid des tijds moet worden aangetoond. In twee opzichten.

1. De tijd, welke een gelovige hier op aarde heeft te doorleven, is zeer kort. Het leven is kort. Van de wieg tot aan het graf is maar een korte afstand. „Aangaande de dagen onzer jaren, daarin zijn zeventig jaren, of zo wij zeer sterk zijn tachtig jaren, en het uitnemendste van die is moeite en verdriet; want het wordt snel en afgesneden, en wij vliegen daarheen.” (Psalm 90 : 10). De helft van het menselijk geslacht sterft beneden de twintig jaar. Ook al leefde de mens enige eeuwen, dan nog was zijn leven kort een ogenblik in vergelijking met de eeuwigheid. Methusalem leefde negenhonderd negenenzestig jaren en hij stierf. De mens is kortstondig als het gras. „Alle vlees is als gras, en de rijken en die een schoon gelaat vertonen, zijn als een bloem des velds schoner maar gevoeliger. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest des Heeren daarin blaast.” „Want hoedanig is uw leven? Want het is een damp, die voor een weinig tijds gezien wordt en daarna verdwijnt.” Weet u hoe snel een weverspoel voorbijvliegt? Uw leven vliegt nog sneller: „Mijn dagen zijn lichter dan een weverspoel.” „Mijn dagen zijn lichter geweest dan een looper; zij zijn voorbijgevaaren met jachtschepen, gelijk een arend naar het aas toevliegt.”

2. Hoeveel is er alreeds van voorbij. Vele gelovigen brengen hun eerste jaren in de dienst van de zonde door. Velen van mijn gehoor gaven hun beste dagen aan de zonde en aan de wereld. Velen van u kunnen slechts de dagen van ziekte en van moeite aan God geven. U allen kunt het verleden als een droom beschouwen, als een geschiedenis die ten einde is. De tijd, die ik in uw midden doorgebracht heb, schijnt mij als een droom toe.

3. Wat nog overblijft is geteld. Voor u allen die mij hoort, zijn de zondagen geteld het aantal preken die u noch horen zult. De laatste is reeds bepaald. Uw dagen zijn geteld. Voor velen is dit het laatste jaar dat zij zullen beleven. Velen zullen hun eerstkomend Nieuwjaar in de eeuwigheid zien aanbreken. De worm knaagt reeds aan het lichaam van menigeen onder u, die u in het graf zal slepen. En uw rustplaats is reeds bepaald. Binnen weinig tijds zult u daar ter neer liggen. Ja, broeders, „de tijd is kort.”

4. De duur van 's werelds bestaan is kort. „Het einde aller dingen is nabij.” „De gedaante dezer wereld gaat voorbij.” Een gelovige staat op een wachttoren; aan zijn voeten zijn de tegenwoordige dingen, de eeuwige zijn voor zijn ogen. Nog een kleine tijd, broeders, en de tijd van de genade zal voorbij zijn; preken, bidden, alles zal gedaan zijn. Spoedig zullen wij niet meer te doen hebben met een ongelovige wereld, spoedig zal het aantal van de gelovigen volmaakt zijn, de hemel zal zich voor ons openen en Christus zal komen. Toen Hij heenging zeide Hij: „Ik kom haastelijk.” Dan zullen wij Hem zien: „Die wij niet gezien en nochtans lief hebben.” (1 Petrus 1 : 8). Nog een weinig tijd en wij zullen staan voor de grote witte troon; nog een weinig tijd en de boze zal niet meer zijn, wij zullen hem in het eeuwig verderf zien storten; nog een kleine tijd en de eeuwigheid zal daar zijn. Wij zullen Hem gelijk zijn, wij zullen Hem dag en nacht in Zijn tempel zien, wij zullen een nieuw lied zingen, zonder zonde en tot in alle eeuwigheid. In een klein ogenblik, broeders, zal dit gebeuren. „In een kleinen toorn heb Ik Mijn aangezicht een ogenblik voor u verborgen, maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij over u ontfermen.” (Jesaja 54 : 8).

II. De gelovige moet hieruit leren los te worden van hetgeen onder de zon is.

1. Wordt los van het dierbaarste op de wereld. „Opdat ook die vrouwen hebben, zouden zijn als niet hebbende.” Het huwelijk is eerlijk onder allen. Mannen zullen hun vrouwen liefhebben gelijk Christus de gemeente liefheeft: „Men zal zijn vrouw liefhebben gelijk zijn eigen lichaam. Maar het moet geen afgoderij zijn. Een getrouwd gelovige moet in sommige opzichten zijn, alsof hij ongetrouwd was, alsof hij geen vrouw had. „Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de Heere uw God u geeft.” (Exod. 20 : 13). U kunt de ouders, die God u gegeven heeft, niet te veel liefhebben noch hen te vriendelijk behandelen, evenwel wees alsof u ze niet had. U ouders, hebt uw kinderen lief en brengt hen op in de tucht en vermaning des Heeren, maar weet dat de tijd kort is. Zij zijn van de Heere geleend. Verwondert u niet als Hij het Zijne tot zich neemt. Hebt uw leraars lief om huns werks wil, evenwel wees alsof u ze niet had. Steunt geheel op Christus alsof u nooit een leraar gezien of gehoord had. Brainerd haalt een voorbeeld aan van een vrouw, die na haar bekering geheel en al aan Gods wil onderworpen was. Men vroeg haar: „Wat zou u zeggen indien God uw man van u weg nam?” Zij antwoordde: „Hij is Gods eigendom en niet het mijne. Hij mag met hem doen wat Hij goedvindt.” Als zij verlangde te sterven om van zonden bevrijd te zijn, vroeg men haar wat er van haar kind worden zou. Zij antwoordde: „God zal er voor zorgen; het hoort Hem toe, Hij zal er voor zorgen.” Rutherford zegt: „Bouw uw nest op geen boom hier, want u ziet dat God het gehele woud ter dood veroordeeld heeft, en iedere boom, waarop wij zouden willen rusten, is gereed om afgehouden te worden; ten laatste mogen wij wegvliegen naar boven en op de Rots bouwen en in de Rots een schuilplaats zoeken.” Zet uw hart niet op de bloemen dezer aarde, want zij alle hebben het verderf in zich. Stel de Roos van Saron en de Lelie van de vlakte op meer prijs, want die veranderen niet. Leef meer met Christus dan met de heiligen, opdat, wanneer die van u weggenomen worden, u Hem mag hebben om op te steunen.

2. Wordt los van de droefheid dezer wereld. Zij, die treuren, zouden zijn als niet treurende. Deze wereld is een tranendal. Altijd is er droefheid. Pas is een traan opgedroogd, of er komen weer andere. Pas legt een weduwe haar rouwkladeren af, of een andere trekt dezelve aan. Degenen, die in Christus zijn, zouden zijn als niet wenende, want „de tijd is kort.” Weent u over hen, die in de Heere sterven? Het is goed om te wenen. „Jezus weende.” Evenwel weent alsof u niet weent; „want de tijd is kort.” Zij zijn niet verloren, maar ons vooruitgegaan. Wanneer de zon ondergaat, zo is zij niet verloren; zij is weggegaan om in een andere luchtstreek te schijnen. En zo zijn zij weggegaan om in een betere wereld te schijnen. Uit eigenliefde weent u over hen; want zij zijn gelukkig. U zou niet wenen, indien zij op aarde bij een verre vriend waren; waarom weent u nu zij bij de Vriend van zondaren zijn? „Zij zullen niet meer hongeren, en zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, nog enige hitte; want het Lam, dat in het midden van de troon is, zal hen weiden, en zal hun een leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen. (Openb. 7 : 16, 17).” „De tijd is kort,” en u zult hierna volgen. Nog weinige dagen en u zult samen met Jezus zijn; u bent Hem heden nader dan gisteren. „De tijd is kort,” en u zult met al de gezaligden ter rechterhand Gods zijn, wij zullen onze stemmen mengen in het nieuwe lied en samen de palmtak dragen. „Weent als niet wenende.”

Weent u over hen die zonder de Heere stierven? O hier is meer oorzaak om te wenen. En nog de tijd is kort wanneer u dit alles zal geopenbaard worden, en u zult

geen traan over hen, die verloren zijn, kunnen storten. Nog een kleine tijd, en u zult Jezus in Zijn heerlijkheid zien en zult niets anders wensen dan hetgeen geschied is. Toen Aäron zijn twee zonen verloor, bleef hij de vrede behouden. Weent u over lichamelijke smarten, armoede, ziekte, en de droefheid dezer wereld? Murmureer niet: „De tijd is kort.” Indien u in Christus geloofd hebt, dan zal dit alleen de hel zijn die u te verduren hebt. Denkt u dat de stervende moordenaar over zijn smarten zal geklaagd hebben toen hij nog maar een stap van het paradijs verwijderd was? Zo is het met u. Uw hel is opgeheven, en u hebt alleen twee ondiepe beken door te gaan, namelijk: ziekte en dood. En u hebt de belofte dat Christus meer voor u doen zal dan u tegemoet gaan, Hij zal voet voor voet met u gaan en u in Zijn armen dragen. Wanneer wij in de tegenwoordigheid van Jezus zijn, dan zal al onze droefheid slechts gering zijn; een dag in Zijn tegenwoordigheid zal u al uw droefheid doen vergeten. Daarom schep moed en draag alles met geduld.

3. Wordt los van de genoegens dezer wereld. Het is goed voor een gelovige om de dingen van deze wereld te gebruiken en zich in hen te verheugen. Niemand dan de gelovige heeft meer recht om zich te verheugen en blij te zijn. Hij heeft het recht om de lichamelijke gemakken dezer wereld te gebruiken, om zijn brood te eten „met verheuging en eenvoudigheid des harten, God lovende.” Hij heeft recht op al de genoegens van huis, van magen en vrienden. Het is niet meer dan billijk dat hij deze genoegens zou smaken. Hij heeft recht op al de ware genoegens van het verstand en van verbeelding, want God heeft hem al deze dingen rijkelijk geschonken om ze te genieten. En toch moet hij „blijde zijn als niet blijde zijnde en deze wereld gebruiken als niet gebruikende” want „de tijd is kort.” Nog een kleine tijd en u zult daarboven aanzitten aan de tafel van uw Vader, en de nieuwe wijn met Christus drinken. U zult daar al uw broeders en zusters in Christus ontmoeten, u zult u in alle eeuwigheid in God verheugen. Zet uw hart dus niet te veel op de dingen dezer aarde. Ik heb opgemerkt dat kinderen, wanneer zij naar een feest gaan, slechts weinig zullen eten om des te meer honger voor de lekkernijen te hebben. Zo geliefden, gaat ook u naar een feest daarboven, stilt uw honger niet met aardse genoegens, wordt los ervan, leert dat zij alle voorbijgaan. Als u door een bloementuin wandelt, denkt u er nooit aan om u tussen de rozen neer te zetten; gaat ook zo de genoegens dezer wereld voorbij. Ruikt de bloemen in het voorbijgaan, maar vertoeft er niet. Jezus roept u tot Zijn gastmaal; daar zult u weiden tussen de leliën op de bergen van de welriekende kruiden. O, het is slecht voor een kind Gods om te veel van een aards gastmaal te houden, wanneer u zo spoedig met Jezus zou kunnen aanzitten. Het staat u niet goed u te veel te bemoeien met kleding en uiterlijke schijn, wanneer u zo spoedig het Hoofd zult zien, dat met doornen gekroond was. Broeders, indien u zo bezig bent met de genoegens dezer aarde, dat het uw liefde voor gebed of voor uw Bijbel wegneemt of dat u zou verschrikken door te horen: „De Brudegom komt! En u zeggen zou: „Komt Hij reeds?” Dan misbruikt u deze wereld. O, wordt los van de genoegens van deze aarde. „De tijd is kort.”

4. Wordt los van de zorgvuldigheden dezer wereld. Het is goed voor Christenen om ijverig te zijn in hun bezigheden. Ik verwonder mij dikwijls hoe onbekeerde zielen zo bezig kunnen zijn, hoe, terwijl u zo ijverig bent en al uw tijd aan aardse dingen besteedt, de gedachte nooit bij u opkomt, dat niets van dit alles in de eeuwigheid zal zijn. Hoe kan ik zo zorgen voor mijn lichaam, wanneer mijn arme ziel onvoorzien is? Maar zij, die in Christus zijn, mogen wel ijverig zijn.

1ste. Zij hebben een goed geweten, dat de wielen smeert. „Een blij hart zal een

medicijn goed maken. (Spr. 17 : 22). Een ruim hart maakt het werk ligt.

2e. Zij scheppen er vermaak in om hun Heere te eren. Zij willen niet dat men zou kunnen zeggen, dat een gelovige een luiaard was; de liefde tot Jezus dringt hen om alles wat liefelijk is te doen. En toch een gelovige zou „kopen als niet bezittende;” want, „de tijd is kort.” O, gelovigen, u kunt geen gierigaards zijn, want u bent slechts rentmeesters. Al wat u hier bezit, behoort aan uw Heere, en de dag is niet ver waarop Hij u zal veranderen, om rekenschap te geven van een andere bezitting in een beter land. U bent slechts dienstknechten. Het zou u niet helpen indien u uw hart op de dingen hier beneden zou willen zetten, want in weinige dagen zal de Meester u oproepen om voor Zijn aangezicht te staan.

Lieve gelovigen, wees bereid om uw weefgetouw ogenblikkelijk voor de gouden harp te verlaten, uw lessenaar voor de troon van Jezus, uw pen voor de palmtak van de overwinning. Wees bereid om de markt hier beneden te verlaten voor de straat van het nieuw Jeruzalem, waar de verlostten zullen wandelen. Indien u in een zinkend schip was, zou ge u niet hechten aan geld, u zou los worden van alles en klaar zijn om te zwemmen. Deze wereld is gelijk aan een zinkend schip, en zij, die zich aan haar bezittingen vasthouden, zullen met hetzelfde zinken. O, „koopt als niet bezittende;” want „de tijd is kort.”

III. Wat de onbekeerde moet leren uit de kortheid des tijds.

1. Leer uw dwaasheid inzien door het verleden te hebben verloren. Hoewel het leven zeer kort is, zo is het nog de tijd van de bekering. Dit is de reden, waarom God hem ons gegeven heeft. God heeft zolang geduld met ons om ons te behouden. God geeft de mensen tijd om het evangelie te horen, om te bidden, om zich te bekeren. Maar onbekeerde zielen hebben al het verleden verspild. Bedenk hoeveel tijd u in luiheid verloren hebt. Hoe menige goede gelegenheid hebt u verloren om te bidden, Gods Woord te horen en te overdenken! hoeveel tijd hebt u nutteloos doorgebracht in uw bed, of in ijdele gesprekken of door buiten uw deur te staan! Indien u zag hoe kort de tijd is en hoe dood en hel u vervolgen, u zou tot Jezus uw toevlucht genomen hebben, maar dit hebt u niet. Bedenk hoeveel tijd u verloren hebt in zonden, in de kroeg, in slecht gezelschap, in dansen of in nachtwaken of in zonden die schandelijk zijn te zeggen. God gaf u tijd om uw ziel te behouden, en u hebt die besteed om haar te verderven. God gaf u tijd om tot Christus uw toevlucht te nemen en u hebt tot de hel uw toevlucht genomen. Bedenk hoeveel tijd u besteedt aan aardse bezigheden, zonder een gedachte voor de eeuwigheid. Bedenk hoe u uw beste tijd verloren hebt. De jeugd is uw beste tijd om behouden te worden. Velen onder u hebben dezelve verloren. De tijd van ontwaken, heilige rustdagen zijn nu reeds over velen van u gegaan. „De oogst is voorbijgegaan, de zomer is ten einde, en nog zijn wij niet verlost.” (Jer. 8 : 20).

2. Bedenk welk een waarde degenen aan tijd hechten, die nu in de hel zijn. Eenmaal, broeders, gaven zij er even weinig om als gij; eenmaal konden zij hun jaren zien voorbijgaan zonder op één acht te slaan, zij konden hun rustdagen doorbrengen. Maar nu zien zij hun dwaasheid in. Wat zouden zij niet geven, broeders, indien zij nog heden zo'n gelegenheid hadden, als u nu hebt? Wat zouden zij niet geven voor nog één jaar van genade, voor nog één week, voor nog één dag? Het is waarschijnlijk dat enigen van uw vrienden of kennissen, die nu in de hel zijn, wensen zouden terug te komen om u te zeggen, hoe kostelijk een ogenblik van genadetijd is!

O broeders, wees wijs. „Waarom staat gij de hele dag ledig?” Voor velen onder u is het reeds de elfde ure, uw onbekeerd hoofd is grijs, uw voeten wankelen. Indien u iemand zag in ketenen gebonden, die ter dood veroordeeld was, en nog maar drie uur

te leven had; indien u hem kaart zag spelen of hem dartele liederen hoorde zingen, zou ge u hierover niet ergeren? U zou zeggen dat hij een verhard zondaar is.

O, zijn er geen onder u, die ook zo zijn? U bent reeds veroordeeld, uw dagen zijn geteld, u bent slechts een schrede van de hel verwijderd, en nog houdt ge u zo bezig met de genoegens dezer aarde. Nog een kleine tijd, broeders, en alles zal voorbij zijn. Door al de eeuwen van de nooit eindigende eeuwigheid zult ge u herinneren de weinige dagen, die wij samen doorbrachten. O, de herinnering daaraan zal brandstof voor de vlam en een worm, die niet sterft, voor uw arme ziel zijn!

29. WIJ WILDEN JEZUS WEL ZIEN

“En er waren sommige Grieken uit degenen die opgekomen waren, opdat zij op het feest zouden aanbidden; dezen dan gingen tot Filippus, die van Bethsaïda in Galiléa was en baden hem, zeggende: „Heere, wij wilden Jezus wel zien.” Filippus kwam en zeide het Andreas. En Andreas en Filippus zeiden het wederom aan Jezus. Maar Jezus antwoordde hun, zeggende: De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden. Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft het alleen, maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort. Die zijn leven liefheeft, zal hetzelfde verliezen, en die zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelfde bewaren tot het eeuwige leven. Zo iemand Mij dient, die volge Mij. En waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn. En zo iemand Mij dient, de Vader zal hem eren.” (Joh. 12 : 2026).

I. Geef acht op de wijze waarop deze Grieken hier de Heere Jezus zochten.

1. Zij kwamen niet dadelijk tot Jezus, maar zochten een omweg: „Dezen dan gingen tot Filippus.” Hadden zij de grote last van zonden, die op hen lag, gevoeld, of indien zij de genade en de bereidwilligheid van de Heere Jezus gezien hadden, zouden zij zich aan Zijn voeten geworpen hebben. Maar hun belangstelling was werkelijk niet groot. Als de tollenaars en zondaars over hun ziel bevreesd waren, wordt er van hen gezegd dat zij tot Jezus gingen. Zij gingen niet tot Filippus of tot Andreas of tot enig ander mens, maar zij gingen tot Christus. Zij zagen dat Hij de heilfontein voor hun arme zielen was, en de gehele wereld kon hen niet van Hem afhouden. Toen de zondares wist dat Jezus in het huis van de Farizeeër brood at, kwam zij en zette zich neer aan Zijn voeten. Zij vroegde geen vergunning, zij kon niet blijven staan, maar stortte haar bedorven ziel uit aan Zijn voeten, waste dezelve met haar tranen en veegde ze af met het haar van haar hoofd. Zo is het ook nu nog. Indien u de last van de zonden gevoelt gelijk u ze gevoelen moet, indien u de vrije genade van Christus kent gelijk u ze kennen moet, dan zou u door de schare heendringen om tot Christus te komen. U zou zeggen: Maak plaats, dat ik tot Hem mag gaan. Hij roept mij, Hij roept de grootste van de zondaren: Heere, hier ben ik; was mij in Uw bloed, of anders moet ik sterven. Indien u al de bedorvenheid van u ziel gevoelt en zo u gelooft in de vrije en volle genade, dan zult u de mensen geen toestemming vragen, maar dadelijk tot Jezus gaan.

2. Zij vraagden allen om Jezus te zien: „Heere, wij wilden Jezus wel zien.” Dit duidt aan hoe weinig het hun ernst was om door Christus zalig te worden. Om dezelfde reden klom Zacheüs op de vijgenboom om Jezus te zien. Om dezelfde reden verlangde Herodes om Jezus te zien, want hij hoopte van Hem enig teken te zien, evenals u uit aardse nieuwsgierigheid een tovenaars of waarzegger zou willen zien. Van sommigen wordt gezegd: „Gij zoekt Mij omdat gij van de broden gegeten hebt en verzadigd zijt.” (Joh. 6 : 26). Hoe geheel anders wanneer mensen werkelijk door de Heilige Geest veranderd worden! Toen Job beangst was voor zijn ziel, riep hij uit: „Och, dat ik wist dat ik Hem vinden zou! ik zou tot Zijn stoel komen.” (Job 23 : 3). Hoe geheel anders het geroep van de Bruid: „Ik hield Hem en wilde Hem niet laten gaan, mijn Liefste is mijne en ik ben de Zijne!” Hoe geheel anders het zeggen van Paulus: „Ik acht alles voor drek, dat ik Christus mag gewinnen en in Hem gevonden worde.” ‘O, broeders, indien u geleerd wordt door de Geest, dan zal geen uitwendig

gaan naar Jezus uw ziel bevredigen. U moet reeds een voorsmaak van Hem hebben. U moet zien en smaken dat de Heere goed is. Velen onder u horen graag over Jezus spreken, u hoort graag mooie beschrijvingen van Hem. Maar indien u door de Geest geleerd wordt, dan zal niets u bevredigen dan onder Zijn schaduw te zitten, in Hem gevonden te worden, de duif te zijn door Zijn hand verborgen, „in de rotsspleten en in het verborgen van een steile plaats” (Hooglied 2 : 14), gewassen in Zijn bloed en wedergeboren door Zijn Geest.

3. Een voorname oorzaak van hun weinige belangstelling was mensenvrees. De woede van de vijanden van Christus werd al erger en erger. Weinige dagen van tevoren hadden zij het plechtige besluit genomen Hem ter dood te brengen. Er wordt ons gezegd dat zij beraadslaagden dat zij ook Lazarus doden zouden, zo bloeddorstig waren zij. Er staat dat velen van de overpriesters ook in Hem geloofden. Maar om van de Farizeeën wil beleden zij het niet, want zij hadden de eer van de mensen liever dan de eer van God. Zonder twijfel stilde de haat van de vijanden van Christus de belangstelling van deze Grieken. Dit deed hen waarschijnlijk het eerst tot Filippus gaan. Het maakte hen voorzichtig in hun woorden: „Heere, wij wilden Jezus wel zien.” Hoe waar wordt er gezegd: „De vreze des mensen brengt een strik.”

Het brullen van de leeuw heeft menigeen van Christus afgebracht. Is dit niet het geval met u? Wat zal mijn familie, wat zullen mijn metgezellen, wat zal de wereld zeggen indien ik tot Christus zou gaan en alles voor Hem zou verlaten? Dit drieërlei gebrul van de leeuw heeft menige ziel in het verderf gestort. Hoevelen onder u gevoelden somtijds werkelijk de behoefte om behouden te worden? Misschien boog u uw knieën en bad in oprechtheid om van uw zonden verlost te worden. Maar een vriend kwam binnen, een vrolijk spel werd voorgeslagen en u had de moed niet om *nee* te zeggen. U verlangde te zeggen: ik heb de Heere beginnen te zoeken, ik heb mijn knieën gebogen, ik heb gebeden om zalig te worden. Maar u kon het niet zeggen; uw tong bleef steken en u keerde terug tot uw uitbraaksel en tot uw wenteling in het slijk. Helaas! U had de eer van mensen liever dan de eer van God. „Hoe kunt gij geloven, gij, die eer van elkaar zocht en niet de eer die van God komt?” Welk een dwaasheid de toorn van een worm uit stof meer te vrezen dan de toorn van de almachtige God! De lach van de spotters meer te vrezen dan de uitspraak van Christus: „Gaaf weg, gij vervloekten!”

„Vreest u niet voor degenen die het lichaam doden en daarna niet meer kunnen doen, maar vreest Dien Die, nadat Hij gedood heeft, ook macht heeft in de hel te werpen.” (Luk. 12 : 4).

II. Het antwoord van Christus.

1. Hij toont hen aan dat Hij sterven moet voordat de mensen Hem in waarheid zullen zoeken: „De ure is gekomen dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden.” Er is iets plechtigs in dit antwoord van Christus. Hij zag dat deze Grieken geen ware behoefte aan Hem hadden, en Hij zeide aan Zijn discipelen dat alleen degenen, die in Hem een gekruisigde Christus zien, tot Hem zullen komen. Alsof Hij zeggen wilde: Ik ben gelijk aan een tarwegraan: indien het niet in de aarde valt en sterft, blijft het alleen, maar als het gezaaid wordt en sterft, brengt het veel vrucht voort. Zo, indien Ik niet sterf, dan zal niemand tot Mij komen. Maar indien Ik voor zondaars sterf en voor hen begraven word, dan zullen zij tot Mij komen.

1ste. De dood van de Heere Jezus is het schoonste dat ooit de wereld zag. Waarom vernederde zich Degene, die van het begin van de wereld af de heerlijkheid van de Vader en het uitgedrukte Beeld van Zijn zelfstandigheid was, zodat Hij gelijk werd aan een tarwegraan, dat in de aarde verborgen wordt en sterft? Waarom werd Hij in

het koude graf in de rotsen gelegd? Was het niet daarom, omdat er een grote vloek op de mensen rustte? Zou Christus over Jeruzalem geweend hebben, indien er geen hel geweest was? Zou Hij onder de toorn van zijn Vaders gestorven zijn, indien er geen toekomstige toorn te vrezen was? O, geruste zondaar, u die beuzelt met het evangelie, en met eerbied toeluistert, u die dikwijls zegt: „Heere, wij wilden Jezus wel zien,” maar die Hem nooit vindt, ga naar Gethsémané, zie daar Zijn onuitsprekelijke zielsangsten; ga naar Golgótha, zie daar de toorn over Zijn vermoeide ziel uitgestort; ga naar het graf, en zie het tarwegraan dood in de aarde liggen. Waarom al dat lijden voor die Ene, indien er geen toekomstige toorn voor de ongelovigen, die geen borg hebben, te vrezen is? O, het tarwegraan in de aarde is het treffendst schouwspel in het heelal.

2e. Het is het aantrekkelijkste gezicht. „Wanneer Ik van de wereld zal weggegaan zijn, zal Ik hen allen tot Mij trekken.” Deze arme Grieken gevoelden geen behoefte aan Christus, maar zij zagen nog minder Zijn bereidwilligheid om in hun noden te voorzien. Indien zij gezien hadden welk een toevlucht er in Zijn woorden voor zondaars is, indien zij gezien hadden, hoeveel plaats er is voor de grootste van de zondaren, dan zouden zij iedere moeilijkheid getrotseerd hebben om tot Jezus te komen. Niets in de wereld zou hen van Jezus kunnen terughouden. De vreze van de mensen zou geweest zijn als een strohalm; zij zouden niet geroepen hebben: „Heere, wij wilden Jezus wel zien,” maar: „Trek mij en ik zal U nalopen. Verberg mij in de spleten van Uw rots.” „Ik heb grote lust om te zitten onder de schaduw van de appelboom.” Dit gezicht bracht op het pinksterfeest drieduizend mensen tot Jezus. Het tarwegraan, dat voor ons stierf, is de ware magneet om ijzeren harten tot Hem te brengen. Door de natuurlijke zeilsteen mag het ijzer teruggaan, maar de ziel, die eens tot Christus gebracht is, kan niet meer teruggaan.

O, bidt dat u tot de Heere Jezus mag gebracht worden. Sommigen onder u verkeren in deze toestand. De Heere Jezus is aan uw ene zijde, satan aan de andere en u in het midden, en beiden zoeken uw ziel te naderen. O, bidt dat de Heere Jezus de overhand mag hebben. Zijn open armen aan het kruis zijn naar u uitgestrekt, de wonde in Zijn zijde nodigt u uit om tot Hem te komen. „In Mij zult u vrede hebben.”

3e. Hij toont aan dat de mensen zich aan Hem moeten vasthouden wat het ook kosten mag. „Die zijn leven liefheeft zal hetzelfde verliezen, en die zijn leven haat in deze wereld zal hetzelfde bewaren tot het eeuwige leven.” Deze arme Grieken waren vol mensenvrees. Zij waren bevreesd dat zij uit de synagogen zouden geworpen worden, of dat zij misschien Galileërs of Nazareners zouden genoemd worden, of misschien dat zij zouden uitgelachen worden en zo de eer bij de mensen verliezen; dit alles maakte hen bevreesd om tot de Heere te komen. De Heere Jezus nu toont hen aan, dat dit niet de wijze is waarop ontwaakte zielen Hem zoeken moeten, alsof Hij zou zeggen: Ga heen en zeg hun dat zij door tot Mij te komen het eeuwige leven vinden zullen, en daarom moet al het andere op zij gezet worden. Ik ben het enig nodige, Ik ben de parel van grote waarde. Zij, die Mij zoeken, moeten al hetgeen hun in de weg staat verwijderen. Zelfs indien zij door tot Mij te komen, hun leven moesten verliezen, zouden zij het eeuwige leven vinden. „Die zijn leven verliest om Mijnentwil, die zal hetzelfde vinden.” (Markus 8 : 35). Zij, die Christus in Zijn volle waarde kennen, zullen alle dingen opofferen om Hem te vinden. Die dit niet willen doen, zullen Hem nooit vinden.

Gebruik

1ste. Overweeg hoe dierbaar Christus is: „In Hem is het eeuwige leven.” In Hem is vergeving voor de grootste van de zondaren. In Hem is vrede van het geweten, vrede

met God. In Hem is rust te vinden voor de vermoeide ziel; de Weg tot de Vader is geopend. In Hem is een fontein van levend water, van grote rijkdom, vol van genade en waarheid voor zwakke en vermoeide zielen. In Hem is vrijspraak voor de dag des oordeels en een heerlijke kroon. O, zou u hierom niet alles verlaten? Zal een aardse lust, of een genoeg, of de glimlach van een vriend u van dit alles afhouden? „Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben.” (1 Cor. 2 : 9).

2e. Bedenk hoe ongelukkig uw toestand is zonder Hem. Het getal van u zonden is oneindig: „Ontelbare zonden omringden mij.” Uw hart is vol van boosheid, geneigd om tot in alle eeuwigheid te zondigen. God is ten allen dage toornig over u. In Christus alleen kunt u schuilen. Indien u niet tot Hem gaat, zult u nooit zalig worden. U zult buiten de ark zijn wanneer de vloed komt. U zult kloppen en roepen: *Heere! Heere!* Maar het zal te laat zijn. God zal uw vijand zijn. De grote dag van Zijn wraak zal komen, en wie zal dan bestaan? Sommigen van u hebben iets gevoeld, hoe verschrikkelijk het is een eeuwigheid te verliezen, maar u hebt nooit een miljoenste gedeelte van de werkelijkheid ondervonden. O, zult u dan toelaten dat één nietige begeerlijkheid of hoogmoed of lust tot opschik of een Herodias u van Christus aftrekt?

Neem het vaste besluit om u aan Hem vast te houden wat het u ook kosten mag. Indien een bezigheid u te veel tijd wegneemt, uw rustdagen stoort, u verhindert om tot Christus te komen, laat die varen. Indien er een genoeg is, dat uw overtuiging in slaap wiegt, u traag maakt tot het gebed en het lezen van de Bijbel, uw lust tot de wereld en de zonde opwekt, laat die varen. Indien zich een vriend tussen u en Christus plaatst, indien hun gezelschap u verhindert om Christus te zoeken, trek u van hem af; indien hun ijdel gesprek u terugbrengt tot de wereld, laat hen dan gaan.

Het is niets of zij u bespotten en uitlachen, u dwaas vinden, u een fijne noemen, het zal u niet schaden. Eén ding is nodig, namelijk Christus, en de eeuwigheid is niet ver meer. Indien u dit niet doet, zult u uw ziel verliezen. Gelijk Paulus acht alle dingen schade te zijn.

3e. Indien wij van Christus willen zijn, moeten wij onszelf Hem voor altijd ten dienste stellen. De arme Grieken zeiden: „Heere, wij wilden Jezus wel zien.” Jezus zegt hier tot hen, dat het niet genoeg is om Hem te zien: „Zo iemand Mij dient, die volge Mij.” Velen willen graag van de hel verlost worden, maar zij hebben geen lust om zichzelf aan Christus te geven en Zijn dienaars en volgelingen te zijn. Maar ieder, die door de Heilige Geest geleerd is, geeft zich aan de Heere over. Matthéüs deed dit. De Heere zeide: „Volg Mij”. En hij stond op en verliet alles om Jezus te volgen. Degene, die werkelijk van God geleerd is, vindt de last van de in hem wonende zonden groter dan de vreze van de mensen. „In mij, dat is in mijn vlees, woont geen goed; ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?” (Rom. 7 : 24). Deze ziel is daarom willig om zich voor altijd aan Christus te geven, willig om zijn oor doorboord te hebben aan de deur van Gods huis.

Dit zal geveinsdheid aan het licht brengen. Wees u bereid om een dienaar van Christus te worden, Hem in alle moeilijkheden te volgen en u naar de leer van het evangelie te schikken? Zo niet, dan bent u een geveinsde. Bereken de kosten om tot Christus te komen.

III. De beloning.

1. U zult met Christus zijn. U mag door de mensen verstoten worden, zelfs door

vader en moeder, u mag tot het afschrapsel van de mensen gerekend worden: „Heden zult u met Mij in het paradijs zijn,” zijn met het Lam op de berg Sion. Zit met Mij op Mijn troon: „Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die u Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen.” (Joh. 17 : 24).

2. De Vader zal u eren. U zult de eer bij mensen verliezen, misschien ook van sommigen uw goede naam, maar u zult door God geëerd worden.

1ste. In deze wereld. U zult Hem dierbaar zijn. Hij zal u met Zijn oog geleiden, uw gebed verhoren, in moeilijkheden met u zijn, en Zijn geest geven, Zijn engelen gebieden dat zij over u de wacht houden, Hij zal met u in de dood zijn.

2e. In eeuwigheid. Hij zal u aannemen en u zalig maken. Hij zal de tranen van uw ogen afwissen en uw God zijn. Jezus zal u voor Zijn Vader belijden: *Deze ziel volgt Mij.*

30. DE ZIEL VAN DE GELOVIGE IS EEN HOF

„O gij bewoonster der hoven, de metgezellen merken op uw stem; doe ze Mij horen. Kom haastelijk mijn Liefste! en wees gij gelijk een ree of gelijk een welp der herten op de bergen der specerijen.” (Hooglied 8 : 13, 14).

I. De beschrijving van de gemeente of van de gelovige ziel: „O, gij bewoonster der hoven.” Dit is in twee opzichten van de gelovige waar:

1. *Hij is afgesloten van de wereld:* „Mijn zuster, o bruid, u bent een besloten hof.” (Hoogt. 4 : 12). Al de gelovigen leven als in een omheining. Evenals de tuinen in het oosten afgesloten zijn door een omheining van riet, of door doornen of door een stenen muur, zo zijn degenen, die van Christus zijn, afgesloten van de wereld. Jezus zegt: „Indien u van de wereld waart, zo zou de wereld het hare liefhebben; doch omdat u van de wereld niet bent, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld.” (Joh. 15 : 19). Paulus zegt, hij was „afgezonderd tot het evangelie van God.” Johannes zegt: „De wereld kent ons niet, evenals zij Hem niet kent.” Men kan zich hier gemakkelijk in vergissen. Er zijn veel heiligen, die niet door Christus geplant zijn. Velen zijn afgezonderd, maar niet tot het evangelie van God.

1ste. Sommigen zijn afgezonderd door opvoeding. Zij zijn opgevoed ver van het gevoel van de wereld; zij zien weinig van haar gruwelen en horen weinig van haar goddeloosheid; men staat hen niet toe om zich in deze wereldse kring te begeven. Zij zijn dus afgezonderd. Maar ach! de wereld is in hun eigen hart.

2e. Sommigen zijn door droefheid en moeilijkheden of door ziekte van de wereld afgezonderd. Hun hoogmoedige geest is gebroken. Hun hart was gewoon om de wereld dwaas na te volgen, maar nu sterft het binnen in hen. Zij hebben geen lust meer om hun afgod te volgen. Dezen zijn dus ook afgezonderd. Maar ach! zij wonen niet in de hoven; dit is een natuurlijke afzondering, maar niet door genade.

3e. Sommigen zonderen zich door hoogmoed van de wereld af, gelijk zij, die zeiden: „Naakt tot mij niet, want ik ben heiliger dan u (Jesaja 65 : 5), gelijk de Farizeeën, die tot geen tollenaar wilden spreken. Dezen zijn bekend door hun weinig medelijden met de wereld. O, dezen wonen niet in de hoven van Christus.

4e. Er bestaat een afzondering in naam van de wereld. Dezen hebben de naam van te leven, en toch zijn zij dood. Zij mogen behoren tot een bijzondere vergadering en tot een bijzondere godsdienstoefening; zij heten Christenen en schijnen het te zijn; zij spreken dikwijls gelijk Christenen en worden als zodanig beschouwd; de wereld is voor hen bevreesd en behandelt hen als gelovigen. Maar onder deze schijn klopt een onbekeerd en ongelovig hart. O, broeders, dit is een afzondering van de satan.

Maar al degenen, die van Christus zijn, wonen in de hoven. Zij zijn van de wereld door een grote en onoverbrugbare kloof afgezonderd.

1ste. Door bloed. Gelijk de huizen van het volk Israël van die van de Egyptenaren door bloed afgezonderd waren, zo zijn er in deze wereld mensen, van wie de deuren des harten door bloed besprengd zijn. Het bloed van Christus op hun geweten geeft te kennen, dat zij vergeving van zonden ontvangen hebben. Zij hadden dezelfde natuur als andere mensen, dezelfde vijandschap jegens God en waren evenzeer van Hem verwijderd; zij hadden dezelfde liefde voor afgoden en verspilden hun jeugd in dezelfde zonden als andere mensen; velen van hen vervielen zelfs tot erge zonden.

Maar de Heere Jezus had hen lief en waste hen rein van hun zonden in Zijn bloed. „Gerechvaardigd door het geloof, hebben zij vrede bij God.” Dezen wonen in de hoven. O, broeders, bent u afgezonderd van de wereld door bloed?

2e. Door Zijn Geest. Al degenen, die werkelijk van Christus zijn, zijn afgezonderd van de wereld door de inwoning van de Heilige Geest. „Indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel.” (Gal. 6 : 15). Een andere begeerte is hem nu gegeven. Eens verlangde hij, gelijk anderen, eer bij mensen, een naam, macht, geld en genoeg. Dit waren zijn voornaamste wensen. Nu hebben zij geen macht meer over hem. De wereld is hem nu gekruisigd. Nu verlangt hij nader tot God te komen, en een gehele verandering van zijn hart. Hij verlangt om de kennis van Jezus aan de gehele wereld bekend te maken. Hij is afgezonderd tot het evangelie van God. Hij heeft andere droefheid. Eens was zijn droefheid slechts aards. Hij beweende het verlies van aardse vrienden of aardse bezittingen. Nu is zijn grootste droefheid van God verlaten te zijn, wanneer hij behoefte gevoelt aan de tegenwoordigheid van Christus en aan het welgevallen Gods. De verwijdering van de Heilige Geest en de in hem wonende en de hem omringende zonde doet hem zuchten en roepen; de ark Gods vervult zijn hart met beving. Zo iemand is afgezonderd, hij woont in de hoven.

Lieve zielen, bent u ook zo van de wereld afgezonderd? „Wij danken God te allen tijde over u, geliefden, omdat hij u van de beginne tot zaligheid verkoren heeft, door de heiligmaking van de Geest en door het geloof.” O, broeders, scheidt het bloed van Christus u van de onverzoenlijke wereld? Scheidt de geest van Christus u van de niet wedergeboren wereld? Bestaat er een ware, eeuwige scheiding tussen u en de wereld? Zo niet, dan zult u met de aarde vergaan.

2. *Door het wonen in de hoven verstaat men ook te wonen in heerlijkheid.* Toen God de mens gemaakt had, plantte Hij een hof in Eden tegen het oosten, en Hij deed al het geboomte uit het aardrijk spruiten, begeerlijk voor het gezicht en goed tot spijs, en de boom des levens midden in de hof. En de Heere God nam de mens en zette hem in de hof om die te bouwen en te bewaren.

Deze hof was een afbeelding van de vreugde, die Adams ziel smaakte; dag aan dag hoorde hij daar Gods stem, wandelende in de hof, aan de wind des daags. Toen Adam gezondigd had, dreef Hij hem uit de hof in deze zondige wereld, die niets dan doornen en distelen voortbracht om in het zweet van zijn aanschijn zijn brood te eten. De mens wandelde nu niet meer met God in een lusthof. Maar wanneer een zondaar tot Christus gebracht is, komt hij in Zijn hof: „Wij, die geloven, zullen ingaan in de rust.” Hij zegt: „Ik heb groten lust in Zijn schaduw en zit er onder, en Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet.” (Hooglied 2 : 3). Hij wordt gelijk een, die in de hoven woont. Hij is gelijk een, die uit de wildernis komt. Deze wereld is een wildernis voor de gelovige; een wereld vol van pijn, van ziekte, van dood; een wereld die zijn Heere gekruisigd heeft en Hem vervolgt, een koude, ongelovige, goddeloze wereld. En toch woont de ziel in de hoven: „Zijn ziel zal vernachten in het goede.” (Psalm 25 : 13). Het is waar, een gelovige heeft ook zijn tijden van afwijking, van moeite, van twijfelingen en van verdrukking. Op zo'n tijd roept hij uit: „Ik ellendig mens!” Maar wanneer zijn oog op Jezus blijft zien, dan woont zijn ziel in een lusthof.

O, broeders, bent u in de hof van Christus gebracht, vindt u in Hem uw vermaak, hebt u een beter Eden gevonden, een recht tot de Boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is? Velen onder u vinden het vervelend om een Christen te worden. U let alleen op het uitwendige; u ziet hoe stil zij daar heengaan. U denkt dat zij traag, nors en streng zijn. Maar o, u ziet het uiterlijke slechts aan; indien u zien kon wat er in hun binnenste omgaat, zo u de zonneshijn van hun ziel kon gadeslaan en

voor een ogenblik het genoeg kon smaken van met God verzoend te zijn, dan zou u ondervinden dat al uw genoegens alleen de draf is die de zwijnen eten. „Welgelukzalig is de mens die wijsheid vindt, en de mens die verstandigheid voortbrengt! Zij is kostelijker dan robijnen, en al wat u lusten mag is met haar niet te vergelijken. Langheid van de dagen is in haar rechterhand, in haar linkerhand rijkdom en eer. Haar wegen zijn wegen van de liefelijkheid en al haar paden vrede. Zij is een boom des levens dengenen die ze aangrijpen, en elkeen, die ze vasthoudt, wordt welgelukzalig.”

O, broeders, leert het lied dat aldus begint:

*„Wie zal genoeg smaken
Die nooit de Heere bemint?
Zal aardse vreugde maken
Dat men de vrede vindt?”*

II. De klacht van Christus: „De metgezellen merken op uw stem: doe ze mij horen.”

1. De ziel, die in Christus is, heeft menige metgezel, broeders en zusters in Christus Jezus. De ziel, die aan de wijngaard verbonden is, is met al de takken verenigd: „Wij weten dat wij van de dood overgegaan zijn in het leven, omdat wij de broeders liefhebben.” „Ik ben een metgezel van hen die u vrezen.” (Psalm 119 : 63).

Gelovigen hebben elkaar veel te zeggen, evenals Johannes tot Gajus zegt: „Ik heb veel aan u te schrijven, maar ik heb niet gewild met papier en inkt. Maar ik hoop tot u te komen en mond tot mond met u te spreken.” zo deden ook de gelovigen ten tijde van Maléachi: „Alsdan spreken die de Heere vrezen een iegelijk tot zijn naaste: De Heere merkt er toch op en hoort.” (Mal. 3 : 16). En zo doen nu nog de gelovigen. Zij verhalen nederig, eenvoudig, met zelfverfoeiing en voor de eer van Christus, wat zij ondervonden hebben, gelijk Jezus tot de bezetene zeide: „Keer weer naar uw huis en vertel wat grote dingen u God gedaan heeft.” (Luk. 8 : 39): en gelijk David sprak: „Komt, hoort toe, gij allen die God vreest, en ik zal vertellen wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft.”

Zij spreken tot elkaar in verdrukking gelijk geschreven staat: „Zo dan vertroost elkaar met deze woorden.” Troost niet uzelf, maar vertroost elkaar. God heeft bevolen dat de gelovigen elkaar troosten zouden, dat een vriendelijke hand troost zou aanbrengen. Zij spreken tot elkaar van Jezus. „Zag u Hem die mijn ziel bemint? (Hooqlied 6 : 1). Waar is uw Liefste heengegaan, o u schoonste onder de vrouwen? Waarheen heeft uw liefste het aangezicht gewend, opdat wij hem met u zoeken?” Zij vermanen elkaar dagelijks, terwijl het nog heden genaamd wordt.

O, dit is een waar kenteken van al de ware gelovigen: „De metgezellen merken op uw stem.” Hoevelen onder u kunnen daardoor weten dat u niet in Christus bent doordat u nooit de zuivere taal van Kanaän geleerd hebt. Het is waar, velen hebben de schijn van Christenen en spreken veel. Maar zij zijn als wolken zonder regen, dwaze maagden, hebbende een lamp, pit en vlam, maar geen olie in dezelve; indien u de taal van Kanaän niet kent, indien u niet kunt spreken tot degenen, die de eeuwige heerlijkheid zoeken, dan vrees ik dat u niet tot hun gezelschap behoort.

Christus klaagt dat wij meer tot elkaar spreken dan tot Hem: „Doe ze mij horen.” Dit is dikwijls het geval, vooral met jonge gelovigen. Wanneer het hart vol vreugde is, dan stort de gelovige het eerder voor zijn metgezellen uit dan voor de Heere. Wanneer u in droefheid bent, wanneer wolken uw ziel bedekken, dan wordt Christus vergeten en een vriend wordt opgezocht om uw klacht aan te horen. Hoe vraagt de gelovige in moeilijkheid raad aan een aardse vriend! Christus zegt: „Doe ze tot Mij komen.” Kom

eerst tot Mij!

1ste. Omdat Christus een ijverig Zaligmaker is. „Ik, de Heere uw God, ben een ijverig God.” Als Christus ons tot zich trok, zeide Hij: „Gij zult Mij noemen Mijn Man, en gij zult Mij niet meer noemen: Mijn Baäl. En Ik zal de namen der Baäls van haar mond wegdoen.” Herinner u hoe Hij zeide: „Hebt Gij Mij liever dan deze?” En wij zeiden tot Hem: „Wat heb ik nog met afgoden te doen?” Nu, de Heere Jezus wil niet hebben dat wij een betere vriend hebben dan Hem. Hij moet onze naaste bloedverwant zijn. Wij moeten op de Geliefde steunen: „Doe ze Mij horen.”

2e. Omdat Hij in al onze noden kan voorzien. Het is waar, dat vrienden aangenaam in hun omgang zijn. Maar van wie hebben zij die vriendelijkheid? Is het niet van Christus? Misschien beminnen wij in hen hun vriendelijkheid en zachtmoedigheid, hun wijsheid om ons in moeilijke omstandigheden te raden. Maar ach, wie gaf hun dat? Jezus. Zij zijn slechts waterbakken Christus is de bron. Zij zijn slechts kaarsen Christus is de zon. Zij zijn slechts schepselen Christus is de Schepper. Wij moeten hen verlaten, en op Hem zien. „Doe ze mij horen.”

3e. Gemeenschap met Christus te hebben is altijd tot onze heiligmaking. Gemeenschap te hebben met mensen, zelfs met goede mensen, verhardt en beledigt soms de ziel. Vertelt u hen uw ondervindingen? Dan bent u geneigd om mensen te behagen, om wellicht zeer nederig of zeer gelovig te schijnen. U bent geneigd om meer de eer van mensen dan de eer van God te zoeken. Zoekt u troost? U bent geneigd om op mensen te vertrouwen en de enige Trooster te vergeten. Maar de gemeenschap met Christus is altijd heiligend. Het is goed voor de ziel om met Christus te zijn. O, indien u tot Jezus wilde gaan en Hem alles wilde zeggen, welk een gelukkig leven zou u dan hebben! Laat uw ziel vrijmoedig tot Christus spreken. Bedek geen zonde voor Hem; stort elke vreugde, elke droefheid voor Hem uit; zoek bij Hem raad in alle moeilijkheid. Ziehier, Hij roept u om tot Hem te komen en Hem alles te zeggen: „Doe ze Mij horen.”

III. *Het gebed van de gelovige.*

1. Hij bidt dat zijn ziel spoedig tot Christus mag terugkeren. De nabijheid van Christus geeft alleen ware vreugde en heiligheid aan de ziel. Het is geen omstandigheid, noch leraars, noch plaats, noch tijd, maar alleen de tegenwoordigheid van Jezus. Onder Zijn schaduw te zitten is mij liefelijk. Op de Geliefde te steunen kan alleen onze wankelende schreden vastmaken. Een waar gelovige kan niet tevreden zijn wanneer Christus van hem verwijderd is: „Kom haastelijk mijn Liefste.” (Hooglied 8 : 14). Zij, die de Bruid niet is, mag zich tevreden stellen met andere minnaars, maar de getrouwe Bruid verlangt naar de terugkomst van haar Heere. De instellingen zijn alle koud en dor tot Zijn wederkomst. Leraars spreken, maar niet tot het hart. Vrienden kunnen rust noch troost geven. O, broeders, weet u wat het is naar Hem te verkrijgen, en uit te roepen: „Kom haastelijk, mijn Liefste?”

2. Hij bidt dat Christus spoedig tot de Gemeente mag terugkeren. De tegenwoordigheid van Christus geeft aan de Gemeente een tijd van verfrissing. Wanneer Hij over de bergen en heuvels springt, dan brengt de aarde bloemen voort. Het volk Gods is overvloedig in genade, zij zingen liederen van bevrijding; bekommerde zielen herleven gelijk het gras en de hof des Heeren brengt kruiden voort. O, indien de Heere Jezus hier in al Zijn macht en heerlijkheid binnenkwam, dan zou ik anders preken en u zou anders luisteren dan nu. Ik zou niet zo hard kunnen zijn en u zou vertederd worden onder Zijn woord. O, wilt u niet bidden: „Kom haastelijk mijn Liefste! En wees gij gelijk een ree, of gelijk een welp van de herten op de bergen der specerijen.” Is zo'n tijd niet te krijgen?

3. Hij bidt voor de tweede heerlijke komst van Christus. De ware zichtbare komst en de tegenwoordigheid van Jezus, van de Koning van de heerlijkheid, zal de vreugde van de gelovige volmaken.

1ste. De liefde van de ziel zal dan bevestigd zijn. Nu worden wij door vele twijfelingen geslingerd. Ben ik werkelijk bekeerd? Ben ik in Christus? Zal ik volharden tot het einde? De ziel hongert dikwijls naar Christus en kan niet verzadigd worden. Maar wanneer wij Hem zullen zien gelijk Hij is, dan zullen alle twijfelingen verdwijnen. Wij zullen nooit meer twijfelen, maar zullen altijd met de Heere zijn.

2e. Jezus zal dan volmaakt verheerlijkt worden. Nu is Hij veracht en versmaad; Zijn vijanden hebben de overhand; koningen verachten Hem en de meeste mensen achten Hem niet. Maar dan zal Hij komen in heerlijkheid met al Zijn heiligen om door al de gelovigen te worden aangebeden. Al Zijn heiligen zullen Hem dan zegenen. De mensen zullen in Hem gezegend worden. Alle natiën zullen Hem gezegend noemen.

O, mijn vrienden, kunt u in oprechtheid zeggen dat u naar die dag verlangt? Is het een gezegende hoop voor u? Alleen degenen die zeggen kunnen: „Mijn Liefste,” kunnen naar Zijn komst verlangend uitzien. „Wee dien, die des Heeren dag begeren! waartoe toch zal ulieden de dag des Heeren zijn? Hij zal duisternis wezen en geen licht.” (Amos 5 : 18). O, broeders, wanneer Jezus komen zal op de wolken des hemels, dan zullen alle ogen Hem zien. En ik vrees dat velen onder u wenen zullen om Zijnentwil. O, daar is Hij, de Zaligmaker, die wij gedurende ons gehele leven veracht en versmaad hebben! Nu komt Hij om ons te wreken, die God niet kennen en het evangelie niet gehoorzaam zijn.

Degenen onder u die zeggen kunnen: „Mijn Liefste,” zijn niet in duisternis, dat hun die dag als een dief zou overkomen. Uw gebed is: „Kom haastelijk, mijn Liefste! En wees gij gelijk een ree, of gelijk een welp der herten op de bergen der specerijen!”

31. DE BRONNEN VAN ZALIGHEID.

„En te dienzelven dage zult gij zeggen: Ik dank u, Heere, dat Gij toornig op mij geweest zijt. Maar Uw toorn is afgekeerd en Gij troost mij. Ziet, God is mijn heil, ik zal vertrouwen en niet vrezen; want de Heere Heere is mijn Sterkte en mijn Psalm, en Hij is mij tot heil geworden. En gijlieden zult water scheppen met vreugde uit de fonteynen des heils.” (Jesaja 12 : 1-3).

Deze woorden hebben in de eerste plaats betrekking op Gods volk, de Joden. Maar zij zijn niet minder toepasselijk voor ons.

1. Bemerk de tijd waarvan gesproken wordt: „En te dien dage.” De dag waarvan in het voorgaande hoofdstuk gesproken wordt: „Want het zal geschieden te dien dage, dat de Heere ten andere male Zijn hand aanleggen zal om weder te verwerven het overblijfsel van zijn volks, hetwelk overgebleven zal zijn van Assyrië, en van Egypte, en van Pathros, en van Moorenland, en van Elam, en van Sinear, en van Hamath, en van de eilanden der zee. En Hij zal een banier oprichten onder de heidenen, en Hij zal de verdrevenen van Israël verzamelen, en de verstrooiden uit Juda vergaderen, van de vier einden des aardrijks.” Het is in die dag wanneer God de Joden naar hun land zal doen wederkeren en hun ziel bekeren.”

2. Bemerk wat zij doen zullen. „Ik dank u, Heere.” Zij zullen dan een dankend volk zijn. Nu zijn zij een bedrukt volk. Er is geen vreugde in hun werk, zij zijn gelijk droge beenderen, maar te dien dage zullen zij de Heere loven.

3. Bemerk de oorzaak er van. „Gij was toornig op mij, maar Uw toorn is afgekeerd en u vertroost mij. Ziet, God is mijn heil, ik zal vertrouwen en niet vrezen; want de Heere Heere is mijn sterkte en mijn Psalm en Hij is mij tot heil geworden.” De grond van hun vreugde is, dat Gods toorn van hen gekeerd is. Zij hebben een Goddelijke Zaligmaker gevonden: „Zie, God is mij tot heil geworden.” Zij hebben een Goddelijke Heiligmaker gevonden: „De Heere Heere is mijn Sterkte en mijn Psalm.” O, dit is ware grond van vreugde in de wereld.

4. Bemerk de gevolgen. „En gijlieden zult met vreugde water scheppen uit de fonteynen des heils.” De fonteynen des heils zijn de Goddelijke instellingen, Gods Woord en de sacramenten. De zalige Joden zullen dan hun vreugde vinden in Sion; zij zullen met blijdschap Gods Woord horen; zij zullen met vreugde aanzitten aan des Heeren avondmaal. Met vreugde zullen zij water scheppen uit de fonteynen des heils.

Onderwerp. ***Gezaligde zielen scheppen met vreugde water uit de fontein des heils.***

Velen onder ons vinden geen lust in instellingen; velen verachten ze en storen er zich volstrekt niet aan. De zondagmorgen brengen zij in het bed door en de avond in nietige vermaken. De meesten in deze gemeente hebben geen behoefte aan levend water. Sommigen gaan naar de kerk, maar vervelen zich. Ach, wanneer zal dit niet meer zijn! Indien het kaartspelen of een vrolijk gezelschap was, dan zou ge u niet vervelen, maar u weet niet wat het is met vreugde water te scheppen. Velen komen tot de tafel des Heeren uit gewoonte, uit plicht of om het recht te hebben om hun kinderen te laten dopen. Maar ach, het is hun vreemd om met vreugde water te scheppen. Enige vermoeide zielen, die beangst zijn voor de eeuwigheid, gaan van de ene preek naar de andere en van het ene sacrament naar het andere, zoekend rust maar die niet vindend.

Zij gaan naar de ene bron, maar zij vinden haar bitter; tot de andere, maar die is droog; tot een derde, maar die is diep en zij kunnen geen water scheppen. Deze leren altijd door ondervinding, maar komen nooit tot de kennis van de waarheid. Zij scheppen nooit met vreugde water uit de fontein des heils. Hierin is de dwaling, dat zij niet komen als gezaligden; dat zij niet tot Christus gaan om Gods toorn te ontvlieden. Gezaligde zielen alleen scheppen met vreugde water.

I. Bemerk in deze woorden: *De toestand van de onbekeerde.* „Gij was toornig op mij.” Iedere verlorene ziel kan terugzien op een tijd toen God toornig op haar was. God is nu toornig op iedere onbekeerde ziel. Bemerk:

1. Wiens toorn het is: „Gij.” Het is Gods toorn. Indien al de mensen over een ziel toornig waren, zou zij in een ellendige toestand zijn. Indien iedereen, die u ontmoette, vol van haat en nijd tegen u was, zowel de rijken en armen, als koningen en vorsten, dan zou ge u ongelukkig gevoelen. Indien al de wilde beesten van het woud, leeuwen, tijgers en beren, verwoed op u waren en u in hun macht waart, dan zou uw toestand hopeloos zijn. Maar deze zijn nog maar schepselen. Iedere onbekeerde ziel onder u ligt onder de toorn van God. Hij, die u gemaakt heeft, is toornig op u.

2. Hij is altijd toornig: „God is ten allen dage toornig op de bozen.” Welke dag het ook zijn mag, een gewone werkdag of een rustdag, God is toornig op onbekeerde zielen. Haar zonden zijn gedurig voor Hem, en daarom wordt Hij gedurig door haar gelasterd. De rook van haar zonden stijgt tot Hem op. Die in de Zoon niet gelooft, op die rust Gods wraak. God is niet alleen iedere dag toornig op haar, maar ieder ogenblik. Gods wraak rust ieder ogenblik van de dag op een onbekeerde ziel. Wanneer zij werkt of spreekt, slaapt of waakt, wanneer zij in de kerk of op de markt is, altijd hangt het zwaard van Gods wraak over haar. Onbekeerde zielen zijn gedurig aan de rand van de afgrond.

3. Het is toenemende toorn. Onbekeerde zielen vergaderen wraak tegen de dag van toorn. Sommigen denken dat zij vele zonden van zich werpen, door tot des Heeren tafel te gaan, maar indien zij de waarheid kenden, zouden zij zien dat zij de wrake vermeerderen. Gods toorn is gelijk een bedijkte rivier. Het gaat iedere dag al hoger en hoger, dieper en dieper tegen iedere ziel die niet in Christus is. Iedere rustdag wordt uw maat voller; eindelijk zal zij geheel vol zijn.

4. Het is ondraaglijke toorn. Onbekeerden zeggen somtijds, dat, indien zij naar de hel moeten gaan, zij dan die straf rechtvaardig zullen ondergaan. Maar het kan niet verdragen worden. Als u een spin zag, die gevaar liep van onder een grote rots verpletterd te worden, en zij haar lichaam groter maakte om de slag te kunnen verdragen, dan zou u dit zeer dwaas vinden. Zo is ook de dwaasheid van onbekeerde lieden, die zeggen dat zij de toorn van God kunnen verdragen. Hoe kunt u de toorn van uw Schepper dragen, en de hel van de Almachtige? „Zal uw hart bestaan? Zullen uw handen sterk zijn, in de dagen als Ik met u handelen zal?” (Ezech. 22 : 14).

- a. Leer hieruit om te vlieden van de toekomstige toorn. O, broeders, indien u uw toestand kende, zo zou u opstaan en vlieden. Ik verklaar u, dat ik mij dikwijls ontrouw gevoel als ik denk aan de koude wijze, waarop ik tot onbekeerde zielen spreek. Dit is de toestand van een iegelijk onder u, die nog niet wedergeboren is. Hoe lief en vriendelijk, hoe onberispelijk u voor de ogen van de mensen mag wezen, wat al ondervindingen u mag gemaakt hebben, indien u nauwkeurig Gods inzettingen houdt en uw hart onbekeerd is, dan is God ten allen dage toornig op u.
- b. Leer hieruit dat bekommerde zielen meer bekommerd zouden moeten zijn. Dit is de wel aangename tijd, dit is de dag van zaligheid. God heeft nog medelijden met

u. Zijn toorn is oneindig, maar Zijn ontferming ook. Hoe groter Zijn toorn is, hoe groter ook Zijn ontferming. Hoewel Zijn gerechtigheid wraak eist voor uw ziel, hoewel Zijn heiligheid verlangt dat u in de buitenste duisternis zou geworpen worden, roept Zijn grote genade: *Laat hem dit jaar nog staan*. Daar is nog plaats voor u onder de vleugelen van Christus. “Kust den Zoon opdat Hij niet toorne en gij op de weg vergaat, wanneer Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden; welgelukzalig zijn allen die op Hem vertrouwen.” (Psalm 2 : 12).

II. De weg van de zaligheid. „Uw toorn is afgewend.”

1. *Vergeving*. Er is overvloedig genade en vrede voor de zondaar, want Gods toorn is van hem afgewend op Christus. Wat het geweten van ontwaakte zielen bezwaart, is Gods toorn. Dit doet hen nacht en dag vrezen, zowel in het openbaar als in het geheim. Een ontwaakte ziel gevoelt, dat zij Gods wet overtreden heeft en elke dag aan Zijn wraak blootgesteld is. Zij kan geen rust smaken, zij heeft geen vrede bij haar maaltijden, zij vindt geen vreugde bij haar vrienden, de hemel is zwart voor haar, de aarde is bereid om zich voor haar te openen en haar te verslinden. Indien God een rechtvaardig en heilig God is, zal Hij Zijn toorn doen gevoelen. Indien Hij een waarachtig God is, zal Hij al Zijn bedreigingen ten uitvoer brengen. Indien zo'n ziel Christus als haar Borg wilde aannemen, dan zou zij overvloedig vrede hebben. Gods toorn is reeds van haar afgewend op Christus. Al de wolken van de wraak hebben zich gelijk een hoos op dat ene hoofd samen gepakt.

1ste Indien u Christus als uw Borg wilt aannemen, dan behoeft u niet te vrezen. De wet is volbracht en God eist geen tweede straf. U hebt geen reden om te vrezen, wanneer er zo'n vergeving bestaat. Christus biedt zich voor een iegelijk van u als een Borg aan, en indien u Hem aanneemt, zo zal de wraak in alle eeuwigheid niet over u komen.

2e. Dit zal u duidelijker worden als u Christus als een Goddelijke Persoon beschouwt: „God is mijn zaligheid.” Indien beangste zondaars Hem kenden, die zich als Zaligmaker gegeven heeft, dan zou al hun vrees verdwijnen. Hij is de heerlijkheid Gods en het uitgedrukte Beeld van Zijn Zelfstandigheid. Hij is de gadeloze Zoon van God, die in onze plaats bestaan heeft. Hij heeft de wereld gemaakt, Hij die het einde van het begin ziet. „Door Hem zijn alle dingen gemaakt.” Hij maakte de zon, maan en sterren. Hij maakte de aarde vast en onderhield alle dingen door het Woord van zijn macht. Denkt u dat Hem een onderneming niet slagen zou? Denkt u dat, indien Hij beloofde een schild voor zondaars te zijn, Hij hen niet zou kunnen bedekken? O, schaam u over uw ongeloof en verberg u onder dit schild. „Want God is mij tot heil geweest, ik zal vertrouwen en niet vrezen.” Kom onder dit Goddelijk schild, beangste ziel, en u zult vrede vinden. Vertrouw op deze Rots, en u zult rust vinden voor uw vermoeide zielen. Het komt er niet op aan welke zonden u gedaan hebt; indien u tot Christus komt, zult u vrede hebben.

II. Heiligheid: „Gij vertroost mij.” „De Heere Heere is mijn Sterkte en mijn Psalm.” Wanneer iemand tot Christus komt, weet hij nog niet dat hij nog meer vertroost moet worden. Hij gevoelt zo'n vreugde dat hij denkt nooit meer droefheid te zullen hebben. Spoedig gevoelt hij, echter wat hij nodig heeft. Hij gevoelt dat hij vijanden heeft van binnen en van buiten. Hij erkent nu dat zijn hart een hel binnen in hem is; allerlei zonden stellen zich voor hem en bijten als slangen. Hij heeft nu hij zichzelf aanziet. Hij ziet dat hij op de rand van de afgrond staat en dat de kleinste verleiding hem in het verderf zal storten. In zijn wanhoop ziet hij op tot Jezus, zittende ter rechterhand Gods, en bereid om tot het laatste toe te behouden. Het was

des Vaders welbehagen dat in Jezus al de volheid wonen zou. Hij zond de Trooster; de Heilige Geest komt in het hart van de bevende zondaar. „Ik zal vertrouwen en niet vrezen, want de Heere Heere is mijn Sterkte en mijn Psalm.” O, kent u deze Trooster, deze sterkte, deze Psalm? Zeg mij, waarop rust uw heiligheid? Steunt u op uw goede voornemens? Dit is als Hazaël: „Ben ik een hond dat ik zulke dingen zou doen?” En toch was hij de hond die hij zo verachtte. „Hoogmoed van geest gaat voor de val.” Steunt u op uw belofte jegens God en de mensen? Dit is gelijk Petrus: „Hoewel zij u allen verloochen, zal ik u niet verloochen,” Toch was zijn belofte gelijk wind. Nee, geen verkorting van de Heere kan de sterkte van uw ziel zijn. Schepselen kunnen geen schepselen staande houden. De hand, die de sterren bestuurt, kan alleen u voor struikelen bewaren. Is Hij uw sterkte? dan kan Hij u ook bewaren. Hoewel de wereld u meer verleiding aanbood dan zij doet; hoewel uw hart tienduizendmaal meer lust in haar genoegens had en hoewel satan en zijn engelen nog meer macht hadden, zo kunnen zij de ziel, die op Jehovah steunt, niet schaden. Wacht op de Heere, wees goedsmoeds en Hij zal uw hart versterken. Dezelfde hand, die de zon haar loop doet gaan, behoedt ook de ziel van Zijn volk. Roep vrolijk uit, zwakke, bevende en verzochte discipel des Heeren: „Ik zal vertrouwen en niet vrezen!”

III. Vreugde en inzettingen. „Daarom zult gijlieden met vreugde water scheppen uit de fonteynen des heils.” Hoe worden de bronnen van zaligheid veranderd voor een arme zondaar, die tot Christus komt!

1. De Bijbel. Eenmaal was het een vervelend boek voor u; wanneer u een hoofdstuk begon te lezen, dan zag u reeds naar het einde. Maar bent u tot Christus gekomen? Nu is die fontein een fontein van zaligheid, een bron van levend water.
2. Het gebed. Eenmaal werd het door u verwaarloosd, of het was slechts een gewoonte die u spoedig volbracht; nu is het een bron van vreugde. O, er is geen betere proef voor de ziel dan vermaak te scheppen in het stille gebed, onbemerkt en ongezien voor de mensen.
3. Het huis des gebeds. Eenmaal verachtte u het of kwam alleen uit lust tot schijn, om uw beste klederen te tonen of om uw vrienden te zien; nu kunt u zeggen: „Ik was verblijd wanneer zij tot mij zeiden: Laat ons opgaan tot het huis des Heeren.” (Jesaja 2 : 3).
4. Des Heeren avondmaal. Eenmaal kwam u daar gelijk een andere Judas met een verhard hart. Nu vindt u het een bron van zaligheid. Het is een onderpand dat Christus de uwe geworden is. Wanneer u de sacramenten ziet, brandt uw hart binnen in u; wanneer u ze aanraakt, worden uw ketenen los; wanneer u ze smaakt, worden uw ogen verlicht; wanneer u ze eet, wordt uw gehele ziel versterkt. Zo zeker als dat brood en die wijn het uwe is, zo behoort u ook Christus toe.

O, zondaars! kom dan in eenvoud des geloofs tot Christus, en u zult met vreugde water scheppen uit de fonteynen des heils. Maar ach, is uw hart niet veranderd, gelooft u niet in Christus, bent u niet in Hem verenigd, hebt u geen Trooster? O, dan zal het een treurige dag voor u zijn. U zult aan deze tafel aanzitten, terwijl de toorn van God op u rust. De bron van zaligheid zal bitter, het brood des levens de dood en de beker van de zaligheid de beker van de vervloeking voor u zijn.

32. ZIE OP EEN GEKRUISIGDE CHRISTUS.

„Doch over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten de Geest der genade en der gebeden, en zij zullen Mij aanschouwen die zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen als met de rouwklage over een enige zoon. En zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene. Te dien dage zal er een fontein geopend zijn voor het huis Davids en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinigheid.” (Zach. 12: 10, 13 : 1).

In deze woorden vindt u een beschrijving van de bekering van de Joden, die nog komen moet; een gebeurtenis, die leven aan deze dode wereld geven zal. De bekering van een ziel gaat op dezelfde wijze. Bkering is het heerlijkste werk van God. De schepping van de zon is een heerlijk werk, toen God haar door de wolken liet schijnen, haar zegeningen op ieder werelddeel uitspreidende. De verandering in het voorjaar is wonderlijk, als God het gras doet herleven, aan de dode bomen nieuwe bladeren geeft en de bloemen op de aarde doet uitspruiten. Maar nog veel heerlijker en wonderlijker is de bekering van een ziel! Het is de schepping van een zon, die in alle eeuwigheid zal schijnen; het is het voorjaar van de ziel, die geen winter zal kennen; het planten van een boom, die in alle eeuwigheid in Gods paradijs zal bloeien.

I. De bron van bekering. De hand van Christus: „Over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten de Geest van de genade en van de gebeden. En zij zullen Mij aanschouwen die zij doorstoken hebben.” De Heilige Geest wordt gezonden door dezelfde hand, die aan het vervloekte hout doorstoken werd. Werkelijk, de Heilige Geest woont in het hart van de Vader. Jezus noemt Hem: „De Geest der waarheid die van de Vader uitgaat.” En „Hij is in God gelijk de geest des mensen in Hem is.” Hij woont van alle eeuwigheid in de schoot van de Vader en in de Zoon. Maar toch is het waar, dat de Vader de Geest aan Christus gegeven heeft: „Het is des Vaders welbehagen dat in Hem al de volheid wonen zou.” (Col. 1 : 19). Jezus heeft de gave van de Heilige Geest ontvangen als een beloning voor Zijn werk. Het is passend dat Hij, die voor zondaars stierf, ook de Heilige Geest zou kunnen geven aan wie Hij wil, en een van Zijn laatste woorden tot Zijn discipelen waren: „Ik zal Hem tot u zenden en wanneer Hij zal gekomen zijn, zal Hij de wereld overtuigen van zonden.” (Joh. 14 : 5).

1. Dit leert aan ontwaakte zielen vanwaar hun bekering komt. Gevoelen enigen onder u, dat u de toestand van u zielen inziet? Dan heeft een pijl van overtuiging uw hart getroffen. Zie op de pijl, zij kwam uit de boog van Christus! Christus nam haar uit Zijn pijlkoker. Christus legde aan op uw hart en Hij liet dezelve u doorsteken. De veder is getekend door het bloed van de doorstoken hand. Die pijl kwam van de hand van de liefde, van de hand die aan het kruis genageld werd. O, zoon neem dit dan aan als een bewijs dat Christus u wil zalig maken. Hij wil met u onderhandelen; ga dan niet terug; trek de pijl niet uit uw hart, heel de wond in het minste niet. Ga tot Hem, en dezelfde hand, die u gewond heeft, zal u ook genezen. *Heere, geef dat indien ik van u de vrede niet krijg, ik deze van niemand anders mag ontvangen.*

2. Wanneer u anderen zwaar gewond ziet, moet u hierin de hand van Christus erkennen. Ik heb gezien dat sommigen de hand van de leraar, maar niet de hand van

Christus erkennen. Dit is een grote smaad onze Immanuël aangedaan! Er werd van de voorvaderen gezegd dat God een groot gedeelte van de zegen van hun arbeid wegnam, omdat het volk niet van hen af en op Christus kon zien. Dit vind ik ook onder u. De Heere leert u om niet alleen op uw voorgangers te zien, maar op Hem, op onze verheerlijkte Heiland, rijdende op een wit paard en Zijn pijlen van zich schietende.

3. Bidt Christus dat Hij dit doen mag. Indien Hij de Geest uitstort, wie kan dit verhinderen? Ik twijfel niet of velen onder u, die heden opgekomen zijn, zouden weggebleven zijn, indien u wist dat Christus heden u bekeren zou. Ik vrees dat er enigen onder u zijn, die uw ogen gesloten, uw oren gestopt en uw hart dichtgemaakt hebt uit vreze dat u zou bekeerd worden en dat Christus u genezen zou. U zou geen wenend, biddend en eenvoudig gelovige in Christus willen genaamd worden. Maar, o, indien Christus de Geest heden uitstort, dan zal uw hart week worden; u zult zelfs wenen en uitroepen: „Wat moet ik doen om zalig te worden?” Wanneer Christus de Geest niet uitstort, dan spreken en arbeiden de leraars tevergeefs; het is alsof zij tegen de wind of tegen de golven van de zee spreken. Maar als Christus van Zijn troon opstaat en de Geest uitstort, dan worden de zwakste pogingen machtig. Het Woord komt niet alleen in woorden. Een ezelskinnebakken was een zeer zwak zwaard om mensen te doden, maar in de hand van Simson was het machtig, zodat hij er duizend man mee sloeg. Een slinger en een steen waren een nietig wapen om daarmee een gewapende reus tegemoet te gaan. En toch, toen David de steen slingerde, zonk dezelve in het voorhoofd van de reus zodat hij met zijn aangezicht ter aarde viel. O, gelovigen, bidt, dat de slinger en de steen heden in de hand van de Zoon Davids mogen zijn; dat het Woord heden in de verhardste harten ingang mocht vinden en dat zelfs de grootste zondaars zich mogen vernederen. O, ik vrees dat velen onder u van het hoofd tot de voeten tegen Gods Woord gewapend zijn. U spot wellicht in uw zekerheid. Maar, lieve vrienden, ziet op de arm van Immanuël die de hoogmoedigen kan ten onder brengen. Bidt dat Hij de Geest moge uitstorten. Ik geloof dat een stil gebed van een eenvoudig gelovige een heerlijk werk Gods in een stad kan teweeg brengen. Indien er onder ons mensen waren gelijk Noach, Job of Daniël, dan zouden wij een rijke zegen mogen verwachten.

II. De Geest Die bekeert.

1. *De Geest der genade.* Hij wordt zo genaamd, omdat hij uit vrije genade tot de ziel komt en in haar werkt. Wanneer de Geest Gods voor het eerst tot een ziel komt, dan vindt Hij niets wat Hem zou uitnodigen om te blijven: Hij vindt de ziel gelijk aan droge beenderen zonder enige gedaante of heerlijkheid, zonder enige begeerte om het leven te vinden. De natuurlijke mens heeft even weinig aanzien als een droog geraamte en verlangt evenmin naar genade als een dood lichaam. Integendeel, er is alles in een ziel om de Geest te verjagen. Hij is een heilige Geest, maar Hij vindt het hart een bron van bederf, vol van de ergste lusten en begeerlijkheden. Hij is een Geest van liefde, maar Hij vindt het hart des mensen vol van opstand en haat jegens God. Hij is een ijverige Geest, maar Hij vindt het hart des mensen vol van toverij en van afgrijselijke afgoden. O, ik verbeeld mij dat de Heilige Geest in het hart van enigen van u ziet, zeggende: „Waarom zou Ik tot zo'n ziel komen? Zij heeft mij niet nodig om zich te bekeren; zij wil liever alleen blijven. Zij wil liever haar lusten volgen, waarom zou Ik haar dan storen? Ik wil haar alleen laten.”

Blijf, blijf, Geest van genade! Kom, uit vrije genade. Kom, niet omdat wij u nodig hebben, maar omdat u liefderijk zijt. Kom en maak dat deze droge beenderen opstaan en de naam van Jezus aanroepen.

Sommigen onder u weten dat Hij op deze wijze tot u kwam. Hij vond u in opstand en Hij heeft u gehoorzaam gemaakt. O, zult u nu nog aan iets wanhopen, nu Hij uw hart veranderd heeft? Er zijn sommigen onder u, waarde vrienden, wier toestand voor de mensen hopeloos is; mannen en vrouwen, die lang in zonden geleefd hebben formalisten, voor wie het verraden van de Heere aan Zijn tafel een oude gewoonte is. O, laat ons niet wanhopen over dezulken! De Geest is de Geest van vrije genade. Nodig Hem uit om tot u te komen, u arme, dorre ziel.

2. *De Geest van verzuchtingen. Omdat Hij leert bidden.* Van een natuurlijk mens kan ternauwernood gezegd worden dat hij bidt. Het is waar, hij heeft dikwijls de gewoonte om in tijden van benauwdheid een gebed te doen, maar zal hij altijd God aanroepen? Een ziel, waarin God begint te werken, kan niet uit gewoonte bidden, want zij zegt: er is niemand gelijk ik. Maar een mens bidt in waarheid, wanneer de Geest tot zijn ziel komt. Hij droeg een goddeloze Manasse met zich om. Manasse had in zijn jeugd dikwijls aan de schoot van zijn vrome vader gebeden. Hij had dikwijls zijn knieën voor de bloedige afgoden gebogen en de duivel aangebeden, maar nu bad hij werkelijk door de Heilige Geest. Hij droeg een vloekende Paulus met zich om. Zonder twijfel had Paulus dikwijls gebeden aan de voeten van Gamaliël. In de synagogen en op de hoeken van de straten had hij dikwijls lange gebeden gedaan om gezien te worden, maar nu ontwaakt zijnde door de Geest Gods. „Zie, hij bidt.” (Hand. 9 : 11).

Hebt u door de Geest Gods leren bidden? Eenmaal deed u het uit gewoonte of om gezien te worden, of u bad afgoden aan. Maar bent u door de Geest gedrongen geworden om te bidden? Dan mag u zeker zijn dat Hij een goed werk in u begonnen heeft. Indien enigen onder u niet geleerd hebben om in het geheim te bidden, dan kunt u er zeker van zijn dat u nog bent „in een gans bittere gal en samenweefsel van ongerechtigheid.” Een ziel, die niet bidt, is een onbekeerde ziel, zij staat op de rand van het verderf. Sommige stukken hout branden gemakkelijker dan andere; sommige zijn groen en branden niet dadelijk, maar een droog stuk hout is gauw verbrand. Zij, die niet bidden, zijn gelijk aan droge stukken hout; zij zijn goed om verbrand te worden.

III. Op wie een bekeerde ziel ziet. „Zij zullen Mij zien, die zij doorstoken hebben.” Wanneer de Geest Gods werkelijk in het hart werkt, dan doet Hij de mens op een gekruisigde Christus zien. Christus, die hij gekruisigd heeft, zweeft hem altijd voor ogen waar hij ook gaan mag. Satan zou een mens liever op alles wijzen dan op Christus. Daar is niets erger dan een valse bekering. De duivel wekt de mensen soms op om over hun toestand na te denken. Hij wijst hen op leraars, op boeken, op verenigingen, op plichten, op gevoelens of op vermeerdering van gebed, hij zal hen op alles wijzen behalve op „het kruis van Christus.” Het enige, dat hij voor hen verbergt, is het evangelie, het heerlijke evangelie van Christus. Maar wanneer het de Geest van God is, dan zal hij de ziel op niets anders wijzen dan op Christus op een gekruisigde Christus.

Wat ziet een ontwaakte ziel in Hem?

1. Dat zij de Zoon van God door haar zonden gekruisigd heeft. Dit doet haar de zonde in al haar grootheid inzien. De natuurlijke mens denkt er licht over. Een leugen of een eed drukt zo licht als een veer op uw geweten. U voelt er de last niet van, zelfs al lagen er miljoenen op uw ziel. U kunt gerust slapen met al die zonden. Maar indien uw ogen geopend waren voor een gekruisigde Christus, dan zou u zien dat de last van de zonde groot is. O, zie hier God spaarde Christus niet. Hoewel Hij geen zonde had

niets dan Hem opgelegde zonde zie welk een toorn op Hem rustte! Zie welke pijlen Zijn heilige ziel doorstaken! De nagels verwondde Zijn onbevleete handen en voeten, maar al de pijlen van God drongen tot in Zijn ziel door. Zal God u dan sparen, indien u onder uw eigen zonden sterft, als u deze zonden zelf bedreven hebt?

Denk er aan dat Christus God was. Die stervende lijder is, „de Almachtige God, de Vader van de Eeuwigheid, de Vredevorst.” Zie hoe Hij onder de last bezwijkt. Ga naar Gethsémané en zie Hem daar beven en grote druppelen bloed zweten. Ga naar Golgótha en zie hoe Zijn beenderen vaneen gescheurd zijn en hoe Hij stervend het hoofd buigt. U bent slechts een worm. Kunt u deze wraak verdragen? „Kan uw hart bestaan of kunnen uw handen sterk zijn in de dag wanneer Ik met u richten zal?” O, zondaars, ziet op Christus, ziet op een gekruisigde Christus en weent over uw zonden. Niets zal uw hart meer verteren, dan te zien op Christus, die voor uw zonden gekruisigd is.

3. Dat hij de Zoon Gods door ongeloof gekruisigd heeft. Wanneer de Geest Christus aan de ziel leert kennen, dan ondervindt zij een bittere strijd. Een onbekeerd mens denkt niet aan ongeloof. Hij geeft er niet om dat hij Christus van alle eeuwen af verworpen heeft. Leraars hebben tot het laatst van hun leven toe hem bezworen om zich te bekeren en te leven. Christus hield Zijn armen naar hem uitgestrekt. God heeft nog medelijden met deze mens gehad, en hem nog niet in de hel geworpen, en toch is hij een even verharde zondaar. O, wanneer de Geest zo'n aan zichzelf doet kennen, wat ziet hij dan niet in een gekruisigde Christus!

Sommigen van u zeggen heden: 'Ik heb deze heerlijke Ene veracht. Hij wilde mij dikwijls tot zich trekken, maar ik heb niet gewild. God heeft lange jaren op mij gewacht. Jezus heeft aan mijn deur geklopt en ik wilde Hem nooit binnenlaten; nu vrees ik dat Hij voor altijd van mij is weggegaan'.

Sommigen van u mogen gevoelen dat uw hart onwillig is om Hem aan te nemen, het is zo verhard en dor. Hoe liefelijker Hij u tegenkomt, des te bedroefder is uw smart omdat u Hem verworpen hebt. O, er is geen groter smart dan te zien op een doorstoken Christus!

1ste. Het is een bittere smart. Zaaft u immer ouders over de dood van hun eerstgeboren zoon treuren? Het is een ontzettende droefheid. Zo is ook de droefheid van hen, die op een gekruisigde Christus zien. Sommigen hebben groter droefheid dan anderen, maar allen, die in waarheid op Christus zien, zijn in droefheid.

2e. Het is een eenzame droefheid. Het is waar, zij zal nergens beperkt worden en zij, die grote smart dadelijk veroordelen, zelfs daar waar zij openbaar wordt, handelen niet goed. Maar deze droefheid zoekt het licht niet; de gewonde ziel wil alleen met God zijn of met dezulken die Hem zoeken. David Brainerd verhaalt dat, toen hij een gekruisigde Christus aan de Indianen verkondigde, de kracht Gods zich machtig onder hen vertoonde gelijk een sterke wind: „Hun eigen belangstelling was zo groot, dat niemand zich bekommerde over degenen die om hen heen waren. Zij waren zo met zichzelf bezig alsof zij geheel alleen in de grootste woestijn waren. Ieder bad voor zich en toch baden zij allen samen.”

O, lieve vrienden, indien u werkelijk op een gekruisigde Christus wilde zien, dan zou ge u benaastigen om belang in Hem te stellen. O, ziet hoe u Hem veracht hebt in de voorbijgegangene dagen, hoe u geweigerd hebt Hem aan te nemen in uw jeugd, op de zondagsscholen en toen u nog kleine kinderen waart. Toen u voor het eerst aan de tafel des Heeren kwam, toen stond Hij voor u als een gekruisigde Heiland, en toch verachtte u Hem en trad Hem met de voeten. En komt u nu heden om Hem weer te kruisigen, om de nagels weer in Zijn handen te slaan, de speer in Zijn zijde te steken

en de doornen op Zijn hoofd? O, zondaar, sta een ogenblik stil; u kruisigt Een die u liefheeft, u doodt de Vorst des levens, u veracht de enige Heiland. Indien u Hem heden versmaadt, dan zult u Hem niet wederzien totdat Hij terugkomt op de wolken des hemels en u zult klagelijk wenen.

Lieve gelovigen, bedenkt hoe u Hem gekruisigd hebt; laat bittere kruiden uw paaslam zoet maken; laat de gedachte aan voorbijgegangene zonden u Christus des te dierbaarder maken.

IV. Een fontein is geopend in een gekruisigde Christus. De eerste aanblik van Christus doet de zondaar wenen; de tweede vervult hem met blijdschap. Wanneer de ziel het eerst op Christus ziet, dan ziet zij maar half de waarheid. Zij ziet Gods wraak tegen de zonde; zij ziet dat God heilig is en de zonde moet wreken; dat Hij in geen geval de schuldige onveroordeeld kan laten; zij ziet dat Gods wraak oneindig is. Wanneer zij een tweede blik op Christus werpt, dan ziet zij de andere helft van de waarheid, de liefde van God jegens verlorenen. Zij ziet dat God voor allen vrije genade heeft. Dit vervult de ziel met blijdschap. Het is wonderlijk dat hetzelfde voorwerp het hart zal verwonden en helen. Een blik op Christus verwondt een blik op Christus geneest. Ik vrees dat velen slechts een halve blik op Hem slaan en dit baart alleen droefheid. Velen zijn traag om te geloven alles wat omtrent Jezus gezegd wordt. Zij geloven alles behalve dat zij Hem vrij kunnen aannemen. Zij zien deze heerlijke waarheid niet in: „dat een gekruisigde Christus door iedere zondaar mag aangenomen worden,” dat Christus vrij voor allen is.

Wanneer de Geest ons leert, dan geeft Hij ons een gehele blik op Christus te werpen, een blik van gerechtigheid. Wat ziet de zondaar? De wonden van Christus, die een fontein zijn voor zonden en onreinheid. O, beangste zondaar, kom en werp zo'n blik op Christus! Kom en zie een fontein, die 1800 jaren geleden op Golgôtha voor alle zonde en ongerechtigheid geopend is.

„Ik kan niet, want mijn zonde is zeer groot.”

Bent u vol van zonde en onreinheid, niets dan zonde een klomp zonde? Is uw leven, uw hart een aaneenschakeling van lusten? Hier is een fontein voor u geopend; zie op een gekruisigde Christus en ween; zie op een gekruisigde Christus en wees blijde.

„Ik kan niet gewassen worden.”

Door op Hem te zien wordt u gewassen. Zodra het oog op Hem ziet, dan vallen de zondige omkleedsels af. Heden is de fontein in het huis Gods geopend. Bij het naderen aan de tafel zegt Jezus: „Die wil, die kome en neme van het water des levens om niet.” Bent u gewillig? Ziet u alleen op Hem voor gerechtigheid? Kom dan aldus gewassen tot des Heeren avondmaal in hetzelfde kleet, dat u eenmaal verheerlijkt zult dragen. Houd uw oog op de fontein gevestigd en stel haar op prijs. Wat bent u niet aan Hem verschuldigd, die u redde van het eeuwig verderf!

Sommigen zouden naar de tafel des Heeren willen gaan zonder gewassen te zijn. Pas op, goddeloos mens! Wilt u het wagen om aan te zitten terwijl uw zonden u niet vergeven zijn? Durft u het wagen het brood met een onreine ziel aan te nemen? O, u zult het eenmaal bitter berouwen! Ik vertrouw dat sommigen onder u deze dag in de heerlijkheid zullen herdenken, maar sommigen, vrees ik, zullen zich die herinneren in de hel.

33. IK SLIEP, MAAR MIJN HART WAAKTE.

„Ik sliep, maar mijn hart waakte; de stem mijns Liefsten, Die klopte, was: Doe mij open, Mijn zuster, Mijn vriendin, Mijn duive, Mijn volmaakte! Want Mijn hoofd is vervuld met dauw, Mijn haarlokken met nachtdruppen.” (Hooglied 5 : 2).

De voorgelezen tekst bevat een van de treurliederen, waaruit dit heerlijke boek is samengesteld. Het onderwerp daarvan is een gesprek tussen een verlaten en bedroefde vrouw en de dochters van Jeruzalem.

1ste Vooreerst verhaalt zij hen, hoe zij door luiheid haar man van zich gestoten heeft. Hij was voor een dag op reis geweest en zou niet voor des avonds terugkeren. In plaats van met ongeduld op haar heer te wachten, had zij de deur gesloten en zich ter taste begeven: „Ik sliep, maar mijn hart waakte.” In deze half slapende, half wakende toestand, hoort zij de stem van haar man: „Doe mij open, mijn zuster, mijn vriendin, mijn duive, mijn volmaakte! want mijn hoofd is vervuld met dauw, mijn haarlokken met nachtdruppen.” Maar de luiheid had de overhand op haar en zij wilde niet opendoen, maar antwoordde hem met dwaze verontschuldigen: „Ik heb mijn rok uitgetogen, hoe zal ik hem weer aantrekken? Ik heb mijn voeten gewassen, hoe zal ik ze weer bezoedelen?”

2e. Zij verhaalt haar verder haar droefheid en angst om haar man te vinden. Hij trachtte de deur te ontgrendelen, maar die was gesloten. Dit deed haar geheel ontwaken. Zij liep naar de deur en deed open, maar haar geliefde had zich omgekeerd en was weggegaan. Zij luisterde, zij zocht buiten de deur, zij riep, maar hij antwoordde niet. Zij volgde hem op de straten, maar de wachters vonden haar, en sloegen haar en namen haar sluier van haar, en tegen de morgenstond verscheen zij aan de dochters van Jeruzalem en bezwoer hen haar te helpen: „Ik bezweer u, indien gij mijn liefste vindt, wat zult u hem aanzeggen? Dat ik krank ben van liefde.”

3e. De dochters van Jeruzalem, verwonderd over haar angst, vraagden haar: „Wat is uw liefste meer dan een ander liefste?” Dit geeft gelegenheid aan de bedroefde bruid om uit te weiden over de volmaaktheden van haar heer, hetwelk zij in een schone beschrijving doet; haar hart wordt voller naarmate zij er mee voortgaat, totdat zij zeide: „Zo is mijn liefste, ja zo is mijn vriend, o, dochters van Jeruzalem!” Zij schijnen ingenomen door de beschrijving en zijn nu evenzeer bezorgd om deze liefste te zoeken. „Waar is uw Liefste heengegaan, o gij schoonste onder de vrouwen? waarheen heeft uw liefste het aangezicht gewend, dat wij hem met u zoeken?” (Hooglied 6 : 1).

Dit is het eenvoudige verhaal dat wij voor ons hebben. Maar u zult spoedig bemerken, dat er een diepe zin in ligt; dat het verhaal slechts een spiegel is, waarin ieder verstandig kind Gods de gewone ondervindingen uit het leven van een gelovige kan zien.

- 1e. De bedroefde bruid is de gelovige ziel.
- 2e. De dochters van Jeruzalem zijn medegelovigen.
- 3e. De wachters zijn leraars.
- 4e. En de alom Geliefde is onze Heere en Heiland Jezus Christus.

I. Gelovigen laten door traagheid dikwijls een gelegenheid voorbijgaan om met de Heere gemeenschap te hebben.

1. Merk op dat Christus gelovigen zoekt. Het is waar dat Christus onbekeerde zielen zoekt. De hele dag strekt Hij Zijn armen uit tot een verhard en ongehoorzaam volk. Hij is de herder die het verloren schaap zoekt. Maar het is waar dat Hij ook zo Zijn eigen volk zoekt, opdat Hij bij hen mag wonen en hun vreugde volmaken. Christus laat een ziel niet varen, wanneer Hij haar de zonde vergeven heeft. Dan eerst bezoekt Hij een ziel getrouw. Door het dagelijks lezen van Gods Woord bezoekt Christus de gelovige ziel. Door het dagelijks gebed openbaart Christus zich aan de Zijnen op een geheel andere wijze dan aan de wereld. In het huis Gods komt Christus tot de Zijnen, en zegt: „Vrede zij ulieden.” En in het avondmaal maakt Hij zich hun bekend in de breking des broods en zij roepen uit: „Het is de Heere!” Dit zijn bijzondere tijden wanneer de Heere tot de Zijnen komt.

2. Merk op, dat Christus zo aan de harten van de gelovigen klopt. Zelfs gelovigen hebben deuren aan hun harten. U zou misschien denken dat, wanneer Christus eenmaal ingang gevonden heeft in het hart van een zondaar, Hij nooit meer tegenstand zou vinden. U zou denken, dat, gelijk Simson de poorten van Gaza met deuren en grendels wegdroeg, zo ook Christus al de poorten en deuren van gelovige harten wegneemt. Maar nee, er blijft een deur aan het hart en Christus staat en klopt. Hij wil graag binnenkomen. Het is Zijn vreugde niet dat wij eenzaam en verlaten zouden zijn. Het is Zijn blijdschap om tot ons te komen en avondmaal met ons te houden en wij met Hem.

3. Merk op, dat Christus *zegt*: „Doe Mij open, Mijn zuster, Mijn vriendin, Mijn duive, Mijn volmaakte.” O, welk een aaneenschakeling van liefelijke woorden is hier, die alle betrekking hebben op een arme zondaar, die in Christus gelooft.

1ste. „Mijn zuster.” U herinnert u hoe Jezus Zijn hand naar Zijn discipelen uitstreckte en zei: „Ziet Mijn moeder en Mijn broeders; want zo wie de wil van God doet, die is Mijn broeder, en zuster, en moeder.” (Markus 3 35).

2e. „Mijn liefste.” Want u weet hoe lief Hij zondaars heeft, dat Hij de hemel uit louter liefde verliet en uit louter liefde voor zondaars leefde, stierf en weer opstond. En wanneer iemand in Hem gelooft dan noemt Hij hem: „Mijn liefste.”

3e. „Mijn duive.” Want u weet dat wanneer een zondaar in Jezus gelooft, de Heilige Geest hem gelijk een duif gegeven wordt; daarom noemt Jezus zo’n ziel „Mijn duive.”

4^e. „Mijn volmaakte.” Zonderbare naam, gegeven aan een arme, onvolmaakte zondaar! Maar u herinnert u hoe Jezus heilig, vlekkeloos en volmaakt was. Hij was dit in onze plaats; wanneer een arme zondaar in Hem gelooft, dan wordt hij als volmaakt beschouwd. Christus zegt: „Mijn volmaakte.” Met deze woorden zocht Christus een ingang te vinden in het hart van een gelovige. O, hoe vreemd dat het hart aan zo’n liefde weerstand kan bieden!

3. Merk op, Christus wacht: „Mijn hoofd is vervuld met dauw en mijn haarlokken met nachtdruppen.” Het geduld van Christus met onbekeerde zielen is wonderbaar. Dag aan dag onderhandelt Hij met hen: „Bekeer u, want waarom zou u sterven?” (Ez. 33 : 11). Nooit stond een bedelaar langer aan de deur van een rijke, dan Jezus, de almachtige Heiland, aan de deur des harten staat van zondige schepselen. Maar Zijn geduld met de Zijnen is nog oneindiger. Zij kennen Zijn liefde en willen Hem toch niet binnenlaten. Hun zonde wordt groter en toch blijft Hij genadig.

4. Gelovigen zijn dikwijls traag in deze bijzondere tijden en wijzen de Heere met dwaze verontschuldigen af.

1ste. Het uur van dagelijkse godsdienstoefening is een bijzonder uur met Christus, waarin Hij zoekt en klopt en spreekt en wacht. En toch, lieve gelovigen, hoe dikwijls bent u traag en doet dwaze verontschuldigen! U ziet op iets anders of hebt uw hart gezet op aardse genoegens en u laat de Heiland niet in.

2e. Aan de tafel des Heeren is men zeer bijzonder met Christus. Dan horen de gelovigen Hem kloppen en zeggen: „Doe Mij open.” Hoe dikwijls laat men deze gelegenheid voorbijgaan door traagheid, door gebrek om de gave die in ons is op te wekken, door gebrek aan oplettendheid, door aan wereldse dingen te denken, door onwil om er ons mee bezig te houden! „Ik heb mijn rok uitgetogen, hoe zal ik hem weer aantrekken? Ik heb mijn voeten gewassen, hoe zal ik ze weer bezoedelen?”

Zonder twijfel zijn hier enige kinderen Gods, die Christus op de laatste sabbat niet aan Zijn tafel vonden, en die dus ongesterkt en ongetroost weggingen. Uw eigen traagheid was daarvan de oorzaak. Christus klopte, maar u wilde Hem niet binnenlaten. Beschuldigt er dus God niet van. Onderzoekt uw eigen hart, en u zult de ware oorzaak vinden. Misschien kwam u zonder nadenken, zonder zelfonderzoek en gebed, zonder opwekking des geloofs. Misschien dacht u om aards gewin of verlies en u liet de Heere voorbijgaan. Weet dan dat het uw schuld is, en niet die van Christus. Hij klopte en u wilde Hem niet inlaten.

II. Gelovigen, die in de duisternis zijn, kunnen geen rust hebben zonder Christus.

In de gelijkenis zien wij dat, toen de bruid zag, dat haar heer weggegaan was, zij zich niet meer ter ruste begaf. O nee, haar ziel was bedroefd over zijn woorden. Zij luistert, zij zoekt, zij roept. Zij krijgt geen antwoord. Zij vraagt de wachters, maar zij verwonden haar en nemen haar sluier weg; toch houdt zij niet op met zoeken. Zij bezweert de dochters van Jeruzalem om met haar te zoeken.

Zo is het ook met de gelovige. Wanneer de trage gelovige werkelijk gevoelt dat Christus van hem is weggegaan, dan is hij niet meer traag. Gelovigen hebben rust' zolang als zij zichzelf wijs maken dat alles goed is. Maar wanneer zij gewaar worden, door de een of andere zonde of door de boosheid van hun hart, dat Christus van hen is gegaan, dan hebben zij geen rust meer. De wereld kan wel vrede hebben, zelfs al weet zij dat zij niet in Christus is. Satan wiegt hen in slaap. Zo is het niet met de gelovige hij kan niet rusten.

1ste. Hij doet alles wat hij kan. Hij luistert. Hij zoekt, hij roept. De Bijbel wordt opnieuw getrouw onderzocht. De ziel zoekt God en roept Hem aan in het gebed, maar dikwijls tevergeefs. Zij krijgt geen antwoord en heeft geen bewijs van Christus tegenwoordigheid.

2e. Hij gaat tot leraars de wachters Gods op de muren van Sion. Zij spreken vertrouwend en oprecht met de wederstrevige ziel, nemen haar sluier weg en tonen hen haar zonden aan. De ziel is nu terneergeslagen en verwond en staat zonder bescherming. En toch laat zij niet af van Christus te zoeken. Een geheel natuurlijk hart zou hieronder bezwijken. Maar niet de gelovige, die in duisternis zit.

3e. Hij neemt de toevlucht tot Christelijke vrienden en metgezellen en vraagt hen om met hem te bidden en hem te helpen: „Ik bezweer u, o gij dochters van Jeruzalem, dat zo gij mijn liefste vindt, gij hem zult aanzeggen, dat ik krank ben van liefde.” Is er een onder u, die in duisternis zit en die aldus Christus zoekt? U dacht dat u werkelijk een gelovige in Jezus was. Maar u bent in zonde en duisternis gevallen en al uw goede hoedanigheden zijn overschaduwde. U zoekt nu Christus met uw hele hart. Uw ziel is bedroefd vanwege Zijn woord. U zoekt, u roept, hoewel u geen antwoord krijgt. U onderzoekt uw Bijbel, hoewel hij u geen troost geeft. U bidt,

hoewel u er geen troost in vindt, hoewel u niet zeker bent dat u verhoord zult worden. U raadpleegt leraars, en wanneer zij u de waarheid zeggen, dan bent u niet beledigd. Zij verwonden u en nemen uw sluier weg. Zij zeggen u, niet op vroegere ondervindingen te steunen, daar dit bedrieglijk is; zij vermeederen alleen uw angst, en toch volgt u Christus na. U zoekt de dochters van Jeruzalem want zij zijn Gods volk en u bezweert haar om voor u te bidden.

Is dit met u het geval? Gelijk men het aangezicht in een spiegel ziet, ziet u ook hierin uw eigen beeld? Gevoelt u dat u buiten Christus geen rust kunt hebben? Dan wees niet teveel terneergeslagen. Dit is geen bewijs dat u geen gelovige bent, maar dikwijls het tegendeel. Zeg: „Wat buigt ge u neer, o mijn ziel en bent onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem nog loven voor de verlossingen Zijn aangezichts.” (Psalm 42 : 6).

Zijn er enigen onder u, die sedert de laatste zondag door de een of andere zonde gevoelen, dat Christus van hen is weggegaan? Zonder twijfel moeten er sommigen zijn, die gedurende deze week ondervonden hebben dat, hoewel zij aan de tafel des Heeren komen, nochtans hun verzenen tegen Hem opgeheven hebben. En zit u nu tevreden, zonder vrees terneer? Bent u gevallen en zoekt u niet zo haastig mogelijk op te staan en Christus te zoeken? ach, dan twijfel ik over uw toestand. Maar zeg liever, ik behoef niet te twijfelen: u hebt nooit de Heiland gekend u bent de Zijne niet.

III. Gelovigen, die in duisternis zitten, zijn krank van liefde en meer dan ooit vol van de lof van Christus.

In de gelijkenis verhaalt de bruid aan de dochters van Jeruzalem, dat zij krank is van liefde. Dit was de boodschap, die zij haar gaf om hem aan te zeggen, en toen zij haar vragen deden over haar liefste, toen gaf zij haar een rijke en levendige beschrijving van zijn volmaaktheden, en eindigde zeggende: „Zulk een is mijn Liefste.”

Zo is het met de gelovige in tijden van donkerheid. „Hij is krank van liefde.” Wanneer Christus tegenwoordig is, dan voelt hij zich niet krank. Christus is de gezondheid van de ziel. Wanneer ik Hem gelovig als een Borg aanneem, dan verspreidt zich een grote kalmte over de inwendige mens; de pols van de ziel slaat kalm en gemakkelijk; het hart rust zacht en in vrede in de Heere. De ziel is tevreden met Hem rust in Hem: „Keer weer tot uw rust, o mijn ziel.” (Psalm 116 : 7). Daar is geen gevoel van ziekte. Op Hem te zien en Hem lief te hebben, is gezondheid voor de beenderen en gezondheid voor de ziel. Maar wanneer het Voorwerp van de liefde weg is, dan wordt het hart ziek. Wanneer het hart het geliefde voorwerp overal zoekt en het niet kan vinden, dan zucht het: „De uitgestelde hoop krenkt het hart.” (Spr. 13 : 12). Wanneer de woudduif haar metgezel verloren heeft, dan zit zij treurig en eenzaam en wil niet vertroost worden. Wanneer de vogel, die van zijn jongen beroofd is, gedurig terugkomt en heen en weer vliegt boven de plaats, waar zijn nest gebouwd was, dan vervult hij het woud met zijn klaagtonen; hij is: „ziek van liefde.” Dit is een natuurlijk verlangen. Zo is ook het geestelijk verlangen. Wanneer Jezus een gelovige ziel verlaat, dan wil zij niet getroost wezen. Wanneer de ziel leest, en bidt, en zoekt, en Jezus nog niet vindt dan treurt het hart en is krank het is „krank van liefde.” „Uitgestelde hoop krenkt het hart.” Hebt u ooit zo’n krankheid ondervonden? Hebt u ooit gevoeld dat Christus u dierbaar was, en toch niet bij u? Dat u niet op Hem kon vertrouwen, gelijk u vroeger deed, en dat uw ziel toch naar Hem verlangde en niet zonder Hem wilde vertroost wezen? Indien u dit hebt ondervonden, bedenk dan:

1ste. Dat het een gelukkige krankheid is, geen natuurlijke, maar een geestelijke. Al de moeilijkheden van de aarde zouden u niet „krank van liefde” maken. Nooit zult u er van genezen worden, tenzij u Jezus leert kennen.

2e. Bedenk dat het niet goed is om „*krank* van liefde” te zijn, het is beter gezond te zijn, Christus te bezitten en Hem in eenvoudigheid lief te hebben. De hemellingen klagen nooit over krankheid. Blijf niet in deze ziekelijke toestand, maar bidt Jezus dat Hij u geneest.

3e. Ik vrees echter, dat velen nooit deze krankheid gevoelen en niet weten wat het is. O, lieve zielen, bedenkt dat, indien u nooit de krankheid van de genade voelt, het waarschijnlijk is dat u nooit het leven uit genade gevoeld hebt. Indien u hoorde van iemand, dat hij gedurende zijn gehele leven nooit pijn of smart gekend had, dan zou u er uit opmaken, dat hij dood was geweest en dat hij nooit geleefd had. Zo ook gij, indien u niets kent van het kranke gevoel van het hart eens gelovigen, dan is het maar al te duidelijk dat u dood bent, dat u nooit geleefd hebt.

IV. De gelovige, die in duisternis zit, looft de Heere.

Er is geen duidelijker bewijs voor een ware gelovige dan dit. Voor de onbekeerde heeft Christus geen gedaante noch heerlijkheid, geen gestalte dat zij Hem zouden begeren. Zelfs bekeerde zielen hebben geen waar begrip van de volmaakte gestalte van Christus. Indien zij zagen hoe Christus in al hun noden voorziet, dan zouden zij niet bezorgd zijn. Maar voor de gelovigen, die in duisternis zijn, heeft Christus een gedaante Hij is schoner dan Hij ooit te voren was. En wanneer de vleiende wereld, of onverschillige lieden vragen: „Wat is uw liefste meer dan een ander liefste?” Dan vindt hij er zijn genoegen in om Zijn volmaaktheden, Zijn persoon, Zijn daden, en alles van Hem op te noemen. Hij vindt er vermaak in om te zeggen: „Hij is de voornaamste onder tienduizend,” „Zijn gehemelte is enkel zoetheid,” „Hij is zeer liefelijk.”

Een woord tot gelovigen, die in duisternis zijn. Er mogen sommigen zijn die in duisternis wandelen en geen licht hebben. Doe gelijk de bruid; zoek Hem niet alleen, maar loof Hem, door Zijn volmaaktheden te roemen.

1. Omdat dit de beste weg is om Hem te vinden. Een van de voornaamste redenen van uw donkerheid is uw gebrek om Christus aan te nemen. Satan dwingt u om aan honderd andere dingen te denken voordat hij u aan Christus wil doen denken. Wanneer het oog uws geloofs volkomen op Christus gericht is, dan zal uw duisternis in een ogenblik verdwijnen. „Zie op Mij en wordt behouden.” Niets doet u meer op Hem zien dan aan anderen over Zijn volmaaktheden te spreken.

2. Omdat u anderen zult overhalen om met u Hem te zoeken. O, lieve broeders, de reden waarom er heden ten dage zoveel duistere Christenen zijn, is dat er zoveel eigenzinnige Christenen zijn. De mensen leven voor zichzelf. Indien u voor anderen wilde leven, dan zou uw duisternis spoedig verdwijnen. Prijs Christus anderen aan, en zij zullen het met u doen. Ouders, prijst Hem uw kinderen aan; kinderen doet het aan uw ouders, en wie weet of God het woord van een gelovige in duisternis gesproken, zegenen zal, dat zij uitroepen zullen: „Waar is uw Liefste heengegaan, o gij schoonste onder de vrouwen? Waarheen heeft uw Liefste het aangezicht gewend, opdat wij Hem met u zoeken?”

34. EEN DOORN IN HET VLEES.

„En opdat ik mij door de uitnemendheid van de openbaringen niet zou verheffen, zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees, namelijk een engel des satans, dat hij mij met vuisten slaan zou, opdat ik mij niet zou verheffen. Hierover heb ik den Heere driemaal gebeden, opdat hij van mij zou wijken. En Hij heeft tot mij gezegd: mijn genade is u genoeg; want mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden opdat de kracht van Christus in mij wone. Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden om Christus' wil: want als ik zwak ben, dan ben ik machtig.” (2 Cor. 12 : 7-10).

Wat behelst deze tekst?

I. Het grote voorrecht van Paulus. Hij was tot in de derde hemel opgetrokken, of in het paradijs, had reeds een voorsmaak van de heerlijkheid, zag en hoorde heerlijke dingen.

II. De vernederende beproeving van Paulus, een doorn in het vlees. Hij was verplaatst geweest in de geestenwereld, waar geen zonde woont; nu gevoelde hij dat hij een zondig lichaam had en riep uit: „Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezès doods?” Hij was met de hemellingen geweest nu wordt het aan de boze toegestaan om hem te slaan.

III. Zijn gemoedsstemming een vurig uitgesproken gebed. „Ik bad de Heere driemaal; geen antwoord, en toch bad hij. Voorheen was hij meer bezig om de Heere te prijzen of Zijn lof aan anderen te vertellen; nu wordt hij er toe gebracht om voor zijn eigen ziel te bidden opdat hij niet verstoten wordt. Het antwoord: „Mijn genade is u genoeg.” God haalt de doorn niet uit het vlees. Hij laat de satan niet naar de hel terugkeren, neemt hem niet weg uit het lichaam. Nee. Maar Hij opent Zijn mond en zegt: Ziehier, hier is genade voor u, hier is kracht voor de zwakste.

IV. Het besluit van Paulus zijn weg in zwakheid te vervolgen. Het is hem goed zwak te zijn, een lichaam van zonde te hebben, opdat Christus in zo'n zwak schepsel mag verheerlijkt worden. „Dat de kracht van Christus gedurig op mijn ziel ruste; dat Zijn machtige hand één tot Zijn eer hebbe. Ik heb een welbehagen in zwakheden, want zij leren mij dat ik zwak ben, en dan ben ik sterk.”

I. Het heerlijk voorrecht van Paulus. Hem was een heerlijke voorsmaak des hemels gegeven. Het was een heerlijke tijd voor zijn ziel. Hij werd tot de derde hemel of in het paradijs opgetrokken. Hij werd overgeplaatst in het huis van de Vader met de vele woningen. Hij werd opgenomen om met Jezus en met de zalige moordenaar in het paradijs te zijn. Meer kon hij niet verhalen. Hij kon niet zeggen of het in of buiten het lichaam was. Die woorden die hij hoorde, de woorden van de Vader, de woorden van Jezus, het gezang van de verlost en van de heilige engelen, waren onuitsprekelijk. Hij kon deze dag niet vergeten. Veertien jaren waren over hem heengegaan en toch was die dag nog goed in zijn geheugen. Het gezicht, dat hij zag, en de woorden, die hij hoorde, kon hij nooit vergeten. Het was een heerlijke dag, een voorsmaak des hemels.

Lieve gelovigen, u hebt ook heerlijke voorrechten en voorsmaken des hemels. U mag wel niet het wonderlijk gezicht gehad hebben, waarvan Paulus hier spreekt, maar toch hebt u de vreugde des hemels gesmaakt, u hebt gedronken uit de rivier van Gods

liefelijkheden. Indien u de Heere Jezus gekend hebt, dan kent u Hem, die de Parel des hemels, de Zon en het middelpunt er van is. Indien u des Vaders welbehagen hebt, dan smaakt u de vreugde des hemels. Indien boven alles, de Heilige Geest in u woont, dan bent u zeker van de erfenis daar boven. Op dagen, als dezulke waarop wij het laatst Avondmaal vierden, is dan niet de vreugde eens Christens onuitsprekelijk en heerlijk? „Die wij niet gezien hebben en nochtans liefhebben.” (1 Petrus 1 : 8). Kunnen wij niet met vreugde op zulke dagen terugzien? Zelfs veertien jaren later, wanneer velen reeds aan de tafel daar Boven zullen aanzitten, zullen sommigen terugzien op de laatste sabbat als op een dag, die beter in Zijn voorhoven is door te brengen, dan duizend elders. Wat zullen wij tot degenen onder u, die bij zulke gelegenheid geen vreugde smaken, anders zeggen dan dat u geen vreugde in de hemel zult hebben? Wanneer u geen blijdschap aan het Avondmaal hier beneden hebt, dan vrees ik dat u het ook niet aan het Avondmaal daar boven zult hebben.

II. De vernederende beproeving van Paulus.

1. Wat hem gegeven werd? De doorn in het vlees, waarvan hier gesproken wordt, wordt op verschillende wijzen uitgelegd.

1ste. Sommigen verstaan hierdoor een lichamelijke ziekte; anderen hevige pijnen die hij ondervond. Pijn en ziekte zijn zeer vernederend. God gebruikt ze dikwijls om de hoogmoedige geest des mensen ten onder te brengen.

2e. Sommigen verstaan hierdoor een bijzondere verleiding tot zonde, die hem dadelijk uit de hand des satans kwam, dat gelijk een doorn voor zijn ziel was. 3e. Sommigen denken dat het een bijzondere zonde geweest is, een gedeelte van zijn zondig lichaam waarover hij in Romeinen 7 zo bitter klaagt, een lust van de oude mens, die ontwaakt door de boze. Zeer waarschijnlijk was dit de scherpe doorn, waarover hij klaagde. Wat het ook was, één ding is duidelijk, dat het een vernederende beproeving was, die hem tot stof deed wederkeren. Weinig tijd tevoren was hij verplaatst geweest in een wereld zonder zonde, hij voelde het lichaam van de zonde niet, hij zag de reine geesten voor de troon en de geesten van de rechtvaardigen werden volmaakt; nu gevoelde hij dat hij een lichaam van zonde en dood had, hij had een scherpe doorn in het vlees. Korte tijd tevoren was hij te midden van heilige engelen geweest, de hel en het graf vertrad hij met zijn voeten; nu komt er een bode des satans om hem te slaan. „Ik ellendig mens!”

Vraag: *Waarom werd hem dit gegeven?*

Antwoord: Opdat hij zich niet zou verheffen. Dit wordt tweemaal gezegd. Wat is hoogmoed toch een zonderling iets! Wie zou gedacht hebben dat het opgetrokken worden van Paulus in het paradijs hem hoogmoedig zou gemaakt hebben? En toch God, die zijn hart kende, wist dat dit gebeuren zou, en daarom vernederde Hij hem. De natuurlijke hoogmoed is wonderlijk. Een natuurlijk mens is over alles hoogmoedig. Hij is hoogmoedig op zijn persoon hoewel hij zichzelf niet gemaakt heeft, toch is hij er hoogmoedig op. Hij is hoogmoedig op zijn kleren hoewel een stuk hout evenveel reden zou hebben om trots te zijn, indien u hetzelfde kleren zou aantrekken. Hoogmoedig op rijkdom alsof er verdienste aan was om rijker te zijn dan anderen. Hoogmoedig op afkomst alsof er enige verdienste aan was om edel bloed te hebben. Ach, hoogmoed vloeit in de aderen. En nog is er een hoogmoed die nog wonderlijker is dan de natuurlijke de hoogmoed van de genade. U zou denken dat niemand hoogmoedig zou kunnen zijn, die zichzelf eens als verloren beschouwd had. Maar ach, de Bijbel en de ondervinding leren dat een mens hoogmoedig kan zijn over zijn mate van genade op vergeving op nederigheid hoogmoedig dat hij God meer kent

dan anderen. Dit kwam op in het hart van Paulus, en daarom zond God hem de doorn in het vlees.

Lieve vrienden! Sommigen onder u werden op de laatste sabbat nader tot God gebracht, en waren vervuld met onuitsprekelijke vreugde en heerlijkheid. Ik ben overtuigd, dat sommigen onder u sedert die tijd iets van Paulus' ondervindingen gevoeld hebben. U dacht dat u nu voor altijd van de zonde bevrijd was, maar een scherpe doorn in het vlees heeft u vernederd. U bent gedurende de week in zonde vervallen, of iets heeft u inderdaad in de diepte gebracht: „Ik ellendig mens!” Hoe bent u zo diep gevallen, en dat na een Avondmaalsbediening?

1e. Om u ootmoedig te maken om u te doen zien welk een ellendige aardworm u bent, als u kunt aanzitten aan des Heeren tafel, en toch zo diep vallen. Werkelijk hieruit kunt u het zien dat u ellendig bent. U meende wellicht dat de zonde uit u weggevaagd was, maar nu ziet u dat zij zich andermaal heeft geopenbaard. Hoe gedurig hebt u zo behoefte aan het bloed van Jezus!

2e. Om u verlangend te doen uitzien naar de hemel. Dáár zullen wij in eeuwigheid niet meer zondigen. Dáár is niets dan heiligheid. Niets, dat onrein is, kan daar binnenkomen. O, beijvert u toch om daarin te komen! Zit niet neer op de weg. Zie voorwaarts naar de heerlijkheid.

III. Het hulpmiddel van Paulus: het gebed.

Hier is een groot verschil tussen een natuurlijk mens en een kind van God. Beiden hebben een doorn in het vlees. Maar de natuurlijke mens is daarmee tevreden. Zijn begeerlijkheden beangstigen en verontrusten hem niet. Een kind van God kan niet rustig blijven onder de invloed van de verzoeking. Hij voelt behoefte om zijn knieën te buigen. Nauwelijks voelt Paulus de vuistslagen van de engel des satans of hij werpt zich op de knieën bidt zijn Vader dit van hem weg te nemen. Hij krijgt geen antwoord. Andermaal wendt hij zich tot de troon van de genade. Wéér geen antwoord. Ten derde male valt hij op de knieën, en wil God niet laten gaan tenzij Hij hem zegent.

Nu krijgt hij tot antwoord: „Mijn genade is u genoeg.” Dit was niet hetgeen hij had gevraagd. Hij had gevraagd: *neem deze doorn weg*. God rukt die doorn niet uit zijn vlees. Hij drijft de engel des satans niet heen naar de hel. Hij had dat kunnen doen, maar Hij doet het niet. Hij opent *Zijn Eigen hart* voor Zijn dienstknecht, en zegt tot hem: Ziehier. Het is des *Vaders* welbehagen geweest dat in *Mij* al de volheid zou wonen: „Mijn genade is u genoeg.” *De Heilige Geest* zal in iedere nood van uw ziel voorzien. Welk een sterkte, welk een toevlucht! In iedere nood zag Paulus dus in *Christus*! Welk een onnaspeurlijke rijkdom! Hij had in de derde hemel veel gezien, maar hier was nog iets meer: een almachtige Geest, gereed in de behoeften van arme zondaars te voorzien!

Geliefde vrienden, hebt ook u dit hulpmiddel voor een aangevochten ziel gevonden?

1ste. Heeft de verzoeking ook u op de knieën gebracht? Ik heb gezegd dat de week voor de bediening van het Avondmaal een week van het gebed moest zijn. Maar indien de ondervinding van Paulus ook de uwe is geweest, dan is de week na het Avondmaal insgelijks een week van gebed geweest.

2e. Aangevochten ziel! Houd aan verwacht geen weigering. Houd aan in het gebed en verzwak niet. Wees gelijk aan de onbeschaamde weduwe aan de Kanaänietische vrouw. Kunt u onder de zonde gerust neerliggen, dan mag u wel vrezen dat er geen genade in u is.

3e. Geef acht op het antwoord, hetwelk Paulus kreeg. Wellicht zal God de doorn niet uitrukken. Wij zijn in een wereld van doornen. *Maar zie in het hart van Christus.* Er is genoeg in Jezus om uw ziel staande te houden en te vervullen. De oceaan is vol van droppels, maar het hart van Christus is nog voller van genade. Bidt dus óf dat de begeerlijkheden mogen worden weggenomen, óf dat u mag geloven in en vasthouden aan de genade die er is in Christus Jezus.

IV. *Het besluit van Paulus.* „Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden.” Toen Paulus opgetrokken was in het paradijs, meende hij het lichaam van de zonde nooit weer te zullen voelen. Maar nu hij vernederd was en zichzelf beter had leren kennen, en tevens had leren kennen de genade die er is in Christus, nu was het voortaan zijn roem dat hij een zwak lichaam van de zonde en des doods had, en dat er kracht genoeg was in Christus om hem voor vallen te bewaren. Van die dag af roemde hij niet daarin dat er geen zonde in hem was, maar dat hij een almachtige Zaligmaker had, die in hem woonde en hem staande hield. Hij had nu een welbehagen in alles hetgeen hem zijn zwakheid deed gevoelen; want dit dreef hem uit tot Christus om van Hem kracht te krijgen.

Geliefde broeders, leert hieruit de ware roem van de Christen in deze wereld. De wereld heeft daarvan niet de minste kennis. Een waar Christen heeft een lichaam van zonde. Hij heeft iedere begeerlijkheid en al het verderf, dat in mens of duivel gevonden wordt. De neiging tot de zonde is hem geenszins vreemd. Heeft de Heere u licht gegeven, dan weet en gevoelt u dit. Welk onderscheid bestaat er dan tussen u en de wereld? O, dat verschil is oneindig groot! U bent in de hand van Christus. Zijn Geest is in u. Hij is machtig u voor vallen te behoeden. „Verblijdt u in de Heere, en verheugt u, u rechtvaardigen! en zingt vrolijk, alle u oprechten van harte!” (Psalm 32:11).

St. Pieterskerk, 26 april 1840.

36. HET HUIS EN DE DIENAARS VAN CHRISTUS BIJ ZIJN TWEEDE KOMST.

„Want de Zoon des mensen is gelijk een mens, die buiten 's lands reizende zijn huis verliet, en zijn dienstknechten macht gaf, en elk zijn werk, en de deurwachter gebod, dat hij zou waken. Zo waakt dan (want gij weet niet, wanneer de Heer des huizes komen zal; des avonds laat, of te middernacht, of met het hanengekraai, of in de morgenstond); opdat Hij niet onvoorziens kome, en u slapende vinde. En hetgeen Ik u zeg, dat zeg Ik allen: Waakt. (Markus 13 : 34-37).

I. De gemeente op aarde is het huis van Christus. „Die Zijn huis verliet.” (vs. 34). Deze gelijkenis stelt de gemeente op aarde voor als de woning van Christus.

1. Omdat Hij daarvan de uiterste Hoeksteen is. Evenals iedere steen van een gebouw op het fundament rust, zo ook rust iedere gelovige op Christus. Hij is de Steenrots, op welke zij gegrond zijn. Indien het huis geen fundament had, dan zou het gehele huis in puin vallen de golven en winden zouden het meeslepen. Hadden de gelovigen Christus niet tot hun fundament, zij zouden allen door de toorn van God worden weggevaagd. Maar zij zijn op Hem gegrondvest en gebouwd, en zo maken zij Zijn huis uit.

2. Omdat Hij de Bouwheer is.

1ste. Iedere steen van het gebouw is door de handen van Christus op zijn plaats vastgesteld Christus zelf heeft iedere steen uit de steengroeve te voorschijn gebracht. Beschouw de rots, uit welke gij gehouwen zijt, en de diepe afgrond, uit welke gij gedolven bent. Een natuurlijk mens is even vast in de wereld gegrond als de rots in de steengroeve. Alleen de hand van de almachtige Zaligmaker kan de ziel uitdelven en haar verlossen uit haar natuurlijke staat.

2e. Christus heeft haar aangebracht en haar een plaats gegeven op het fundament. Wanneer een steen uitgegraven is, kan hij zichzelf niet opheffen, maar heeft handen nodig om hem te dragen en te bouwen op het fundament. Zo ook wanneer een natuurlijke ziel tot ontdekking gekomen is, kan zij zichzelf niet aan het gebouw van Christus toevoegen; zij moet gedragen worden op de schouder van de grote Bouwmeester. Welk een wonderlijk gebouw! Wel mag het 't huis van Christus worden genoemd, wanneer Hij zelf iedere steen daarvan bewerkt en op zijn plaats brengt. Zie toe, dat u door Christus uitgegraven wordt; zie, dat u door Hem wordt gedragen op Hem wordt gebouwd; dan zult u een woonstede Gods zijn door de Heilige Geest.

3. Omdat Zijn vrienden daarin zijn. Waar iemands vrienden zijn, daar is hij thuis waar iemands moeder, en broeders, en zusters wonen, daar is zijn huis; zo dan moet dit wel het huis van Christus zijn, want Hij strekte Zijn hand over Zijn discipelen uit, zeggende: „Ziet Mijn moeder en Mijn broeders; want zo wie de wil van God doet, die is Mijn broeder, en Mijn zuster, en moeder.” (Markus 3 : 34, 35). Zolang er nog één gelovige in de wereld is, zal Christus haar beschouwen als Zijn huis. Ook nu Hij in Zijn heerlijkheid is ingegaan, kan Hij de bron van Samaria, de hof van Gethsémané, de heuvel van Calvarië niet vergeten. Gelukkig die Christus kent en die de wil van Zijn Vader doet. Waar ook uw woning mag zijn, Christus noemt die *Zijn huis*. Hebt u wellicht een armoedige woning, nochtans bent u gelukkig! Want Christus woont bij u

in, en noemt ze Zijn woning. Hij noemt u: „Mijn broeder, Mijn zuster en moeder.”

II. Christus is gelijk aan een mens, die een verre reis is gaan doen. (vs. 34). Alhoewel de gemeente op aarde Zijn huis is, en Hij zo'n innige genegenheid voor haar koestert, is nochtans Christus niet hier, Hij is opgestaan Christus is werkelijk opgestaan.

1. Hij is heengegaan om in onze naam bezit te nemen van de hemel. Wanneer een ouder broeder een landgoed voor zichzelf en zijn broeders heeft gekocht, begeeft hij zich op reis om dat in bezit te nemen. Zo ook is Christus een ouder broeder. Hij leefde en stierf ten einde vergeving van de zonden en aanneming tot kinderen voor zondaren te kopen. Hij is naar de hemel gegaan om daarvan voor ons bezit te nemen. Hebt u Christus als uw Borg? Dan bent u reeds in het bezit van de hemel.

Vraag. *Hoe kan ik een bezitting hebben in de hemel, wanneer ik daar nooit geweest ben?*

Antwoord. Christus heeft als uw Borg en in uw naam daarvan bezit genomen. Indien u dit als een werkelijkheid erkent, zal het uw hart met blijdschap vervullen. Iemand kan een eigendom bezitten zonder dat hij het ooit heeft gezien. Ziet op uw Borg, die Zich in het verre land bevindt, waar Hij alles het Zijne noemt in naam van Zijn jongere broeders: „Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat uw blijdschap vervuld worde.” (Joh. 15 : 11).

2. Hij is heengegaan om onze Middelaar te zijn.

1ste. Hij is heengegaan om de voorspraak te zijn voor slapende, dode zondaren: „Heere, laat hem ook dit jaar.” (Luk. 13 : 18). O, zondaar, vanwaar komt het dat u niet plotseling door de dood bent weggenomen? vanwaar dat u nog niet in het graf bent neergedaald? Hoe dikwijls heeft de Zaligmaker voor enigen van u gebeden! Moet dat dan alles te vergeefs zijn?

2e. Om de voorspraak te zijn van Zijn gelovigen om hun alle goed te verschaffen. Menigmaal gaat een oudere broeder naar een ver land en zendt van daar rijke geschenken naar huis voor zijn jongere broeders. Dit nu heeft Christus gedaan. Hij is heengegaan ver boven al de hemelen, om dáár voor ons in de tegenwoordigheid Gods te verschijnen, om dáár te vragen alles wat wij nodig hebben en al de schatten des hemels ons toe te zenden. “Uit Zijn volheid hebben wij alles ontvangen, ook genade voor genade”. „Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven.” (Joh. 14 : 16). O, Christenen, geloof in een biddende Christus, indien u hemelse zegeningen wilt ontvangen. Geloof even alsof u Hem zag, en doet uw mond wijd open om de zegeningen en de heilweldaden te ontvangen, welke Hij voor u afbidt.

3. Hij is heengegaan om ons plaats te bereiden. Wanneer een familie naar een vreemde kust wil gaan verhuizen, dan gaat dikwijls de oudere broeder vooruit, om daar voor zijn jongere broeders plaats te bereiden. Ziedaar wat Christus gedaan heeft. Het is Zijn bedoeling niet dat wij hier immer zouden blijven Hij is naar een ver gelegen land vertrokken om daar voor ons plaats te bereiden: „Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder, en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben.” (Joh. 14 : 2, 3). Christenen, geloof in Christus als voor u plaats bereidende. Dit zal krachtig de vreze des doods van u wegnemen. Het is een verschrikkelijke zaak te sterven, zelfs voor een ziel wiens zonden zijn vergeven en die door de Heilige Geest is geheiligd geworden. Het is een ontzettende zaak in te treden in een onbekende, ongeziene wereld. Eén zaak neemt de vrees weg: Christus bereidt dáár een plaats, die

juist geschikt is voor mijn ziel. Hij kent al mijn gebeden en al de tederheid van mijn maaksel. Ik weet dat Hij zorgen zal dat het een recht aangenaam huis voor mij zijn zal.

III. Allen, die van Christus zijn, zijn Zijn dienstknechten en hebben ieder hun bepaalde werk. (vers 34).

1. De leraars zijn dienstknechten, en hun werk is hun aangewezen. Twee soorten worden hier genoemd.

1^e. Rentmeesters. Dit schijnen die dienstknechten geweest te zijn aan wie Hij macht gaf. Ieder leraar moet een rentmeester zijn, het Woord des levens recht snijdende, gevende aan ieder lid van het huisgezin het juiste deel dat hem toekomt. O, het is een heerlijk werk, de gemeente van God te voeden, welke Hij gekocht heeft met Zijn eigen bloed, de zuigelingen melk te geven en de volwassenen krachtige spijs, aan een ieder de voor hem nuttig zijnde en passende spijzen toe te dienen. Bidt voor uw leraars, dat zij getrouwe en wijze rentmeesters mogen zijn. Daar zijn er slechts weinigen.

2^e. Deurwachters. Hij gebod de deurwachter te waken. Het is het werk van sommige leraars aan de deur te staan en iedere zondaar uit te nodigen, zeggende: „Ga in door de enge poort.” (Matth. 7 : 13). Sommige leraars hebben niet de gave om de gemeente Gods te voeden en te bewateren. Paulus plantte, Apollos maakte nat. Sommigen zijn slechts deurwachters in het huis van mijn God. Leert hieruit niemand van de ware dienstknechten Gods klein te achten. Zijn ze allen apostelen? Zijn ze allen profeten? Hij heeft sommigen gesteld als deurwachters, en sommigen om het brood voor de kinderen te breken. Veracht niemand.

2. Alle Christenen zijn dienstknechten, en aan een ieder van hun is zijn werk aangewezen. Daar zijn er, die menen dat alleen de leraars voor Christus moeten arbeiden. Maar ziehier: „Hij gaf elk zijn werk.” In een groot huis zijn de rentmeester en de deurwachter niet de enige dienstknechten; er zijn nog vele anderen, en een ieder heeft zijn eigen werk te doen. Zo is het ook met het volk van Christus. De leraars zijn niet de enige dienstknechten van Christus; allen, die in Hem geloven, zijn Zijn dienstknechten.

1ste. Leert hieruit werkzame Christenen te zijn. „Zijt daders des Woords, en niet alleen hoorders, uzelf met valse overleggingen bedriegende.” (Jak. 1 : 22). Het is ontzettend de nutteloosheid van vele Christenen te zien. Weet niemand van u wat het is zelfzuchtig in uw Christendom te zijn? Hebt u wel eens een zelfzuchtig kind gezien, dat met zijn lekkers in een hoek gaat zitten om het daar op te smullen zonder door zijn makkers gestoord te worden? Zo is het ook met sommige Christenen. Zij azen op Christus en Zijn schuldvergeving; maar alleen, en geheel en al voor zichzelf. Zijn er niet onder u, die de blijdschap smaken een Christen te zijn, terwijl uw dierbaarste vriend het nog niet is. En toch wilt u met hem daarvan niet spreken? Zie hier, uw werk is u aangewezen. Toen Christus u vond, zeide Hij tot u: „Ga heen in Mijn wijngaard.” (Matth. 20 : 4). Waartoe werd u gehuurd, zo niet om te werken? Waartoe bent u zalig gemaakt, zo niet om de zaligheid om u heen te verspreiden? Waartoe werd u met goederen vervuld? O, mijn christelijke vrienden, hoe weinig leeft u alsof u dienstknechten van Christus wast! Hoeveel ledige tijd hebt u en hoeveel ijdel gesnap komt er uit uw mond! Dit is geenszins hetgeen een goed dienstknecht betaamt. Hoeveel dingen hebt u voor uzelf te doen? Hoe weinig voor Christus en Zijn volk! Dit voegt een dienstknecht van Christus niet.

2^e. Leert hieruit uw eigen werk te doen en u daaraan te houden. In een groot huis

heeft iedere dienstknecht zijn eigen persoonlijk werk. De een is de deurwachter om de deur te openen; een ander is de rentmeester om te zorgen voor de voeding van het huisgezin; een derde moet de kamers schoon houden; een vierde moet de spijs gereed maken; een vijfde moet de gasten bedienen. Een ieder heeft zijn eigen plaats, en de ene dienstknecht ruilt niet met de andere. Als allen deurwachters zouden zijn, wat zou er van het rentmeesterschap worden? Of, indien ze allen rentmeesters zijn wilden, wie zou het huis schoonmaken? Zo ook is het met de Christenen. Aan een ieder is zijn bijzonder werk aangewezen, hetwelk hij niet mag verlaten. „Een iegelijk blijve in die beroeping, waarin hij geroepen is.” (1 Cor. 7 : 20). Aan Obadja was zijn werk aangewezen aan het hof van de goddeloze Achab. God had hem daar als dienstknecht zijn plaats aangewezen, zeggende: „Werk hier voor Mij.” Behoort iemand van u tot een goddeloos huisgezin? Zoek geen andere plaats Christus heeft u daar geplaatst om Zijn dienstknecht te zijn werk voor Hem. De Sunamietische had haar werk. Toen de profeet haar vroegde: „Is er iets om voor u te spreken tot de koning?” zeide zij: „Ik woon in het midden mijns volks.” (2 Kon. 4 : 12). Eens smeekte een arme van de duivel bezetene, die door Jezus genezen was, om Hem te mogen volgen; dit werd hem echter niet door Jezus toegestaan, maar Hij zeide tot hem: „Ga heen naar uw huis tot de uwen, en boodschap hun, wat grote dingen u de Heere gedaan heeft, en hoe Hij zich van u ontfermd heeft.” (Markus 5 : 19).

Leert hieruit, mijn vrienden, u bij uw eigen werk te houden. Indien de Heere een lamp op de ene plaats heeft opgehangen, is het dan geen vermetelheid die naar elders te willen verplaatsen? Is niet de Heere wijzer dan de mensen? Een ieder van u heeft zijn eigen werk voor Christus te doen op de plaats waar u bent. Bent u aan een ziekbed gebonden? Ook daar hebt u uw werk voor Christus te doen zo goed als de hoogstgeplaatste dienstknecht van Christus. De kleinste flonkerende ster is zowel een dienaar van God als de middagzon. Alleen, leef voor Christus waar u ook bent.

IV. Christus zal wederkeren, en wij weten niet wanneer. „Zo waakt dan, want u weet niet, wanneer de Heer des huizes komen zal, des avonds laat, of te middernacht, of met het hanengekraai, of in de morgenstond, opdat Hij niet onvoorziens kome, en u slapende vinde.” (vs. 35, 36). Twee zaken worden hier verklaard:

1. Dat Christus zal wederkeren. De gehele Bijbel geeft daarvan getuigenis. De Heer des huizes is gedurende een lange tijd weg geweest naar het vergelegen land. Maar Hij zal wederkomen. Toen Christus van Zijn discipelen ten hemel voer, en een wolk Hem voor hun ogen had bedekt, en zij daar bleven staan opziende naar de hemel, zeiden de engelen tot hen: „Gij, Galilese mannen! wat staat u en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is in de hemel, zal zo komen, gelijkerwijs u Hem naar de hemel hebt zien heenvaren.” (Hand. 1 : 11). Hij is opgevaren met een wolk Hij zal komen met de wolken.

2. Dat Christus onvoorziens komen zal. Ook dit wordt door de gehele Bijbel bevestigd.

1ste. Op de ene plaats wordt de dag van zijn komst vergeleken bij een strik, waarin het zorgeloze wild onverwachts wordt gevangen: „Gelijk een strik zal Hij komen over al degenen, die op de hele aardbodem gezeten zijn.” (Luk. 21 : 35).

2e. In een andere tekst weer bij een dief: „De dag des Heeren zal komen gelijk een dief in de nacht.” (Thess. 5 : 2).

3e. Wederom bij een bruidegom die onvoorziens komt: „En te middernacht geschiedde een geroep: Ziet, de bruidegom komt!” (Matth. 25 : 6).

4e. Bij de wateren van de zondvloed.

5e. Bij de regen van vuur en sulfer, waardoor Sodom en Gomorra werden verwoest.

6e. En hier bij de onvoorziene wederkomst van de heer des huizes: „Want gij weet niet wanneer de Heer des huizes komen zal.” Lieve vrienden, verre zij het van mij diegenen van u de moed te willen benemen, die, met ootmoedig gebed, de uitspraken van de profeten onderzoeken, ten einde daarin te zien wat God gesproken heeft aangaande de tweede komst van de Zoon des mensen. Wij zijn geenszins gelijk aan de eerste discipelen, indien ook wij niet dikwijls de vraag doen: „Welk zal het teken zijn van Uw toekomst, en van de voleinding van de wereld?” (Matth. 24 : 3). Maar de waarheid, welke ik in uw harten wenste te graveren, is deze: Zijn komst zal onvoorziens zijn. Onvoorziens voor de wereld; onvoorziens voor de kinderen Gods: „In welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des mensen komen.” (Matth. 24 : 44). „Gij weet niet wanneer de Heer des huizes komen zal, des avonds laat, of te middernacht, of met het hanengekraai, of in de morgenstond.” O, mijn vrienden, uw geloof is nog niet volkomen, indien u niet leeft in het dagelijks geloof aan een komende Zaligmaker.

V. Waakt: „En hetgeen Ik u zeg, dat zeg Ik allen: Waakt.” (vs. 37).

1. De leraars moeten waken. Dit woord is in het bijzonder tot de deurwachter gericht: „Zo waak dan.” O, hoezeer behoorden wij waakzaam te zijn! Zovele zaken doen ons insluimeren.

1ste. Gebrek aan geloof. Wanneer een leraar de blik niet gevestigd houdt op de gekruiste, verzezen, wederkomende Christus, dan kan hij niet waken over de zielen. Bidt dat uw leraars immer een wakend oog blijven behouden om op Christus te staren.

2e. Het zien van zovele zorgeloze zielen. Hoe weinigen beseffen het hoezeer de dienstknechten van Christus hierdoor aan het wankelen worden gebracht. Een jeugdige gelovige spreekt met een brandend hart van Christus, van de vergeving van de zonden, van de vernieuwing ten leven. Hij weet dat het waarheid is, hij spreekt met eenvoudigheid, met vrijmoedigheid, met al de aandrang van de liefde, hij dringt bij zijn hoorders aan op geloof en bekering, hij hoopt hen te zullen zien smelten gelijk sneeuw voor de zon helaas! zij blijven even koud en dood als vroeger. Zij leven voort in hun zonden, zij sterven in hun zonden. O, hoe weinigen weten hoezeer hem dit ontmoedigt, hoe zwaar hem dat valt, hoezeer zijn hart daaronder breekt. Lieve vrienden, bidt toch dat wij niet slaperig worden. Bidt dat uw zorgeloosheid ons te meer wakende maakt.

2. Alle Christenen moeten waken. Indien dan de komst van Christus nabij is,

1^e. Wees dan op uw hoede dat Hij u niet vindt in uw zonden. Vele Christenen schijnen te leven zonder in waarheid op Christus te zien. Het oog moet op Christus gevestigd blijven. Uw ogen zijn gesloten. O, als u in Christus wilt blijven, laat Hem dan komen in de nacht, des avonds laat, te middernacht, met het hanengekraai, in de morgenstond. Hij is welkom, driewerf welkom! *Ja, kom, Heere Jezus!*

2e. Wacht u dat u niet gevonden wordt op deze of gene zondige weg. Vele Christenen schijnen, als ik mij niet vergis, op zondige wegen te wandelen. Het is een hard getuigenis, maar nochtans schijnt het zo te zijn. Sommige Christenen schijnen in slaap te zijn gevallen door de weelde, door de gierigheid, door kwade gezelschappen. O, bedenkt eens of het u wel aangenaam zou zijn zo door de wederkomende Zaligmaker te worden verrast. Toetst uw dagelijkse bezigheden, uw dagelijkse gevoelens, uw dagelijkse genietingen aan de vraag: Ben ik zo bezig gelijk ik zou wensen te doen op de dag van Zijn toekomst?

3. Zielen, die nog zonder Christus bent, hoe verschrikkelijk is uw toestand! De

dood kan onvoorziens komen. O, ontzettend is dikwijls zijn onverwachte komst! Wie weet of u dan nog wel tijd van bekering en behoefte aan gebed zult hebben! Maar hoe onverwacht de dood ook komen kan, de wederkomst van de Zaligmaker zal nog meer onvoorziens zijn. U weet de dag niet, noch de ure. U kent God niet, u bent het Evangelie niet gehoorzaam geweest. 'O, wat zult u doen als de dag van de toorn des Heeren zal gekomen zijn?

37. DE VROUW VAN LOT.

„En zijn huisvrouw zag om van achter hem. En zij werd een zoutpilaar.”
(Gen. 19 : 26).

Er is in de gehele Bijbel geen geschiedenis leerrijker dan die van Lot en zijn huisgezin. Zijn eigen geschiedenis toont duidelijk dat de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt. In zijn schoonzonen is het openbaar hoe het Evangelie door de geruste, zorgeloze wereld ontvangen wordt. Zijn vrouw is een type van diegenen die wel overtuigd zijn, zonder tot bekering te komen; die vlieden van de toekomstige toorn, en nochtans ten laatste verloren gaan. Terwijl het aangrijpen van de dralende Lot met zijn vrouw en dochters door de engelen een type is van het genadig geweld en de vrijmachtige goedertierenheid Gods ten opzichte van de door Hem verlost wordende zielen.

Voor het tegenwoordige wens ik uw gedachten te bepalen bij het geval van de vrouw van Lot, en u de volgende stelling te ontwikkelen: ***Vele zielen, die de aanwijzing hebben verkregen om de toekomstige toorn te ontvlieden, zien achter zich om, en gaan verloren.***

I. Velen zoeken te ontvlieden, ziende de schrikbeelden van hun natuurlijk geweten. Maar zodra deze wijken, zien zij om, en gaan verloren.

Zo was het ook met de vrouw van Lot. Zij was niet gelijk de lieden van Sodom, die slechts leefden voor de wereld en de zonde, en geheel en al onbezorgd waren omtrent hun zielen. Zij was ook niet gelijk haar schoonzonen; het kwam haar niet in de gedachte, dat haar man de spot met haar dreef. Zij was in waarheid beangstigd, en werkelijk vliedende en toch was haar angst gelijk een morgenwolk en de vroege dauw, die schielijk voorbijgaan. Toen de engelen hen buiten de poorten van Sodom gebracht hadden, zeiden zij tot hen: „Behoudt u om uws levens wil, ziet niet achter u om, en staat niet op deze hele vlakte; behoudt u naar het gebergte heen, opdat gij niet omkomt.” Zolang nu deze verschrikkelijke woorden haar in de oren klonken, vlood zij ongetwijfeld met angstige schreden voorwaarts. Het ontzettende toneel van de laatste nacht, de duisternis, de angstige bezorgdheid van haar man, de dringende liefde van de engelen alles spande samen om haar natuurlijk geweten te doen ontwaken en haar te doen ontvlieden. Nu echter hoorde zij het helse rumoer en geschreeuw van de goddeloze Sodomieten niet meer, de zon begon reeds de horizon te verlichten, de vlakte van de Jordaan met haar vele wateren, liefelijk als een hof des Heeren, begon zich allengs aan haar oog te vertonen. Haar schoonzoon, haar vrienden, haar huis, haar bezittingen, haar schatten dit alles was nog in Sodom en bijgevolg was haar hart ook nog aldaar. Haar angst begon te verminderen met de duisternis, zij besloot een enkele blik te wagen, teneinde te zien of dat alles werkelijk werd verdelgd, zij „zag om van achter hem, en werd een zoutpilaar.”

Zo ook is het met velen in ons midden. Velen vlieden door de verschrikkingen van het natuurlijk geweten, maar wanneer deze wijken, zien zij achter zich, en gaan verloren. Sommigen trekken de wereld door zonder verschrikkingen des gewetens, zonder ontwaakt te zijn, zonder angst over hun zielen.

1ste. Sommigen zijn gelijk aan de lieden van Sodom, kopende en verkopende, bouwende en plantende, huwende en ten huwelijk gevende; of wel zij zijn

onverzadiglijk in het najagen van de begeerlijkheden des vleses en hebben geen oren om de klanken van de toekomstige toorn te horen. Evenals de smid door het geraas van zijn eigen hamer op het aambeeld niets hoort van hetgeen om hem heen gebeurt, zo ook horen dezen niets van de komende toorn, daar zij gans en al vervuld zijn met het werk van hun handen.

2e. Anderen zijn gelijk aan de schoonzonen van Lot. Menigeen, die in zijn eigen zaken zeer behendig en verstandig is, meent dat de leraars slechts schertsen. “Wij zijn in hun ogen als jokkende.” Zij zijn zo gewoon in allerlei bedrijven bedrog te zien, dat zij zich inbeelden dat het ook bij ons hetzelfde is. En wanneer zij een onoprecht, goddeloos leraar kunnen aantonen, dan is hun zegepraal volkomen. Zij menen dat de leraars ernstige woorden in hun mond nemen, evenals anderen bij een begrafenis zwarte klederen dragen om er behoorlijk uit te zien, en omdat de omstandigheden het zo meebrengen. Zij menen dat de leraars vrees aanjagende woorden in hun preken mengen, om daarmee zwakke mensen bang te maken, en de menigte van zich te doen spreken. Deze mensen nu worden slechts zelden, zo het wel gebeurt, aangegrepen door verschrikkingen van hun geweten. Zij trekken rustig de wereld door naar de eindeloze eeuwigheid.

3e. Anderen wederom sluimeren hun gehele leven lang voort in de dienst van de wereld. Wanneer God tot een oordeel de zuivere prediking des Woords wegneemt, en een honger zendt naar het brood en het water des levens, blijven zij even verhard. Zij gaan voort in hun hoogmoed en kunnen de prediking van Christus niet verdragen, zij stoppen hun oren dicht en ijlen weg, zij haten de prediking en hebben een afschuw van dezelve. Deze zielen gaan menigmaal hun gehele leven voort zonder de minste bekommring over haar toestand, en weten het niet, eer zij zich in de hel bevinden, dat zij verloren zijn.

4e. Slechts weinige wereldlingen hebben een tijd van bezorgdheid over hun ziel. Een gevaarlijke ziekte, of een beroving van goederen, of een dreigende wolk van de voorzienigheid Gods drijft hen aan de toekomstige toorn te ontvlieden. Zij worden zeer ernstig, zij breken hun zonden af, en vermijden hun zondige metgezellen, zij maken vlijtig gebruik van de Bijbel en beproeven te bidden, zij schijnen inderdaad uit Sodom te vliden. Maar zij zijn slechts voor een tijd, hun bekommring is gelijk aan een morgenwolk en een vroeg optrekkende dauw, zij gaat schielijk voorbij. De zon van voorspoed begint te rijzen, hun vrees begint te verminderen, zij zien achter zich heen, en zijn verloren.

Zijn er niet onder u, die op zo’n weg kunnen terugzien? U herinnert het u dan hoe deze of gene omstandigheid de diepste ernst in u verwekte, hoe deze of gene ziekte, of de nadering van de cholera, of deze of gene vreselijke bezoeking Gods over uw huisgezin, of het aanstaande Avondmaal u vol angst uit Sodom deed vliden. Welk een verschil was er toen tussen u en de lachende, vrolijke, onbezorgde wereld! Toen dacht u niet dat de leraars waren als jokkende. U las uw Bijbel, en knielde vaak neer om ernstig te bidden. Maar de storm dreef voorbij, de zon kwam op, en alles om u heen verkreeg weer een lachend aanzien. Het begon u hard te vallen al uw vrienden, uw zonden, uw wereldse genietingen te verlaten, en u meende dat de toorn van God wellicht niet komen zou. U zag achter u heen, en heden nog bent u even hard en onbewegelijk als een zoutpilaar. “Gedenkt aan de vrouw van Lot.” (Luk. 17:32).

Leert hieruit twee zaken:

1ste. Dat er een groot verschil is tussen een wakkerschudding door het natuurlijk geweten en het ontwaken door de Geest van God. Niemand is ooit tot Christus

gevloden alleen door de verschrikkingen des gewetens. Christus zelf heeft gezegd: „Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke.” (Joh. 6 : 44). Bidt dus om een werk Gods aan uw hart.

2e. Ziet hoe ver u verwijderd bent van het Koninkrijk Gods. U bent geheel verloren. Wat wij u ook mogen zeggen, het treft u niet en roert u niet. U weent niet, u slaat niet op uw borsten, u ontvliedt niet, al zouden wij u ook bewijzen dat de toorn van de grote God, die u gemaakt heeft, op u rust. Nochtans verzet u geen voet om te ontvlieden. 'O, hoezeer bent u gelijk aan een zoutpilaar, hoe waarschijnlijk is het dat u nooit zult behouden worden!

II. Velen beginnen te ontvlieden wanneer hun vrienden ontvlieden. Maar zij zien achter zich, en zijn verloren.

Zo was het met de vrouw van Lot. Van al hetgeen bijgedragen had om deze ongelukkige vrouw uit haar gerustheid te doen ontwaken, was, geloof ik, een van de krachtigste hulpmiddelen geweest de bekommerdheid van haar man. Was hij niet bekommerd geweest, ik twijfel er niet aan of zij zou even gevoelloos en zorgeloos gebleven zijn als haar bureu. Maar toen zij het ontroerd gelaat van haar geliefde heer zag, toen zij zag met hoeveel ernst en hoe dringend hij zijn schoonzonen trachtte te overreden, kon zij niet anders dan deelnemen in zijn bekommernis. Zij was deelgenoot geweest in al zijn beproevingen, in voor en tegenspoed, en zij wilde hem ook nu niet verlaten. Zij was aan hem verkleefd, zij greep een slip van zijn mantel, besloten hebbende met haar man behouden te worden, of met hem om te komen. Zo ver kan ons de natuurlijke liefde en de natuurlijke gehechtheid brengen. Maar natuur is geen genade, natuurlijke gehechtheid dreef haar uit Sodom, maar zij bracht haar niet binnen Zoar; want zij zag om van achter hem, en werd een zoutpilaar.

Er is alleszins reden om te geloven dat dit ook het geval is met sommigen in deze vergadering; zij ontvlieden wanneer hun vrienden vlieden, maar zien achter zich om, en zijn verloren.

Niets werkt krachtiger om ontwaakte zielen uit te drijven, om de toorn te ontvlieden dan het voorbeeld van andere ontwaakten. Zo was het ook in het geval van Ruth, die, toen zij Naomi aankleefde, tot deze zeide: „Waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan.” (Ruth 1 : 16). Zo was het ook met de dochters van Jeruzalem, toen zij zagen hoe angstig de bruid zoekende was naar haar Liefste: „Waar is uw Liefste heengegaan, opdat wij Hem met u zoeken?” (Hooglied 6 : 1). Het is voorspeld dat het ook in de laatste dagen zo zijn zal, wanneer „tien mannen de slip zullen grijpen van één Joodse man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, want wij hebben gehoord, dat God met ulieden is.” (Zach. 8 : 23). En zo was het ook ten tijde van Johannes de Doper, toen een menigte van Farizeeën en Sadduceeën kwamen om van hem gedoopt te worden, en Johannes tot hen zeide: „Gij addereengebrouwen, wie heeft u aangewezen te vlieden van den toekomenden toorn?” (Matth. 3 : 7).

Het is een zeer aandoenlijk gezicht, wanneer deze of gene, die wij liefhebben, zich schaart bij het volk van God. Wanneer hij zijn vanouds geliefkoosde gewoonten begint te verlaten, niet meer lacht om allerlei goddeloze scherts, zich niet meer thuis gevoelt in kwade gezelschappen, wanneer hij de Bijbel begint te lezen, en ijverig bidt, en met veel aandacht en ontroering de predicaatie bijwoont, werkelijk, dat is een treffend gezicht voor al zijn vrienden. Sommigen, dat lijdt geen twijfel, worden tegen hem verbitterd; want Christus is gekomen om de dochter te doen opstaan tegen haar moeder, en de schoondochter tegen haar schoonmoeder. Maar sommigen ook worden aangedreven om met hem te gaan ontvlieden. Zijn er niet onder u, die tot ontvlieden werden bewogen, omdat deze of gene dierbare vriend vliedende was van de

toekomende toorn? Is er geen vrouw, die zich gedrongen voelde om met haar man te ontvlieden, maar vermoeid werd, en omzag, en nu gelijk is geworden aan de vrouw van Lot? Is er niemand hier, die werkelijk bekommerd was geworden, ziende dat enige van zijn vrienden bekommerd geworden waren over hun zielen? Zij weenden, en konden niets doen dan wenen; zij gevoelden hun verloren toestand, en u gevoelde die toen met hen. Zij waren zeer ijverig in hun zoeken, om een Zaligmaker te vinden, en u sloot u bij hen aan. En waar is nu al uw bekommerdheid? Zij is voorbijgegaan als een morgenwolk en als een vroeg komende dauw. U hebt achter u heen gezien, en nu bent u onbewegelijk als een zoutpilaar. U deed zeer goed dat u met hen vluchtte, dat u hen aankleefde; had u dat niet gedaan, u zou voorzeker zijn verhard geworden. Indien u aan zulke roerende trekkingen weerstand biedt, waardoor zult ge u dan laten overreden? Indien u wel deed te ontvlieden, dan moest u ook nu nog ontvlieden. Waarom moest u achter u zien? Zij zijn op weg om met goederen te worden vervuld, en wilt u dan niet met hen gaan? Zij vlieden voor de toorn, en wilt u niet met hen ontvlieden? „Gedenkt aan de vrouw van Lot.” Wilt u eeuwig van hen gescheiden blijven? Zo niet, waarom hebt u hen dan laten gaan? Waarom hebt u die eerste goede beweging in uw binnenste wederom laten varen? Ontvliedt nog, kleeft hen achter aan, en zegt: „Wij zullen met u gaan.”

III. Sommigen worden aangegrepen door God, en tot ontvlieden gebracht, die nochtans omzien en verloren zijn.

Zo was het met de vrouw van Lot. Niet alleen waren er natuurlijke middelen gebezigd om haar te doen ontvlieden, maar evenzeer bovennatuurlijke middelen. Niet alleen was zij daartoe gedrongen door de plotselinge schrik en door het voorbeeld van haar man, maar zij werd uitgedreven door de engelen: „Maar hij vertoefde, zo grepen dan die mannen zijn hand, en de hand van zijn vrouw, en de hand van zijn twee dochteren, om de verschoning des Heeren over hem. En zij brachten hem uit, en stelden hem buiten de stad.” (Gen. 19 : 16). Zij deelde in dezelfde Goddelijke hulp als haar man, God verschoonde haar zowel als haar man. Dezelfde machtige hand strekte zich uit om ook haar te behouden, en rukte haar daadwerkelijk als een brandhout uit het vuur. Maar, merkt dit op, dezelfde hand zette haar niet neer binnen Zoar, noch bracht haar in de spelonk van de berg. Genade deed iets aan haar, maar zij deed niet alles. Zij zag om, en werd een zoutpilaar.

Zo ook is het, gelijk wij vrezen, met sommigen onder ons. Sommigen schijnen door God gegrepen te zijn, en tot ontvlieden gebracht, die nochtans omzien, en verloren zijn. Velen zijn er echter onder ons, van wie wij geenszins kunnen zeggen of zelfs vermoeden dat zij nog ooit door God zijn gegrepen geworden.

1. Er zijn er velen in ons midden, die schijnen te leven in de diepste onwetendheid aangaande hun verloren toestand, die nog roemen in hun onberispelijk leven, ook zelfs wanneer de koude hand des doods hen reeds heeft aangegrepen. Er zijn enige arme zielendie schijnen te sterven, zo zij menen gereed, om door de wet Gods te worden geoordeeld. Ik heb een ingetogen leven geleid, zullen zij zeggen; ik ben een onschuldig, bedaard levend mens geweest, en ik zou niet kunnen zien waarom de toorn van God immer over mij komen zou. O, broeders, staat het zo met u, dan is het duidelijk dat u nog nooit door God uit uw zondeslaap bent wakker gemaakt. De almacht Gods is alleen in staat u te doen ontwaken uit uw gerustheid en u te doen ontvlieden.

2. Er zijn velen onder ons, die leven in een dagelijkse beoefening van de zonde, die zich niet ontzien zich in hun beroep allerlei oneerlijke dingen te veroorloven. Die zich

gedurig bastaardvloeken laten ontvallen en Gods naam ijdel gebruiken, die wandelen in de weg van de goddelozen. O, broeders, indien het bij u zo is, dan is het duidelijk, dat de hand Gods u nog nooit heeft wakker geschud. Wanneer een mens bekommerd is geworden over zijn ziel, doet hij ook afstand van zijn openlijke zonden.

3. Er zijn velen onder ons, die zeer nalatig zijn in het gebruik van de middelen van de genade, die zelden in hun Bijbel lezen, dan op de sabbat, en dikwijls alleen op die dag. Die niet regelmatig en gedurig zonder vuur bidden, die zich weinig bekommeren om het huis Gods, en zeer tevreden zijn met zichzelf, wanneer zij één keer 's zondags daar geweest zijn, die er geen gewetenszaak van maken of zij vroeg genoeg opstaan om de morgengodsdienstoefening te kunnen bijwonen, die de ellendigste verontschuldigen durven aanvoeren om thuis te blijven. Die de sabbat gebroken om rond te slenteren, die die dag toewijden aan de onheiligste bezoeken, of aan het wandelen door de velden, die zo de dag des Heeren verlagen tot de meest onheilige dag van de week. Lieve zielen, is dat zo bij u, dan is het duidelijk, dat u nog nooit door God bent geroepen geworden. Dan bent u even dood en nooit ontwaakt zoals de stenen waarop u loopt. Dan leeft u in het midden van Sodom, en de toorn van God blijft op u.

Er zijn er echter ook onder ons, van wie wij geloven, dat zij door God zijn gegrepen en tot ontvlieden gebracht. Er zijn sommigen, die de duidelijkste blijken geven dat God zelf hen vliedende heeft gemaakt uit Sodom. Die bewijzen zijn:

1ste. Zij hebben een diep gevoel van hun verloren staat; zij hebben de blijvende overtuiging dat de verleden tijd huns levens doorgebracht is onder de toorn van de grote God die hen heeft geschapen. Hun bekommering vergezelt hen waar zij gaan, en de nood, waarin zij zich bevinden, staat zelfs op hun aangezichten te lezen. Is dit uw toestand? Dan heeft God zelf u in waarheid doen ontwaken.

2e. Zij durven niet tot hun openlijke zonde weer te keren; zij laten hun kleine oneerlijkheden, hun vloeken, hun kwaadspreken, geheel en plotseling varen. Zij onttrekken zich aan hun boze metgezellen en hun schuldige omgang. Zij gevoelen dat de dood in die pot is, en zij durven niet langer daaruit te eten of te drinken. Is dit uw geval? Dan is er reden om te geloven dat God u heeft doen ontwaken.

3e. Zij maken zeer ijverig gebruik van de middelen van de genade. Zij onderzoeken de Schriften nacht en dag, zij bidden vuriglijk, zij zijn onvermoeid in het bewaren van de Goddelijke instellingen, zij laten zich door niets weerhouden om op te gaan naar het huis Gods, zij zoeken de Zaligmaker met alle inspanning als een verborgen schat. Zij houden hun oren geopend evenals de misdadiger, die wachtende is op pardon. Is dit uw geval? Dan is het zeer waarschijnlijk dat God uw ziel genadig is geweest, dat God u heeft doen vlieden uit Sodom, opdat u niet zou omkomen.

In de tekst echter zie ik dat velen, die zo in waarheid ontwaakt zijn, omzien en verloren zijn. „Gedenkt aan de vrouw van Lot.” Zij was geheel en al uit Sodom gebracht, en nog zag zij om, en werd een zoutpilaar. Zij was ontwaakt, maar geenszins behouden. Er is grote reden om te vrezen, dat dit ook het geval is met sommigen in ons midden.

1ste. Sommige ontwaakte zielen beginnen te wanhopen of zij Christus wel immer vinden zullen. Zij beginnen God te berispen, omdat Hij hen niet spoediger in de blijdschap heeft gebracht, en zo geven zij de strijd, om in te gaan door de enge poort, op; zij zien achter zich om, en zijn verloren.

2e. Sommige ontwaakte zielen beginnen te menen dat zij alreeds behouden zijn. Zij hebben verscheiden uitwendige zonden afgelegd, en bidden met veel aandrang. Hun vrienden merken de verandering op die er met hen heeft plaats gegrepen, en nu

geloven zij dat zij wel zeker behouden zijn, dat zij niet verder behoeven te vlieden; zij zien achter zich om, en worden een zoutpilaar.

3e. Sommige ontwaakte zielen worden verdrietig over de moeilijkheden, die er aan het zoeken van Christus verbonden zijn. Zij herinneren zich hun vorige rust en hun vermaken, hun metgezellen, hun wandelingen, hun vrolijke kringen; zo zien zij om achter zich, en vergaan.

Nog een woord voor ontwaakte zielen. Wellicht zijn sommigen van u juist nu onder de wakker schuddende hand Gods. U bent in uw ziel overtuigd van uw verloren toestand, u hebt uw uiterlijke zonden afgelegd en maakt ijverig gebruik van ieder middel van de genade; er is alleszins reden om te geloven dat God u genadig is geweest, en uw hand heeft aangegrepen. „Gedenkt aan de vrouw van Lot”

Leert van haar:

1ste. Dat u nog niet behouden bent. De vrouw van Lot vlood uit Sodom, geleid door de hand van de engel, en nochtans was zij verloren. Een ontwaakte ziel is nog geenszins een behouden ziel. U bent niet behouden zolang God u niet in Christus heeft gebracht. Het is nog niet genoeg dat u vliedt, u moet vlieden totdat u in Christus bent. O, legt u toch niet neer en sluimert niet in. O, ziet toch niet om achter u. „Gedenkt aan de vrouw van Lot.”

2e. Dat God in genen dele verplicht is u in Christus te brengen. God heeft slechts één verbond gemaakt, namelijk met Christus en allen die in Christus zijn. Maar Hij heeft zichzelf geenszins gebonden aan degenen die buiten Christus zijn. Hij zou u nooit tot Christus kunnen brengen, en nochtans een rechtvaardig God zijn. Eist het dus niet van God, alsof Hij verplicht is u te behouden, maar werpt u als verlorenen en hulpelozen aan de voeten van de vrijmachtige God.

Een paar woorden nog voor diegenen welke zijn begonnen om te zien. Er is grond om te denken dat enigen, die eens wakende gemaakt waren, door God zijn begonnen met om te zien.

1ste. Enigen beginnen het gevoel van hun ellendige en verloren staat te verliezen. Enigen zien hun staat reeds geheel anders is dan zij vroeger deden.

2e. Sommigen van u zijn teruggekeerd tot vorige zonden, tot vorige gewoonten, vooral tot de omgang met de goddelozen. Sommigen ook, vrees ik, trachten de spot te drijven met hun vroegere vrees.

3e. Sommigen van u zijn teruggekeerd tot meerdere verwaarlozing van de Bijbel, van het gebed, van de instellingen Gods. Bij het laatste Avondmaal waren er velen zeer begerig om van Christus te horen spreken; waar zijn ze nu? Er is reden om te vrezen, dat zeer veel van die belangstelling is voorbijgegaan, dat velen hun bekommerdheid hebben verloren, dat enigen achter zich heen zien.

En nu „gedenkt aan de vrouw van Lot.”

1ste. Het zal u niet behouden, dat u eens bekommerd was ook niet, dat u bekommerd was gemaakt door God. Zo was het met de vrouw van Lot, en toch was zij verloren.

2e. Indien u inderdaad omziet, is het waarschijnlijk dat u nooit opnieuw zult ontwaken. Aanschouwt dat gedenkteken van de wrekende hand Gods in de vlakte van de Jordaan, spreekt tot haar, zij hoort u niet; roept luide, zij ziet u niet aan; dringt haar te vlieden van de toekomstige toorn, zij verroert zich niet zij is dood. Zo zal het ook met u zijn. Zo u inderdaad terugkeert, mogen wij spreken, maar u zult niet horen. Wij mogen schreeuwen, maar u zult er niet op letten; wij mogen u dringen om wederom

te vlieden, maar u zult u niet verroeren. „Zo iemand zich achterwaarts keert, mijn ziel heeft in hem geen welbehagen.” „Niemand, die zijn hand aan de ploeg slaat, en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het koninkrijk Gods.” (Luk. 9 : 62).

St. Pieterskerk, 1837.

38. ISRAEL WELGELUKZALIG, VERLOST DOOR DE HEERE.

„Welgelukzalig zijt gij, o Israël! wie is u gelijk? Gij zijt een volk, verlost door den Heere, het schild uwer hulp, en die een zwaard is van uw hoogheid; daarom zullen zich uw vijanden geveinsdelijk aan u onderwerpen, en gij zult op hun hoogten treden. (Deut. 33 : 29).

Dit zijn de laatste woorden van Mozes, de man Gods. Hij was nu honderdtwintig jaar oud, zijn oog was nog niet donker geworden, zijn krachten waren niets verminderd. Veertig jaren lang had hij het volk door de woestijn geleid, hij had hen verzorgd, en voor hen gebeden, en hen geleid gelijk een herder zijn kudde leidt. En nu, daar God hem had gezegd dat hij zijn volk moest verlaten, besloot hij zegenende van hen heen te gaan. Hierin nu, gelijk in vele andere opzichten was hij een voorafbeelding van de Zaligmaker, van Wie geschreven is: „Hij leidde Zijn discipelen buiten tot aan Bethanië, en Zijn handen opheffende, zegende Hij hen. En het geschiedde, als Hij hen zegende, dat Hij van hen scheidde, en werd opgenomen in de hemel.” (Luk. 24 : 50, 51).

Vooreerst kunnen wij deze woorden letterlijk opvatten als de zegen van Mozes over het volk Israël. Hij zag terug op de woestijn, door welke hij hen had geleid, en bemerkte al de schitterende gedenktekenen van de wonderen, welke God voor hen had gewrocht. Hij zag de sterke arm en de uitgestrekte hand, met welke Hij hen uit Egypte had gevoerd. Hij zag hoe de Heere een pad voor hen maakte door de Rode zee, terwijl hun vijanden als lood in de diepte zonken. Hij zag hoe de Heere voor hen uittrok des daags in een wolkkolom, des nachts in een vuurkolom. Hij zag hoe Hij de wateren van Mara had zoet gemaakt. Hij zag hoe Hij hen had gevoed met het manna van boven, hoe de mensen werden gevoed met het brood van de engelen. Hij herinnerde zich hoe hij de rots had geslagen te Rafidim, zodat de wateren daaruit stroomden, hoe hij zijn handen had opgeheven gehouden tot de avond, zodat Israël de overwinning behaalde op Amelek, hoe hij uit Gods eigen hand voor hen de wet had ontvangen. Hij herinnerde zich hoe hij andermaal water voor hen had doen voortkomen uit de harde stenen rots van Meriba, hoe hij in de woestijn de koperen slang had opgericht. En, terugziende op deze hele reeks van veertigjarige wonderen, gedurende welke tijd hun klederen niet waren verouderd, hun voeten niet waren gezwollen, hoe kon hij anders dan hun zijn zegen te geven? Hij gevoelde de waarheid van hetgeen Bileam heeft gesproken: „Zo wie u zegent, die zij gezegend en vervloekt zij, wie u vervloekt.” (Num. 24 : 9). En nadat hij nu zijn profetische zegen op ieder van de stammen afzonderlijk had gelegd, vat hij het alles samen in deze heerlijke woorden: „Niemand is gelijk God, o Jeschurun!” (vs. 26).

Maar ten tweede kunnen deze woorden ook typisch worden verstaan als de zegen van Mozes over al het volk van God door alle eeuwen heen. Hij, die het Oude Testament aandachtig leest, zal het kunnen zien dat het volk Israël was een typisch volk, dat de uitvoering van de Israëlieten uit Egypte, het leiden van dat volk door de Rode zee, en door de woestijn, en in het beloofde land, alle voorafschaduwingen waren van de weg, langs welke God Zijn uitverkorenen uitvoert uit hun zonden, hen leidt door deze wereld van zonde en ellende, in het hemelse Kanaän, de rust die er overblijft voor het volk van God. Indien dan nu de slavernij, de verlossing, het

ongeloof, de vijanden, de moeilijke tochten, de leiding en de rust van het Israëlitische volk typen waren van de handelingen Gods met Zijn verkregen volk tot de laatste van de dagen, dan hebben wij volkomen recht deze woorden te verstaan als de *zegen* van Mozes, de man Gods, over alle ware kinderen van God. „Welgelukzalig bent u, o Israël! wie is u gelijk? U bent een volk, verlost door de Heere, het schild van u hulp, en die het zwaard is van u hoogheid; daarom zullen zich uw vijanden geveinsdelijk aan u onderwerpen en u zult op hun hoogten treden.” Uit deze woorden trek ik de volgende:

Lering. ***Het volk van God is een welgelukzalig volk, omdat zij verlost zijn door de Heere.***

I. Israël is een welgelukzalig volk, omdat zij uitverkoren zijn door de Heere.

1. Dit was waar van het oude Israël. Mozes zegt het hun rondt: „De Heere heeft geen lust tot u gehad, noch u verkoren, om uw veelheid boven alle andere volken: want u was het wenigste van alle volken. Maar omdat de Heere u liefhad, en opdat Hij hield de eed, die Hij uw vaderen gezworen had.” (Deut. 7 : 7, 8). Dit is een zeer vreemde zaak, welke de wereld niet kan verstaan, Hij had hen lief omdat Hij hen liefhad, niet omdat zij beter, of groter, of waardiger waren dan enige andere natie, maar omdat Hij hen liefhad. Wonderlijke, vrijmachtige, onverklaarbare liefde! Hij geeft geen verklaring van Zijn daden; zo dan, „het is niet desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods.” (Rom. 9 : 16).

2. Dit is waar van al het volk Gods ook in onze dagen. David zegt: „Welgelukzalig is hij, die u verkiest, en doet naderen, dat hij wone in Uw voorhoven.” (Psalm 55 : 5). Christus zegt: „Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren.” (Joh. 15 : 16). En Paulus zegt: „Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemel in Christus, gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, vóór de grondlegging van de wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde.” (Ef. 1 : 3, 4).

Ja, mijn vrienden, onze God is een vrijmachtige God: „Zo ontfermt Hij zich dan, over wie Hij wil, en verhardt, die Hij wil.” (Rom. 9 : 18). Iedere gelovige is daarvan een getuige. Is er een gelovige hier? Ik neem u dan tot getuige. Eens was u dood en zonder enige zorg voor uw ziel, het was u mogelijk u gelukkig te gevoelen in de wereld, hoewel zonder rechtvaardiging, zonder heiligmaking. Wie heeft u aangedreven te vlieden van de toekomende toorn? Hebt u uzelf uit de slaap doen ontwaken? O nee, u weet het maar al te wel dat, indien God u had laten liggen, u graag had willen voortslapen. Evenals de luiaard zou ook u gezegd hebben: „Een weinig slapens, een weinig sluimerens, een weinig handvouwens, al neerliggende.” (Spr. 6 : 10) Maar Hij deed u ontwaken door Zijn Woord, door Zijn dienstknechten, door Zijn leidingen. Hij wilde u niet loslaten totdat u uitriep: „Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?” (Hand. 16 : 30).

Verder: van de overtuiging van zonde bent u gebracht geworden tot de overtuiging van gerechtigheid, van een ontrust geweten tot de vrede des geloofs. Hoe is dat alles geschied? Bent u uit uzelf tot Christus gekomen, of werd u getrokken door de Vader? U weet maar al te wel, dat u het niet hebt ontvangen van een mens, noch door een mens, maar dat God u gebracht heeft binnen het bereik van Christus. Hij, die het licht heeft doen voortkomen uit de duisternis, heeft gescheen in uw hart, en u gebracht tot het geloof in Jezus, en zo was u behouden; „want niemand kan tot Jezus komen, tenzij dat de Vader hem trekke.” Van het begin tot het einde is het hele werk van u behoud het werk van God. Uit genade bent u zalig geworden, en zo in waarheid: „Welge-

lukzalig is Hij, die u verkiest, en doet naderen, dat hij wone in Uwe voorhoven.”

Tegenwerping. Wellicht werpt mij iemand tegen *dat deze leer tot hoogmoed leidt; dat de leer, door welke een mens gelooft een uitverkoren gunsteling van God te zijn, die mens hoogmoedig maakt.*

Hierop antwoord ik dat dit in waarheid zou wezen een roemen tegen de wortel, gelijk er geschreven staat: „Want wie onderscheidt u? en wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen? En zo gij het ook ontvangen hebt, wat roemt gij, alsof gij het niet ontvangen had?” (1 Cor. 4 : 7). Indien er een gelovige in uw midden is, verzoek ik hem eens te zien naar hen, die in zijn eigen huisgezin nog leven zonder Christus en zonder God in de wereld. Wellicht bent u de enige in uw huis, die de Zaligmaker kent en Hem liefhebt. Zo vraag ik u dan: Wie onderscheidde u? Bent u van nature iets beter dan de uwen, dat u bent uitverkoren en zij niet? Hoe, kunt u dan hoogmoedig zijn? Of, zie rond in uw buurt, en u zult zien dronkenschap en hoererij, u zult horen vloeken en ijdele, ja godslasterlijke taal. Nog eens: Wie onderscheidde u? Of, waarin was u beter dan zij, voordat God uw hart veranderde? Kunt u dan hoogmoedig zijn? Of, zie om u heen in de Roomse kerk en de heidenwereld, verzonken in de diepste duisternis en onkunde, zonder iemand om hun de volle raad Gods tot zaligheid door Jezus bekend te maken. Zie op het negentiende gedeelte van de wereld, dat nog verstoken is van het zuivere licht van het Evangelie, en zeg mij: ‘Wie onderscheidde u?’ Hoe kunt u dan hoogmoedig zijn? Of, sla het oog buiten de gezichteinder dezer wereld, zie neer naar de verblijven van de duisternis en des eeuwigen doods, en aanschouw de gevallen engelen. Aanschouw die machtige wezens, „tot het oordeel des groten dags met eeuwige banden onder de duisternis bewaard,” (Judas : 6). Zeg mij: Wie onderscheidde u? Waarin was u van nature beter dan de duivelen? De onbekeerde mensen zijn kinderen van de duivel. Geen neiging is er in het hart van de duivel, die niet gevonden wordt in het hart van iedere natuurlijke mens. En toch is God de duivelen voorbijgegaan, en is gekomen om u te behouden. God kwam tot u en deed u ontwaken, toen u nog was in de staat van de natuur, en in niets beter dan de duivelen; ja, Hij is de heidenen voorbijgegaan, Hij heeft uw burenen in hun zonden laten liggen, Hij heeft uw eigen kinderen in hun zondeslaap laten blijven. Maar u heeft Hij doen ontwaken.

O, welk een onverklaarbare, verkiezende liefde! Wel mag u met Paulus uitroepen: „O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn oordelen, hoe onnaspeurlijk zijn Zijn wegen!” (Rom. 11 : 33). En maakt dit u hoogmoedig? Is dit alles niet veel meer geschikt u in het stof te doen neerknielen, en u de ogen niet meer te doen omhoog heffen? En maakt u dit niet welgelukzalig? „Welgelukzalig bent u, Israël! wie is u gelijk? U volk, verlost door de Heere!”

Geeft de gedachte u geen blijdschap dat God reeds in liefde aan u heeft gedacht vóór de grondlegging van de wereld? Dat, toen Hij van alle eeuwigheid alleen was, Hij u reeds gaf aan de Zoon om door Hem verlost te worden? „Eer Ik u in uw moeders buik formeerde, heb Ik u gekend; eer u uit de baarmoeder voortkwam, heb Ik u geheiligd.” (Jer. 1 : 5). Geeft de gedachte u geen blijdschap dat de Zoon van God aan u dacht eer de wereld was: „Mijn vermakingen waren met de kinderen der mensen.” (Spr. 8 : 31) Dat Hij in de wereld kwam, uw naam op Zijn hart dragende, dat Hij voor u bad in de nacht van zijn doodsangsten: „Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen, die door hun woord in Mij geloven zullen?” (Joh. 17 : 20). Geeft het u geen blijdschap dat Hij aan u dacht, terwijl Hem het zweet als grote

druppelen bloed uit de poriën drong, dat Hij aan u dacht aan het kruis, en dat Hij al dat lijden heeft verdragen voor u, in uw plaats? O, kinderen Gods! Hoever zouden uw harten in heilige verrukking verheven zijn boven de wereld, boven haar drukkende zorgen, boven haar dagelijkse krakelen, boven haar wellustige vermaken, indien u die heilige blijdschap in uw binnenste gevoelde en vasthield, die blijdschap, gegrond op het woord van uw Heere: „Vader, Gij hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld.” (Joh. 17 : 24).

Ongelovige wereld! U verstaat niets van deze blijdschap. Zij is in uw ogen niets dan dolzinnige vermetelheid, en het kan ook niet anders volgens de Bijbel, want een vreemde heeft niets te doen met de blijdschap van de gelovigen. Daarom ook heeft Christus gezegd: „Gijlieden gelooft niet, want u bent niet van Mijn schapen.” (Joh. 10 : 26). Neemt nog dit éne mee naar uw woningen: wij waren eenmaal juist wat u nu bent iedere gelovige zal u dit zeggen wij waren even gevoelloos en ongelovig als u bent. Eenmaal verachtten en bespotten ook wij diegenen, met wie wij nu één zijn in de Heere. Maar God heeft ons wakker geschud, en ons doen vlieden tot Christus, en nu zijn wij verlost en welgelukzalig, wetende dat God ons heeft uitverkoren! Moge dit ook uw geschiedenis worden, dan zult u de kracht verstaan van deze woorden: „Welgelukzalig zijt gij, Israël!”

II. *Israël is een welgelukzalig volk, omdat zij zijn gerechtvaardigd door de Heere.*
„De eeuwige God zij u een woning.” (vs. 27). „Hij is het schild uwer hulp.” (vs. 29).

In de eerste plaats en bovenal is dit waarheid, omdat Christus onze Toevlucht en ons Schild, omdat Christus God is. Van Hem staat geschreven: ”In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God.” (Joh. 1 : 1). En wederom: „Uw troon, o God, is van eeuwigheid; de scepter Uws Koninkrijks is een scepter van de rechtmatigheid.” (Hebr. 1 : 8). En wederom: „Alle dingen zijn door Hem geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten: alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen. En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan samen door Hem.” (Kol. 1 : 16, 17). Op een andere plaats getuigt de Schrift van Hem, dat Hij is God, boven allen te prijzen in van de eeuwigheid.” (Rom. 9 : 5). Wederom noemt Thomas Hem: „Mijn Heere en mijn God.” (Joh. 20 : 28). En Paulus noemt Hem: „God geopenbaard in het vlees.” (1 Tim. 3 : 16). Hij is zo in waarheid „Immanuël, God met ons.” (Jesaja 7 : 14). Hij is de Schepper van de wereld, de God des hemels en van de aarde, de God van de engelen. En dat alle beschrijving te boven gaande Wezen is in de wereld gekomen om zondaren, ook de grootsten, zalig te maken!

En nu, mijn broeders, wenste ik u de noodzakelijkheid aan te wijzen dat die Zaligmaker God moet zijn, en hoe daarop de hele troost en al de blijdschap van de gelovigen gegrond is. Alles wat God doet, is gans en al volmaakt; er is niet het minste gebrek in hetgeen Hij doet. Zo dan ook is alles wat de Zaligmaker gedaan heeft oneindig volmaakt. Hij heeft niet gefeild, en Hij kon niet feilen in hetgeen Hij op zich nam.

1ste. Hij heeft op zich genomen de toorn van God in de plaats van de zondaren te dragen. Van alle eeuwigheid was dat Zijn voornemen, want reeds eer de wereld was, waren „Zijn vermakeningen met de kinderen van de mensen.” Tot dit einde nam Hij onze natuur aan, werd Hij „een Man van smarten en verzocht in krankheid.” (Jesaja 53 : 3). Van de kribbe tot het kruis rustte de donkere wolk van de toorn van God op Hem, en in de laatste tijd van Zijn leven werd die wolk op het donkerst, en nochtans leed en

verdroeg Hij alles met grote blijmoedigheid. „Hoe word Ik geperst, totdat het volbracht zij.” (Luk. 12 : 50). De beker van toorn van God werd Hem zonder enige inmengsels van genade te drinken gegeven, en nochtans zeide Hij: „De drinkbeker, die de Vader Mij gegeven heeft, zou Ik die niet drinken?” (Joh. 18 : 11). Nu Hij de Zoon van God is, kunnen wij er volkomen zeker van zijn, dat Hij alles heeft geleden wat de zondaren hadden moeten lijden. Was Hij een engel geweest, Hij zou een gedeelte onafgedaan hebben kunnen laten, maar nu Hij God is, kan het niet anders, of Zijn werk moet volkomen zijn. Hij heeft zelf gezegd: „Het is volbracht.” (Joh. 19 : 30) En daar Hij nu God is, die niet liegen kan, zijn wij volkomen zeker, dat al het lijden voldragen is, dat noch Hij, noch Zijn lichaam in eeuwigheid iets meer lijden kan.

2. Maar ook heeft Hij op zich genomen in de plaats van de zondaren de wet van God te gehoorzamen. De mens had niet alleen de wet van God gebroken, maar hij was ook in gebreke gebleven haar te gehoorzamen. En daar de Heere Jezus gekomen is om een volkomen Zaligmaker te zijn, heeft Hij niet slechts de vloek van de gebroken wet gedragen, maar ook in de plaats van de zondaren de wet vervuld. Zijn gehele leven door was het Zijn spijze en Zijn drank de wil van God te doen, en daar Hij nu de Zoon van God is, kunnen wij verzekerd zijn, dat Hij alles gedaan heeft, hetgeen de zondaren hadden moeten doen. Zijn gerechtigheid is de gerechtigheid Gods, zodat iedere zondaar, die deze gerechtigheid aandoet, rechtvaardiger is dan wanneer de mens nooit gevallen was, rechtvaardiger dan de engelen, zo rechtvaardig als God zelf is. „Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het die rechtvaardig maakt.” (Rom. 8 : 38).

Zorgeloze zondaren! Deze Zaligmaker nu hebben wij u gedurig gepredikt, deze Goddelijke Verlosser hebt u tot hiertoe onder de voet getreden. U zou het een grote zaak achten, indien de koning zijn troon verliet, en aan uw deur klopte, en u smeekte een weinig goud aan te nemen. Maar o, hoeveel meer is hier! De Koning van de koningen heeft Zijn troon verlaten, en is gestorven, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, en nu klopt Hij aan uw deur. Zorgeloze zondaar, kunt u nog langer weerstand bieden?

Ontwaakte, bekommerde zielen! Deze Zaligmaker hebben wij u gedurig aangeboden ziedaar de toevlucht, de steenrots, die u immer heeft gevolgd. U bent bekommerd over uw ziel. En waarom dan wilt ge u niet in Hem verbergen? Meent u Christus te eren door uw twijfelingen of Zijn bloed en Zijn gerechtigheid wel genoegzaam zijn om u te bedekken? Meent u God te eren door Hem tot een leugenaar te maken en te weigeren het getuigenis te geloven, hetwelk Hij van Zijn Zoon gegeven heeft? Och! twijfel toch niet langer. Morgen mocht het eens te laat zijn. Vliedt als mensen die een eeuwige hel achter zich en een eeuwige toevlucht vóór zich hebben. Neemt de hemel in met geweld. „Strijdt om in te gaan door de enge poort; want velen, zeg Ik u, zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen.” (Luk. 13 : 24).

En u, die om een schuilplaats te vinden tot de Zaligmaker gevloten bent. „Welgelukzalig bent u, Israël, wie is u gelijk? U bent een volk, verlost door de Heere!” De eeuwige God is uw toevlucht; voor wie zou u dan vervaard zijn? Maar bedenkt het wel blijft in Hem. In de uren van zonde en verzoeking tracht satan immer u uit die toevlucht uit te drijven. Hij zal trachten u te doen twijfelen of Christus wel in waarheid God is, of Zijn werk wel volbracht is, of zondaars bij Hem de toevlucht kunnen en mogen nemen, of een afgekeerde zondaar tot Hem mag wederkeren. Maar werpt uw vertrouwen niet weg. Houdt vast aan Christus; dan is ook de eeuwige God u tot een toevlucht. Het moge zijn dat u in de ure des doods een donkere vallei zult moeten doortrekken, het moge zijn dat uw oog geen van de merktekenen van u

behoudenis meer ziet, het moge zijn dat u gans verlaten schijnt te zijn, en uitroept: „Al deze dingen zijn tegen mij!” Vliedt ook dan nog als hulpeloze zondaren tot God uw Zaligmaker. Acht niet op de vraag of u vroeger gelovig was of niet. Maar zeg: Ik zal nu geloven. Dan zal het met de avondtijd licht zijn, en stervende zult zij de eeuwige God tot een toevlucht hebben. U zult uw ogen in deze wereld alleenlijk sluiten om ze te openen in een wereld, waar geen twijfel, geen vrees, geen dood meer zijn zal.

III. *Israël is een welgelukzalig volk, omdat het is geheiligd door de Heere.*

„Vanonder eeuwige armen” (vs. 27) en „die een zwaard is uwer hoogheid” (vs. 29). In het vorige hoofdstuk (vs. 11) vergelijkt God Zijn dragen van Israël bij een arend en zijn jongen: „Gelijk een arend zijn nest opwekt, over zijn jongen zweeft, zijn vleugelen uitbreidt, ze neemt en ze draagt op zijn vlerken, zo leidde hem de Heere alleen, en er was geen vreemd god met Hem.” In de profetieën van Jesaja luidt het: „In al hun benauwdheid was Hij benauwd, en de engel Zijns aangezichts heeft hen behouden; door Zijn liefde en Zijn genade heeft Hij hen verlost, en Hij nam hen op, en droeg hen al de dagen vanouds.” (Jesaja 63 : 9). Ook zien wij in de geschiedenis van het verloren schaap dat Hij dat schaap niet slechts vindt, maar, „als Hij het gevonden had, legt Hij het op Zijn schouders, verblijd zijnde.” (Luk. 15 5). Ziedaar de ware betekenis van de bovengenoemde woorden uit de tekst: „Vanonder eeuwige armen;” en „die een zwaard is uwer hoogheid.”

Wanneer een jeugdig gelovige tot vrede in Jezus gekomen is, dan begint hij bekommerd te worden over zijn wandel in heiligmaking. Nauwelijks heeft hij de zoete kalmte van de rechtvaardigmaking door het bloed van Christus gesmaakt, of hij begint de bittere bezorgdheid te kennen van een ziel die vreest te zondigen. „Het is waar, zegt hij, „ik ben tot Christus gekomen, en moest vrede hebben. Maar nu begin ik te vrezen dat ik Christus niet zal kunnen belijden voor de mensen. Nu begin ik te zien dat de gehele wereld tegen mij is, dat alle dingen mij tot zonde verlokken; ik vrees dat ik wederom tot de wereld zal terugkeren. Ik vrees dat ik andermaal door haar zal worden verstrikt. Mijn metgezellen hoe zal ik die kunnen weerstaan? En satan hoe kan ik tegen hem de strijd volhouden?”

Dan vangt de jeugdige gelovige meestal aan met een grote menigte voornemens in eigen kracht. Kon hij slechts buiten de verzoeking blijven, en zich afgescheiden houden van de wereld, dan, meent hij, zou hij zichzelf heilig kunnen bewaren. Maar dit doet hem weldra de ongenoegzaamheid van zijn eigen kracht inzien. Zijn voornemens worden alle afgebroken, zijn besluit om voorzichtig en nauwgezet te wandelen vervliegt als rook voor de adem van de verzoeking. En het jeugdige kind van God begint te wenen over de plaag van zijn eigen hart, en uit te roepen: „Ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods?” (Rom. 7 : 24).

Is er een zodanige onder mijn hoorders, sta mij toe, bid ik u, u een nieuw plan, een veel uitnemender weg voor te stellen. Werp uzelf in de eeuwige armen. Wanneer de zonde in u oprijst, *wanneer* de wereld op u afkomt als een stroom, *wanneer* de verzoeking u overvalt, klem u dan vast aan en steun op de almachtige Geest, en u bent veilig. Wat doet het kindje, dat, op de grond gezet zijnde om te lopen, gevoelt dat zijn beentjes onder hem buigen, dat het minste windje hem zou omver werpen? Klemt het zich niet vast aan de hand van zijn moeder, en is het wel eer tevreden, voor zij het op haar armen genomen heeft? Zo het niet kan gaan, het is tevreden als het gedragen wordt. Doe ook alzo, zwak kind van God. God heeft u een aangrijpend geloof gegeven, opdat u Christus zou aangrijpen als uw enige en volmaakte gerechtigheid, en zo bent u gekomen tot de vrede van de gerechtvaardigden. Bid nu dat God u geve een

onderworpen geloof, opdat ge u aan Hem mag toevertrouwen als uw enige Sterkte, opdat ge u werpen mag in de eeuwige armen. Ga heen en leer wat het zeggen wil: Jehovah onze Gerechtigheid is dezelfde als Jehovah mijn Banier. Dan, maar ook eerst dan, zult u volkomen de betekenis verstaan van de zegen: „Welgelukzalig zijt gij, o Israël; wie is u gelijk? Gij zijt een volk, verlost door de Heere!”

Tegenwerping. Ik zie, of hoor, of gevoel de Heilige Geest niet; hoe kan ik mij dan in Zijn armen werpen?

Antwoord. Dit is juist wat de Bijbel zegt van het werk van de Geest: „De wind blaast waarheen hij wil, en u hoort zijn geluid, maar u weet niet, vanwaar hij komt, en waar hij heengaat; zo is een iegelijk, die uit de Geest geboren is.” (Joh. 3 : 8). U ziet de wind niet; u kent de werktuigen niet die hem doen blazen, en toch spreidt u uw zeilen uit om hem op te vangen. En zo wordt het schip over dikwijls onstuimige zeeën heengevoerd naar de haven van rust. Leun ook zo op de Heilige Geest, al verstaat u ook Zijn werking niet. Hoewel u Hem nu niet ziet, geloof nochtans in Hem, en gij zult u verblijden met een onuitsprekelijke vreugde en volheid van heerlijkheid. U zult over de woeste baren dezer wereldzee worden gedragen naar de haven van de rust.

Nog eens: u weet niet hoe het water van de fontein zich verheft, u verstaat niet waardoor het water gedurig springt. Maar toch gaat u met de emmer naar de bron, en nooit brengt u die ledig terug. Vertrouw zo op de ongeziene hulp van de Geest, zoek dagelijkse hulp voor dagelijkse behoefte, ga met vol vertrouwen tot de bron van de zaligheid, en u zult met blijdschap daaruit water putten. „Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.” (Joh. 7 : 37). „Welgelukzalig zijt gij, o Israël; wie is u gelijk?” Wees welgemoed. Wij vertrouwen dat Hij, die een goed werk in u begonnen heeft, dat ook voleindigen zal tot de dag van Christus Jezus.

Maar o, arme zielen die nog buiten Christus bent, voor u is er geen belofte van de Heilige Geest. Alle beloften zijn ja en amen in Christus. Buiten Christus is er geen belofte, niets dan toorn. U hebt geen eeuwige armen om u te ondersteunen en te dragen. U bent vleeselijk, omdat u de Geest niet hebt. Er is geen zonde, waarin u niet zou kunnen vallen. Zonden, waarvoor men zou sidderen en die ons doen verbleken van afgrijzen, kunt u bedrijven. God heeft nergens beloofd u daarvoor te zullen bewaren. U hebt de Heilige Geest niet, u kunt God niet liefhebben, of enig goed werk doen, u kunt niets anders dan zondigen.

Arme zielen! die nog altijd groeit op de wortel van de oude Adam. U kunt geen andere dan kwade vruchten voortbrengen. En het einde zal de dood zijn. O, mocht u heengaan en wenen over uw ellendige staat, en roepen tot God dat Hij u voere tot Zijn welgelukzalig Israël, tot dat volk van God, hetwelk is uitverkoren, gerechtvaardigd, geheiligd en verlost door de Heere!

St. Pieterskerk, 29 jan. 1837.

39. VOLG DIEGENEN WELKE CHRISTUS VOLGEN.

„Maar Ruth zeide: Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk, en uw God mijn God.”
(Ruth 1 : 16).

In deze twee Moabitische vrouwen zien wij het onderscheid tussen natuur en genade.

1. In Orpa zien wij een vriendelijk, hartelijk karakter duidelijk doorstralen. Zij was tien jaren lang een zeer lieve en liefhebbende vrouw geweest voor haar nu overleden man. Zij was voor haar schoonmoeder Naomi een liefhebbende dochter geweest: „De Heere doe bij u weldadigheid, gelijk u gedaan hebt bij de doden en bij mij.” (vs. 8). Zij kon niet gemakkelijk van Naomi scheiden. Zij besloot zelfs met haar te gaan. (vs. 6). Toen Naomi bij haar en haar schoonzuster aandrong om weer te keren, zeide zij: „Wij zullen zeker met u wederkeren tot uw volk.” (vs. 10). Toen Naomi opnieuw aandrong dat zij terugkeren zou, hief zij haar stem op en weende. En zij kuste haar schoonmoeder hartelijk, en keerde terug tot haar volk en haar goden. O, hoeveel aanvalligs is er in die tere aandoeningen van de natuur! Wie zou geloven dat daarachter een hart verborgen zit zo zwart als de hel?

2. Ook Ruth vertoont een aanvallige, vriendelijke aard. Maar haar hart was ook door de Geest van God getroffen geworden. Naomi was niet alleen haar schoonmoeder geweest, maar zij was ook de moeder van haar ziel geworden. Zij had haar onderwezen in de weg van de zaligheid door het bloed des Lams. En toen de dag van de beproeving aanbrak, en zij scheiden moest óf van haar volk en haar goden, óf van haar geestelijke leermeesteres, voelde Ruth zich vast aan Naomi verbonden. Toen dus Naomi tot haar zeide: „Zie, uw zwagerin is wedergekeerd tot haar volk en tot haar goden; keer gij ook weder uw zwagerin na,” (vs. 15) antwoordde Ruth en zeide: „Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren; waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; want uw volk is mijn volk, en uw God mijn God.”

Uit deze woorden trekken wij de volgende les: ***wij moeten innig verkleefd zijn aan onze bekeerde vrienden.***

Toen God mij, omstreeks achttien maanden geleden, uit uw midden wegzond, kon ik, ik houd mij daarvan overtuigd, meer dan zestig zielen optellen, die, gelijk ik geloof, op kennelijke wijze van de dood waren overgegaan in het leven gedurende de tijd, welke ik in uw midden geweest was. Nu kan ik, naar ik meen, veel meer, ja meer dan tweemaal zoveel optellen, die door de wondervolle genade van God ertoe gekomen zijn Israëls volk tot hun volk, en Israëls God tot hun God te kiezen. Ik geloof dat er nauwelijks één familie in dit kerkgebouw zal zijn, waarin niet een vriend of bloedverwant werkelijk wedergeboren is. O, dat God op deze dag het besluit van Ruth in uw hart legge dat ook u zich krachtig aansluit aan uw bekeerde vrienden, en zeggen mag: „Waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan” „Uw volk is mijn volk, en uw God mijn God!”

I. Hun God is een dierbare God.

1. Een God die de zonde vergeeft: „Wie is een God gelijk Gij, die de ongerechtigheid vergeeft?” (Micha 7 : 18). Onbekeerde zielen hebben geen God: „Geen hoop hebbende en zonder God in de wereld;” (Ef. 2 : 12) of, gelijk Orpa, geen andere dan valse goden. Wat hun het liefste is, is hun god. Hun buik is hun god, het geld is hun god, of de god dezer wereld is hun god. Maar ach, die god vergeeft de zonde niet. Uw bekeerde vrienden hebben een zondevergevend God gevonden, een God die hun zonden uitdelgt in Zijn bloed, ja, al waren ook hun zonden als scharlaken, de God en Vader van Jezus, een God die de zonden vergeeft: „Ik, Ik ben het, die uw overtredingen uitdelg, om Mijnentwil, en Ik gedenk van u zonden niet.” (Jesaja 43 : 25). „Gij hebt al mijn zonden achter Uw rug geworpen,” (Jesaja 38 : 17) een God, die de Vader is van de verloren zoon: „Als hij nog ver was, zag hem zijn Vader.” (Luk. 15 : 20). Zeg mij, zou u die vrienden, niet aankleven? Zij hadden dezelfde zonden als gij, wellicht hebben zij gedurende lange tijd met u gezondigd. Waarom zou u wanhopen, indien zij genade hebben gevonden? Grijpt de slip van hun kleed aan; want God is met hen.

2. Hun God is een getrouw God, getrouw om hen in staat te stellen tot volharding: „Ik zal u niet begeven, en zal u niet verlaten.” (Joz. 1 : 5). „Die in u een goed werk begonnen heeft, zal dat ook voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. (Fil. 1 : 6). „Tot de ouderdom toe zal Ik dezelfde zijn, ja tot de grijsheid toe zal Ik ulieden dragen.” (Jesaja 46 : 4). Als de Heere eenmaal een vuurbrand uit het vuur heeft gerukt, laat Hij die nooit weer daarin vallen. Hij zal eer de hemel en de aarde vallen laten dan een van de Zijnen. Hij bewaart hen nacht en dag. De zielen, welke God voor vier jaren in deze plaats heeft verkoren, heeft Hij tot op deze dag bewaard. Menigmaal zijn zij op het punt geweest van te sterven, maar dan „zond de Heere van de hoogte, Hij nam mij, Hij trok mij op uit grote wateren.” (Psalm 18 : 17). „Wanneer de ellendige en nooddruftige water zoekt, en er is geen, en zijn tong versmacht van dorst, Ik, de Heere, zal hen verhoren, Ik, de God Israëls, zal hen niet verlaten.” (Jesaja 41 : 17).

a. Getrouw in verzoeken: „God is getrouw, die u niet zal laten verzocht worden boven hetgeen u vermag, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven, opdat u ze kunt verdragen.” (1 Cor. 10 : 13). Gelovigen, ziet terug op uw verzoeken. Zij zijn in waarheid verschrikkelijk geweest. U bent aan de rand des verderfs geweest. De Heere heeft u verlost.

b. Getrouw in beproevingen: „Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen.” (Jes. 43 : 2). Ziet u het niet dat de gelovigen een toevlucht hebben in de storm? De gelovigen hier hebben in de laatste vier jaren menige hevige beproeving te doorstaan gehad. Maar God is hun Toevlucht geweest. Hij is de Sterkte voor de arme. Hij is de Helper van de nooddruftigen in al hun noden. Ziet u het niet hoe zij in de ure van beproeving rust gevonden hebben in God hun Zaligmaker? Hoe zij hun smarten uitstortten in het oor van hun Hogepriester? Houdt u dan aan hen vast.

II. Hun volk is een gelukkig volk.

Naomi was een van het afgezonderde volk van Israël. Bij dit volk nu wilde ook Ruth zich voegen. Alleen bekeerde zielen in ons midden hebben zich aangesloten aan het ware Israël, een in waarheid afgezonderd volk. Zij hebben zich aangesloten aan de gemeente van Christus, als de zodanigen die zalig zijn geworden.

1. Zij zijn een van zonden gereinigd volk: „Welgelukzalig is hij wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is.” (Psalm 32 : 1). Zij zijn in het volle bezit van die

zaligheid. De zonde is de grootste vloek en de zwaarste last van de wereld. De zonde doet de wereld zuchten, de zielen van de verdoemden sidderen, de hel branden. Maar dit volk heeft geen enkele zonde meer die niet vergeven zou zijn. Zij zijn witter gemaakt dan sneeuw. Zij zijn gans en al rein, zodat er geen enkel vlekje meer aan hen te vinden is. Zij zijn zo zuiver in de heilige ogen Gods als Christus zelf is. Christus heeft al hun zonden gedragen, zij dragen al Zijn gerechtigheid. Christus heeft voor hen de straf, de helse straf gedragen. Zij staan in de liefde Gods. God heeft in hen een welbehagen. Zijn zij niet in waarheid een welgelukzalig volk? Zijn zij niet veel gelukkiger dan u, die deze ondragelijke last van uw zonden zelf te torsen hebt?

2. Zij zijn een heilig volk, zij zijn wedergeboren, zij hebben allen de Heilige Geest. Hij woont in hen, en zal hen nooit verlaten. Zij hebben een oud hart, maar de Heilige Geest voert heerschappij in hen. Zij wandelen in de Geest, zij hebben lief in de Geest, zij bidden in de Geest. Uit zichzelf kunnen zij niet bidden, maar de Heilige Geest onderwijst hen. De hemel woont reeds bij aanvang in hun harten. Zij hebben reeds een voorsmaak van de hemel. Ziet u niet dat zij geen lust meer hebben in uwe vleselijke vermaken? „Ik koos liever aan de dorpel in het huis mijns Gods te wezen, dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid.” (Psalm 84 : 2). Ziet u geen verschil tussen hun natuur, hun gewoonten, hun leven tussen nu en vroeger? Zijn zij niet rustiger, gelukkiger, hemelsgezinder dan voorheen? Zoekt dan wat zij gevonden hebben.

3. Alle dingen werken mee tot hun nut. Wellicht zegt u: *zij zijn een volk dat met vele tegenspoeden te kampen heeft. Sommigen lijden armoede, anderen moeten zich veel berovingen en ontberingen getroosten, anderen liggen te verkwijnen op hun ziekbed.* Het is zo, God handelt met hen als met zonen. Dikwijls roepen zij: „Al deze dingen zijn tegen mij.” Maar in waarheid zijn zij vóór hen. Indien wij het einde konden zien van hetgeen God doet, wij zouden zien dat alles wat de gelovige overkomt hem ten goede is. Wanneer wij in de haven zullen gekomen zijn, dan zullen wij zien dat iedere wind, ook de hevigste storm, heeft moeten dienen om ons tot de heerlijkheid te voeren.

4. In de dood. Zelfs de goddeloze Bileam zeide: „Mijn ziel sterve de dood des oprechten.” (Num. 23 : 10). „Let op de vrome, en zie naar de oprechte, want het einde van die man zal vrede zijn.” (Psalm 37 : 37). God roept u toe, dat u acht zou slaan op het sterfbed van Zijn kinderen. Soms is het zegevierend als dat van Stefanus: „Ziet, ik zie de hemelen geopend, en de Zoon des mensen staande ter rechterhand Gods. Heere Jezus, ontvang mijn geest!” (Hand. 7 : 56, 59). Meestal met kalme vrede, en zij het ook al dat de zon achter een wolk ondergaat, hoe zoet zal dan de verrassing zijn, wanneer de gelovige zichzelf aan de overzijde van de Jordaan zal vinden aan de paarden poorten van het nieuwe Jeruzalem! En dan in de armen van de engelen; onder de liefkozingen van Jezus! „Daar blijft een rust over voor het volk van God.” (Hebr. 4 : 9). Zegt mij, wilt ge u niet voegen bij uw Godvrezende kinderen, ouders, broeders, zusters, vrienden? U hebt samen de wereld gediend, u hebt samen gezondigd; wilt u ook niet samen welgelukzalig zijn? „Uw volk is mijn volk, en uw God mijn God.”

III. Zij hebben er behoefte aan dat u met hen gaat.

Het is duidelijk dat Naomi het zeer graag zag dat Ruth met haar ging; alleen wilde zij niet, dat zij slechts uit enkel natuurlijke verkleefdheid met haar zou gaan, maar uit liefde tot Israëls God. Mozes had het graag dat Hobab, zijn schoonbroeder, met hem ging. Mozes kende de waarde van een ziel: „Wij reizen naar die plaats, van welke de Heere gezegd heeft: Ik zal u die geven; ga met ons, en wij zullen u weldoen.” (Num. 10 : 29). Jeremia verlangde zeer dat de Joden van zijn tijd met hem gingen: „Geef ere de Heere, uw God, eerdat Hij het duister maakt, en eer uw voeten zich stoten aan de

schemerende bergen; eer u naar licht wacht, en Hij datzelve tot een schaduw des doods stelle, en tot een donkerheid zette. Zult gijlieden dat dan nog niet horen, zo zal mijn ziel in verborgen plaatsen wenen vanwege uw hoogmoed.” (Jer. 13 : 16, 17). Uw bekeerde vrienden begeren er sterk naar dat u met hen gaat. Het kan zijn dat zij de vrijmoedigheid niet hebben, u dat te zeggen. Het is veel lichter te spreken tot een vreemde dan tot een vriend. Leest u de bezorgdheid niet in hun ogen? Ziet u het niet, hoe graag zij zouden willen, dat u meegaat naar het huis des gebeds? Zij bidden voor u in het verborgen. Zij wenen over u, in verborgen plaatsen; over uw hoogmoed. Indien u niet wilt meegaan, zo zult u achtergelaten worden. Lieve vrienden, gaat voort met wenen en bidden. Deze aarde zou gelijk zijn aan de hemel, indien allen, die wij liefhebben, behouden waren. O, hoe treurig zal het zijn voor degenen, die achtergelaten zullen worden!

IV. Indien u niet gaat, zal er een eeuwige scheiding tussen u zijn.

Toen Orpa terugkeerde van Naomi en Ruth, dacht zij er weinig aan dat zij haar voor immer verliet. Zij had met Ruth wellicht van haar kindsheid af aan samen geleefd. Zij hadden gespeeld rondom dezelfde palmboom, zij hadden voor de deur van dezelfde hut gezeten, zij hadden gewandeld over dezelfde heuvelen van Moab. En nu waren zij voor de eeuwigheid van elkaar gescheiden. Zo is het ook onder ons. Zonder twijfel is er ook onder ons menigeen, die op weg is om eeuwig van ons te worden gescheiden. Hoe vreemd, hoe onnatuurlijk dat twee bomen naast elkaar zouden groeien, de een om in het paradijs te bloeien, de ander om een vuurbrand te zijn in de hel!

Lieve vrienden, ziet u niet dat sommigen dergenen, die u dierbaar zijn, in waarheid bekeerd en behouden zijn? Ziet u niet dat zij een vrede hebben, die alle verstand te boven gaat, terwijl u nog beladen bent met schulden? Zij worden steeds heiliger, meer liefhebbers van het gebed, meer in ootmoed wandelende, rijpende voor de heerlijkheid; u rijpt voor de hel, uw zonden nemen hand over hand toe. En die scheiding zal voor de eeuwigheid zijn! Het moge zijn dat u hen liefhebt, maar u zult wederkeren tot uw goden.

1ste. U zult gescheiden worden bij de dood; zij zullen ingaan in de heerlijkheid, in het volmaakte licht, u zult uw ogen opslaan in de hel.

2e. U zult gescheiden zijn in de oordeelsdag. Wanneer de Zoon des mensen komen zal in Zijn heerlijkheid, zal Hij de schapen scheiden van de bokken. Zij, die aan Zijn rechterhand zullen staan, zal Hij schitterend belonen, hen vergeldende voor al de goede werken, welke u hen nu dagelijks ziet doen. Al hun gebeden en tranen voor u zullen dan beloning verwerven. U, daarentegen, die ter linkerhand zult worden gesteld, u zult heengaan in de eeuwige pijn. Dan zult u die Zaligmaker zien, welke u nu verwerpt, en „weeklagen over Hem.” Wanneer uw oog uw Godzalige vrienden zal zoeken en niet zien, hoe zult u dan treuren en weeklagen! Dan zal al hun liefde en al uw onwil u weer voor de geest komen. Ouders, hebt u uw bekeerde kinderen lief? Kunt u de gedachte verdragen voor eeuwig van hen gescheiden te zullen worden? Wilt u met Naomi meegaan, of wederkeren tot uw volk en tot uw goden? Hoe zult u het kunnen verdragen, de vrucht uws lichaams te zien met Christus op de troon, terwijl u zelf een vuurbrand zult zijn in de eeuwige hel?

40. HET GEZICHT VAN DORRE BEENDEREN.

„De hand des Heeren was op mij, enz.” (Ezech. 37 : 1-14).

De profeet Ezechiël was in vroegere dagen getuige geweest van belegeringen en slagvelden; hij had veel van het afgrijselijke en van de ellende van de oorlog gezien, en dit schijnt op zijn karakter zo'n invloed gehad te hebben, dat hij zijn profetieën, meer dan die van andere profeten, met de schrikbarende beelden van oorlogen en gezichten van vreselijke dingen vult. In deze woorden hebben wij de beschrijving van een gezicht, dat wegens zijn geduchte verhevenheid en grootsheid, waarschijnlijk door geen ander gedeelte van de Bijbel geëvenaard wordt. Hij beschrijft zichzelf als zittende met de Heere, te midden van een vallei, vol beenderen. Het schijnt alsof hij gesteld was in het midden van een uitgestrekt slagveld, waar duizenden en tienduizenden verslagen waren en niemand was overgebleven om ze te begraven. De gieren hadden menigmaal over de lijken gezweefd, en niemand van hun verschrikt doen vlieden, en de bergwolven hadden het vlees van die machtigen gegeten en het bloed van de prinsen gedronken. De regen des hemels had ze gebleekt, en de wind, die over de blote vlakte heenstreek, had ze uitgedord. En menige zomerzon had de beenderen wit gemaakt en uitgedroogd. En als de profeet dit treurig toneel doorkruiste, stegen deze gedachten in zijn ziel op: „Ziet, hoe velen zijn er, en zij zijn zeer dor!”

Indien hij zich niet in een open vlakte bevonden had, zou hij gemeend hebben een uitgestrekt knielhuis voor ogen te hebben, alsof al de graven van de Farao's door een schok van de natuur aan de windvlagen des hemels waren blootgesteld, alsof de moedwillige hand van het geweld de onmetelijke begraafplaatsen van Egypte verstoord en de beenderen van de mummies van vele eeuwen uitgeworpen had om in het licht des hemels te verbleken. Hoe krachtig zijn de weinige woorden van de ziener: „Ziet, zij zijn vele, en zij zijn zeer dor!”

Er was ongetwijfeld een schrikwekkende stilte over dit toneel van verlatenheid en dood verspreid. Maar de stem van de hemelse Leidsman klinkt in zijn oor: „Mensankind, zullen deze beenderen levend worden?”

Welk een zonderlinge vraag ten aanzien van dorre, vale beenderen! Als Jezus van het dochttertje zeide: „Zij is niet dood, maar slaapt,” werd Hij uitgelachen; hier waren het echter geen pas gestorven lichamen, maar beenderen dorre, vele beenderen. Nee, het waren zelfs geen geraamten, want de beenderen waren alle verspreid. Nochtans vraagt de Heere: „Zullen deze beenderen levend worden?” Had Hij deze vraag aan de wereld gedaan, zij zou met een luide lach van bespottung geantwoord hebben. Maar hij vroeg het iemand die, eenmaal dood, levend gemaakt was door God. En hij zeide: „Heere, Heere, Gij weet het.” Uit zichzelf kunnen zij niet leven, want zij zijn dood en dor. Maar indien U er Uw levende Geest instort, zullen zij leven. „Daarom, Gij alleen weet het.”

Na dit geloofsantwoord van de profeet, gelast God hem over deze beenderen te profiteren, en tot hem te zeggen: „Gij dorre beenderen, hoort des Heeren woord! Zo zegt de Heere HEERE tot deze beenderen: Ziet, Ik zal de Geest in u brengen, en gij zult levend worden. En Ik zal zenuwen op u leggen, en vlees op u doen opkomen, en een huid over u trekken, en de Geest in u geven, en gij zult levend worden, en gij zult weten, dat Ik de Heere ben.” Had de profeet aangezien wat voor ogen was, en niet

vastgestaan in het geloof, hij zou door ongeloof aan de vervulling van de belofte getwijfeld hebben. Was hij met zijn verstand te rade gegaan, hij zou dus geredeneerd hebben: Deze beenderen hebben geen oren, waarom zou ik tot hen prediken: „Hoort des Heeren Woord?” Maar nee, hij geloofde God meer dan zichzelf. Hij kende „de uitnemende grootheid van Zijn kracht.” Daarom gehoorzaamde hij: „Toen profeteerde ik, gelijk mij bevolen was.”

Was het toneel, dat zich aan Ezechiël voordeed, treurig en verlaten, nu vertoonde zich aan zijn ogen een toneel, dat nog treuriger, nog schrikwekkender en afgrijselijker was: „En er werd een geluid, als ik profeteerde, en ziet, een beroering! En de beenderen naderden, elk been tot zijn been. En ik zag, en ziet, er werden zenuwen op dezelve, en er kwam vlees op. En Hij trok een huid boven over dezelve, maar er was geen geest in hen.” Was het afzichtelijk om deze vallei met beenderen gevuld te zien, die door regen en wind gereinigd, en door de zomerzon gebleekt waren, hoeveel afzichtelijker nu deze gedoden te zien, been naderende tot been, zenuw, vlees en huid over dezelve. Maar geen geest in hen! Dit was wel een slagveld, met duizenden van onbegraven doden, hopen van ademloos vlees, koud en onbeweeglijk, op het punt om te verrotten, elke hand stijf en onbeweeglijk, elke borst zonder ademhaling, elk oog star en levenloos, elke tong koud en stil als het graf.

Maar de stem van God breekt weer de stilte: „Profeteer tot de Geest, profeteer, mensenkind! en zeg tot de Geest: zo zegt de Heere Heere: Gij Geest, kom aan van de vier winden en blaas in deze gedoden, opdat zij levend worden!”

Tevoren had Ezechiël zich over de dode, dorre beenderen gebogen, en tot hen gepredikt een talrijk maar levenloos gehoor; nu heft hij het hoofd op en ziet om zich heen; want zijn woord is tot de levende Geest van God. Ongeloof had hem kunnen influisteren: Tot wie gaat u nu profeteren? Verstand had kunnen aanvoeren: Hoe dwaas om te spreken tot onzichtbare wind, tot de Ongeziene; want er staat geschreven: „De wereld kan de Geest van de waarheid niet ontvangen, want zij ziet Hem niet.” Maar hij heeft niet aan de belofte getwijfeld door ongeloof: „Ik profeteerde gelijk als Hij mij bevolen had. Toen kwam de Geest in hen, en zij werden levend en stonden op hun voeten, een gans zeer groot heir.”

De eerste toepassing van dit gezicht is op de herstelling van de Joden.

I. Het leert ons dat zij nu als dorre beenderen in de open vlakte zijn, in alle landen verspreid, velen in getal, maar zeer dor, zonder leven in God.

II. Het leert dat de prediking van Jezus, aan de wereld een ergernis, het middel zijn moet tot opwekking, en dat het gebed tot de Heilige Geest het middel zijn moet tot het nieuwe leven.

III. Het leert dat door het gebruik van deze middelen, het oude volk van God zich zal oprichten en een gans zeer groot heir zal worden, dat zij zullen zijn als oudtijds in de woestijn, toen God voor hen uitging in de wolkkolom; dat zij tot hun eigen land zullen teruggebracht worden, en in hun eigen land gevestigd en niet weer uitgeroeid worden.

Maar een andere, gewichtiger toepassing van dit gezicht is voor elke onbekeerde ziel in ons midden. Laat ons hiertoe overgaan.

I. De onbekeerde zielen zijn aan de dorre beenderen gelijk, veel in aantal, maar zeer dor.

1. Zij zijn velen in aantal. Als een ziel tot Christus gebracht wordt, geniet zij een nooit gekende vrede door het geloof, en niet alleen dit, maar zij is opgewekt uit de

dood van de misdaden en van de zonden tot een leven dat haar onbekend was; dan kent zij de zaligheid van voor God te leven. Maar niettegenstaande deze vreugde, gevoelt zij zich eenzaam; want ziende op de wereld om haar heen, gevoelt zij zich, als Ezechiël, in het midden van een vallei vol dorre beenderen geplaatst. Zij zelf is levend, maar deze wereld, eenmaal haar vreugde, ziet er nu uit als een oud slagveld, waar het gebeente van de doden in het open veld is blijven liggen, en zij voelt zich alleen in een dodenwereld. Deze wereld schijnt dan aan een knekelhuis gelijk, waar gehele geslachten van de doden samen komen en vermengd zijn, allen even bereid om verbrand te worden; zij alleen is een levend wezen, zich bewegende over opeengestapelde lijken. Zij voelt zich als Elia op de berg van God, als hij klaagt: „Heere, zij hebben uw profeten gedood en uw altaren afgebroken, en ik ben alleen overgebleven.” Zij voelt zich als de Heere Jezus, als een licht dat schijnt in de duisternis, maar de duisternis begreep het niet. Zij voelt zich gelijk aan een zwak „licht in de wereld, voorhoudende het Woord des levens” een lamp in de dikste duisternis opgehangen, waarin de olie door genade van boven voorzien wordt, en wier lichtstralen de duisternis slechts te duidelijker maken. Zij voelt zich als Paulus te Athene; zijn geest werd in hem ontstoken, ziende dat de wereld zo afgodisch is. Zij voelt als Paulus te Rome, als hij klaagt: „Want ik heb niemand, die even zo gemoed is, dewelke oprechtelijk uw zaken zal bezorgen; want zij zoeken allen het hunne, niet hetgeen van Christus Jezus is.” Zij voelt als Johannes, toen hij zachtmoedig, maar treurig zei: „Wij weten dat wij uit God zijn, maar de gehele wereld ligt in het boze.”

Voor het *vleselijk* oog is deze wereld, o, zo gelukkig met haar verkoophuizen en markten, haar plichtplegingen en gezelschappen, haar staatsie en vriendschapsbezoeken, haar vrolijkheid en gezang! Hoe levendig en levend is de gehele wereld, van 's morgens tot middernacht!

Maar voor het *geloofsoog*, welk een eenzame woestijn! want „de gehele wereld ligt in het boze.” Is het niet zo, gelovige broederen? Is het niet als in Egypte in die vreselijke nacht, toen er een gekerm uit elke woning opsteeg; want er was geen huis zonder een dode. Och! het is nog veel treuriger, want in elk huis zijn er vele doden, en toch geen kreet. Zie op uw eigen huisgezin, zie op de gezinnen van uw burens, zie op uw geboortestad, zijn niet velen dood, geheel dood? De meesten zijn dood, dorre beenderen. Nee, zie op de Christelijke Kerk, zie op de zondagvierders en hen, die aan de sacramenten deelnemen. O, mijn broederen! is het niet waar dat, gelijk de leden van de Gemeente te Sardis, velen een naam hebben van te leven en dood zijn? Brengen niet de meesten hun leven in vermaak door? Staat er niet geschreven: „Zij, die haar wellust volgt, die is levend gestorven.” Zijn er niet velen onder u, die geen liefde voor de broederen aan de dag leggen? Is er niet geschreven: „Die zijn broeder niet liefheeft, blijft in de dood?” Ja, de meesten zijn dorre beenderen! Voorwaar dan „zij zijn vele.”

2. Zij zijn dor. Dorre beenderen zijn wel het minst vatbaar om tot het leven te worden terugeroepen.

1ste. Zij zijn immers zonder vlees of heerlijkheid.

2e. Zij hebben geen merg noch geest.

3e. Er is geen werkzaamheid in, noch de macht om zich te bewegen. En ach, is dit niet het ware beeld van arme, onbekeerde harten? „Zij zijn zeer dor!”

1ste. Zij zijn zonder heerlijkheid. Zij zien geen schoonheid in Christus, en Christus ziet geen schoonheid in hen hun harten zijn mager en zeer lelijk. De mens was volmaakt in schoonheid gevormd. Maar een gevallen, onbekeerd hart heeft geen schoonheid: het is gelijk aan een fraai gebouw dat in puin ligt; het is gelijk aan een

geheel verminkt standbeeld, waarvan geen trek onbeschadigd is; het is gelijk aan een schoon lichaam, dat door de dood getroffen is en in het graf ligt te verrotten.

2e. Zij hebben geen merg noch geest. De mens was bestemd om door de Geest van God bewoond te worden, en slechts zij, die door de Geest geleid worden, zijn levend voor God. Maar het onbekeerde hart is „zinlijk, zonder het leven van de Geest.” De Bijbel zegt: „De wereld kan de Geest niet ontvangen, want zij ziet Hem niet, en kent Hem niet.” Zij hebben geen werk van de Geest in hun harten, geen nieuw leven, geen overtuiging van gerechtigheid, geen heiligmaking, geen verzegeling van de ziel, geen wandel in de Geest, geen liefde in de Geest, geen gebed door de Heilige Geest.

3e. Er is geen werkzaamheid of voortgang tot God. Indien wij hun het woord des Heeren prediken, is hun hart niet geopend om te letten op de dingen, die tot hen gesproken worden; dorre beenderen hebben geen oren. Spreken wij tot hen van de toorn van God, die over hen komen zal, zij worden niet opgewekt die te ontvlieden; dorre beenderen kunnen zich niet bewegen. Spreken wij tot hen van de liefelijkheid van de Heere Jezus, hoe Hij zich als een volkomen Zaligmaker aanbiedt, ook dit beweegt hen niet Hem te omhelzen; want dorre beenderen kunnen de armen niet uitstrekken. Helaas! deze beenderen zijn zeer dor.

Mijne Broeders! is het mogelijk u bezorgd te maken over uw zielen. Kunt u stilzitten en aanhoren hoe dood en dor zij zijn, en nochtans heengaan en alles vergeten? Kunt u het dulden in uw boezem een dode steen in plaats van een hart om te dragen? Kunt u zo'n koud, ijzig, boos hart in u dulden, dat niets begeerlijks in de beminnelijke Heiland ziet, geen schoonheid in Hem die de hele dag Zijn handen tot u uitstrekt, „de Eerste onder tienduizend,” de „gans Begeerlijke?” O, mijn broeders! indien u ongetroffen wilt heengaan, en honderden van u willen het doen, welke getuigen behoeven wij nog meer? U bent het volledigste getuigenis dat wij behoeven, dat de onbekeerden zeer talrijk zijn en ook zeer dor.

II. De prediking Gods is middel tot opwekking van de onbekeerden.

Elk nadenkend mens is vroeger of later verlegen geweest met een schijnbare tegenspraak, die er door de gehele Bijbel loopt. Hier staat geschreven: „Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke;” en toch roept de Bijbel elk toe van tot Jezus te komen. Wederom staat er geschreven: „De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die van de Geest Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden;” en toch, waartoe wekken wij u gedurig op, dan om de dingen van de Geest te ontvangen? Zo ook: God opende het hart van Lydia om te letten op de dingen door Paulus gesproken, hetgeen duidelijk aantoonde dat het natuurlijke hart ze niet kan aannemen. En nochtans drukken wij ze gedurig op het hart. Van nature zijn uw harten gevoelloos als het diamant, en geen betoog zal u de hel doen ontvluchten; nochtans, „wetende de schrik des Heeren, bewegen wij de mensen tot het geloof.” Van nature kunt u de schoonheid en beminnelijkheid van de Heere Jezus zelfs niet bevatten. En evenwel: „Wij hebben voorgenomen niets te weten onder u, dan Jezus Christus en Die gekruisigd.” Welk een menigte van tegenstrijdigheden zijn er.

En toch, hoe gemakkelijk worden ze opgelost! Deze beenderen waren dood, dor, levenloos, zonder geest, zonder vlees, zonder oren om te horen; evenwel zegt God: „profeteer over deze beenderen, en zegt tot dezelve: Gij, dorre beenderen, hoort des Heeren Woord.” En terwijl hij profeteerde, hoorde hij een geluid en „ziet, een beroering, en de beenderen naderden, elk been tot zijn been. En ik zag, en ziet, er werden zenuwen op dezelve, en er kwam vlees op. En Hij trok een huid over dezelve.”

Zo ook zijn uw zielen, mijn onbekeerde vrienden, aan deze dorre beenderen gelijk, dood, dor, geestloos, levenloos, zonder oren om te horen, zonder een hart om de dingen, die gezegd worden, te ontvangen. U hebt zulke verstompte gewetens, dat mijn woord u niet kan bewegen om de toekomende toorn te vlieden; uw harten zijn zo verstokt en boos, dat mijn woord u niet kan overreden om de smekende Verlosser aan te nemen. En toch is het door de dwaasheid van de prediking dat het God behaagt hen te redden die geloven, en hoewel onze woorden zwak zijn, kan God toch een krachtig werk door hen verrichten. En dit is Zijn boodschap aan u: „Gij, dorre beenderen, hoort het Woord des Heeren!”

U, die weinig waarde hecht aan de prediking van het Woord, smee ik dringend dit ter hart te nemen. U zegt, en terecht, *dat de prediking een zwak en gering middel voor zo'n doel is*; God Zelf noemt het een dwaasheid. U zegt, en terecht, *dat de predikanten slechts aarden vaten zijn, dat zij mensen van dezelfde bewegingen als u bent*; God zelf heeft hen reeds zo beschreven. Maar u kunt niet zeggen, dat het niet Gods middel is om zielen te bekeren. En het is op gevaar van uw eigen ziel indien u het minacht. Houd u verre van Gods Huis, sluit uw Bijbel weg, en u verwerpt de enige middelen waardoor God tot u spreken kan.

III. De derde en laatste lering is deze: ***dat het gepaard moet wezen met de prediking, of deze is ijdel.***

De uitwerking van de profetie van Ezechiël over de dorre beenderen was zeer merkwaardig. De beenderen naderden, been tot been, het vlees, de huid, de zenuwen, kwamen over hen, en bedekten hen, maar er was geen adem in, zij bleven dood.

En ach, welk een overeenkomst met de uitwerking van de prediking des Woords. Hoe menigmaal zijn de mensen uitwendig veranderd! In plaats van de sabbat te breken wordt de sabbat in acht genomen; in plaats van dronkenschap, matigheid; het voorkomen van Godzaligheid, maar niets van haar kracht; de beenderen, zenuwen, het vlees en de huid van de vroomheid, maar niets van de levende adem.

1. O, mijn vrienden, is dit niet de toestand van onze vergaderingen? Er is overvloed van verstandelijk erkennen, maar helaas! waar is het ootmoedig hart, dat de Heiland liefheeft? Overvloed van rechtzinnigheid en betoog, maar ach, waar is het eenvoudig geloof in de Heere Jezus, en liefde voor de broeders in 't geloof? Zegt niet de Heiland, ziende op onze gemeenten: „Er is geen Geest in?” Laat ons, mijn broeders, dan allen letten op het tweede woord van de profeet: „Profeteer tot de Geest, mensankind; zeg: Gij Geest, kom aan van de vier winden, en blaas in deze gedoden, opdat zij levend worden. En ik profeteerde, gelijk als Hij mij bevolen had. Toen kwam de Geest in hen, en zij werden levend en stonden op hun voeten, *een gans zeer groot heir.*”

Laat dit u twee zaken leren.

1ste. Onbekeerde vrienden! hoe dood moeten uw harten zijn; al het spreken in de wereld kan er geen leven instorten. Hoe hard moeten uw harten zijn; de zwaarste hamer kan ze niet breken. Wij doen u de krachtigste beweegredenen horen, en niets van dit alles kan u bewegen. Wij moeten onze stem verheffen en de Geest aanroepen; wij moeten de almachtige Geest doen neerdalen eer wij uw hart kunnen treffen. Wij pogen u van zonde te overtuigen, wij tonen u aan hoe u de wet gebroken hebt, en dat „vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen,” dat u onder die vloek moet zijn, dat u die vloek niet dragen kunt, dat hij de Verlosser ter aarde gebogen heeft, en u in de diepste hel zal storten. Dit maakt enige indruk op u, en wij hopen dat uw hart getroffen is. Maar uw indrukken zijn als die op het zand als de vloed daalt, en de eerstvolgende wist alles uit. Wij pogen u van

gerechtigheid te overtuigen. We spreken tot u van de liefde van de Heilands, die alle kennis te boven gaat; van de oceaan van liefde in die boezem, die met geen peillood te meten was, liefde tot verloren zondaren als u bent; van Zijn plaatsvervangend lijden voor de zondaren, daar Hij de vloek voor ons op Zich genomen heeft. Wij smeken u in Hem te geloven tot zaligheid; u bent vermurwd, en de tranen lopen over uw wangen. Maar ach, het is als de morgenwolk en als een vroeg komende dauw, die heengaat!

Ach, mijn broeders, hoe ijzerhard moeten uw harten zijn, indien zij ongevoelig kunnen zijn voor al wat de mens doen kan. Uw harten zijn te verhard voor ons, en wij moeten tot de Heere schreiend terugkeren en zeggen: „Wie heeft onze prediking geloofd?” In elk ander geval zouden wij u door bewijsgronden kunnen overtuigen. Was u ziek naar het lichaam, wij zouden u kunnen overhalen om de geneesheer te halen; waren uw zaken in de war, wij zouden u overreden om voor uw gezin te ijveren, o, hoe bereidwillig zou u volgen. Maar betogen wij u dat gij, met ziel en lichaam, erfgenamen bent van een eeuwige hel, dan wilt u niet ontwaken. Ja, al konden wij u de Heere Jezus Christus zelf vertonen, de bloedende, smekende Verlosser, uw boze harten zouden zich niet tot Hem keren en Hem aanhangen. U hebt Hem nodig, die uw harten gemaakt heeft om ze te buigen en te breken. Och! dat elk van u heenging, slaande op de borst, en zeggende: “O God, wees mij zondaar genadig!”

2. Gelovige broeders! hoe noodzakelijk is uw gebed! Als God, in het voorgaande hoofdstuk belooft aan Israël een nieuw hart en een nieuwe geest te zullen geven: „en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen en zal u een vleschen hart geven” voegt Hij er in vers 37 bij: „Daarom zal Ik van het huis Israëls verzocht worden, dat Ik het hun doe.” En als God aan Christus de heidenen als Zijn erfdeel toezegt, belooft Hij zulks als gebedsverhoring: „Eis van Mij, en Ik zal u geven.” Zo ook hier: wil Hij het leven geven aan de doodsbeenderen, die in de open vlakte liggen, Zijn Woord is: „Profeteer tot de Geest, o mensenkind!”

Welk een werktuig heeft God in uw handen gelegd, o, mijn gelovige broeders! Het gebed beweegt Hem, in Wiens hand het heelal is. Mannen vol geloof en gebed, u Israëls, die met God worstelt en overmocht! Gerechtvaardigden, wier gebed veel vermag! U bent wellicht een klein kuddeke, maar wilt niet ophouden gedurig tot God te roepen. Vraagt om de Geest, dat „Hij over deze gedoden kome, opdat zij levend worden!”

En u, egoistische Christenen, - indien zo'n tegenstrijdigheid bestaan kan, - u die Gods troon alleen voor uzelf nadert, u wier gebeden van het begin tot het einde alleen voor uzelf zijn, die slechts gaven vraagt voor uw eigen vrede en eigen vreugde, ... gaat en leert wat het zeggen wil: „Het is zaliger te geven dan te ontvangen.” „Dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was.”

Dundee, 25 december 1836.

